Praxis fiscal

Lucian Ţâţu • Mihai Brăgaru
Horaţiu Sasu

Impozite, taxe şi contribuţii

Termene • Documente • Proceduri

BCU IAŞI/CENTRA... UNIVERSIT... LIBRAR...

II 422.421

Editura C.H. Beck

ȚÂȚU, LUCIAN

S-a născut la 20 aprilie 1976 în Făgăraș, jud. Brașov.

Studii: Facultatea de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori, ASE București (1998); doctor în economie, Facultatea de Contabilitate și Informatică de Gestiune, ASE București (2006).

Activitate: activitate didactică și de cercetare la Catedra de Finanțe, ASE București [preparator universitar (2000-2001), asistent universitar (2001-2006), lector universitar (2006-2009), conferențiar universitar (2009 - prezent)]; redactor-șef adjunct (2006), redactor-șef (2007 - prezent) al Revistei Curierul fiscal.

Apartenența la organizații profesionale: membru al International Fiscal Association (din 2006) și membru fondator al Association Fiscal Association – filiala România; membru fondator și secretar științific al Centrului de Cercetări Financiare și Monetare, ASE București.

Publicații: Fiscalitate de la lege la practică, coautor, Ed. C.H. Beck, 7 ediții (2004-2010); Aspecte practice privind TVA, coautor, Ed. C.H. Beck (2010); Codul de procedură fiscală. Comentarii și explicații, coautor, Ed. C.H. Beck (2008); Politici fiscale și bugetare europene, coautor, Ed. Universitară (2006); Gestiune imobiliară, coautor, Ed. ASE (2005); Abordări practice în finanțele firmei, Ed. Irecson, coautor (2005) etc.; autor a numeroase studii și articole publicate în reviste de specialitate.

BRĂGARU, MIHAI

S-a născut la 25 mai 1975 în Giurgiu, jud. Giurgiu.

Studii și specializări: Facultatea de Drept, Universitatea Titu Maiorescu București (1999); Curs postuniversitar „Drept privat", Facultatea de Drept, Universitatea București (2002); Master „Fiscalitatea în context comunitar", Facultatea de Drept, Universitatea Spiru Haret, București (2010).

Activitate profesională: consilier juridic, Consiliul Județean Giurgiu (2000-2001); consilier juridic, Ministerul Finanțelor Publice și Agenția Națională de Administrare Fiscală (2001-prezent); redactor șef-adjunct al Revistei Curierul fiscal (2008 - prezent).

Publicații: Codul de procedură fiscală adnotat, coautor, Ed. Rosetti, București (2006); Codul de procedură fiscală și Normele metodologice. Colecția „La zi" (9 ediții) Ed. C.H. Beck; Codul fiscal și Normele metodologice de aplicare. Colecția „La zi" (11 ediții), Ed. C.H. Beck; autor a numeroase studii, articole, note, comentarii publicate în reviste de specialitate.

SASU, HORAȚIU ANTON

S-a născut la 5 iunie 1975, în Făgăraș, jud. Brașov.

Studii și specializări: Contabilitate generală (1995-1996); Facultatea de Științe Juridice și Administrative, Sibiu (1998), specializarea Drept; Facultatea de Administrație și Afaceri din cadrul Universității Româno-Germane Sibiu (2005).

Activitatea profesională: consilier juridic 1998-2002; consultant în afaceri și management din 2001; consilier manager general în perioada 2004-2005; lector (2001-2005) pe probleme specifice de afaceri în cadrul unor cursuri de Director vânzări și Inspector resurse umane.

Publicații și colaborări: Practici de sustragere de la înregistrarea și plata impozitelor, coautor, Ed. C.H. Beck (2009); Derularea corectă a raporturilor de muncă, Ed. C.H. Beck (2009); Codul de procedură fiscală. Comentarii și explicații, coautor, Ed. C.H. Beck (2008); autor a peste 250 de articole și studii în reviste de specialitate; colaborator al programului legislativ „Legis".

Lucian Ţâţu
Mihai Brăgaru
Horaţiu Sasu

Impozite, taxe şi contribuţii

Termene • Documente • Proceduri

GII 579

Editura C.H. Beck
Bucureşti 2011

ALE

000004 98233

BCU Iasi

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

AVERTISMENT!

Având în vedere amploarea luată de fenomenul fotocopierii lucrărilor de specialitate, mai ales în domeniul Dreptului, atragem atenția că, potrivit art. 14 și 140 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, reproducerea operelor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe, dacă respectiva reproducere a fost efectuată fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de legea menționată, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare sau cu amendă. Prin reproducere, conform legii, se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloace și sub orice formă.

Nu vă faceți părtași la distrugerea cărții!

Editura C.H. Beck este acreditată CNCSIS – Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior

Impozite, taxe și contribuții. Termene. Documente. Proceduri
Lucian Țâțu, Mihai Brăgaru, Horațiu Sasu

Copyright © 2011 – Editura C.H. Beck

Toate drepturile rezervate Editurii C.H. Beck
Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii C.H. Beck.
Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ȚÂȚU, LUCIAN
Impozite, taxe și contribuții : termene, documente, proceduri / Lucian Țâțu, Horațiu Sasu, Mihai Brăgaru. – București : Editura C.H. Beck, 2011
Bibliogr.
ISBN 978-973-115-718-4

I. Sasu, Horațiu
II. Brăgaru, Mihai

336.22(498)(094)

Editura C.H. Beck Str. Serg. Nuțu Ion nr. 2, sector 5, București
Tel.: 021.410.08.47; 021.410.08.09; 021.410.08.73; 021.410.08.46
Fax: 021.410.08.48
E-mail: comenzi@beck.ro

Editor: Nicoleta Solomon
Tehnoredactor: Cătălin Mantu

BCU IAȘI
BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
11 SEP 2012

Cuprins

Abrevieri XI

Cuvânt-înainte XIII

Capitolul I. Înregistrarea fiscală a contribuabililor 1
§1. Cadrul legal 1
§2. Obligativitatea înregistrării fiscale 2
§3. Formulare privind înregistrarea fiscală 7
§4. Obligațiile contribuabililor ulterior înregistrării fiscale 32
4.1. Obligația de a menționa pe documentele emise codul de identificare fiscală 32
4.2. Obligația de a afișa certificatul de înregistrare fiscală 33
4.3. Obligația de a conduce evidențe fiscale 34
4.4. Obligația de a întocmi și prezenta dosarul prețurilor de trasfer 35

Capitolul II. Drepturile și obligațiile contribuabililor și ale organelor fiscale 40
§1. Drepturile contribuabililor – obligațiile organelor fiscale 40
§2. Obligațiile contribuabililor – drepturile organelor fiscale 60

Capitolul III. Obligația depunerii declarațiilor fiscale 88
§1. Cadrul legal 88
§2. Coordonatele practice ale obligației 88
2.1. Precizări generate de lipsa de reglementare legală 89
2.2. Privire specială asupra declarațiilor persoanelor juridice 91
§3. Forma și conținutul declarației fiscale 91
§4. Depunerea declarațiilor fiscale 93
4.1. Consecințele nedepunerii declarației 95

§5. Regimul de declarare derogatoriu, în caz de inactivitate temporară 95
§6. Procedura corectării declaraţiilor fiscale 97
§7. Corectarea erorilor materiale 98
§8. Corectarea erorilor materiale din documentele de plată 98
8.1. Începerea procedurii 99
8.2. Situaţii de aplicare a procedurii 99
8.3. Despre cerere 99
8.4. Obligaţia organului fiscal 100
8.5. Procedura la unitatea de trezorerie 100
8.6. Revenirea la organul fiscal 100
8.7. Termen 101

Capitolul IV. Prescripţia în materia taxelor, impozitelor şi contribuţiilor 102
§1. Introducere 102
§2. Prescripţia dreptului de a stabili obligaţii fiscale 103
§3. Prescripţia dreptului de a cere executarea silită 109
§4. Prescripţia dreptului de a cere compensarea sau restituirea 112

Capitolul V. Taxa pe valoarea adăugată 114
§1. Cadrul legal 114
§2. Operaţiunile impozabile 114
§3. Persoanele impozabile 115
§4. Obligaţii cu privire la înregistrare 117
4.1. Înregistrarea în scop de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc. 118
4.2. Înregistrarea în scop de TVA conform prevederilor art. 153^1 C.fisc. 125
4.3. Înregistrarea în Registrul operatorilor intracomunitari 130
4.4. Alte aspecte cu privire la înregistrarea în scop de TVA 134
§5. Obligaţii cu privire la facturare 135
5.1. Factura 135
5.2. Autofactura 136
§6. Documente folosite în evidenţa operaţiunilor 137
§7. Perioada fiscală 142

§8. Decontul de TVA 145
8.1. Decontul de TVA 145
8.2. Decontul special de TVA 147
§9. Declarația recapitulativă (390 VIES) 151
§10. Declarația 394 153
§11. Alte declarații 154
§12. Alte informații utile 156
12.1. Rambursare TVA 156
12.2. Pro-rata TVA 158
12.3. Regimuri speciale de TVA 159
12.4. Notificare bunuri imobile 160
§13. Documentele necesare pentru aplicarea unor scutiri de taxă pe valoarea adăugată 161
13.1. Livrările de bunuri expediate sau transportate în afara Comunității de către furnizor sau de altă persoană în contul său 162
13.2. Livrările de bunuri expediate sau transportate în afara Comunității de către cumpărătorul care nu este stabilit în România sau de altă persoană în contul său, cu excepția bunurilor transportate de cumpărătorul însuși și care sunt folosite la echiparea ori alimentarea ambarcațiunilor și a avionelor de agreement sau a oricărui alt mijloc de transport de uz privat 163
13.3. Prestările de servicii, inclusiv transportul și serviciile accesorii transportului, altele decât cele prevăzute la art. 141 C.fisc., legate direct de exportul de bunuri 164
13.4. Prestările de servicii, inclusiv transportul și serviciile accesorii transportului, altele decât cele prevăzute la art. 141, dacă acestea sunt direct legate de importul de bunuri și valoarea acestora este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate, potrivit art. 139 C.fisc. 167
13.5. Prestările de servicii efectuate în România asupra bunurilor mobile achiziționate ori importate în vederea prelucrării în România și care ulterior sunt transportate în afara Comunității 170
13.6. Transportul internațional de persoane 172
13.7. Scutiri în cazul navelor destinate navigației maritime, utilizate pentru transportul internațional de persoane

și/sau de bunuri, pentru pescuit ori altă activitate economică sau pentru salvare ori asistență pe mare 173
13.8. Scutiri în cazul aeronavelor utilizate de companiile aeriene care realizează, în principal, transport internațional de persoane și/sau de bunuri cu plată 176
13.9. Livrări intracomunitare de bunuri, prevăzute la art. 143 alin. (2) lit. a) C.fisc.....180
13.10. Livrări intracomunitare de mijloace de transport noi către un cumpărător care nu comunică furnizorului un cod valabil de înregistrare în scopuri de TVA.....180
13.11. Livrări intracomunitare de produse accizabile.....181
13.12. Transferurile de bunuri [art. 128 alin. (10) C.fisc.].....181
13.13. Serviciile prestate de intermediari (prevăzute la art. 144^1 C.fisc.).....182
§14. Sancțiuni.....182

Capitolul VI. Impozitul pe profit.....185
§1. Cadrul legal.....185
§2. Contribuabilii care datorează impozit pe profit:.....185
§3. Obligații de înregistrare.....192
§4. Obligații declarative cu ocazia plății și definitivării impozitului pe profit anual.....198
§5. Obligații privind evidența impozitului pe profit (Registrul de evidență fiscală).....205
§6. Sancțiuni.....207
§7. Decizii ale Comisiei fiscale centrale în aplicarea impozitului pe profit.....208
§8. Alte informații utile.....213

Capitolul VII. Impozitul pe veniturile realizate de persoanele fizice.....217
§1. Cadrul legal.....217
§2. Contribuabilii.....217
§3. Obligații de înregistrare.....218
§4. Obligații declarative cu ocazia virării impozitului și alte declarații.....220
4.1. Obligații ale persoanei fizice care obține venitul.....220

4.2. Obligații ale plătitorilor de venituri către persoane fizice 235
§5. Obligații cu privire la evidență în cazul determinării venitului în sistem real 242
§6. Sancțiuni 244
§7. Centralizator al obligațiilor de declarare în cazul veniturilor realizate de persoanele fizice 244

Capitolul VIII. Cursurile de schimb valutar folosite în activitatea fiscală 247
§1. Codul fiscal 247
1.1. Titlul I. Dispoziții generale 247
1.2. Titlul II. Impozitul pe profit 248
1.3. Titlul III. Impozitul pe venit 250
1.4. Titlul IV[1]. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor 253
1.5. Titlul V. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România 254
1.6. Titlul VI. Taxa pe valoarea adăugată 256
1.7. Titlul VII. Accizele și alte taxe speciale 267
§2. Codul de procedură fiscală 268

Bibliografie 271

B.C.U. "M. EMINESCU" IAȘI

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Abrevieri

alin.	– alineatul
ANAF	– Agenția Națională de Administrare Fiscală
art.	– articolul
B.Of.	– Buletinul Oficial
CA	– Curtea de Apel
C.fisc.	– Codul fiscal
C.proc.civ.	– Codul de procedură civilă
C.proc.fisc.	– Codul de procedură fiscală
CSJ	– Curtea Supremă de Justiție
dec.	– decizia
ed.	– ediția
Ed.	– Editura
H.G.	– Hotărârea Guvernului
lit.	– litera
O.G.	– Ordonanța Guvernului
O.M.E.F.	– Ordinul Ministerului Economiei și Finanțelor
O.M.F.	– Ordinul Ministerului Finanțelor
O.M.F.P.	– Ordinul Ministerului Finanțelor Publice
O.P.A.N.A.F.	– Ordinul Președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală
O.U.G.	– Ordonanța de urgență a Guvernului
M.F.P.	– Ministerul Finanțelor Publice
M.Of.	– Monitorul Oficial
p.	– pagina
pct.	– punctul
RDC	– Revista de drept comercial
secț. com.	– secția comercială

ACU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

secţ. com. cont. adm. – secţia comercială şi de contencios administrativ

secţ. cont. adm. – secţia de contencios administrativ

TVA – taxa pe valoarea adăugată

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cuvânt-înainte

Fiscalitatea, chiar dacă la prima vedere înseamnă determinarea şi plata impozitelor, nu e doar atât. Astfel, putem vorbi şi de înregistrare fiscală, de prescripţie, de drepturi şi obligaţii ale contribuabililor şi ale organelor fiscale, de condiţii ce trebuie îndeplinite în acordarea scutirilor etc.

Prezenta carte, prin conţinutul său, urmăreşte să fie un ghid util celor care, într-un fel sau altul, au de rezolvat probleme – şi nu puţine – din domeniul impozitelor şi taxelor: cum şi când devin contribuabili, ce formalităţi trebuie îndeplinite, ce impozite şi taxe trebuie plătite, în ce termen, ce declaraţii trebuie depuse la organele fiscale (şi nu sunt puţine). Oferă informaţii practice despre viaţa fiscală a contribuabililor, altele decât modul concret de determinare a bazei impozabile şi a impozitului datorat, însă informaţii extrem de utile. Informaţii care, dacă sunt cunoscute ne scapă, în special, de amenzi şi ne ajută să aplicăm corect reglementările fiscale pentru determinarea bazelor impozabile şi a impozitelor.

Cartea este structurată pe opt capitole, urmărind în primul rând prezentarea obligaţiilor cu privire la înregistrarea fiscală a contribuabililor, drepturile şi obligaţiile contribuabililor şi ale organelor fiscale, obligaţia depunerii declaraţiilor fiscale, prescripţia în materia impozitelor, taxelor şi contribuţiilor. În continuare sunt prezentate aspecte fiscale legate de înregistrare, acordare de scutiri şi facilităţi, evidenţă, plată, declarare şi alte aspecte fiscale referitoare la taxa pe valoarea adăugată, impozitul pe profit şi impozitul pe veniturile realizate de persoanele fizice. Ultimul capitol face o prezentare a textelor legislative (Codul fiscal, Codul de procedură fiscală şi Normele de aplicare) care stabilesc cursurile de schimb folosite în activitatea fiscală.

Cartea reuneşte informaţii utile, urmărind mai puţin prezentarea şi comentarea doctrinei fiscale – deşi aceasta completează textul

legal, acolo unde decizia e mai greu de luat –, accentuând pe o prezentare completă și bine structurată a obligațiilor legate de procedura fiscală ce se regăsesc în legislația din țara noastră (coduri, hotărâri de guvern, ordine ale ministrului finanțelor publice, ordine ale președintelui ANAF și alte acte normative).

Autorii,
București, aprilie 2011

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul I
Înregistrarea fiscală a contribuabililor

§1. Cadrul legal

1. Codul de procedură fiscală, republicat[1], cu modificările şi completările ulterioare *(Titlul IV – Înregistrarea fiscală şi evidenţa contabilă şi fiscală)*;

2. Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală[2].

3. Legea nr. 359/2004[3] privind simplificarea formalităţilor la înregistrarea în registrul comerţului a persoanelor fizice, asociaţiilor familiale şi persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum şi la autorizarea funcţionării persoanelor juridice, cu modificările şi completările ulterioare;

4. Ordinul ministrului justiţiei şi libertăţilor cetăţeneşti nr. 1355/C/2009[4] pentru aprobarea modelului cererilor de înregistrare în registrul comerţului şi al declaraţiilor pe propria răspundere privind autorizarea funcţionării;

5. O.U.G. nr. 44/2008[5] privind desfăşurarea activităţilor economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale, cu modificările ulterioare;

6. Legea privind finanţele publice locale nr. 273/2006[6], cu modificările şi completările ulterioare (art. 32).

---

[1] Codul de procedură fiscală a fost aprobat prin O.G. nr. 92/2003, republicată în M.Of. nr. 513 din 31 iulie 2007.

[2] Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală au fost aprobate prin H.G. nr. 1050/2004 (M.Of. nr. 651 din 20 iulie 2004).

[3] M.Of. nr. 839 din 13 septembrie 2004.

[4] M.Of. nr. 341 din 21 mai 2009.

[5] M.Of. nr. 328 din 25 aprilie 2008.

[6] M.Of. nr. 618 din 18 iulie 2006.

§2. Obligativitatea înregistrării fiscale

Codul de procedură fiscală prevede la art. 72 obligativitatea oricărei persoane (fizice sau juridice) sau entităţi care este subiect într-un raport juridic fiscal de a se înregistra fiscal, primind un **cod de identificare fiscală**.

Codul de identificare fiscală este unul din cele mai importante atribute de identificare fiscală a subiectelor de drept fiscal, fiind utilizat de către aceştia pentru toate categoriile de impozite şi taxe datorate bugetului de stat.

Codul de identificare fiscală reprezintă un cod numeric, secvenţial, unic pe ţară şi care identifică contribuabilii pe toată durata existenţei acestora.

Codul de identificare fiscală reprezintă:

a) pentru persoanele juridice, cu excepţia comercianţilor, precum şi pentru asocieri şi alte entităţi fără personalitate juridică, codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal competent din subordinea Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală;

b) pentru persoanele fizice, codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale;

c) pentru persoanele fizice care nu deţin cod numeric personal, numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal competent din subordinea Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală;

d) pentru comercianţi, inclusiv pentru sucursalele comercianţilor care au sediul principal al comerţului în străinătate, codul unic de înregistrare atribuit potrivit legii speciale;

e) pentru persoanele fizice care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere, codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal competent din subordinea Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală.

Procedura de înregistrare a subiectelor de drept fiscal este diferită, în funcţie de categoria acestora (comercianţi – necomercianţi, persoane fizice – persoane juridice, persoane fizice române – persoane fizice străine etc.).

Facem aşadar necesarele diferenţieri între:

a) persoane juridice, cu excepţia comercianţilor

În categoria persoanelor juridice care nu au calitatea de comerciant se pot include:

- asociaţiile, fundaţiile şi federaţiile, reglementate de O.G. nr. 26/2000[1] cu privire la asociaţii şi fundaţii, cu modificările şi completările ulterioare;
- sindicatele, federaţiile sindicale şi confederaţiile, reglementate de Legea sindicatelor nr. 54/2003[2];
- cultele religioase, reglementate de Legea nr. 489/2006[3] privind libertatea religioasă şi regimul general al cultelor;
- asociaţiile de proprietari, reglementate de Legea nr. 230/2007[4] privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea asociaţiilor de proprietari, cu modificările şi completările ulterioare;
- partidele şi alianţele politice, reglementate de Legea partidelor politice nr. 14/2003[5], cu modificările şi completările ulterioare.

În general, persoanele juridice mai sus enunţate se constituie prin depunerea unei cereri la judecătoria în a cărei rază teritorială îşi are sediul respectiva persoană juridică sau la Tribunalul Bucureşti, în cazul partidelor politice.

Spre deosebire de comercianţi care se înregistrează fiscal automat, odată cu depunerea cererii de înscriere în registrul comerţului, persoanele juridice necomerciante trebuie să efectueze unele formalităţi suplimentare, şi anume să completeze şi să depună în termen de 30 de zile de la înfiinţare, la organul fiscal competent, „Declaraţia de înregistrare fiscală/declaraţia de menţiuni pentru

---

[1] M.Of. nr. 39 din 31 ianuarie 2000.
[2] M.Of. nr. 73 din 5 februarie 2003.
[3] M.Of. nr. 11 din 8 ianuarie 2007.
[4] M.Of. nr. 490 din 23 iulie 2007.
[5] M.Of. nr. 25 din 17 ianuarie 2003.

persoane juridice, asociaţii familiale şi asocieri fără personalitate juridică (010)"[1].

b) comercianţi

Codul comercial nu defineşte noţiunea de „comerciant", ci se limitează să arate cine poate fi comerciant. Potrivit art. 7 C.com., „sunt comercianţi aceia care fac fapte de comerţ, comerţul ca o profesiune obişnuită şi societăţile comerciale". Reglementarea legală are o dublă semnificaţie. În primul rând, conceptul juridic înfăţişează două categorii de persoane care pot fi calificate comercianţi[2]:

a) persoanele fizice, titulare ale unor întreprinderi, în sensul de organizaţie comercială şi învestite cu o răspundere patrimonială nemărginită;

b) persoanele juridice, numite societăţi comerciale, având ca scop o activitate comercială ce face parte din actele obiective de comerţ enumerate de art. 3 C.com. şi, de regulă, responsabilitate mărginită la patrimoniul social, în unele completată prin extindere, subsidiară cu aceea nemărginită a asociaţilor.

În lumina dispoziţiilor citate, **comerciantul** poate fi definit ca *orice persoană* – fizică sau juridică – *care desfăşoară activitate comercială, adică săvârşeşte fapte de comerţ cu caracter profesional*[3].

Deci art. 7 stabileşte limpede cine este comerciant. De asemenea, se face deosebire între persoanele fizice şi cele juridice, în sensul că persoanelor fizice legiuitorul le cere să îndeplinească anumite condiţii pentru a dobândi calitatea de comercianţi, în timp

---

[1] *M. Brăgaru*, Înregistrarea fiscală a subiectelor de drept fiscal, în RDC nr. 9/2005, p. 120-121.

[2] *R.P. Vonica*, Drept comercial – partea generală, Ed. Lumina Lex, Bucureşti, 2000, p. 530.

[3] *St.D. Cărpenaru*, Drept comercial român, Ed. All Beck, Bucureşti, 1998, p. 61.

ce societăților comerciale le atribuie calitatea de comerciant numai prin simpla lor existență[1].

Întrucât activitatea comercială cuprinde atât activitatea de producere a mărfurilor și serviciilor, cât și activitatea de circulație (distribuție) a mărfurilor, noțiunea de „comerciant" este o noțiune generică; ea desemnează orice persoană – fizică sau juridică – care desfășoară, în mod profesional, o activitate comercială, indiferent de forma acesteia[2].

Intră în această categorie[3]:

- societăți comerciale înființate conform Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, indiferent de forma de organizare;
- societățile și companiile naționale;
- grupurile de interes economic și grupurile europene de interes economic, constituite conform Titlului V din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, indiferent dacă sunt sau nu comercianți. De reținut: grupurile de interes economic care nu au calitatea de comerciant vor aplică procedura de înregistrare reglementată de Legea nr. 359/2004, și nu procedura de înregistrare reglementată de Codul de procedură fiscală în cazul persoanelor juridice care nu sunt comercianți, această lege fiind lege speciala în raport cu Codul de procedură fiscală [art. 2 alin. (2) C.proc.fisc.];
- regiile autonome;
- organizațiile cooperatiste (societăți cooperative constituie conform Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației; cooperativele de credit constituite conform O.U.G. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului; cooperativele agricole constituite conform Legii cooperației agricole nr. 566/2004);

---

[1] Codul comercial adnotat, Ed. Tribuna, Craiova, 1994, p. 62.

[2] *St.D. Cărpenaru*, Drept comercial român, Ed. All Beck, București, 1998, p. 61.

[3] *T. Anghel*, Înregistrarea fiscală a contribuabililor rezidenți, Ed. Rentrop & Straton, București, 2010, p. 3.

- alte persoane juridice care se înregistrează în Registrul Comerţului potrivit unor acte normative speciale (de exemplu, institute naţionale de cercetare-dezvoltare). De reţinut că şi aceste entităţi cu personalitate juridică se vor înregistra după procedura reglementată de Legea nr. 359/2004, şi nu după cea din Codul de procedură fiscală.

c) asocierile şi alte entităţi fără personalitate juridică

În această categorie se includ: asociaţiile agricole fără personalitate juridică reglementate de Legea nr. 36/1991, precum şi orice alte asociaţii fără personalitate juridică constituite potrivit unor acte normative speciale sau asociaţiile fără personalitate juridică constituite potrivit prevederilor Codului civil sau Codului comercial[1].

În vederea înregistrării fiscale, asocierile fără personalitate juridică au obligaţia de a completa şi depune, în termen de 30 de zile de la înfiinţare „Declaraţia de înregistrare fiscală/declaraţia de menţiuni pentru persoane juridice, asociaţii familiale şi asocieri fără personalitate juridică (010)"[2].

d) comercianţii persoane fizice

Înregistrarea fiscală este guvernată în cazul comercianţilor persoane fizice, asociaţii familiale şi persoane juridice de reguli speciale, incluse în Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităţilor la înregistrarea în registrul comerţului a persoanelor fizice, asociaţiilor familiale şi persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum şi la autorizarea funcţionării persoanelor juridice, odată cu înmatricularea[3].

---

[1] *M. Brăgaru*, Înregistrarea fiscală a subiectelor de drept fiscal, în RDC nr. 9/2005, p. 124-125.

[2] Ibidem.

[3] *D. Dascălu, C. Alexandru*, Explicaţiile teoretice şi practice ale Codului de Procedură Fiscală, Ed. Rosetti, Bucureşti, 2005, p. 166.

Procedura se aplică nu numai pentru persoanele fizice autorizate (PFA), ci şi pentru întreprinderi individuale (ÎI) şi întreprinderi familiale (ÎF), care îşi desfăşoară activitatea potrivit O.U.G. nr. 44/2008.

e) persoanele care desfăşoară activităţi independente [art. 72 alin. (5) coroborat cu art. 72 alin. (6) lit. b) C.proc.fisc.]

Pentru aceste categorii deducem că data înregistrării fiscale poate fi fie data începerii activităţii, fie data obţinerii primului venit.

Înregistrarea în scop de TVA. Conform Codului fiscal[1], în vederea evidenţei TVA persoanele impozabile stabilite în România trebuie să solicite înregistrarea în scop de TVA[2].

§3. Formulare privind înregistrarea fiscală

Precizare preliminară

Practica arată deseori că înregistrarea fiscală nu este numai un instrument de asigurare a unei mai bune colectări a veniturilor statului, dar prezintă avantaje şi pentru contribuabili, cel mai important fiind emiterea certificatului de înregistrare fiscală, care atestă faptul că persoana respectivă este luată în evidenţa organelor fiscale. Un asemenea certificat poate constitui, în raporturile comerciale, o dovadă a credibilităţii persoanei, iar lipsa unui asemenea certificat poate constitui o piedică în calea desfăşurării normale a acestor raporturi[3].

---

[1] Art. 153, art. 153[1] C.fisc.

[2] O dezvoltare a situaţiilor în care persoanele impozabile trebuie să se înregistreze în scop de TVA se regăseşte în capitolul „Taxa pe valoarea adăugată".

[3] *D. Dascălu, C. Alexandru*, op. cit., p. 193.

* * *

I. Declaraţie de înregistrare fiscală/Declaraţie de menţiuni pentru persoane juridice, asocieri şi alte entităţi fără personalitate juridică (010), cod M.F.P. 14.13.01.10.11/1

1. Actul normativ ce o reglementează:

O.M.F.P. nr. 262/2007[1] pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor, modificat prin O.M.F.P. nr. 34/2011[2].

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- pentru Declaraţia de înregistrare fiscală: prima înregistrare fiscală, de regulă cu ocazia înfiinţării;
- pentru Declaraţia de menţiuni: modificarea datelor declarate anterior.

3. Cine o depune:

Persoanele juridice, asocierile şi alte entităţi fără personalitate juridică. Declaraţia se depune, direct sau prin împuternicit/reprezentant legal/reprezentant fiscal.

4. Termenul de depunere:

- Declaraţia de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la data înfiinţării, potrivit legii;
- Declaraţia de menţiuni se depune în termen de 30 de zile de la data modificării datelor înscrise în Declaraţia de înregistrare fiscală/Declaraţia de menţiuni.

5. Locul şi modul de depunere:

La registratura organului fiscal competent ori la poştă prin scrisoare recomandată.

Organul fiscal competent este:

- pentru contribuabilii care se înregistrează direct, prin împuternicit sau reprezentant legal, organul fiscal în a cărui rază terito-

---

[1] M.Of. nr. 175 din 13 martie 2007.

[2] M.Of. nr. 21 din 10 ianuarie 2011.

rială îşi are domiciliul fiscal contribuabilul sau, în cazul depunerii declaraţiei de menţiuni, organul fiscal în a cărui evidenţă este înregistrat;

- pentru contribuabilii care se înregistrează prin reprezentant fiscal, organul fiscal competent pentru administrarea persoanei impozabile care are calitatea de reprezentant fiscal.

6. Sancţiuni pentru nedepunerea la termen:

Amendă contravenţională de la 1.000 la 5.000 lei.

7. Alte informaţii:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează: la atribuirea codului de identificare fiscală, precum şi la actualizarea informaţiilor despre persoane juridice, asocieri şi alte entităţi fără personalitate juridică, care au fost înregistrate ca plătitori de impozite, taxe şi contribuţii; În cazul neînscrierii codului de înregistrare fiscală pe documente (după primirea lui) contribuabilii pot fi sancţionaţi cu amendă contravenţională între 1.000 şi 5.000 lei;
- se întocmeşte în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeţ şi corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

B.C.U. "M. EMINESCU" IAŞI

II. Declaraţie de înregistrare fiscală/Declaraţie de menţiuni pentru persoane fizice române (020), cod M.F.P. 14.13.01.10.11/2

1. Actul normativ ce o reglementează:

O.M.F.P. nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- pentru Declaraţia de înregistrare fiscală: prima înregistrare fiscală, de regulă cu ocazia dobândirii calităţii de subiect de drept fiscal;
- pentru Declaraţia de menţiuni: modificarea datelor declarate anterior.

3. Cine o depune:

Persoanele fizice române, altele decât persoanele fizice române care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere. Declaraţia se depune, direct sau prin împuternicit/reprezentant fiscal.

4. Termenul de depunere:

- Declaraţia de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la data dobândirii calităţii de subiect de drept fiscal, potrivit legii;
- Declaraţia de menţiuni se depune în termen de 30 de zile de la data modificării datelor înscrise în Declaraţia de înregistrare fiscală/Declaraţia de menţiuni.

5. Locul şi modul de depunere:

La registratura organului fiscal competent ori la poştă prin scrisoare recomandată.

Organul fiscal competent este:

- pentru contribuabilii care se înregistrează direct sau prin împuternicit, organul fiscal în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal contribuabilul sau, în cazul depunerii declaraţiei de menţiuni, organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit;
- pentru contribuabilii care se înregistrează prin reprezentant fiscal, organul fiscal competent pentru administrarea persoanei impozabile care are calitatea de reprezentant fiscal.

6. Sancţiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravenţională de la 500 la 1.000 lei.

7. Alte informaţii:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează: la înregistrarea fiscală a persoanelor fizice române, precum şi la actualizarea informaţiilor despre persoanele fizice române înregistrate ca plătitori de impozite, taxe şi contribuţii; în cazul neînscrierii codului de înregistrare fiscală pe documente (după primirea lui) contribuabilii pot fi sancţionaţi cu amendă contravenţională între 500 şi 1.000 lei;

- se întocmeşte în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeţ şi corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

III. Declaraţie de înregistrare fiscală/Declaraţie de menţiuni pentru persoane fizice străine (030), cod M.F.P. 14.13.01.10.11/3

1. Actul normativ ce o reglementează:

O.M.F.P. nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- pentru Declaraţia de înregistrare fiscală: prima înregistrare fiscală, de regulă cu ocazia dobândirii calităţii de subiect de drept fiscal;

- pentru Declaraţia de menţiuni: modificarea datelor declarate anterior.

3. Cine o depune:

Persoanele fizice străine, altele decât persoanele fizice străine care desfăşoară în mod independent activităţi economice autorizate sau care exercită profesii libere. Declaraţia se depune, direct sau prin împuternicit/reprezentant fiscal.

4. Termenul de depunere:

- Declaraţia de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la data dobândirii calităţii de subiect de drept fiscal, potrivit legii;

- Declaraţia de menţiuni se depune în termen de 30 de zile de la data modificării datelor înscrise în Declaraţia de înregistrare fiscală/Declaraţia de menţiuni.

5. Locul şi modul de depunere:

La registratura organului fiscal competent ori la poştă prin scrisoare recomandată.

Organul fiscal competent este:

- pentru contribuabilii care se înregistrează direct sau prin împuternicit, organul fiscal în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal contribuabilul sau, în cazul depunerii declaraţiei de menţiuni, organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit;
- pentru contribuabilii care se înregistrează prin reprezentant fiscal, organul fiscal competent pentru administrarea persoanei impozabile care are calitatea de reprezentant fiscal.

6. Sancţiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravenţională de la 500 la 1.000 lei.

7. Alte informaţii:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează: la înregistrarea persoanelor fizice străine, precum şi la actualizarea informaţiilor despre persoanele fizice străine care au fost înregistrate ca plătitori de impozite, taxe şi contribuţii; în cazul neînscrierii codului de înregistrare fiscală pe documente (după primirea lui) contribuabilii pot fi sancţionaţi cu amendă între 500 şi 1.000 lei;
- se întocmeşte în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeţ şi corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

IV. Declaraţie de înregistrare fiscală/Declaraţie de menţiuni pentru instituţii publice (040), cod M.F.P. 14.13.01.10.11/4

1. Actul normativ ce o reglementează:

O.M.F.P. nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- pentru Declaraţia de înregistrare fiscală: prima înregistrare fiscală, de regulă cu ocazia înfiinţării;
- pentru Declaraţia de menţiuni: modificarea datelor declarate anterior.

3. Cine o depune:

Instituțiile publice.

Noțiunea de „instituție publică" este definită de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice ca fiind „denumire generică ce include Parlamentul, Administrația Prezidențială, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice, alte autorități publice, instituțiile publice autonome, precum și instituțiile din subordinea acestora, indiferent de modul de finanțare a acestora".

4. Termenul de depunere:

- Declarația de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la data înființării, potrivit legii;
- Declarația de mențiuni se depune în termen de 30 de zile de la data modificării datelor înscrise în Declarația de înregistrare fiscală/Declarația de mențiuni.

5. Locul și modul de depunere:

La registratura organului fiscal competent ori la poștă prin scrisoare recomandată.

Organul fiscal competent este organul fiscal în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal contribuabilul.

6. Sancțiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravențională de la 1.000 la 5.000 lei

7. Alte informații:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează: la înregistrarea fiscală a instituțiilor publice, precum și la actualizarea informațiilor despre instituțiile publice care au fost înregistrate ca plătitori de impozite, taxe și contribuții; în cazul neînscrierii codului de înregistrare fiscală pe documente (după primirea lui) contribuabilii pot fi sancționați cu amendă între 1.000 și 5.000 lei.
- se întocmește în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeț și corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

V. Cerere de înregistrare a domiciliului fiscal al contribuabilului (050), cod M.F.P. 14.13.04.16

1. Actul normativ ce o reglementează:

- Codul de procedură fiscală (art. 31);
- Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală (pct. 31.1-31.9);
- O.M.F.P. nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

Cererea de înregistrare a domiciliului fiscal al contribuabilului se completează și se depune în cazul în care domiciliul fiscal este diferit de domiciliul sau sediul social ori în cazul în care contribuabilul își schimbă domiciliul fiscal declarat anterior.

3. Cine o depune:

Contribuabilii, persoane fizice sau juridice pentru care domiciliul fiscal este diferit de domiciliul sau sediul social ori în cazul în care contribuabilul își schimbă domiciliul fiscal declarat anterior. Declarația se depune, direct sau prin împuternicit/reprezentant fiscal. Declarația va fi însoțită de documente care să facă dovada deținerii sau ocupării legale a spațiului pentru noul domiciliu fiscal.

4. Locul și modul de depunere:

La registratura organului fiscal competent ori la poștă prin scrisoare recomandată.

Organul fiscal competent este organul fiscal în a cărui rază teritorială urmează a se stabili noul domiciliu fiscal al contribuabilului.

5. Sancțiuni pentru nedepunere la termen:

Nu există o sancțiune contravențională, însă organul fiscal competent poate modifica din oficiu domiciliul fiscal al contribuabilului.

VI. Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni pentru sediile secundare (060), cod M.F.P. 14.13.01.99/c

1. Actul normativ ce o reglementează:

Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (art. 32)[1];

- O.M.F.P. nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor, modificat prin O.M.E.F. nr. 2296/2007.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- pentru Declarația de înregistrare fiscală: prima înregistrare fiscală a unei entități cu minim 5 persoane care realizează venituri din salarii;

---

[1] Potrivit art. 32 alin. (7) din Legea nr. 273/2006: „Orice persoană subiect al unui raport juridic fiscal, inclusiv operatorul economic, instituția publică și instituția publică locală, care are organizată o entitate, cu sau fără personalitate juridică, la altă adresă decât sediul social al subiectului respectiv, cu minimum 5 persoane care realizează venituri din salarii, are obligația să solicite înregistrarea fiscală a entității respective, ca plătitoare de salarii și de venituri asimilate salariilor, la organul fiscal din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală în a cărui rază teritorială se află adresa unde se desfășoară efectiv activitatea acelei entități. Solicitarea se face în termen de 30 de zile de la data înființării, pentru entitățile nou-înființate. Organul fiscal are obligația ca, în termen de 5 zile de la înregistrarea fiscală, să transmită o copie de pe certificatul de înregistrare fiscală primarului unității administrativ-teritoriale/sectorului municipiului București în a cărei/cărui rază teritorială își desfășoară efectiv activitatea entitatea respectivă. Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea astfel încât aceasta să reflecte impozitul aferent veniturilor fiecărei luni, calculat, reținut și virat, pe fiecare entitate care intră sub incidența prezentului alineat".

Ca urmare a modificării Codului de procedură fiscală prin O.U.G. nr. 117/2010, aceste sedii secundare se înregistrează fiscal primind certificat de înregistrare fiscală și cod de înregistrare fiscală propriu, însă plata obligațiilor fiscale (inclusiv impozitul pe veniturile din salarii datorat de salariații care își desfășoară activitatea la sediile secundare) se face de către persoana care a înființat respectivul sediu secundar.

- pentru Declaraţia de menţiuni: modificarea datelor declarate anterior.

3. Cine depune declaraţia:

Orice persoană subiect al unui raport juridic fiscal, inclusiv operatorul economic, instituţia publică şi instituţia publică locală, care are organizată o entitate, cu sau fără personalitate juridică, la altă adresă decât sediul social al subiectului respectiv, cu minimum 5 persoane care realizează venituri din salarii are obligaţia să solicite înregistrarea fiscală a entităţii respective, ca plătitoare de salarii şi de venituri asimilate salariilor, la organul fiscal din subordinea Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală în a cărui rază teritorială se află adresa unde se desfăşoară efectiv activitatea acelei entităţi. Declaraţia se depune direct sau prin împuternicit/reprezentant legal/reprezentant fiscal.

4. Termenul de depunere:

- Declaraţia de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la data înfiinţării, potrivit legii, pentru entităţile nou-înfiinţate;
- Declaraţia de menţiuni se depune în termen de 30 de zile de la data modificării datelor înscrise în Declaraţia de înregistrare fiscală/Declaraţia de menţiuni.

5. Locul şi modul de depunere:

La registratura organului fiscal competent ori la poştă prin scrisoare recomandată.

Organul fiscal competent este organul fiscal în a cărui rază teritorială se află situată entitatea respectivă.

6. Sancţiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravenţională de la 1.000 la 5.000 lei.

7. Alte informaţii:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează: la înregistrarea sediilor secundare cu minimum 5 persoane care realizează venituri din salarii; în cazul neînscrierii

codului de înregistrare fiscală pe documente (după primirea lui) contribuabilii pot fi sancționați cu amendă de la 500 la 1.000 lei pentru persoanele fizice și de la 1.000 la 5.000 lei pentru persoanele juridice;

- se întocmește în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeț și corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

VII. Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere (070), cod M.F.P. 14.13.01.10.11/5

1. Actul normativ ce o reglementează:

- O.M.F.P. nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- pentru Declarația de înregistrare fiscală: prima înregistrare fiscală, de regulă cu ocazia autorizării;
- pentru Declarația de mențiuni: modificarea datelor declarate anterior.

3. Cine o depune:

Persoanele fizice române sau străine care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere. Declarația se depune direct sau prin împuternicit/reprezentant fiscal.

4. Termenul de depunere:

- Declarația de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la data autorizării, potrivit legii;
- Declarația de mențiuni se depune în termen de 30 de zile de la data modificării datelor înscrise în Declarația de înregistrare fiscală/Declarația de mențiuni.

5. Locul şi modul de depunere:

La registratura organului fiscal competent ori la poştă prin scrisoare recomandată.

Organul fiscal competent este:

- pentru contribuabilii care se înregistrează direct sau prin împuternicit, organul fiscal în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal contribuabilul;
- pentru contribuabilii care se înregistrează prin reprezentant fiscal, organul fiscal competent pentru administrarea persoanei impozabile care are calitatea de reprezentant fiscal.

6. Sancţiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravenţională de la 500 la 1.000 lei.

7. Alte informaţii:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează: la atribuirea codului de identificare fiscală, precum şi la actualizarea informaţiilor despre persoanele fizice care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere, care au fost înregistrate ca plătitori de impozite, taxe şi contribuţii; în cazul neînscrierii codului de înregistrare fiscală pe documente (după primirea lui) contribuabilii pot fi sancţionaţi cu amendă de la 500 la 1.000 lei.
- se întocmeşte în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeţ şi corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

VIII. Declaraţie de înregistrare fiscală/Declaraţie de menţiuni pentru contribuabilii nerezidenţi stabiliţi în spaţiul comunitar, care se înregistrează direct (090), cod MFP 14.13.01.10.11/n

1. Actul normativ ce o reglementează:

- Codul fiscal (art. 153);

- O.P.A.N.A.F. nr. 7/2010[1] pentru aprobarea modelului şi conţinutului unor formulare de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- realizarea, de către o persoană impozabilă care nu este stabilită în România conform prevederilor art. 125[1] alin. (2) C.fisc. şi nici nu este înregistrată în scop de TVA în România conform prevederilor art. 153 C.fisc., de operaţiuni pe teritoriul României care dau drept de deducere a TVA, precum şi realizarea de vânzări la distanţă dintr-un Stat Membru în România, pentru care locul livrării este în România conform art. 132 alin. (2) şi (3) C.fisc., cu excepţia cazurilor în care persoana obligată la plata TVA este beneficiarul, conform prevederilor art. 150 alin. (2)-(6) C.fisc.

- intenţia de realizare, de către o persoană impozabilă, nestabilită în România şi neînregistrată în scop de TVA în România, a următoarelor operaţiuni:

• achiziţii intracomunitare de bunuri pentru care este obligată la plata TVA (conform prevederilor art. 151 C.fisc.);

• livrări intracomunitare de bunuri scutite de taxă.

Declaraţia se depune atât ca urmare a necesităţii înregistrării în scop de TVA, precum şi ca urmare a solicitării anulării înregistrării în scop de TVA din următoarele motive:

- ca urmare a încetării activităţii: se completează în situaţia în care se solicită scoaterea din evidenţă a contribuabilului în cazul în care nu mai realizează livrări de bunuri, prestări de servicii, achiziţii sau livrări intracomunitare de bunuri în România pentru care plata taxei se face în România;

- ca urmare a încetării desfăşurării de operaţiuni care dau drept de deducere a taxei: se completează în situaţia în care se solicită scoaterea din evidenţă a contribuabilului în cazul în care nu mai desfăşoară operaţiuni care dau drept de deducere a taxei;

- ca urmare a expirării perioadei de 2 ani, în cazul vânzărilor la distanţă: se completează în cazul în care nu se depăşeşte plafonul pentru vânzările la distanţă în al doilea an calendaristic consecutiv.

---

[1] M.Of. nr. 32 din 15 ianuarie 2010.

3. Cine o depune:

Se depune de către contribuabilii care nu sunt stabiliți în România, dar sunt stabiliți în spațiul comunitar și au obligații fiscale. Declarația se depune de către contribuabil sau de către împuternicit.

ATENȚIE! Declarația nu se completează de către contribuabilii nerezidenți care au desemnat un reprezentant fiscal pentru ansamblul operațiunilor impozabile din România și nici de către persoanele impozabile care au un sediu fix în România.

4. Termenul de depunere:

Înainte de efectuarea operațiunilor pentru care trebuie să se înregistreze.

5. Locul și modul de depunere:

Declarația se depune la Serviciul pentru administrarea contribuabililor nerezidenți din cadrul Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București, astfel:

- direct sau prin împuternicit, la registratură;
- la poștă, prin scrisoare recomandată.

6. Sancțiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravențională de la 500 la 1.000 lei pentru persoanele fizice și de la 1.000 la 5.000 lei pentru persoanele juridice.

7. Alte informații:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează la atribuirea codului de identificare fiscală contribuabililor nerezidenți stabiliți în spațiul comunitar, care se înregistrează direct, precum și la actualizarea unor informații despre aceste persoane;
- formularul depus va fi însoțit de o copie autentificată a certificatului de înregistrare eliberat de autoritatea fiscală din țara în care este stabilit contribuabilul. Copia certificatului de înregistrare va fi însoțită de traducerea în limba română, certificată de traducători autorizați;

- se întocmește în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeț și corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

Pentru înregistrarea în scopuri de TVA, persoana impozabilă nestabilită în România trebuie să prezinte organului fiscal competent contractele sau comenzile din care rezultă că:

- va realiza în România operațiuni taxabile pentru care este persoană obligată la plata taxei conform art. 150 alin. (1) C.fisc.; și/sau

- urmează să desfășoare operațiuni scutite cu drept de deducere, cu excepția serviciilor de transport și a serviciilor auxiliare acestora, scutite în temeiul art. 143 alin. (1) lit. c)-f), h)-m), art. 144 alin. (1) lit. c) și art. 144^1 C.fisc., pentru care înregistrarea este opțională.

Documentele se prezintă în copie și în original, iar cele întocmite într-o limbă străină vor fi însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați, potrivit prevederilor art. 8 alin. (2) C.proc.fisc. Organul fiscal competent păstrează la dosarul înregistrării traducerile în limba română, precum și copii certificate ale documentelor prezentate, urmând ca documentele în original să fie restituite persoanei impozabile.

IX. Declarație de înregistrare în scopuri de TVA/Declarație de mențiuni pentru alte persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau pentru servicii (091), cod MFP 14.13.01.10.11/a

1. Actul normativ ce o reglementează:

- Codul fiscal (art. 153^1);
- O.P.A.N.A.F. nr. 7/2010 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- realizarea, de către o persoană impozabilă care are sediul activității în România sau de către o persoană juridică neimpo-

zabilă stabilită în România, neînregistrată și care nu are obligația să se înregistreze conform art. 153 C.fisc. și care nu sunt deja înregistrate conform art. 153[1] alin. (1) lit. b) sau c) ori alin. (2), a unei achiziții intracomunitare taxabile în România, dacă valoarea depășește plafonul (10.000 euro) în anul calendaristic în care are loc achiziția;

- prestarea, de către persoana impozabilă care are sediul activității în România, neînregistrată și care nu are obligația să se înregistreze conform art. 153, care nu este deja înregistrată conform art. 153[1] alin. (1) lit. a) sau c) ori art. 153[1] alin. (2), de servicii care au locul în alt Stat Membru, pentru care beneficiarul serviciului este persoana obligată la plata taxei conform echivalentului din legislația altui Stat Membru al art. 150 alin. (2);

- primirea, de către persoana impozabilă care își are stabilit sediul activității în România, care nu este înregistrată și nu are obligația să se înregistreze conform art. 153 și care nu este deja înregistrată conform art. 153[1] alin. (1) lit. a) sau b) ori alin. (2), de servicii de la un prestator, persoană impozabilă stabilită în alt Stat Membru, servicii pentru care este obligată la plata taxei în România conform art. 150 alin. (2);

- realizarea, de către persoana impozabilă care are sediul activității în România, dacă nu este înregistrată și nu este obligată să se înregistreze conform art. 153, și persoana juridică neimpozabilă stabilită în România pot solicita să se înregistreze, conform art. 153[1], de achiziții intracomunitare, conform art. 126 alin. (6) (înregistrarea pe bază de opțiune, indiferent de nivelul achizițiilor realizate comparativ cu plafonul ce duce la obligativitatea înregistrării).

Declarația de înregistrare se depune atât ca urmare a necesității înregistrării în scop de TVA, iar declarația de mențiuni se depune ori de câte ori se modifică datele declarate anterior.

3. Cine o depune:

Se depune de către persoanele impozabile cu sediul activității economice în România care urmează să realizeze operațiunile prezentate anterior. Declarația se depune de către contribuabil sau de către împuternicit.

4. Termenul de depunere:

Înainte de efectuarea operațiunilor pentru care trebuie să se înregistreze.

5. Locul și modul de depunere:

Declarația se depune la organul fiscal competent, direct la registratură sau la poștă, prin scrisoare recomandată.

6. Sancțiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravențională de la 500 la 1.000 lei pentru persoanele fizice și de la 1.000 la 5.000 lei pentru persoanele juridice.

7. Alte informații:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează la atribuirea codului de înregistrare în scopuri de TVA și eliberarea certificatului de înregistrare în scopuri de TVA pentru achiziții intracomunitare sau pentru servicii a altor persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau servicii, precum și la actualizarea unor informații despre aceste persoane;
- se întocmește în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeț și corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent (însoțit de o copie de pe certificatul de înregistrare/certificatul de înregistrare fiscală, precum și de pe decizia de înregistrare a domiciliului fiscal (decizia de înregistrare a domiciliului fiscal la cererea contribuabilului sau decizia privind modificarea din oficiu a domiciliului fiscal al contribuabilului).

X. Declarație de mențiuni privind schimbarea perioadei fiscale pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară taxabilă în România (092), cod MFP: 14.13.01.11/a.i.

1. Actul normativ ce o reglementează:

- Codul fiscal (art. 156^1);

- O.P.A.N.A.F. nr. 1165/2009[1] privind aprobarea Procedurii de actualizare a vectorului fiscal pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de taxă pe valoarea adăugată care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară taxabilă în România, precum și a modelului și conținutului unor formulare.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

Efectuarea unei achiziții intracomunitare de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, care utilizează trimestrul ca perioadă fiscală.

3. Cine o depune:

Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, care utilizează trimestrul ca perioadă fiscală. Declarația se depune de către contribuabil sau de către reprezentant fiscal/împuternicit/reprezentant legal.

4. Termenul de depunere:

În termen de maximum 5 zile lucrătoare de la finele lunii în care intervine exigibilitatea achiziției intracomunitare.

5. Locul și modul de depunere:

Declarația se depune la organul fiscal competent, direct la registratură sau la poștă, prin scrisoare recomandată.

6. Sancțiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravențională de la 500 la 1.000 lei pentru persoanele fizice și de la 1.000 la 5.000 lei pentru persoanele juridice.

Alte informații:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează la schimbarea perioadei fiscale utilizate la taxa pe valoarea adăugată (TVA), de către persoanele impozabile înre-

[1] M.Of. nr. 371 din 2 iunie 2009.

gistrate în scopuri de TVA care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară taxabilă în România;

- se întocmește în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeț și corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

Ca urmare a realizării unei achiziții intracomunitare, perioada fiscală devine luna calendaristică începând cu:

a) prima lună a unui trimestru calendaristic, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare intervine în această primă lună a respectivului trimestru;

b) a treia lună a trimestrului calendaristic, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare intervine în a doua lună a respectivului trimestru. Primele două luni ale trimestrului respectiv vor constitui o perioadă fiscală distinctă, pentru care persoana impozabilă va avea obligația depunerii unui decont de taxă conform art. 156^2 alin. (1) C.fisc.;

c) prima lună a trimestrului calendaristic următor, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare intervine în a treia lună a unui trimestru calendaristic.

XI. Declarație de înregistrare în scopuri de TVA/Declarație de mențiuni pentru persoanele impozabile care au sediul activității economice în afara României, dar sunt stabilite în România prin sedii fixe (093), cod MFP 14.13.01.10.11/s.f

1. Actul normativ ce o reglementează:

- Codul fiscal (art. 153);
- O.P.A.N.A.F. nr. 7/2010 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

- persoana urmează să primească pentru sediul fix din România servicii pentru care este obligată la plata taxei în România,

conform art. 150 alin. (2) C.fisc., dacă serviciile sunt prestate de o persoană impozabilă care este stabilită, în sensul art. 125^1 alin. (2) C.fisc., în alt Stat Membru;

- persoana urmează să presteze serviciile prevăzute la art. 133 alin. (2) C.fisc. de la sediul fix din România pentru un beneficiar persoană impozabilă stabilită, în sensul art. 125^1 alin. (2) C.fisc., în alt Stat Membru, care are obligaţia de a plăti TVA în alt Stat Membru, conform echivalentului din legislaţia Statului Membru respectiv al art. 150 alin. (2) C.fisc.;

- persoana urmează să realizeze activităţi economice de la respectivul sediu fix, în condiţiile stabilite la art. 125^1 alin. (2) lit. b) şi c) C.fisc., care implică:

• livrări de bunuri taxabile şi/sau scutite cu drept de deducere, inclusiv livrări intracomunitare scutite de TVA conform art. 143 alin. (2) C.fisc.;

• prestări de servicii taxabile şi/sau scutite de taxa pe valoarea adăugată cu drept de deducere, altele decât cele prevăzute la art. 153 alin. (2) lit. a) şi b) C.fisc.;

• operaţiuni scutite de taxă şi optează pentru taxarea acestora, conform art. 141 alin. (3) C.fisc.;

• achiziţii intracomunitare de bunuri taxabile.

Declaraţia de înregistrare se depune atât ca urmare a necesităţii înregistrării în scop de TVA, iar declaraţia de menţiuni se depune ori de câte ori se modifică datele declarate anterior.

3. Cine o depune:

Se depune de către persoanele impozabile stabilite în România prin unul sau mai multe sedii fixe, conform art. 125^1 alin. (2) lit. b) C.fisc. (persoana are sediul activităţii economice în afara României, dar dispune în România de suficiente resurse tehnice şi umane pentru a efectua regulat livrări de bunuri şi/sau prestări de servicii impozabile), care sunt obligate să solicite înregistrarea în scopuri de taxă pe valoarea adăugată în condiţiile prevăzute la art. 153 alin. (2) C.fisc. Declaraţia se depune de către contribuabil sau de către împuternicit.

4. Termenul de depunere:

Înainte de efectuarea operațiunilor pentru care trebuie să se înregistreze.

5. Locul și modul de depunere:

Declarația se depune la organul fiscal competent, direct la registratură sau la poștă, prin scrisoare recomandată.

6. Sancțiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă contravențională de la 500 la 1.000 lei pentru persoanele fizice și de la 1.000 la 5.000 lei pentru persoanele juridice.

7. Alte informații:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează la înregistrarea în scopuri de TVA de către persoana impozabilă care are sediul activității economice în afara României, dar este stabilită în România prin unul sau mai multe sedii fixe, precum și la actualizarea unor informații despre aceste persoane.
- se întocmește în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeț și corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

XII. Declarație privind cifra de afaceri în cazul persoanelor impozabile pentru care perioada fiscală este trimestrul calendaristic și care nu au efectuat achiziții intracomunitare de bunuri în anul precedent (094), cod MFP 14.13.01.10.11/t

1. Actul normativ ce o reglementează:

- Codul fiscal (art. 156^1);
- O.P.A.N.A.F. nr. 7/2010 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată.

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

Utilizarea în anul anterior a trimestrului ca perioadă fiscală + neefectuarea de achiziții intracomunitare de bunuri + nedepășirea plafonului cifrei de afaceri de 100.000 euro.

3. Cine o depune:

Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, care au utilizat trimestrul ca perioadă fiscală în anul precedent, care nu au efectuat achiziții intracomunitare de bunuri și care nu au depășit plafonul cifrei de afaceri de 100.000 euro (echivalentul în lei se determină pe baza cursului de schimb comunicat de BNR valabil la 31 decembrie a anului precedent (a celui la care se referă cifra de afaceri); în cadrul cifrei de afaceri se iau în calcul operațiunile taxabile și/sau scutite cu drept de deducere și/sau neimpozabile în România conform art. 132 și art. 133 C.fisc., dar care dau drept de deducere conform art. 145 alin. (2) lit. b). Declarația se depune de către contribuabil sau de către împuternicit/reprezentant legal.

4. Termenul de depunere:

25 ianuarie inclusiv, pentru raportarea din anul precedent.

5. Locul și modul de depunere:

Declarația se depune la organul fiscal competent, direct la registratură sau la poștă, prin scrisoare recomandată.

6. Sancțiuni pentru nedepunere la termen:

Amendă de la 500 la 1.000 lei pentru persoanele fizice și de la 1.000 la 5.000 lei pentru persoanele juridice.

7. Alte informații:

- la editarea ei se poate utiliza echipament informatic;
- se utilizează pentru declararea cifrei de afaceri de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA, care utilizează trimestrul ca perioadă fiscală și nu au depășit plafonul de 100.000 euro, cu excepția situației în care persoana impozabilă a efectuat în

cursul anului calendaristic precedent una sau mai multe achiziții intracomunitare de bunuri;

- se întocmește în două exemplare, înscriindu-se cu majuscule, citeț și corect, toate datele prevăzute. Un exemplar se păstrează de contribuabil, iar celălalt exemplar se depune la organul fiscal competent.

XIII. Cerere de înregistrare în / radiere din Registrul operatorilor intracomunitari (095), cod MFP 14.13.01.10.11/r.o.i.

1. Actul normativ care o reglementează

- Codul fiscal (art. 158^2);
- O.P.A.N.A.F. nr. 2101/2010 pentru aprobarea Procedurii de organizare și funcționare a Registrului operatorilor intracomunitari, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare[1].

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

Intenția de a efectua una sau mai multe din următoarele operațiuni[2]:

a) livrări intracomunitare de bunuri care au locul în România potrivit art. 132 alin. (1) lit. a) și care sunt scutite de taxă în condițiile prevăzute la art. 143 alin. (2) lit. a) și d);

b) livrări ulterioare de bunuri efectuate în cadrul unei operațiuni triunghiulare prevăzute la art. 132^1 alin. (5), efectuate în Statul Membru de sosire a bunurilor și care se declară drept livrări intracomunitare cu cod T în România;

c) prestări de servicii intracomunitare, respectiv servicii pentru care se aplică prevederile art. 133 alin. (2), efectuate de persoane impozabile stabilite în România în beneficiul unor persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Comunitate, altele decât cele scutite de TVA în Statul Membru în care acestea sunt impozabile;

---

[1] Publicat în M. Of. nr. 429 din 25 iunie 2010.

[2] Prevăzute la art. 158^2 alin. (1) C.fisc.

d) achiziţii intracomunitare de bunuri taxabile care au locul în România potrivit prevederilor art. 132^1;

e) achiziţii intracomunitare de servicii, respectiv cele pentru care se aplică prevederile art. 133 alin. (2), efectuate în beneficiul unor persoane impozabile stabilite în România, inclusiv persoane juridice neimpozabile înregistrate în scopuri de TVA potrivit art. 153 sau 153^1, de către persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Comunitate şi pentru care beneficiarul are obligaţia plăţii taxei potrivit art. 150 alin. (2).

3. Cine o depune:

- persoanele impozabile şi persoanele juridice neimpozabile, la data solicitării înregistrării în scopuri de TVA conform art. 153 sau art. 153^1 C.fisc. sau ulterior înregistrării în scopuri de TVA, dacă intenţionează să efectueze una sau mai multe operaţiuni intracomunitare de natura celor prevăzute la art. 158^2 alin. (1) C.fisc.;
- persoanele impozabile şi persoanele juridice neimpozabile care au fost radiate la cerere sau din oficiu din Registrul operatorilor intracomunitari, dar ulterior, după înlăturarea cauzelor care au determinat radierea, intenţionează să efectueze una sau mai multe operaţiuni intracomunitare de natura celor prevăzute la art. 158^2 alin. (1) C.fisc;
- persoanele care solicită radierea din oficiu.

4. Termenul de depunere:

La înregistrarea în scop de TVA sau ulterior, dar înainte de efectuarea operaţiunilor prevăzute la art. 158^2 alin. (1) C.fisc. pentru înregistrare.

Anexa (însoţită de certificate de cazier judiciar ale noilor administratori şi/sau asociaţi, precum şi de documentele eliberate de organele de urmărire penală şi/sau de compartimentul juridic [din care să rezulte că acţiunea penală este sau nu în legătură cu operaţiunile prevăzute la art. 158^2 alin (1) C.fisc. sau în cazul în care există infracţiuni în cazierul judiciar, dacă acestea sunt sau nu în legătură cu operaţiunile menţionate anterior] privind datele de identificare ale administratorilor şi asociaţilor se depune, actualizată, la organul fiscal competent, ori de câte ori, după data

înscrierii în Registrul operatorilor intracomunitari, se modifică datele declarate la înscrierea în registru

5. Locul şi modul de depunere:

Declaraţia se depune, într-un exemplar, la registratura organului fiscal competent ori la poştă, cu confirmare de primire.

6. Sancţiuni pentru nedepunere la termen:

Efectuarea de operaţiuni intracomunitare de natura celor menţionate la art. 158^2 alin. (1) C.fisc. se sancţionează cu amendă de la 1.000 la 5.000 lei.

7. Alte informaţii:

Persoanele care nu figurează în Registrul operatorilor intracomunitari nu au cod de TVA valabil pentru operaţiuni intracomunitare, chiar dacă sunt înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 sau art. 153^1 C.fisc.

XIV. 096 Declaraţie de menţiuni privind anularea înregistrării în scopuri de TVA în cazul persoanelor impozabile, înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 C.fisc., care în cursul unui an calendaristic nu depăşesc plafonul de scutire prevăzut la art. 152 C.fisc.

1. Actul normativ care o reglementează:

- Codul fiscal (art. 152);
- O.P.A.N.A.F. nr. 13/2011[1] pentru aprobarea Procedurii de organizare şi funcţionare a Registrului operatorilor intracomunitari, precum şi pentru aprobarea modelului şi conţinutului unor formulare[2].

2. Ce activitate/eveniment generează depunerea ei:

Opţiunea de anulare a înregistrării în scop de TVA conform art. 153 C.fisc. ca urmare a nedepăşirii în anul anterior a plafonului

[1] M.Of. nr. 25 din 11 ianuarie 2011.
[2] M.Of. nr. 429 din 25 iunie 2010.

de scutire pentru întreprinderi mici (119.000 lei/an sau proporţional cu numărul de luni de desfăşurare a activităţii).

3. Cine o depune:

Se completează de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 C.fisc. care nu au depăşit plafonul de scutire prevăzut la art. 152 alin. (1) C.fisc. şi care doresc să fie scoase din evidenţa persoanelor înregistrate în scopuri de taxă pe valoarea adăugată.

4. Termenul de depunere:

Data de 20 ianuarie, inclusiv, pentru anul precedent.

5. Locul şi modul de depunere:

Formularul se completează în două exemplare:

- un exemplar, semnat şi ştampilat, conform legii, se depune la unitatea fiscală, direct la registratură sau la poştă, prin scrisoare recomandată;
- un exemplar se păstrează de către persoana impozabilă.

6. Alte informaţii:

Înregistrarea în scopuri de TVA se anulează începând cu 1 februarie a anului în care a fost depusă declaraţia.

§4. Obligaţiile contribuabililor ulterior înregistrării fiscale

4.1. Obligaţia de a menţiona pe documentele emise codul de identificare fiscală

Potrivit art. 73 C.proc.fisc, contribuabilii au obligaţia de a menţiona pe facturi, scrisori, oferte, comenzi sau pe orice alte documente emise codul de identificare fiscală propriu.

De subliniat că această obligaţie revine tuturor contribuabililor – persoane fizice, persoane juridice sau entităţi fără personalitate juridică care sunt înregistrate fiscal.

O prevedere similară se găseşte şi la art. 29 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerţului, potrivit căruia comerciantul este obligat să menţioneze pe facturi, oferte, comenzi, tarife, prospecte şi orice alte documente întrebuinţate în comerţ, numele/denumirea, sediul social, codul unic de înregistrare şi, dacă este cazul, codul numeric personal. Sunt exceptate bonurile fiscale emise de aparatele de marcat electronice, care vor cuprinde elementele prevăzute de legislaţia din domeniu.

De asemenea, art. 74 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 privind societăţile comerciale prevede că, în orice factură, ofertă, comandă, tarif, prospect şi alte documente întrebuinţate în comerţ, emanând de la o societate, trebuie să se menţioneze denumirea, forma juridică, sediul social, numărul din registrul comerţului şi codul unic de înregistrare. Sunt exceptate bonurile fiscale emise de aparatele de marcat electronice, care vor cuprinde elementele prevăzute de legislaţia din domeniu.

Sancţiune

Nerespectarea obligaţiei instituite de art. 73 C.proc.fisc. atrage răspunderea contravenţională şi se sancţionează cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei, pentru persoanele fizice, şi cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei, pentru persoanele juridice.

4.2. Obligaţia de a afişa certificatul de înregistrare fiscală

Potrivit art. 76 C.proc.fisc., contribuabilii care realizează venituri din activitatea de comerţ sau prestări de servicii către populaţie sunt obligaţi să afişeze certificatul de înregistrare fiscală în locurile unde se desfăşoară activitatea.

Ca urmare, conform Codului de procedură fiscală, obligaţia afişării certificatului de înregistrare fiscală revine numai contribuabililor care realizează venituri din:

- activităţi de comerţ;
- prestări de servicii către populaţie.

Încadrarea contribuabililor într-una din cele două situaţii se analizează în funcţie de obiectul de activitate conform clasificaţiei – CAEN.

În ce ne priveşte, apreciem că nu trebuie afişat originalul certificatului de înregistrare fiscală, ci o copie a acestuia.

De asemenea, trebuie subliniat că certificatul de înregistrare fiscală trebuie afişat în toate locurile în care contribuabilul îşi desfăşoară activitatea economică, inclusiv la punctele de lucru, sediile secundare sau alte dezmembrăminte fără personalitate juridică.

Ţinând cont de regulile cu privire la înregistrarea fiscală, un contribuabil – persoană fizică sau persoană juridică – poate avea unul sau mai multe certificate de înregistrare fiscală.

Spre exemplu, o persoană juridică care a înfiinţat una sau mai multe sucursale va deţine un certificat de înregistrare fiscală atribuibil persoanei juridice şi câte un certificat de înregistrare fiscală pentru fiecare sucursală înfiinţată. În acest caz, sucursala are obligaţia de a afişa certificatul de înregistrare fiscală propriu.

De asemenea, în situaţia în care persoana juridică a decis înfiinţarea unei entităţi fără personalitate juridică la care îşi desfăşoară activitatea minimum 5 persoane care realizează venituri din salarii, această entitate trebuie înregistrată fiscal, caz în care şi aceasta va avea un certificat de înregistrare fiscală.

Ca urmare, această entitate are obligaţia de a afişa certificatul de înregistrare fiscală propriu

4.3. Obligaţia de a conduce evidenţe fiscale

Articolul 79 alin. (1) C.proc.fisc. instituie obligaţia contribuabililor de a conduce evidenţe fiscale, potrivit actelor normative în vigoare, în vederea stabilirii stării de fapt fiscale şi a obligaţiilor fiscale de plată datorate.

Prin evidenţe fiscale înţelegem registrele, situaţiile, precum şi orice alte înscrisuri care, potrivit legislaţiei fiscale, trebuie întocmite în mod obligatoriu în scopul stabilirii stării de fapt fiscale şi a creanţelor şi obligaţiilor fiscale, cum ar fi: jurnal pentru vânzări, jurnal pentru cumpărări, registrul de evidenţă fiscală şi altele asemenea.

4.4. Obligația de a întocmi și prezenta dosarul prețurilor de trasfer

Potrivit art. 79 alin. (2) C.proc.fisc., contribuabilii care desfășoară tranzacții cu persoane afiliate au obligația ca, la solicitarea organului fiscal competent, să întocmească și să prezinte, în termenele stabilite de acesta, **dosarul prețurilor de transfer**[1], în vederea stabilirii prețurilor de transfer.

În funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte, contribuabilul trebuie să furnizeze și alte informații, la cererea organului fiscal competent, în completarea dosarului prețurilor de transfer.

Cum se efectuează solicitarea

Solicitarea organului fiscal de întocmire și prezentare, de către contribuabil, a dosarului prețurilor de transfer va fi efectuată în scris[2].

Când se efectuează solicitarea

Solicitarea de întocmire și prezentare a dosarului prețurilor de transfer se va emite în cursul desfășurării unei inspecții fiscale generale sau parțiale.

Termenul pentru prezentarea dosarului prețurilor de transfer

Termenul pentru punerea la dispoziția organelor de inspecție fiscală a dosarului prețurilor de transfer este stabilit de organul de inspecție și va fi de maximum 3 luni calendaristice. Termenul poate fi prelungit o singură dată, la solicitarea scrisă a contribuabilului, cu o perioadă egală cu cea stabilită inițial.

---

[1] A se vedea O.P.A.N.A.F. nr. 222/2008 privind conținutul dosarului prețurilor de transfer (M.Of. nr. 129 din 19 februarie 2008). De subliniat că acest ordin se completează cu Liniile directoare privind prețurile de transfer emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și Codul de conduită privind documentația prețurilor de transfer, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C176/1 din 28 iulie 2006.

[2] Modelul și conținutul Solicitării de întocmire și prezentare a dosarului prețurilor de transfer este prevăzut în Anexa nr. 2 la O.P.A.N.A.F. nr. 222/2008.

La stabilirea termenului pentru punerea la dispoziţie de către contribuabil a dosarului preţurilor de transfer vor fi avute în vedere următoarele criterii:

- numărul de persoane afiliate implicate în tranzacţii;
- numărul de tranzacţii efectuate şi complexitatea acestora;
- perioada de timp pe care se desfăşoară tranzacţiile.

Suspendarea inspecţiei fiscale

Până la prezentarea de către contribuabil a dosarului preţurilor de transfer, inspecţia fiscală poate fi suspendată, la propunerea organului de inspecţie fiscală, aprobată de către conducătorul activităţii de inspecţie fiscală[1].

Întocmirea dosarului preţurilor de transfer

Dosarul preţurilor de transfer va conţine:

A. Informaţii despre grup:

1. structura organizatorică a grupului, legală şi operaţională, inclusiv participaţiile, istoricul şi datele financiare referitoare la acesta;

2. descrierea generală a activităţii grupului, strategia de afaceri, inclusiv schimbările din strategia de afaceri faţă de anul fiscal precedent;

3. descrierea şi implementarea aplicării metodologiei preţurilor de transfer în cadrul grupului, dacă este cazul;

4. prezentarea generală a tranzacţiilor între persoane afiliate, din Uniunea Europeană:

- modul de tranzacţionare;
- modul de facturare;
- contravaloarea tranzacţiilor;

5. descrierea generală a funcţiilor şi riscurilor asumate de persoanele afiliate, inclusiv schimbările intervenite în acest sens faţă de anul precedent;

---

[1] A se vedea art. 2 lit. h) din O.P.A.N.A.F. nr. 14/2010 privind condiţiile şi modalităţile de suspendare a inspecţiei fiscale (M. Of. nr. 40 din 19 ianuarie 2010).

6. prezentarea deținătorilor de active necorporale, din cadrul grupului (patent, nume, know-how etc.) și redevențele plătite sau primite;

7. prezentarea acordurilor de preț în avans încheiate de către contribuabil sau de către alte societăți din cadrul grupului, în legătură cu acesta, cu excepția celor emise de Agenția Națională de Administrare Fiscală.

B. Informații despre contribuabil:

1. prezentarea detaliată a tranzacțiilor cu persoanele afiliate:
- modul de tranzacționare;
- modul de facturare;
- contravaloarea tranzacțiilor;

2. prezentarea analizei comparative:
- caracteristicile bunurilor sau serviciilor;
- analiza funcțională (funcții, riscuri, mijloace fixe utilizate etc.);
- termenii contractuali;
- circumstanțele economice;
- strategii de afaceri specifice;
- informații cu privire la tranzacții comparabile externe sau interne;

3. prezentarea persoanelor afiliate și a sediilor permanente ale acestora implicate în aceste tranzacții sau înțelegeri;

4. descrierea metodei de calcul al prețurilor de transfer și argumentarea criteriilor de selecție a acesteia:
- în cazul în care nu se folosesc metode tradiționale de determinare a prețurilor de transfer se va justifica această opțiune;
- în toate cazurile în care nu se aplică metoda de comparare a prețurilor se va justifica această opțiune;

5. descrierea altor condiții considerate ca fiind relevante pentru contribuabil.

Marja de comparare reprezintă intervalul de valori ale prețului sau profitului aferente tranzacțiilor comparabile între companii comparabile independente.

Pentru determinarea valorilor extreme, marja de comparare va fi împărțită în 4 segmente. Segmentele de maxim și de minim reprezintă rezultatele extreme. În vederea stabilirii intervalului de comparare nu se vor utiliza rezultatele extreme din cadrul marjei de comparare.

În condițiile în care contravaloarea prețului de transfer stabilit de contribuabil nu este cuprinsă în intervalul de comparare, organul fiscal competent stabilește valoarea mediană ca fiind prețul de transfer la preț de piață. Valoarea mediană reprezintă acea valoare care se regăsește la mijlocul intervalului de comparare.

Dacă nu se poate identifica valoarea mediană, se face media aritmetică a celor două valori de mijloc ale intervalului de comparare.

Analiza comparativă va avea în vedere criteriile teritoriale în următoarea ordine: național, Uniunea Europeană, internațional.

Prezentarea dosarului prețurilor de transfer

Dosarul prețurilor de transfer va fi înaintat organului fiscal în termenul stabilit de acesta, într-un singur exemplar. În cazul în care există documente în limbă străină, acestea vor fi însoțite de traduceri în limba română, certificate de traducători autorizați[1].

Filele vor fi îndosariate, respectiv vor fi numerotate și însoțite de opis.

Informațiile care sunt disponibile și în format electronic vor fi înaintate organului fiscal într-un format accesibil, stabilit de comun acord cu organul fiscal.

În cazul în care ulterior contribuabilul completează dosarul cu elemente suplimentare, acestea vor fi însoțite de trimiteri la informațiile cu care sunt în legătură, după caz.

Neprezentarea dosarului prețurilor de transfer

Refuzul de prezentare a dosarului prețurilor de transfer sau prezentarea incompletă a acestuia la termenul stabilit de către organele fiscale reprezintă efectuarea de tranzacții cu persoane afiliate fără justificarea cuantumului prețurilor de transfer practicate. În acest caz, organele fiscale vor estima cuantumul prețurilor de transfer.

Procedura de estimare a cuantumului prețurilor de transfer

În situația în care organele de inspecție fiscală procedează la estimarea cuantumului prețurilor de transfer, raportul de inspecție

[1] A se vedea art. 8 C.proc.fisc.

fiscală va cuprinde un capitol distinct „Estimarea prețurilor de transfer", care va cuprinde următoarele elemente:

1. prezentarea motivului de fapt cu privire la neprezentarea/prezentarea incompletă a dosarului prețurilor de transfer, urmare a două solicitări consecutive. Prezentarea incompletă a dosarului prețurilor de transfer reprezintă lipsa datelor necesare organului fiscal competent, pentru stabilirea dacă prețurile de transfer practicate sunt la preț de piață;

2. prezentarea temeiului de drept cu privire la solicitările dosarului prețurilor de transfer/completării dosarului prețurilor de transfer, conform art. 79 alin. (2) C.proc.fisc., precum și a sancțiunilor contravenționale aferente constatate și aplicate, conform art. 219 alin. (1) lit. e), respectiv art. 219 alin. (2) lit. c) din același act normativ.

3. estimarea prețurilor de transfer.

Estimarea prețurilor de transfer se efectuează astfel:

- identificarea a 3 exemple de tranzacții similare cu cele care urmează a face obiectul estimării;
- tranzacțiile similare – având în vedere lipsa datelor prin neprezentarea/prezentarea incompletă a dosarului prețurilor de transfer – vor fi identificate conform datelor generale ale tranzacțiilor care urmează a face obiectul estimării, aflate la dispoziția organului fiscal în momentul estimării;
- pentru stabilirea valorii estimate a tranzacției se va utiliza valoarea medie aritmetică a cuantumurilor tranzacțiilor similare identificate.

În cazul în care contribuabilul aplică acorduri de preț în avans emise de Agenția Națională de Administrare Fiscală, nu mai este necesară întocmirea și prezentarea dosarului prețurilor de transfer pentru tranzacțiile și perioadele la care se referă acordurile.

Capitolul II
Drepturile şi obligaţiile contribuabililor şi ale organelor fiscale

Codul de procedură fiscală reglementează drepturile şi obligaţiile părţilor (contribuabili, organe fiscale, terţi) din raporturile juridice fiscale privind administrarea impozitelor şi taxelor datorate bugetului de stat şi bugetelor locale, prevăzute de Codul fiscal.

De asemenea, Codul de procedură fiscală se aplică şi pentru administrarea drepturilor vamale, precum şi pentru administrarea creanţelor provenind din contribuţii, amenzi şi alte sume ce constituie venituri ale bugetului general consolidat, potrivit legii, în măsura în care prin lege nu se prevede altfel.

Prin administrarea impozitelor, taxelor, contribuţiilor şi a altor sume datorate bugetului general consolidat se înţelege ansamblul activităţilor desfăşurate de organele fiscale în legătură cu:

a) înregistrarea fiscală;

b) declararea, stabilirea, verificarea şi colectarea impozitelor, taxelor, contribuţiilor şi a altor sume datorate bugetului general consolidat;

c) soluţionarea contestaţiilor împotriva actelor administrative fiscale.

§1. Drepturile contribuabililor – obligaţiile organelor fiscale

1. Obligaţia organului fiscal de a aplica unitar prevederile legislaţiei fiscale

Organul fiscal are obligaţia de a aplica unitar prevederile legislaţiei fiscale pe teritoriul României, urmărind stabilirea corectă a

impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat.

Totodată, Comisia fiscală centrală constituită potrivit art. 6 C.fisc. are responsabilități de elaborare a deciziilor cu privire la aplicarea unitară a Codului de procedură fiscală, a legislației subsecvente acestuia, precum și a legislației care intră în sfera de aplicare a Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

2. Obligația organului fiscal de a înștiința contribuabilii asupra drepturilor și obligațiilor ce le revin

Organul fiscal are obligația de a înștiința contribuabilul asupra drepturilor și obligațiilor ce îi revin acestuia în desfășurarea procedurii potrivit legii fiscale. Înștiințarea se face verbal sau în scris.

3. Obligația organului fiscal de a îndruma contribuabilii cu privire la aplicarea legislației fiscale

Organul fiscal are obligația de a îndruma contribuabilul în aplicarea prevederilor legislației fiscale. Îndrumarea se face fie ca urmare a solicitării contribuabililor, fie din inițiativa organului fiscal.

Îndrumarea ca urmare a solicitării contribuabililor se face de către organul fiscal prin asistență directă la sediul acestuia, precum și prin corespondență scrisă, e-mail, telefon și altele asemenea.

Îndrumarea contribuabililor din inițiativa organului fiscal se face prin furnizarea de servicii menite să le faciliteze acestora îndeplinirea obligațiilor fiscale, precum și prin acțiuni de educare în domeniul fiscal. Această îndrumare se poate realiza atât la nivel central, cât și la nivel local, prin orice instrument aflat la dispoziția organului fiscal, cum ar fi: transmiterea formularelor de declarații, furnizarea de programe informatice pentru completarea acestora, elaborarea și distribuirea de materiale publicitare (ghiduri, broșuri, pliante, afișe și altele asemenea), difuzarea în presa scrisă de articole, comunicate și materiale de presă, întâlniri de lucru cu grupuri de contribuabili, furnizarea de informații în cadrul emisiunilor informative ale posturilor de radio și televiziune, introducerea în programele de învățământ a unor lecții cu subiecte de fiscalitate și altele asemenea.

4. Obligaţia organului fiscal de a examina în mod obiectiv starea de fapt fiscală

Organul fiscal are obligaţia să examineze în mod obiectiv starea de fapt, precum şi să îndrume contribuabilii pentru depunerea declaraţiilor şi a altor documente, pentru corectarea declaraţiilor sau a documentelor, ori de câte ori este cazul.

Organul fiscal decide asupra felului şi volumului examinărilor, în funcţie de circumstanţele fiecărui caz în parte şi de limitele prevăzute de lege.

5. Dreptul contribuabilului de a fi ascultat

Înaintea luării deciziei organul fiscal este obligat să asigure contribuabilului posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere cu privire la faptele şi împrejurările relevante în luarea deciziei.

Organul fiscal nu este obligat să asculte contribuabilul în următoarele situaţii:

a) întârzierea în luarea deciziei determină un pericol pentru constatarea situaţiei fiscale reale privind executarea obligaţiilor contribuabilului sau pentru luarea altor măsuri prevăzute de lege;

b) situaţia de fapt prezentată urmează să se modifice nesemnificativ cu privire la cuantumul creanţelor fiscale;

c) se acceptă informaţiile prezentate de contribuabil, pe care acesta le-a dat într-o declaraţie sau într-o cerere;

d) urmează să se ia măsuri de executare silită.

6. Dreptul contribuabilului de a fi protejat pe linia secretului fiscal

Funcţionarii publici din cadrul organului fiscal, inclusiv persoanele care nu mai deţin această calitate, sunt obligaţi, în condiţiile legii, să păstreze secretul asupra informaţiilor pe care le deţin ca urmare a exercitării atribuţiilor de serviciu.

În categoria informaţiilor de natura celor considerate a fi secret fiscal intră datele referitoare la identitatea contribuabililor, natura şi cuantumul obligaţiilor fiscale, natura, sursa şi suma veniturilor debitorului, plăţi, conturi, încasări, deduceri, credite, datorii, valoarea patrimoniului net sau orice fel de informaţii obţinute din declaraţii ori din documente prezentate de către contribuabil sau orice alte

informaţii cunoscute de organul fiscal ca urmare a exercitării atribuţiilor de serviciu.

Informaţiile referitoare la impozite, taxe, contribuţii şi alte sume datorate bugetului general consolidat pot fi transmise numai:

a) autorităţilor publice, în scopul îndeplinirii obligaţiilor prevăzute de lege;

b) autorităţilor fiscale ale altor ţări, în condiţii de reciprocitate în baza unor convenţii;

c) autorităţilor judiciare competente, potrivit legii;

d) în alte cazuri prevăzute de lege.

Totodată, autoritatea care primeşte informaţii fiscale este obligată să păstreze secretul asupra informaţiilor primite.

Organul fiscal poate transmite de informaţii cu caracter fiscal în condiţiile în care se asigură că din acestea nu reiese identitatea vreunei persoane fizice sau juridice.

7. Dreptul contribuabilului de a desemna un împuternicit

În relaţiile cu organul fiscal contribuabilul poate fi reprezentat printr-un împuternicit. Conţinutul şi limitele reprezentării sunt cele cuprinse în împuternicire sau stabilite de lege, după caz. Desemnarea unui împuternicit nu îl împiedică pe contribuabil să îşi îndeplinească personal obligaţiile fiscale, chiar dacă nu a procedat la revocarea împuternicirii.

Împuternicitul este obligat să depună la organul fiscal actul de împuternicire, în original sau în copie legalizată. Revocarea împuternicirii operează faţă de organul fiscal de la data depunerii actului de revocare.

În cazul reprezentării contribuabililor în relaţiile cu organele fiscale prin avocat, forma şi conţinutul împuternicirii sunt cele prevăzute de dispoziţiile legale privind organizarea şi exercitarea profesiei de avocat.

8. Dreptul contribuabilului de a cesiona creanţele fiscale

Creanţele principale sau accesorii privind drepturi de rambursare sau de restituire ale contribuabililor, precum şi sumele afectate garantării executării unei obligaţii fiscale pot fi cesionate numai după stabilirea lor potrivit legii.

Cesiunea produce efecte față de organul fiscal competent numai de la data la care aceasta i-a fost notificată. Plățile efectuate între organul fiscal și contribuabilul cedent până la notificarea cesiunii sunt valabile.

Din momentul notificării cesiunii, creanța fiscală se transferă către cesionar cu toate drepturile pe care i le conferea cedentului, inclusiv accesoriile acesteia, în condițiile legii. Cesionarul devine creditor pentru valoarea creanței înscrise în actul de cesiune, indiferent de prețul pe care l-a plătit și chiar dacă cesiunea s-a făcut cu titlu gratuit.

În cazul în care organul fiscal constată că aceeași creanță fiscală a fost cesionată mai multor cesionari, cesionarul care a notificat primul organul fiscal va deveni creditor al creanței cesionate.

Desființarea cesiunii sau constatarea nulității acesteia ulterior stingerii obligației fiscale nu este opozabilă organului fiscal.

9. Obligația funcționarului public de a se abține în situația în care se află în conflict de interese

Funcționarul public care știe că se află în conflict de interese este obligat să înștiințeze conducătorul organului fiscal și să se abțină de la îndeplinirea procedurii aflate în derulare.

Funcționarul public din cadrul organului fiscal implicat într-o procedură de administrare se află în conflict de interese, dacă:

a) în cadrul procedurii respective acesta este contribuabil, este soț/soție al/a contribuabilului, este rudă până la gradul al treilea inclusiv a contribuabilului, este reprezentant sau împuternicit al contribuabilului;

b) în cadrul procedurii respective poate dobândi un avantaj ori poate suporta un dezavantaj direct;

c) există un conflict între el, soțul/soția, rudele sale până la gradul al treilea inclusiv și una dintre părți sau soțul/soția, rudele părții până la gradul al treilea inclusiv;

d) în alte cazuri prevăzute de lege.

În cazul în care conflictul de interese se referă la conducătorul organului fiscal, acesta este obligat să înștiințeze organul ierarhic superior.

Abţinerea se propune de funcţionarul public şi se decide de îndată de conducătorul organului fiscal sau de organul ierarhic superior.

10. Dreptul contribuabilului de a solicita recuzarea funcţionarului public aflat în conflict de interese

Contribuabilul implicat în procedura în derulare poate solicita recuzarea funcţionarului public aflat în conflict de interese.

Recuzarea funcţionarului public se decide de îndată de către conducătorul organului fiscal sau de organul fiscal ierarhic superior. Decizia prin care se respinge cererea de recuzare poate fi atacată la instanţa judecătorească competentă. Cererea de recuzare nu suspendă procedura de administrare în derulare.

11. Obligaţia organului fiscal de a emite actele administrative fiscale în forma prevăzută de lege

În înţelesul Codului de procedură fiscală, actul administrativ fiscal este actul emis de organul fiscal competent în aplicarea legislaţiei privind stabilirea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor fiscale.

Actul administrativ fiscal se emite numai în formă scrisă.

Pe de altă parte, actul administrativ fiscal trebuie să conţină următoarele elemente:

a) denumirea organului fiscal emitent;

b) data la care a fost emis şi data de la care îşi produce efectele;

c) datele de identificare a contribuabilului sau a persoanei împuternicite de contribuabil, după caz;

d) obiectul actului administrativ fiscal;

e) motivele de fapt;

f) temeiul de drept;

g) numele şi semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii;

h) ştampila organului fiscal emitent;

i) posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestaţiei şi organul fiscal la care se depune contestaţia;

j) menţiuni privind audierea contribuabilului.

Actul administrativ fiscal emis prin intermediul mijloacelor informatice este valabil şi în cazul în care nu poartă semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, şi ştampila organului emitent, dacă îndeplineşte cerinţele legale aplicabile în materie. Categoriile de acte administrative care se emit prin intermediul mijloacelor informatice se stabilesc prin ordin al ministrului finanţelor publice.

Lipsa unuia dintre elementele actului administrativ fiscal, referitoare la numele, prenumele şi calitatea persoanei împuternicite a organului fiscal, numele şi prenumele ori denumirea contribuabilului, a obiectului actului administrativ sau a semnăturii persoanei împuternicite a organului fiscal atrage nulitatea acestuia, cu excepţia situaţiei în care actul administrativ fiscal se emite prin intermediul mijloacelor informatice. Nulitatea se poate constata la cerere sau din oficiu.

12. Obligaţia organului fiscal de a comunica actele administrative fiscale

Actul administrativ fiscal trebuie comunicat contribuabilului căruia îi este destinat. În situaţia contribuabililor fără domiciliu fiscal în România, care şi-au desemnat împuternicit, precum şi în situaţia numirii unui curator fiscal, actul administrativ fiscal se comunică împuternicitului sau curatorului, după caz.

Actul administrativ fiscal se comunică după cum urmează:

a) prin prezentarea contribuabilului la sediul organului fiscal emitent şi primirea actului administrativ fiscal de către acesta sub semnătură, data comunicării fiind data ridicării sub semnătură a actului;

b) prin remiterea, sub semnătură, a actului administrativ fiscal de către persoanele împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, data comunicării fiind data remiterii sub semnătură a actului;

c) prin poştă, la domiciliul fiscal al contribuabilului, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire, precum şi prin alte mijloace, cum sunt fax, e-mail, dacă se asigură transmiterea textului actului administrativ fiscal şi confirmarea primirii acestuia;

d) prin publicitate.

Comunicarea prin publicitate se face prin afișarea, concomitent, la sediul organului fiscal emitent și pe pagina de internet a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, a unui anunț în care se menționează că a fost emis actul administrativ fiscal pe numele contribuabilului. În cazul actelor administrative emise de organele fiscale ale autorităților administrației publice locale, afișarea se face, concomitent, la sediul acestora și pe pagina de internet a autorității administrației publice locale respective. În lipsa paginii de internet proprii, publicitatea se face pe pagina de internet a consiliului județean. În toate cazurile, actul administrativ fiscal se consideră comunicat în termen de 15 zile de la data afișării anunțului.

Dispozițiile art. 90, 91 și 92 C.proc.civ. sunt aplicabile în mod corespunzător, cu excepția dispozițiilor privind comunicarea prin afișare.

Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului sau la o dată ulterioară menționată în actul administrativ comunicat, potrivit legii.

13. Dreptul rudelor contribuabilului de a refuza furnizarea de informații, efectuarea de expertize și prezentarea unor înscrisuri

Soțul/soția și rudele contribuabilului până la gradul al treilea inclusiv pot refuza furnizarea de informații, efectuarea de expertize, precum și prezentarea unor înscrisuri.

Persoanele sus-menționate vor fi înștiințate asupra acestui drept.

14. Dreptul terților persoane de a refuza furnizarea de informații

Pot refuza să furnizeze informații cu privire la datele de care au luat cunoștință în exercitarea activității lor preoții, avocații, notarii publici, consultanții fiscali, executorii judecătorești, auditorii, experții contabili, medicii și psihoterapeuții, cu excepția informațiilor cu privire la îndeplinirea obligațiilor fiscale stabilite de lege în sarcina lor.

Sunt asimilate persoanelor menționate mai sus asistenții, precum și persoanele care participă la activitatea profesională a acestora.

Persoanele sus-menţionate, cu excepţia preoţilor, pot furniza informaţii, cu acordul persoanei despre care au fost solicitate informaţiile.

15. Obligaţia organului fiscal de a soluţiona cererile contribuabilului în termenul prevăzut de lege

Cererile depuse de către contribuabil potrivit Codului de procedură fiscală se soluţionează de către organul fiscal în termen de 45 de zile de la înregistrare.

În situaţiile în care, pentru soluţionarea cererii, sunt necesare informaţii suplimentare relevante pentru luarea deciziei, acest termen se prelungeşte cu perioada cuprinsă între data solicitării şi data primirii informaţiilor solicitate.

16. Obligaţia organului fiscal de a emite şi comunica certificatul de înregistrare fiscală

Pe baza declaraţiei de înregistrare fiscală depuse de către contribuabil, organul fiscal competent din subordinea Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală eliberează certificatul de înregistrare fiscală, în termen de 15 zile de la data depunerii declaraţiei. În certificatul de înregistrare fiscală se înscrie obligatoriu codul de identificare fiscală.

Eliberarea certificatelor de înregistrare fiscală nu este supusă taxelor de timbru.

În cazul pierderii, furtului sau distrugerii certificatului de înregistrare fiscală, organul fiscal va elibera un duplicat al acestuia, în baza cererii contribuabililor şi a dovezii de publicare a pierderii, furtului sau distrugerii în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

17. Dreptul contribuabilului de a solicita un regim derogatoriu de depunere a declaraţiilor fiscale

În caz de inactivitate temporară sau în cazul obligaţiilor de declarare a unor venituri care, potrivit legii, sunt scutite la plata impozitului pe venit, organul fiscal competent poate aproba, la cererea contribuabilului, alte termene sau condiţii de depunere a declaraţiilor fiscale, în funcţie de necesităţile administrării obligaţiilor fiscale. Asupra termenelor şi condiţiilor va decide organul

fiscal potrivit competențelor aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

18. Dreptul contribuabilului de a corecta declarațiile fiscale

Declarațiile fiscale pot fi corectate de către contribuabil, din proprie inițiativă, ori de câte ori constată erori în declarația inițială, prin depunerea unei declarații rectificative la organul fiscal competent.

19. Obligația organului fiscal de a nu emite titlul de creanță fiscală în situația în care s-a împlinit termenul de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale

Dacă organul fiscal constată împlinirea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a obligației fiscale, va proceda la încetarea procedurii de emitere a titlului de creanță fiscală.

20. Dreptul contribuabilului de a fi înștiințat despre acțiunea de inspecție fiscală

Înaintea desfășurării inspecției fiscale, organul fiscal are obligația să înștiințeze contribuabilul în legătură cu acțiunea care urmează să se desfășoare, prin transmiterea unui aviz de inspecție fiscală astfel:

a) cu 30 de zile pentru marii contribuabili;

b) cu 15 zile pentru ceilalți contribuabili.

Comunicarea avizului de inspecție fiscală nu este necesară:

a) pentru soluționarea unor cereri ale contribuabilului;

b) în cazul unor acțiuni îndeplinite ca urmare a solicitării unor autorități, potrivit legii;

c) în cazul controlului inopinat și al controlului încrucișat;

d) în cazul refacerii controlului ca urmare a unei dispoziții de reverificare cuprinse în decizia de soluționare a contestației.

Pe durata unei inspecții fiscale pentru soluționarea unei cereri a contribuabilului, organul de inspecție poate decide efectuarea unei inspecții generale sau parțiale. În acest caz, avizul de inspecție se comunică contribuabilului chiar în cursul efectuării inspecției pentru soluționarea cererii.

21. Dreptul contribuabilului de a solicita amânarea datei de începere a inspecţiei fiscale

La cererea temeinic justificată a contribuabililor, organul de inspecţie fiscală poate aproba, o singură dată, amânarea datei începerii inspecţiei fiscale, comunicându-le acestora data la care a fost reprogramată inspecţia fiscală.

22. Obligaţia inspectorului fiscal de a se legitima

La începerea inspecţiei fiscale, inspectorul este obligat să prezinte contribuabilului legitimaţia de inspecţie şi ordinul de serviciu semnat de conducătorul organului de control. Începerea inspecţiei fiscale trebuie consemnată în registrul unic de control.

23. Dreptul contribuabilului de a fi verificat o singură dată pentru fiecare impozit, taxă sau contribuţie socială şi pentru fiecare perioadă supusă verificării/impozitării

Inspecţia fiscală se efectuează o singură dată pentru fiecare impozit, taxă, contribuţie şi alte sume datorate bugetului general consolidat şi pentru fiecare perioadă supusă impozitării.

Prin excepţie, conducătorul inspecţiei fiscale competent poate decide reverificarea unei anumite perioade dacă, de la data încheierii inspecţiei fiscale şi până la data împlinirii termenului de prescripţie, apar date suplimentare necunoscute inspectorilor fiscali la data efectuării verificărilor sau erori de calcul care influenţează rezultatele acestora.

Datele suplimentare, necunoscute organelor de inspecţie fiscală la data efectuării inspecţiei fiscale la un contribuabil, pe care se fundamentează decizia de reverificare a unei anumite perioade, pot rezulta în situaţii, cum sunt:

a) efectuarea unui control încrucişat asupra documentelor justificative ale unui grup de contribuabili din care face parte şi contribuabilul în cauză;

b) obţinerea pe parcursul acţiunilor de inspecţie fiscală efectuate la alţi contribuabili a unor documente sau informaţii suplimentare referitoare la activitatea contribuabilului, într-o perioadă care a fost deja supusă inspecţiei fiscale;

c) solicitări ale organelor de urmărire penală sau ale altor organe ori instituţii îndreptăţite potrivit legii;

d) informaţii obţinute în orice alt mod, de natură să modifice rezultatele controlului fiscal anterior.

24. Dreptul contribuabilului de a beneficia de asistenţă de specialitate

Pe toată durata exercitării inspecţiei fiscale contribuabilii supuşi acesteia au dreptul de a beneficia de asistenţă de specialitate sau juridică.

25. Obligaţia organului fiscal de a efectua inspecţia fiscală în timpul programului de lucru al contribuabilului

Inspecţia fiscală se desfăşoară, de regulă, în timpul programului de lucru al contribuabilului. Inspecţia fiscală se poate desfăşura şi în afara programului de lucru al contribuabilului, cu acordul scris al acestuia şi cu aprobarea conducătorului organului fiscal.

26. Dreptul contribuabilului de a fi informat asupra constatărilor rezultate din inspecţia fiscală

Contribuabilul va fi informat pe parcursul desfăşurării inspecţiei fiscale asupra constatărilor rezultate din inspecţia fiscală.

La încheierea inspecţiei fiscale, organul fiscal va prezenta contribuabilului constatările şi consecinţele lor fiscale, acordându-i acestuia posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere, cu excepţia cazului în care bazele de impozitare nu au suferit nicio modificare în urma inspecţiei fiscale sau a cazului în care contribuabilul renunţă la acest drept şi notifică acest fapt organelor de inspecţie fiscală.

Data, ora şi locul prezentării concluziilor vor fi comunicate contribuabilului în timp util.

Contribuabilul are dreptul să prezinte, în scris, punctul de vedere cu privire la constatările inspecţiei fiscale.

27. Obligaţia organului fiscal de a emite şi comunica actele întocmite la finalizarea inspecţiei fiscale

Rezultatul inspecţiei fiscale va fi consemnat într-un raport scris, în care se vor prezenta constatările inspecţiei din punct de vedere faptic şi legal.

La finalizarea inspecției fiscale, raportul întocmit va sta la baza emiterii deciziei de impunere care va cuprinde și diferențe în plus sau în minus, după caz, față de creanța fiscală existentă la momentul începerii inspecției fiscale. În cazul în care baza de impunere nu se modifică, acest fapt va fi stabilit printr-o decizie privind nemodificarea bazei de impunere.

Decizia de impunere sau decizia de nemodificare a bazei de impunere se comunică în termen de 7 zile de la data finalizării raportului de inspecție fiscală.

28. Dreptul contribuabilului de a solicita eliberarea unui certificat de atestare fiscală

A. Certificatul de atestare fiscală emis de organele fiscale din cadrul ANAF

Certificatul de atestare fiscală se emite de organul fiscal competent la solicitarea contribuabililor.

Certificatul se emite și din oficiu sau la solicitarea altor autorități publice, în cazurile și în condițiile prevăzute de reglementările legale în vigoare. În acest caz, autoritatea solicitantă are obligația de a păstra secretul fiscal.

Certificatul de atestare fiscală se eliberează pe baza datelor cuprinse în evidența pe plătitor a organului fiscal competent și cuprinde creanțele fiscale exigibile, existente în sold în ultima zi a lunii anterioare depunerii cererii, denumită lună de referință, și neachitate până la data eliberării acestuia.

În situația în care se emit certificate de atestare fiscală în primele 5 zile lucrătoare ale lunii, acestea vor cuprinde creanțele fiscale exigibile, existente în sold la sfârșitul lunii anterioare lunii de referință și neachitate până la data eliberării acestora.

Certificatul de atestare fiscală se emite în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii și poate fi utilizat de persoana interesată pe o perioadă de până la 30 de zile de la data eliberării. În cazul persoanelor fizice, perioada în care poate fi utilizat este de până la 90 de zile de la data eliberării. Pe perioada de utilizare, certificatul poate fi prezentat de contribuabil, în original sau în copie legalizată, oricărui solicitant.

În certificatul de atestare fiscală vor fi cuprinse orice alte mențiuni cu privire la situația fiscală a contribuabilului, prevăzute prin ordin al ministrului finanțelor publice.

B. Certificatul de atestare fiscală emis de organele fiscale ale autorităților administrației publice locale

Certificatul de atestare fiscală se emite de organul fiscal competent al autorității administrației publice locale, la solicitarea contribuabilului.

Certificatul de atestare fiscală se eliberează pe baza datelor cuprinse în evidența pe plătitor a organului fiscal competent și cuprinde creanțele fiscale exigibile, existente în sold în prima zi a lunii următoare depunerii cererii, denumită lună de referință.

În certificatul de atestare fiscală se menționează creanțele fiscale exigibile, cu termene de plată expirate până la data de întâi a lunii următoare emiterii acestuia.

Certificatul de atestare fiscală se emite în termen de cel mult două zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către contribuabil și poate fi utilizat de contribuabil pe toată perioada lunii în care se emite. Certificatul de atestare fiscală emis în intervalul 25 a lunii – finele lunii este valabil pe toată perioada lunii următoare emiterii. Pe perioada de utilizare, certificatul poate fi prezentat de contribuabil, în original sau în copie legalizată, oricărui solicitant.

Pentru înstrăinarea dreptului de proprietate asupra clădirilor, terenurilor și a mijloacelor de transport, contribuabilii trebuie să prezinte certificate de atestare fiscală prin care să se ateste achitarea tuturor obligațiilor fiscale locale datorate autorității administrației publice locale pe a cărei rază se află înregistrat fiscal bunul ce se înstrăinează. Actele prin care se înstrăinează clădiri, terenuri, respectiv mijloace de transport, cu încălcarea acestor prevederi sunt nule de drept.

În situația în care la data solicitării certificatului de atestare fiscală există cereri de compensare aflate în termenul legal de soluționare, certificatul fiscal se eliberează cu mențiunea „Cerere de compensare în curs de soluționare pentru suma de ...".

29. Dreptul contribuabilului de a solicita îndreptarea erorilor materiale din documentele de plată

Pentru creanțele fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile subordonate, organul fiscal, la cererea debitorului, va efectua îndreptarea erorilor din documentele de plată întocmite de acesta și va considera valabilă plata de la momentul efectuării acesteia, în suma și din contul debitorului înscrise în documentul de plată, cu condiția debitării contului acestuia și a creditării unui cont bugetar. Aceste dispoziții se aplică în mod corespunzător și de către celelalte autorități publice care, potrivit legii, administrează creanțe fiscale.

Cererea de îndreptare a erorii materiale poate fi depusă în termen de un an de la data plății, sub sancțiunea decăderii.

Procedura de îndreptare a erorilor materiale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

30. Dreptul contribuabilului de a solicita restituirea sumelor achitate în plus

Se restituie, la cerere, contribuabilului următoarele sume:

a) cele plătite fără existența unui titlu de creanță;

b) cele plătite în plus față de obligația fiscală;

c) cele plătite ca urmare a unei erori de calcul;

d) cele plătite ca urmare a aplicării eronate a prevederilor legale;

e) cele de rambursat de la bugetul de stat;

f) cele stabilite prin hotărâri ale organelor judiciare sau ale altor organe competente potrivit legii;

g) cele rămase după efectuarea distribuirii prevăzute la art. 170 C.proc.fisc.;

h) cele rezultate din valorificarea bunurilor sechestrate sau din reținerile prin poprire, după caz, în temeiul hotărârii judecătorești prin care se dispune desființarea executării silite.

În cazul restituirii sumelor în valută confiscate, aceasta se realizează conform legii, în lei la cursul de referință al pieței valutare pentru euro, comunicat de Banca Națională a României, de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se dispune restituirea.

Dacă debitorul înregistrează obligații fiscale restante, sumele cuvenite acestuia se vor restitui numai după efectuarea compensării potrivit Codului de procedură fiscală.

În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mică decât obligațiile fiscale restante ale debitorului, se va efectua compensarea până la concurența sumei de rambursat sau de restituit.

În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mare decât suma reprezentând obligații fiscale restante ale debitorului, se va efectua compensarea până la concurența obligațiilor fiscale restante, diferența rezultată restituindu-se debitorului.

Procedura de restituire și de rambursare a sumelor de la buget, inclusiv modalitatea de acordare a dobânzilor cuvenite contribuabilului se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

31. Dreptul contribuabilului de a solicita dobânzi în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la buget

A. Dobânzile datorate pentru sumele restituite sau rambursate de către organele fiscale din cadrul ANAF

Pentru sumele de restituit sau de rambursat de la buget, de către ANAF, contribuabilii au dreptul la dobândă din ziua următoare expirării termenului de 45 de zile de la data depunerii cererii de rambursare sau restituire. Acordarea dobânzilor se face la cererea contribuabililor.

Nivelul dobânzii este de 0,04% pentru fiecare zi de întârziere și se suportă din același buget din care se restituie ori se rambursează, după caz, sumele solicitate de plătitori.

B. Dobânzile datorate pentru sumele restituite de către organele fiscale din cadrul autorităților administrației publice locale

Pentru sumele de restituit de la bugetul local contribuabilii au dreptul la dobândă din ziua următoare expirării termenului de 45 de zile de la data depunerii cererii de restituire. Acordarea dobânzilor se face la cererea contribuabililor.

Nivelul dobânzii este de 2% pentru fiecare lună sau fracțiune de lună de întârziere.

32. Obligația organului fiscal de a dispune ridicarea măsurilor asigurătorii

Măsurile asigurătorii se ridică, prin decizie motivată, de către creditorii fiscali, când au încetat motivele pentru care au fost dispuse sau la constituirea garanției prevăzute de leg, după caz.

Decizia de ridicare a măsurilor asigurătorii va fi comunicată tuturor celor cărora le-a fost comunicată decizia de dispunere a măsurilor sau celelalte acte de executare în legătură cu acestea.

33. Obligația organului fiscal de a înceta măsurile de executare silită în cazul în care constată împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită

Dacă organul de executare constată împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a creanțelor fiscale, acesta va proceda la încetarea măsurilor de realizare și la scăderea acestora din evidența analitică pe plătitori.

Sumele achitate de debitor în contul unor creanțe fiscale, după împlinirea termenului de prescripție, nu se restituie.

34. Dreptul contribuabilului de a cere restituirea sumelor achitate în plus sau compensarea acestora în cadrul termenului de prescripție

Contribuabilii au dreptul de a cere compensarea sau restituirea creanțelor fiscale în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la compensare sau restituire.

35. Obligația organului de executare de a preciza natura debitului în toate actele de executare silită

În toate actele de executare silită organul de executare trebuie să indice titlul executoriu și să arate natura și cuantumul debitului ce face obiectul executării.

36. Obligația organului fiscal de a emite somația la începerea executării silite

Organul de executare are obligația ca la începerea executării silite să comunice debitorului somația. Dacă în termen de 15 zile

de la comunicarea somaţiei nu se stinge debitul, se continuă măsurile de executare silită. Somaţia este însoţită de un exemplar al titlului executoriu.

Somaţia cuprinde, pe lângă elementele pe care trebuie să le conţină orice act administrativ fiscal, şi următoarele: numărul dosarului de executare; suma pentru care se începe executarea silită; termenul în care cel somat urmează să plătească suma prevăzută în titlul executoriu, precum şi indicarea consecinţelor nerespectării acesteia.

37. Dreptul contribuabilului şi a altor persoane de a formula contestaţie la executare

Persoanele interesate pot face contestaţie împotriva oricărui act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor Codului de procedură fiscală de către organele de executare, precum şi în cazul în care aceste organe refuză să îndeplinească un act de executare în condiţiile legii.

Dispoziţiile privind suspendarea provizorie a executării silite prin ordonanţă preşedinţială prevăzute de art. 403 alin. (4) C.proc.civ. nu sunt aplicabile.

Contestaţia poate fi făcută şi împotriva titlului executoriu în temeiul căruia a fost pornită executarea, în cazul în care acest titlu nu este o hotărâre dată de o instanţă judecătorească sau de alt organ jurisdicţional şi dacă pentru contestarea lui nu există o altă procedură prevăzută de lege.

Contestaţia se introduce la instanţa judecătorească competentă şi se judecă în procedură de urgenţă.

Contestaţia se poate face în termen de 15 zile, sub sancţiunea decăderii, de la data când:

a) contestatorul a luat cunoştinţă de executarea ori de actul de executare pe care le contestă, din comunicarea somaţiei sau din altă înştiinţare primită ori, în lipsa acestora, cu ocazia efectuării executării silite sau în alt mod;

b) contestatorul a luat cunoştinţă, potrivit lit. a), de refuzul organului de executare de a îndeplini un act de executare;

c) cel interesat a luat cunoştinţă, potrivit lit. a), de eliberarea sau distribuirea sumelor pe care le contestă.

(2) Contestația prin care o terță persoană pretinde că are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmărit poate fi introdusă cel mai târziu în termen de 15 zile după efectuarea executării. Neintroducerea contestației în termenul de 15 zile nu îl împiedică pe cel de-al treilea să își realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, potrivit dreptului comun.

Contestația se introduce la instanța judecătorească competentă și se judecă în procedură de urgență.

La judecarea contestației instanța va cita și organul de executare în a cărui rază teritorială se găsesc bunurile urmărite ori, în cazul executării prin poprire, își are sediul sau domiciliul terțul poprit.

La cererea părții interesate instanța poate decide, în cadrul contestației la executare, asupra împărțirii bunurilor pe care debitorul le deține în proprietate comună cu alte persoane.

Dacă admite contestația la executare, instanța, după caz, poate dispune anularea actului de executare contestat sau îndreptarea acestuia, anularea ori încetarea executării înseși, anularea sau lămurirea titlului executoriu ori efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată.

În cazul anulării actului de executare contestat sau al încetării executării înseși și al anulării titlului executoriu, instanța poate dispune prin aceeași hotărâre să i se restituie celui îndreptățit suma ce i se cuvine din valorificarea bunurilor sau din reținerile prin poprire.

În cazul respingerii contestației contestatorul poate fi obligat, la cererea organului de executare, la despăgubiri pentru pagubele cauzate prin întârzierea executării, iar când contestația a fost exercitată cu rea-credință, el va fi obligat și la plata unei amenzi de la 50 lei la 1.000 lei.

38. Dreptul/obligația organului fiscal de a anula obligațiile fiscale

În situațiile în care cheltuielile de executare, exclusiv cele privind comunicarea prin poștă, sunt mai mari decât creanțele fiscale supuse executării silite, conducătorul organului de executare poate aproba anularea debitelor respective. Cheltuielile generate de comunicarea somației prin poștă sunt suportate de organul fiscal.

Creanţele fiscale restante aflate în sold la data de 31 decembrie a anului, mai mici de 10 lei, se anulează. Anual, prin hotărâre a Guvernului se stabileşte plafonul creanţelor fiscale care pot fi anulate.

În cazul creanţelor fiscale datorate bugetelor locale, suma de 10 lei reprezintă limita maximă până la care, prin hotărâre, autorităţile deliberative pot stabili plafonul creanţelor fiscale care pot fi anulate.

39. Dreptul contribuabilului de a formula contestaţie împotriva oricărui act administrativ fiscal

Împotriva titlului de creanţă, precum şi împotriva altor acte administrative fiscale se poate formula contestaţie. Contestaţia este o cale administrativă de atac şi nu înlătură dreptul la acţiune al celui care se consideră lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal sau prin lipsa acestuia, în condiţiile legii.

Este îndreptăţit la contestaţie numai cel care consideră că a fost lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal sau prin lipsa acestuia.

Contestaţia se formulează în scris şi va cuprinde:

a) datele de identificare a contestatorului;

b) obiectul contestaţiei;

c) motivele de fapt şi de drept;

d) dovezile pe care se întemeiază;

e) semnătura contestatorului sau a împuternicitului acestuia, precum şi ştampila în cazul persoanelor juridice. Dovada calităţii de împuternicit al contestatorului, persoană fizică sau juridică, se face potrivit legii.

Obiectul contestaţiei îl constituie numai sumele şi măsurile stabilite şi înscrise de organul fiscal în titlul de creanţă sau în actul administrativ fiscal atacat, cu excepţia contestaţiei împotriva refuzului nejustificat de emitere a actului administrativ fiscal.

Contestaţia se depune la organul fiscal, respectiv vamal, al cărui act administrativ este atacat şi nu este supusă taxelor de timbru.

Contestaţia se va depune în termen de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ fiscal, sub sancţiunea decăderii.

Contestaţia poate fi depusă, în termen de 3 luni de la data comunicării actului administrativ fiscal, la organul de soluţionare

competent dacă actul administrativ fiscal nu conține următoarele elemente: posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestației și organul fiscal la care se depune contestația.

În soluționarea contestației, organul competent se pronunță prin decizie sau dispoziție, după caz.

Decizia sau dispoziția emisă în soluționarea contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.

Decizia sau dispoziția privind soluționarea contestației se comunică contestatorului, persoanelor introduse, precum și organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.

40. Dreptul contribuabilului de a retrage contestația

Contestația poate fi retrasă de contestator până la soluționarea acesteia. Organul de soluționare competent va comunica contestatorului decizia prin care se ia act de renunțarea la contestație.

Prin retragerea contestației nu se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

41. Dreptul contribuabilului de a formula acțiune în contencios administrativ

Deciziile sau dispozițiile emise în soluționarea contestațiilor pot fi atacate de către contestatar sau de către persoanele introduse în procedura de soluționare a contestației la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.

§2. Obligațiile contribuabililor – drepturile organelor fiscale

1. Dreptul organului fiscal de a aprecia relevanța stărilor de fapt fiscale

Organul fiscal este îndreptățit să aprecieze, în limitele atribuțiilor și competențelor ce îi revin, relevanța stărilor de fapt fiscale și să adopte soluția admisă de lege, întemeiată pe constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză.

În aprecierea unei situații fiscale asupra căreia urmează a lua o decizie, organul fiscal va determina stările de fapt relevante din punct de vedere fiscal prin utilizarea mijloacelor de probă prevăzute de lege.

2. Dreptul organului fiscal de a examina din oficiu starea de fapt fiscală

Organul fiscal este îndreptățit să examineze, din oficiu, starea de fapt, să obțină și să utilizeze toate informațiile și documentele necesare pentru determinarea corectă a situației fiscale a contribuabilului. În analiza efectuată organul fiscal va identifica și va avea în vedere toate circumstanțele edificatoare ale fiecărui caz.

3. Obligația contribuabilului de a prezenta documentele justificative în limba română

Limba oficială în administrația fiscală este limba română.

Dacă la organele fiscale se depun, de către contribuabili, petiții, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, organele fiscale vor solicita ca acestea să fie însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați.

4. Obligația contribuabilului de a coopera la determinarea stării de fapt fiscale

Contribuabilul este obligat să coopereze cu organele fiscale în vederea determinării stării de fapt fiscale, prin prezentarea faptelor cunoscute de către acesta, în întregime, conform realității, și prin indicarea mijloacelor doveditoare care îi sunt cunoscute.

De asemenea, contribuabilul este obligat să întreprindă măsurile în vederea procurării mijloacelor doveditoare necesare, prin utilizarea tuturor posibilităților juridice și efective ce îi stau la dispoziție.

5. Obligația contribuabilului de a desemna un împuternicit

Contribuabilul fără domiciliu fiscal în România, care are obligația de a depune declarații la organele fiscale, trebuie să desemneze un împuternicit, cu domiciliul fiscal în România, care să îndeplinească, în numele și din averea contribuabilului, obligațiile acestuia din urmă față de organul fiscal.

6. Dreptul organului fiscal de a solicita numirea unui curator fiscal

Dacă nu există un împuternicit, organul fiscal, în condițiile legii, va solicita instanței judecătorești competente numirea unui curator fiscal pentru contribuabilul absent, al cărui domiciliu fiscal este necunoscut ori care, din cauza bolii, unei infirmități, bătrâneții sau unui handicap de orice fel, nu poate să își exercite și să își îndeplinească personal drepturile și obligațiile ce îi revin potrivit legii.

Pentru activitatea sa curatorul fiscal va fi remunerat potrivit hotărârii judecătorești, toate cheltuielile legate de această reprezentare fiind suportate de cel reprezentat.

7. Dreptul organului fiscal de a pretinde plata obligației fiscale de la succesorii contribuabilului sau alte persoane

În cazul în care obligația de plată nu a fost îndeplinită de debitor, debitori devin, în condițiile legii, următorii:

a) moștenitorul care a acceptat succesiunea contribuabilului debitor;

b) cel care preia, în tot sau în parte, drepturile și obligațiile debitorului supus divizării, fuziunii ori reorganizării judiciare, după caz;

c) persoana căreia i s-a stabilit răspunderea în conformitate cu prevederile legale referitoare la faliment;

d) persoana care își asumă obligația de plată a debitorului, printr-un angajament de plată sau printr-un alt act încheiat în formă autentică, cu asigurarea unei garanții reale la nivelul obligației de plată;

e) persoana juridică, pentru obligațiile fiscale datorate de sediile secundare ale acesteia[1];

f) alte persoane, în condițiile legii.

---

[1] Prin modificarea adusă art. 26 C.proc.fisc., prin O.U.G. nr. 117/2010, sediile secundare nu mai au calitatea de plătitor de obligații fiscale.

8. Dreptul organului fiscal de a atrage răspunderea solidară unor terțe persoane

a) răspunderea solidară a asociaților din asocierile fără personalitate juridică, a membrilor întreprinderilor familiale și a reprezentanților legali ai asocierilor fără personalitate juridică

Răspund solidar cu debitorul asociații din asocierile fără personalitate juridică, inclusiv membrii întreprinderilor familiale, pentru obligațiile fiscale datorate de acestea, în condițiile prevăzute la art. 20 C.proc.fisc., alături de reprezentanții legali care, cu rea-credință, au determinat nedeclararea și/sau neachitarea obligațiilor fiscale la scadență.

b) răspunderea solidară a terților popriți

Răspund solidar cu debitorul terții popriți, în limita sumelor sustrase indisponibilizării, în situațiile prevăzute la art. 149 alin. (9), (10), (12) și (15) C.proc.fisc.

c) răspunderea persoanelor fizice sau juridice care au dobândit active de la debitor

Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolvabil, în condițiile art. 176 C.proc.fisc., răspund solidar cu acesta persoanele fizice sau juridice care, anterior datei declarării insolvabilității, cu rea-credință, au dobândit în orice mod active de la debitorii care și-au provocat astfel insolvabilitatea.

d) răspunderea solidară a administratorilor, asociaților, acționarilor și oricăror persoane care au provocat insolvabilitatea debitorului

Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolvabil, în condițiile art. 176 C.proc.fisc., răspund solidar cu acesta administratorii, asociații, acționarii și orice alte persoane care au provocat insolvabilitatea persoanei juridice debitoare prin înstrăinarea sau ascunderea, cu rea-credință, sub orice formă, a activelor debitorului.

e) răspunderea solidară a administratorilor care nu și-au îndeplinit obligația de a cere instanței deschiderea procedurii insolvenței

Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolvabil, în condițiile art. 176 C.proc.fisc., răspund solidar cu acesta administratorii care, în perioada exercitării mandatului, cu rea-credință, nu și-au îndeplinit obligația legală de a cere instanței competente deschiderea procedurii insolvenței, pentru obligațiile fiscale aferente perioadei respective și rămase neachitate la data declarării stării de insolvabilitate.

f) răspunderea solidară a administratorilor și a oricăror persoane care au determinat nedeclararea și/sau neachitarea la scadență a obligațiilor fiscale ori au determinat restituirea sau rambursarea unor sume de bani de la bugetul general consolidat fără ca acestea să fie cuvenite debitorului

Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolvabil, în condițiile art. 176 C.proc.fisc., răspund solidar cu acesta administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credință, au determinat nedeclararea și/sau neachitarea la scadență a obligațiilor fiscale ori au determinat restituirea sau rambursarea unor sume de bani de la bugetul general consolidat fără ca acestea să fie cuvenite debitorului.

g) răspunderea solidară a persoanei juridice care controlează pe debitor, este controlată de debitor sau se află sub control comun cu debitorul

Persoana juridică răspunde solidar cu debitorul declarat insolvabil în condițiile Codului de procedură fiscală sau declarat insolvent dacă, direct ori indirect, controlează, este controlată sau se află sub control comun cu debitorul și dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

1. dobândește, cu orice titlu, dreptul de proprietate asupra unor active corporale de la debitor, iar valoarea contabilă a acestor active reprezintă cel puțin jumătate din valoarea contabilă a tuturor activelor corporale ale dobânditorului;

2. are sau a avut raporturi comerciale contractuale cu clienţii şi/sau cu furnizorii, alţii decât cei de utilităţi, care au avut sau au raporturi contractuale cu debitorul în proporţie de cel puţin jumătate din totalul valoric al tranzacţiilor;

3. are sau a avut raporturi de muncă sau civile de prestări de servicii cu cel puţin jumătate dintre angajaţii sau prestatorii de servicii ai debitorului.

Termenii şi expresiile de mai sus au următoarele semnificaţii:

- *control* – majoritatea drepturilor de vot, fie în adunarea generală a asociaţilor unei societăţi comerciale ori a unei asociaţii sau fundaţii, fie în consiliul de administraţie al unei societăţi comerciale ori consiliul director al unei asociaţii sau fundaţii;

- *control indirect* – activitatea prin care o persoană exercită controlul prin una sau mai multe persoane.

În scopul atragerii răspunderii solidare organul fiscal va întocmi o decizie în care vor fi arătate motivele de fapt şi de drept pentru care este angajată răspunderea persoanei în cauză. Decizia se va supune spre aprobare conducerii organului fiscal. Răspunderea va fi stabilită atât pentru obligaţia fiscală principală, cât şi pentru accesoriile acesteia.

Decizia de atragere a răspunderii solidare constituie titlu de creanţă privind obligaţia la plată a persoanei răspunzătoare potrivit art. 27 C.proc.fisc. şi va fi comunicată persoanei obligate la plată, menţionându-se că aceasta urmează să facă plata în termenul stabilit.

Decizia de atragere a răspunderii solidare va cuprinde, pe lângă elementele pe care trebuie să le conţină orice act administrativ fiscal conform art. 43 alin. (2) C.proc.fisc., şi următoarele:

a) codul de identificare fiscală a persoanei răspunzătoare, obligată la plata obligaţiei debitorului principal, precum şi orice alte date de identificare;

b) numele şi prenumele sau denumirea debitorului principal; codul de identificare fiscală; domiciliul sau sediul acestuia, precum şi orice alte date de identificare;

c) cuantumul şi natura sumelor datorate;

d) termenul în care persoana răspunzătoare trebuie să plătească obligaţia debitorului principal;

e) temeiul legal și motivele în fapt ale angajării răspunderii.

Decizia de atragere a răspunderii solidare poate fi atacată în condițiile legii.

9. Dreptul organului fiscal de a îndrepta erorile materiale din cuprinsul actului administrativ fiscal

Organul fiscal poate îndrepta erorile materiale din cuprinsul actului administrativ fiscal, din oficiu sau la cererea contribuabilului. Actul administrativ corectat se va comunica contribuabilului, potrivit legii.

10. Dreptul organului fiscal de a solicita prezența contribuabilului la sediul său

Ori de câte ori consideră necesar organul fiscal poate solicita prezența contribuabilului la sediul său pentru a da informații și lămuriri necesare stabilirii situației sale fiscale reale. Când este cazul, solicitarea va fi făcută în scris.

În cazul în care solicitarea se face în scris, aceasta va cuprinde în mod obligatoriu:

a) data, ora și locul la care contribuabilul este obligat să se prezinte;

b) baza legală a solicitării;

c) scopul solicitării;

d) documentele pe care contribuabilul este obligat să le prezinte.

11. Obligația contribuabilului de a furniza informații organului fiscal

Contribuabilul sau altă persoană împuternicită de acesta are obligația de a furniza organului fiscal informațiile necesare pentru determinarea stării de fapt fiscale. În același scop, organul fiscal are dreptul să solicite informații și altor persoane cu care contribuabilul are sau a avut raporturi economice sau juridice. Informațiile furnizate de alte persoane se iau în considerare numai în măsura în care sunt confirmate și de alte mijloace de probă.

Cererea de furnizare a informațiilor se formulează în scris și va specifica natura informațiilor solicitate pentru determinarea stării de fapt fiscale și documentele care susțin informațiile furnizate.

Declaraţia persoanelor obligate să furnizeze informaţii va fi, după caz, prezentată sau consemnată în scris.

În situaţia în care persoana obligată să furnizeze informaţia în scris este, din motive independente de voinţa sa, în imposibilitate de a scrie, organul fiscal întocmeşte un proces-verbal.

12. Obligaţia contribuabilului de a furniza periodic informaţii organului fiscal

Contribuabilii sunt obligaţi să furnizeze periodic organelor fiscale informaţii referitoare la activitatea desfăşurată. Furnizarea informaţiilor se face prin completarea unei declaraţii pe proprie răspundere.

Natura informaţiilor, periodicitatea, precum şi modelul declaraţiilor se aprobă prin ordin al preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală.

13. Obligaţia băncilor şi a altor instituţii de credit de a furniza informaţii organelor fiscale

Băncile sunt obligate să comunice organelor fiscale lista titularilor persoane fizice, juridice sau orice alte entităţi fără personalitate juridică ce deschid ori închid conturi, forma juridică pe care aceştia o au şi domiciliul sau sediul acestora. Comunicarea se va face bilunar, cu referire la conturile deschise sau închise în perioada anterioară acesteia şi va fi adresată Ministerului Finanţelor Publice.

Instituţiile de credit au obligaţia ca, la solicitarea organelor fiscale ale Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, să comunice toate rulajele şi/sau soldurile conturilor deschise la acestea, datele de identificare ale persoanelor care deţin dreptul de semnătură, precum şi dacă debitorul are sau nu închiriate casete de valori. Solicitarea se face pentru fiecare titular în parte. Informaţiile astfel obţinute vor fi utilizate doar în scopul îndeplinirii atribuţiilor specifice ale Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală.

14. Dreptul organului fiscal de a solicita efectuarea unei expertize

Ori de câte ori consideră necesar, organul fiscal are dreptul să apeleze la serviciile unui expert pentru întocmirea unei expertize.

Experții vor fi numiți prin decizie de către organul fiscal. Organul fiscal este obligat să comunice contribuabilului numele expertului.

Totodată, contribuabilul poate să numească un expert pe cheltuiala proprie.

Experții au obligația să păstreze secretul fiscal asupra datelor și informațiilor pe care le dobândesc.

Expertiza se întocmește în scris. Dacă organul fiscal nu este lămurit prin expertiza efectuată, poate dispune întregirea expertizei sau o nouă expertiză.

Costul expertizei se suportă din bugetul organului fiscal care a dispus expertiza.

15. Obligația contribuabilului de a prezenta înscrisurile solicitate de organul fiscal. Dreptul organului fiscal de a solicita înscrisuri și de la terțe persoane

În vederea stabilirii stării de fapt fiscale, contribuabilul are obligația să pună la dispoziție organului fiscal registre, evidențe, documente de afaceri și orice alte înscrisuri. În același scop, organul fiscal are dreptul să solicite înscrisuri și altor persoane cu care contribuabilul are sau a avut raporturi economice sau juridice.

Organul fiscal poate solicita punerea la dispoziție a înscrisurilor la sediul său ori la domiciliul fiscal al persoanei obligate să le prezinte.

În cazul în care pentru stabilirea stării de fapt fiscale contribuabilul pune la dispoziția organului fiscal înscrisuri sau alte documente, în original, acestea vor fi înapoiate contribuabilului, păstrându-se în copie la dosarul fiscal numai înscrisuri relevante din punct de vedere fiscal.

16. Dreptul organului fiscal de a reține documente sau alte înscrisuri

Organul fiscal are dreptul să rețină, în scopul protejării împotriva înstrăinării sau distrugerii, documente, acte, înscrisuri, registre și documente financiar-contabile sau orice element material care face dovada stabilirii, înregistrării și achitării obligațiilor fiscale de către contribuabili, pe o perioadă de maximum 30 de zile. În cazuri excepționale, cu aprobarea conducătorului orga-

nului fiscal, perioada de reţinere poate fi prelungită cu maximum 90 de zile.

Dovada reţinerii documentelor o constituie actul întocmit de organul fiscal, în care sunt specificate toate elementele necesare individualizării probei sau dovezii respective, precum şi menţiunea că aceasta a fost reţinută, potrivit dispoziţiilor legale, de către organul fiscal. Actul se întocmeşte în două exemplare şi va fi semnat de organul fiscal şi de contribuabil, un exemplar comunicându-se contribuabilului.

17. Dreptul organului fiscal de a efectua cercetare la faţa locului

În condiţiile legii, organul fiscal poate efectua o cercetare la faţa locului, întocmind în acest sens proces-verbal care va cuprinde:

a) data şi locul unde este încheiat;

b) numele, prenumele şi calitatea funcţionarului împuternicit, precum şi denumirea organului fiscal din care face parte acesta;

c) temeiul legal în baza căruia s-a efectuat cercetarea la faţa locului;

d) constatările efectuate la faţa locului;

e) susţinerile contribuabilului, ale experţilor sau ale altor persoane care au participat la efectuarea cercetării;

f) semnătura funcţionarului şi a persoanelor prevăzute la lit. e). În caz de refuz al semnării de către persoanele prevăzute la lit. e), se va face menţiune despre aceasta în procesul-verbal;

g) alte menţiuni considerate relevante.

Contribuabilii au obligaţia să permită funcţionarilor împuterniciţi de organul fiscal pentru a efectua o cercetare la faţa locului, precum şi experţilor folosiţi pentru această acţiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi şi în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal.

Deţinătorii terenurilor ori incintelor respective vor fi înştiinţaţi în timp util despre cercetare, cu excepţia cazului în care se efectuează un control încrucişat. Persoanele fizice vor fi informate asupra dreptului de a refuza intrarea în domiciliu sau reşedinţă.

În caz de refuz, intrarea în domiciliul sau în reşedinţa persoanei fizice se face cu autorizarea instanţei judecătoreşti competente,

dispozițiile privind ordonanța președințială din Codul de procedură civilă fiind aplicabile.

La cererea organului fiscal, organele de poliție, jandarmerie ori alți agenți ai forței publice sunt obligați să îi acorde sprijinul pentru efectuarea cercetării la fața locului.

18. Dreptul organelor fiscale ale autorităților administrației publice locale de a solicita informații și documente cu relevanță fiscală de la terțe persoane

În vederea clarificării și stabilirii reale a situației fiscale a contribuabililor, compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale au competența de a solicita informații și documente cu relevanță fiscală ori pentru identificarea contribuabililor sau a materiei impozabile ori taxabile, după caz, iar notarii publici, avocații, executorii judecătorești, organele de poliție, organele vamale, serviciile publice comunitare regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor, serviciile publice comunitare pentru eliberarea pașapoartelor simple, serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor, precum și orice altă entitate care deține informații ori documente cu privire la bunuri impozabile sau taxabile, după caz, ori la persoane care au calitatea de contribuabil, au obligația furnizării acestora fără plată.

19. Dreptul organului fiscal de a estima baza de impunere

Dacă organul fiscal nu poate determina mărimea bazei de impunere, acesta trebuie să o estimeze. În acest caz trebuie avute în vedere toate datele și documentele care au relevanță pentru estimare. Estimarea constă în identificarea acelor elemente care sunt cele mai apropiate situației de fapt fiscale.

Estimarea bazelor de impunere va avea loc în situații cum sunt:

a) contribuabilul nu depune declarații fiscale sau cele prezentate nu permit stabilirea corectă a bazei de impunere;

b) contribuabilul refuză să colaboreze la stabilirea stării de fapt fiscale, inclusiv situațiile în care contribuabilul obstrucționează sau refuză acțiunea de inspecție fiscală;

c) contribuabilul nu conduce evidența contabilă sau fiscală;

d) când au dispărut evidențele contabile și fiscale sau actele justificative privind operațiunile producătoare de venituri și contribuabilul nu și-a îndeplinit obligația de refacere a acestora.

În situațiile în care, potrivit legii, organele fiscale sunt îndreptățite să estimeze baza de impunere, acestea vor avea în vedere prețul de piață al tranzacției sau bunului impozabil, astfel cum este definit de Codul fiscal. Organul fiscal va identifica acele elemente care sunt cele mai apropiate situației de fapt fiscale, luând în considerare prețul de piață al tranzacției sau al bunului impozabil, precum și informații și documente existente la dosarul fiscal al contribuabilului care sunt relevante pentru impunere, iar, în lipsa acestora, organul fiscal va avea în vedere datele și informațiile deținute de acesta despre contribuabilii cu activități similare.

20. Obligația contribuabilului de a se înregistra fiscal

Orice persoană sau entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal se înregistrează fiscal primind un cod de identificare fiscală. Codul de identificare fiscală va fi:

a) pentru persoanele juridice, cu excepția comercianților, precum și pentru asocieri și alte entități fără personalitate juridică, codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală;

b) pentru persoanele fizice, codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale;

c) pentru persoanele fizice care nu dețin cod numeric personal, numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală;

d) pentru comercianți, inclusiv pentru sucursalele comercianților care au sediul principal al comerțului în străinătate, codul unic de înregistrare atribuit potrivit legii speciale;

e) pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere, codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Declarația de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la:

a) data înființării potrivit legii, în cazul persoanelor juridice, asocierilor și altor entități fără personalitate juridică;

b) data eliberării actului legal de funcționare, data începerii activității, data obținerii primului venit sau dobândirii calității de angajator, după caz, în cazul persoanelor fizice.

Declarația de înregistrare fiscală se întocmește prin completarea unui formular pus la dispoziție gratuit de organul fiscal din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală și va fi însoțită de acte doveditoare ale informațiilor cuprinse în aceasta.

Declarația de înregistrare fiscală va cuprinde: datele de identificare a contribuabilului, categoriile de obligații de plată datorate potrivit Codului fiscal, datele privind sediile secundare, datele de identificare a împuternicitului, datele privind situația juridică a contribuabilului, precum și alte informații necesare administrării impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat.

21. Obligația contribuabilului de a înscrie codul de identificare fiscală pe documente

Plătitorii de impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate bugetului general consolidat au obligația de a menționa pe facturi, scrisori, oferte, comenzi sau pe orice alte documente emise codul de identificare fiscală propriu.

22. Obligația contribuabilului de a declara înființarea filialelor și sediilor secundare

Contribuabilii au obligația de a declara organului fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în termen de 30 de zile, înființarea de sedii secundare.

Contribuabilii cu domiciliul fiscal în România au obligația de a declara în termen de 30 de zile înființarea de filiale și sedii secundare în străinătate.

Prin sediu secundar se înțelege o sucursală, agenție, reprezentanță sau alte asemenea unități fără personalitate juridică, inclusiv de tipul celor definite de art. 8 din Codul fiscal.

Declararea sediilor secundare se face prin completarea datelor corespunzătoare din declarația privind sediile secundare. Declarația

se depune la organul fiscal competent care va înregistra informaţiile respective în registrul contribuabililor fără a atribui cod de identificare propriu sediilor secundare astfel declarate.

23. Obligaţia contribuabilului de a afişa certificatul de înregistrare fiscală

Contribuabilii care realizează venituri din activitatea de comerţ sau prestări de servicii către populaţie sunt obligaţi să afişeze certificatul de înregistrare fiscală în locurile unde se desfăşoară activitatea.

24. Obligaţia contribuabilului de a aduce la cunoştinţa organului fiscal modificările ulterioare înregistrării fiscale

Modificările ulterioare ale datelor din declaraţia de înregistrare fiscală trebuie aduse la cunoştinţă organului fiscal competent din subordinea Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, în termen de 30 de zile de la data producerii acestora, prin completarea şi depunerea declaraţiei de menţiuni.

La încetarea condiţiilor care au generat înregistrarea fiscală, contribuabilii au obligaţia de a preda organelor fiscale, în vederea anulării, certificatul de înregistrare fiscală, odată cu depunerea declaraţiei de menţiuni.

25. Dreptul organului fiscal de a modifica din oficiu datele din registrului contribuabililor

Organul fiscal competent din subordinea Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală organizează evidenţa plătitorilor de impozite, taxe, contribuţii şi alte sume datorate la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul Fondului naţional unic de asigurări sociale de sănătate, bugetul asigurărilor pentru şomaj, în cadrul registrului contribuabililor, care conţine:

a) datele de identificare a contribuabilului;

b) categoriile de obligaţii fiscale de declarare, potrivit legii, denumite vector fiscal; categoriile de obligaţii fiscale care se înscriu în vectorul fiscal se stabilesc prin ordin al ministrului economiei şi finanţelor;

c) alte informaţii necesare administrării obligaţiilor fiscale.

Datele din registrul contribuabililor pot fi modificate din oficiu ori de câte ori se constată că acestea nu corespund stării de fapt reale și vor fi comunicate contribuabililor.

Modificarea din oficiu a domiciliului fiscal pe baza constatărilor făcute de organul fiscal competent, în situația în care se constată că acesta nu corespunde stării de fapt reale, se face prin decizie emisă de organul fiscal competent, după ascultarea prealabilă a contribuabilului.

26. Dreptul organului fiscal de a declara inactivitatea unor contribuabili

Contribuabilii persoane juridice sau orice alte entități fără personalitate juridică sunt declarați inactivi și le sunt aplicabile prevederile art. 11 alin. (1^1) și (1^2) C.fisc., dacă îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

a) nu își îndeplinesc, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație declarativă prevăzută de lege;

b) se sustrag de la efectuarea inspecției fiscale, prin declararea unor date de identificare a sediului social care nu permit organului fiscal identificarea acestuia;

c) organele fiscale au constatat că nu funcționează la sediul social sau la domiciliul fiscal declarat.

Prin excepție, nu vor fi declarați inactivi contribuabilii aflați în stare de insolvență sau contribuabilii pentru care s-a pronunțat sau a fost adoptată o hotărâre de dizolvare.

27. Obligația contribuabilului de a conduce evidența fiscală

În vederea stabilirii stării de fapt fiscale și a obligațiilor fiscale de plată datorate, contribuabilii sunt obligați să conducă evidențe fiscale, potrivit actelor normative în vigoare

Sunt evidențe fiscale registrele, situațiile, precum și orice alte înscrisuri care, potrivit legislației fiscale, trebuie întocmite în mod obligatoriu în scopul stabilirii stării de fapt fiscale și a creanțelor și obligațiilor fiscale, cum ar fi: jurnal pentru vânzări, jurnal pentru cumpărări, registrul de evidență fiscală și altele asemenea.

28. Obligația contribuabilului de a întocmi și prezenta dosarul prețurilor de transfer

În vederea stabilirii prețurilor de transfer, contribuabilii care desfășoară tranzacții cu persoane afiliate au obligația ca, la solicitarea organului fiscal competent, să întocmească și să prezinte, în termenele stabilite de acesta, dosarul prețurilor de transfer. Conținutul dosarului prețurilor de transfer se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

29. Obligația contribuabilului de a păstra evidențele contabile și fiscale

Evidențele contabile și fiscale vor fi păstrate, după caz, la domiciliul fiscal al contribuabilului, la sediile secundare ale acestuia, inclusiv pe suport electronic, sau pot fi încredințate spre păstrare unei societăți autorizate, potrivit legii, să presteze servicii de arhivare. Prin excepție, evidențele contabile și fiscale ale exercițiului financiar în curs se păstrează, după caz, la domiciliul fiscal al contribuabililor, la sediile secundare ale acestora sau, în perioada 1-25 a lunii următoare, la sediul persoanei fizice ori juridice autorizate pentru prelucrarea lor în vederea întocmirii declarațiilor fiscale.

Dispozițiile legale privind păstrarea, arhivarea și limba folosită pentru evidențele contabile sunt aplicabile și pentru evidențele fiscale.

În cazul în care evidențele contabile și fiscale sunt ținute cu ajutorul sistemelor electronice de gestiune, pe lângă datele arhivate în format electronic contribuabilul este obligat să păstreze și să prezinte aplicațiile informatice cu ajutorul cărora le-a generat.

Contribuabilii sunt obligați să evidențieze veniturile realizate și cheltuielile efectuate din activitățile desfășurate, prin întocmirea registrelor sau a oricăror alte documente prevăzute de lege.

Contribuabilii sunt obligați să utilizeze pentru activitatea desfășurată documente primare și de evidență contabilă stabilite prin lege, achiziționate numai de la unitățile stabilite prin normele legale în vigoare, și să completeze integral rubricile formularelor, corespunzător operațiunilor înregistrate.

Organul fiscal poate lua în considerare orice evidențe relevante pentru impunere ținute de contribuabil.

30. Obligația contribuabilului de a depune declarațiile fiscale

Declarația fiscală se depune de către persoanele obligate potrivit Codului fiscal, la termenele stabilite de acesta.

Obligația de a depune declarația fiscală se menține și în cazurile în care:

a) a fost efectuată plata obligației fiscale;

b) obligația fiscală respectivă este scutită la plată, conform reglementărilor legale;

c) organul fiscal a stabilit din oficiu baza de impunere și obligația fiscală;

d) pentru obligația fiscală nu rezultă, în perioada de raportare, sume de plată, dar există obligația declarativă, conform legii.

Declarațiile fiscale sunt documente prin care se declară:

a) impozitele, taxele și contribuțiile datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării impozitelor și taxelor revine plătitorului;

b) bunurile și veniturile impozabile, în cazul în care, potrivit legii, stabilirea impozitului și a taxei se face de organul fiscal;

c) impozitele colectate prin stopaj la sursă, în cazul în care plătitorul are obligația de a calcula, de a reține și de a vărsa impozite și taxe.

Declarația fiscală se întocmește prin completarea unui formular pus la dispoziție gratuit de organul fiscal.

Declarația fiscală se depune la registratura organului fiscal competent sau se comunică prin poștă cu confirmare de primire. Declarația fiscală poate fi transmisă prin mijloace electronice sau prin sisteme de transmitere la distanță. În cazul impozitelor, taxelor și al contribuțiilor administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, procedura privind transmiterea declarațiilor prin mijloace electronice sau prin sisteme de transmitere la distanță se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Declarațiile fiscale pot fi redactate de organul fiscal sub formă de proces-verbal, dacă din motive independente de voința contribuabilului acesta este în imposibilitatea de a scrie.

Data depunerii declarației fiscale este data înregistrării acesteia la organul fiscal sau data depunerii la poștă, după caz. În situația în care declarația fiscală se depune prin mijloace electronice de trans-

mitere la distanță, data depunerii declarației este data înregistrării acesteia pe pagina de internet a organului fiscal, astfel cum rezultă din mesajul electronic de confirmare transmis ca urmare a primirii declarației.

31. Obligația contribuabilului de a completa corect declarațiile fiscale

Contribuabilul are obligația de a completa declarațiile fiscale înscriind corect, complet și cu bună-credință informațiile prevăzute de formular, corespunzătoare situației sale fiscale. Declarația fiscală se semnează de către contribuabil sau de către împuternicit.

În declarația fiscală contribuabilul trebuie să calculeze cuantumul obligației fiscale, dacă acest lucru este prevăzut de lege.

32. Dreptul organului fiscal de a stabili din oficiu creanțele fiscale

Nedepunerea declarației fiscale dă dreptul organului fiscal să procedeze la stabilirea din oficiu a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat. Stabilirea din oficiu a obligațiilor fiscale nu se poate face înainte de împlinirea unui termen de 15 zile de la înștiințarea contribuabilului privind depășirea termenului legal de depunere a declarației fiscale. În cazul contribuabililor care au obligația declarării bunurilor sau veniturilor impozabile, stabilirea din oficiu a obligației fiscale se face prin estimarea bazei de impunere. Pentru impozitele, taxele și contribuțiile administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, înștiințarea pentru nedepunerea declarațiilor și stabilirea din oficiu a obligațiilor fiscale nu se face în cazul contribuabililor inactivi, atât timp cât se găsesc în această situație.

33. Dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale în cadrul termenului de prescripție

Dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

Dreptul de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezultă din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.

34. Dreptul organului fiscal de a selecta contribuabilii pentru inspecție fiscală

Selectarea contribuabililor ce urmează a fi supuși inspecției fiscale este efectuată de către organul fiscal competent.

Contribuabilul nu poate face obiecții cu privire la procedura de selectare folosită.

35. Dreptul organului fiscal de a stabili obligația fiscală prin utilizarea metodelor indirecte de reconstituire a veniturilor sau cheltuielilor

În situația în care organele de inspecție fiscală constată că evidențele contabile sau fiscale ori declarațiile fiscale sau documentele și informațiile prezentate în cursul inspecției fiscale/verificării situației fiscale personale sunt incorecte, incomplete, false, precum și în situația în care acestea nu există sau nu sunt puse la dispoziție, organele de inspecție vor ajusta baza impozabilă și, respectiv, vor stabili obligația fiscală prin utilizarea metodelor indirecte de reconstituire a veniturilor sau a cheltuielilor, reglementate potrivit legii.

36. Obligația contribuabilului de a pune la dispoziția organului fiscal un spațiu adecvat pentru efectuarea inspecției fiscale

Inspecția fiscală se desfășoară, de regulă, în spațiile de lucru ale contribuabilului. Contribuabilul trebuie să pună la dispoziție un spațiu adecvat, precum și logistica necesară desfășurării inspecției fiscale.

Prin spațiul adecvat necesar desfășurării inspecției fiscale se înțelege asigurarea unui spațiu în limita posibilităților contribuabilului, după caz, dotat cu necesarul minim de birotică și care să permită păstrarea în siguranță a documentelor primite pentru inspecția fiscală sau elaborate de către organele de inspecție fiscală. În cazul în care contribuabilul nu poate asigura un spațiu corespunzător, va anunța în scris și motivat organul de inspecție fiscală competent.

Dacă nu există un spațiu de lucru adecvat pentru derularea inspecției fiscale, atunci activitatea de inspecție se va putea desfășura la sediul organului fiscal sau în orice alt loc stabilit de comun acord cu contribuabilul.

36. Dreptul organului fiscal de a inspecta locurile în care îşi desfăşoară activitatea contribuabilul

Indiferent de locul unde se desfăşoară inspecţia fiscală, organul fiscal are dreptul să inspecteze locurile în care se desfăşoară activitatea, în prezenţa contribuabilului sau a unei persoane desemnate de acesta.

37. Dreptul organului fiscal de a suspenda inspecţia fiscală

Conducătorul inspecţiei fiscale competent poate decide suspendarea unei inspecţii fiscale ori de câte ori sunt motive justificate pentru aceasta.

Condiţiile şi modalităţile de suspendare a unei inspecţii fiscale se stabilesc prin ordin al preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, respectiv prin ordin comun al ministrului finanţelor publice şi al ministrului administraţiei şi internelor, în cazul inspecţiilor fiscale efectuate de organele fiscale ale autorităţilor administraţiei publice locale.

38. Obligaţia contribuabilului de a colabora cu organele de inspecţie fiscală

Contribuabilul are obligaţia să colaboreze la constatarea stărilor de fapt fiscale. Acesta este obligat să dea informaţii, să prezinte la locul de desfăşurare a inspecţiei fiscale toate documentele, precum şi orice alte date necesare clarificării situaţiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.

La începerea inspecţiei fiscale, contribuabilul va fi informat că poate numi persoane care să dea informaţii. Dacă informaţiile contribuabilului sau cele ale persoanei numite de acesta sunt insuficiente, atunci inspectorul fiscal se poate adresa şi altor persoane pentru obţinerea de informaţii.

Solicitarea de explicaţii scrise se va face în timpul inspecţiei fiscale, ori de câte ori acestea sunt necesare pentru clarificarea şi definitivarea constatărilor privind situaţia fiscală a contribuabilului.

În cazul în care persoana în cauză refuză să furnizeze explicaţiile solicitate sau să răspundă la unele întrebări, organele de inspecţie fiscală vor transmite întrebările printr-o adresă scrisă, stabilind un termen util de cel puţin 5 zile lucrătoare pentru formu-

larea răspunsului. În cazul în care nu se primește răspunsul solicitat, se va consemna refuzul în raportul privind rezultatul inspecției fiscale sau în procesul-verbal.

În toate cazurile, explicațiile la întrebările puse de organele de inspecție fiscală se vor da în scris prin „nota explicativă".

39. Obligația contribuabilului de a da o declarație scrisă la finalizarea inspecției fiscale

La finalizarea inspecției fiscale, contribuabilul este obligat să dea o declarație scrisă, pe propria răspundere, din care să rezulte că au fost puse la dispoziție toate documentele și informațiile solicitate pentru inspecția fiscală. În declarație se va menționa și faptul că au fost restituite toate documentele solicitate și puse la dispoziție de contribuabil.

40. Obligația contribuabilului de duce la îndeplinire măsurile stabilite de organele fiscale

Contribuabilul are obligația să îndeplinească măsurile prevăzute în actul întocmit cu ocazia inspecției fiscale, în termenele și condițiile stabilite de organele de inspecție fiscală.

41. Dreptul organului fiscal de a efectua verificarea situației fiscale a persoanelor fizice

Organul fiscal are dreptul de a efectua o verificare fiscală prealabilă documentară a ansamblului situației fiscale personale a persoanelor fizice cu privire la impozitul pe venit reglementat de Titlul III din Codul fiscal.

Prin situație fiscală personală se înțelege totalitatea drepturilor și a obligațiilor de natură patrimonială, a fluxurilor de trezorerie și a altor elemente de natură să determine starea de fapt fiscală reală a contribuabilului pe perioada verificată.

Verificarea fiscală prealabilă documentară a ansamblului situației fiscale personale a persoanelor fizice constă în compararea între, pe de o parte, veniturile declarate de contribuabili sau de plătitorii de venit și, pe de altă parte, situația fiscală personală a contribuabilului.

Dacă organul fiscal constată o diferență semnificativă între, pe de o parte, veniturile declarate de contribuabili sau de plătitorii de

venit şi, pe de altă parte, situaţia fiscală personală, acesta continuă verificarea fiscală prin comunicarea avizului de verificare şi stabileşte baza impozabilă ajustată prin utilizarea metodelor indirecte.

Avizul de verificare va cuprinde:

a) temeiul juridic al verificării;

b) data de începere a verificării;

c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;

d) posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a verificării. Amânarea se poate solicita o singură dată, pentru motive justificate;

e) solicitarea de informaţii şi înscrisuri relevante pentru verificare.

Diferenţa este semnificativă dacă între veniturile estimate calculate în baza situaţiei fiscale personale şi veniturile declarate de contribuabili sau de plătitorii de venit este o diferenţă mai mare de 10%, dar nu mai puţin de 50.000 lei.

În situaţia în care organul fiscal constată diferenţe semnificative, acesta solicită contribuabilului prezentarea, în termen de cel mult 60 de zile de la comunicarea avizului de verificare, sub sancţiunea decăderii, de documente justificative sau alte clarificări relevante pentru situaţia sa fiscală. Termenul se poate prelungi cu 30 de zile, o singură dată, la solicitarea justificată a contribuabilului, cu acordul organului fiscal.

Metodele indirecte pentru stabilirea bazei impozabile ajustate sunt următoarele:

a) metoda sursei şi cheltuirii fondului. Metoda constă în compararea cheltuielilor efectuate cu veniturile declarate în perioada supusă verificării;

b) metoda fluxurilor de trezorerie. Metoda constă în analiza conturilor bancare şi a fluxurilor de numerar pentru a stabili mişcările de disponibilităţi băneşti şi asocierea acestora cu sursele de venit şi utilizarea lor;

c) metoda patrimoniului. Metoda constă în determinarea venitului impozabil pe baza creşterii valorii patrimoniului net al unui contribuabil pe parcursul unui an fiscal. Creşterea sau descreşterea valorii patrimoniului net se determină prin compararea valorii patrimoniului net la începutul perioadei cu cea de la sfârşitul perioadei.

Verificarea se desfășoară la sediul organului fiscal sau, la cererea persoanei supuse verificării, la domiciliul său sau la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistență potrivit art. 106 alin. (3) C.proc.fisc.

Rezultatul verificării va fi consemnat într-un raport scris în care se vor prezenta constatările din punct de vedere faptic și legal. Raportul va sta la baza emiterii deciziei de impunere sau, după caz, a unei decizii de încetare a procedurii de verificare, în cazul în care nu se ajustează baza impozabilă.

42. Obligația contribuabilului de a achita la scadență obligațiile fiscale

Contribuabilul are obligația de a achita la scadență obligațiile fiscale.

Obligațiile fiscale sunt scadente la expirarea termenelor prevăzute de Codul fiscal sau de alte legi care le reglementează.

Pentru creanțele fiscale stabilite pe baza declarațiilor fiscale care se plătesc în contul unic și care au termenul de plată diferit de data de 25, acesta se înlocuiește cu data de 25 a lunii prevăzute de actul normativ care le reglementează.

Contribuțiile sociale administrate de Ministerul Finanțelor Publice, după calcularea și reținerea acestora conform reglementărilor legale în materie, se virează până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se efectuează plata drepturilor salariale.

43. Obligația contribuabilului de a achita la termenul prevăzut de lege diferențele de obligații fiscale și obligațiile fiscale accesorii

Pentru diferențele de obligații fiscale principale și pentru obligațiile fiscale accesorii, stabilite potrivit legii, termenul de plată se stabilește în funcție de data comunicării acestora, astfel:

a) dacă data comunicării este cuprinsă în intervalul 1-15 din lună, termenul de plată este până la data de 5 a lunii următoare;

b) dacă data comunicării este cuprinsă în intervalul 16-31 din lună, termenul de plată este până la data de 20 a lunii următoare.

44. Dreptul organului fiscal din cadrul ANAF de a pretinde dobânzi și penalități de întârziere

Pentru neachitarea la termenul de scadență de către debitor a obligațiilor de plată, se datorează după acest termen dobânzi și penalități de întârziere.

Nu se datorează dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere pentru sumele datorate cu titlu de amenzi de orice fel, obligații fiscale accesorii stabilite potrivit legii, cheltuieli de executare silită, cheltuieli judiciare, sumele confiscate, precum și sumele reprezentând echivalentul în lei al bunurilor și sumelor confiscate care nu sunt găsite la locul faptei.

Dobânzile

Dobânzile se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv.

Nivelul dobânzii de întârziere este de 0,04% pentru fiecare zi de întârziere și poate fi modificat prin legile bugetare anuale.

Pentru diferențele suplimentare de creanțe fiscale rezultate din corectarea declarațiilor sau modificarea unei decizii de impunere, dobânzile se datorează începând cu ziua imediat următoare scadenței creanței fiscale pentru care s-a stabilit diferența și până la data stingerii acesteia inclusiv.

În situația în care diferențele rezultate din corectarea declarațiilor sau modificarea unei decizii de impunere sunt negative în raport cu sumele stabilite inițial, se datorează dobânzi pentru suma datorată după corectare ori modificare, începând cu ziua imediat următoare scadenței și până la data stingerii acesteia inclusiv.

Pentru impozitele, taxele și contribuțiile stinse prin executare silită, dobânzile se datorează până la data întocmirii procesului-verbal de distribuire inclusiv. În cazul plății prețului în rate, dobânzile se calculează până la data întocmirii procesului-verbal de distribuire a avansului. Pentru suma rămasă de plată, dobânzile sunt datorate de către cumpărător.

Pentru impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat de către debitorul declarat insolvabil care nu are venituri și bunuri urmăribile, dobânzile se datorează

până la data trecerii în evidența separată, potrivit prevederilor art. 176 C.proc.fisc.

Modul de calcul al dobânzilor aferente sumelor reprezentând eventuale diferențe între impozitul pe profit plătit la data de 25 ianuarie a anului următor celui de impunere și impozitul pe profit datorat conform declarației de impunere întocmite pe baza situației financiare anuale se reglementează prin norme metodologice aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Penalități de întârziere

Plata cu întârziere a obligațiilor fiscale se sancționează cu o penalitate de întârziere datorată pentru neachitarea la scadență a obligațiilor fiscale principale.

Nivelul penalității de întârziere se stabilește astfel:

a) dacă stingerea se realizează în primele 30 de zile de la scadență, nu se datorează și nu se calculează penalități de întârziere pentru obligațiile fiscale principale stinse;

b) dacă stingerea se realizează în următoarele 60 de zile, nivelul penalității de întârziere este de 5% din obligațiile fiscale principale stinse;

c) după împlinirea termenului prevăzut la lit. b), nivelul penalității de întârziere este de 15% din obligațiile fiscale principale rămase nestinse.

Penalitatea de întârziere nu înlătură obligația de plată a dobânzilor.

45. Dreptul organului fiscal din cadrul autorităților administrației publice locale de a pretinde majorări de întârziere

Pentru neachitarea la termenul de scadență de către debitor a obligațiilor de plată datorate bugetelor locale, se datorează după acest termen majorări de întârziere.

Nu se datorează majorări de întârziere pentru sumele datorate cu titlu de amenzi de orice fel, obligații fiscale accesorii stabilite potrivit legii, cheltuieli de executare silită, cheltuieli judiciare, sumele confiscate, precum și sumele reprezentând echivalentul în lei al bunurilor și sumelor confiscate care nu sunt găsite la locul faptei.

Nivelul majorării de întârziere este de 2% din cuantumul obligaţiilor fiscale principale neachitate în termen, calculată pentru fiecare lună sau fracţiune de lună, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadenţă şi până la data stingerii sumei datorate inclusiv.

46. Dreptul organului fiscal de a dispune luarea măsurilor asigurătorii

Se dispun măsuri asigurătorii sub forma popririi asigurătorii şi sechestrului asigurătoriu asupra bunurilor mobile şi/sau imobile proprietate a debitorului, precum şi asupra veniturilor acestuia, când există pericolul ca acesta să se sustragă, să îşi ascundă ori să îşi risipească patrimoniul, periclitând sau îngreunând în mod considerabil colectarea.

Aceste măsuri pot fi luate şi înainte de emiterea titlului de creanţă, inclusiv în cazul efectuării de controale sau al antrenării răspunderii solidare. Măsurile asigurătorii dispuse atât de organele fiscale competente, cât şi de instanţele judecătoreşti ori de alte organe competente, dacă nu au fost desfiinţate în condiţiile legii, rămân valabile pe toată perioada executării silite, fără îndeplinirea altor formalităţi. Odată cu individualizarea creanţei şi ajungerea acesteia la scadenţă, în cazul neplăţii, măsurile asigurătorii se transformă în măsuri executorii.

Măsurile asigurătorii se dispun prin decizie emisă de organul fiscal competent ce va fi comunicată contribuabilului.

Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii trebuie motivată şi semnată de către conducătorul organului fiscal competent.

Decizia va cuprinde, pe lângă elementele pe care trebuie să le conţină orice act administrativ fiscal, şi următoarele menţiuni:

a) nivelul estimat sau stabilit al creanţei fiscale;

b) menţiunea că prin constituirea unei garanţii la nivelul creanţei stabilite sau estimate, după caz, măsurile asigurătorii vor fi ridicate.

Măsurile asigurătorii se duc la îndeplinire de îndată de către organele de executare competente potrivit legii, care vor proceda la indisponibilizarea bunurilor mobile şi/sau imobile, precum şi a veniturilor urmăribile, potrivit legii.

Bunurile perisabile şi/sau degradabile sechestrate asigurătoriu pot fi valorificate:

a) de către debitor cu acordul organului de executare, sumele obţinute consemnându-se la dispoziţia organului de executare;

b) prin vânzare în regim de urgenţă în condiţiile art. 159 alin. (4) C.proc.fisc.

Împotriva actelor prin care se dispun şi se duc la îndeplinire măsurile asigurătorii cel interesat poate face contestaţie la executare în conformitate cu prevederile art. 172 C.proc.fisc.

47. Dreptul organului fiscal de a cere executarea silită a obligaţiilor fiscale în cadrul termenului de prescripţie

Dreptul de a cere executarea silită a creanţelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naştere acest drept. Acest termen se aplică şi creanţelor provenind din amenzi contravenţionale.

48. Dreptul organelor fiscale de a proceda la executarea silită a obligaţiilor fiscale

În cazul în care debitorul nu îşi plăteşte de bunăvoie obligaţiile fiscale datorate, organele fiscale competente, pentru stingerea acestora, procedează la acţiuni de executare silită, potrivit Codului de procedură fiscală, cu excepţia cazului în care există o cerere de restituire/rambursare în curs de soluţionare, iar cuantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanţa fiscală datorată de debitor.

Executarea silită a creanţelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis potrivit Codului de procedură fiscală de către organul de executare competent în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal debitorul sau al unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

Titlul executoriu va conţine, pe lângă elementele pe care trebuie să le conţină orice act administrativ fiscal, şi următoarele: codul de identificare fiscală, domiciliul fiscal al debitorului, precum şi orice alte date de identificare; cuantumul şi natura sumelor datorate şi neachitate, temeiul legal al puterii executorii a titlului.

Executarea silită se face de organul de executare competent prin intermediul executorilor fiscali. Aceştia trebuie să deţină o

legitimație de serviciu pe care trebuie să o prezinte în exercitarea activității.

Executorul fiscal este împuternicit în fața debitorului și a terților prin legitimația de executor fiscal și delegație emisă de organul de executare silită.

În exercitarea atribuțiilor ce le revin, pentru aplicarea procedurilor de executare silită, executorii fiscali pot:

a) să intre în orice incintă de afaceri a debitorului, persoană juridică, sau în alte incinte unde acesta își păstrează bunurile, în scopul identificării bunurilor sau valorilor care pot fi executate silit, precum și să analizeze evidența contabilă a debitorului în scopul identificării terților care datorează sau dețin în păstrare venituri ori bunuri ale debitorului;

b) să intre în toate încăperile în care se găsesc bunuri sau valori ale debitorului, persoană fizică, precum și să cerceteze toate locurile în care acesta își păstrează bunurile;

c) să solicite și să cerceteze orice document sau element material care poate constitui o probă în determinarea bunurilor proprietate a debitorului.

Executorul fiscal poate intra în încăperile ce reprezintă domiciliul sau reședința unei persoane fizice, cu consimțământul acesteia, iar în caz de refuz, organul de executare va cere autorizarea instanței judecătorești competente potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.

Accesul executorului fiscal în locuință, în incinta de afaceri sau în orice altă încăpere a debitorului, persoană fizică sau juridică, se poate efectua între orele 6,00-20,00, în orice zi lucrătoare. Executarea începută va putea continua în aceeași zi sau în zilele următoare. În cazuri temeinic justificate de pericolul înstrăinării unor bunuri, accesul în încăperile debitorului va avea loc și la alte ore decât cele menționate, precum și în zilele nelucrătoare, în baza autorizației emise de instanța judecătorească.

În absența debitorului sau dacă acesta refuză accesul în oricare dintre încăperile în care se găsesc bunuri sau valori, executorul fiscal poate să pătrundă în acestea în prezența unui reprezentant al poliției ori al jandarmeriei sau a altui agent al forței publice și a doi martori majori, în condițiile sus-menționate.

Capitolul III
Obligația depunerii declarațiilor fiscale

§1. Cadrul legal

1. Codul de procedură fiscală, republicat[1], cu modificările și completările ulterioare (Titlul V, „Declarația fiscală");

2. Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală[2].

§2. Coordonatele practice ale obligației

Declarația de impunere constituie înscrisul întocmit de către contribuabil sau plătitorul de impozite, taxe, contribuții sau alte venituri publice, în care se declară veniturile realizate sau bunurile deținute, într-o anumită perioadă stabilită prin lege, ori se calculează și determină cuantumul impozitului pe venit sau pe avere, după caz, datorat bugetelor publice[3].

Potrivit Normelor metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală, declarațiile fiscale sunt documente prin care se declară:

a) impozitele, taxele și contribuțiile datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării impozitelor și taxelor revine plătitorului;

---

[1] Codul de procedură fiscală a fost aprobat prin O.G. nr. 92/2003, republicată (M.Of. nr. 513 din 31 iulie 2007).

[2] Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală au fost aprobate prin H.G. nr. 1050/2004 (M.Of. nr. 651 din 20 iulie 2004).

[3] *I. Condor*, Procedura fiscală, Ed. Tribuna Economică, București, 2000, p. 28.

b) bunurile şi veniturile impozabile, în cazul în care, potrivit legii, stabilirea impozitului şi a taxei se face de organul fiscal;

c) impozitele colectate prin stopaj la sursă, în cazul în care plătitorul are obligaţia de a calcula, de a reţine şi de a vărsa impozite şi taxe.

La rândul său, Codul de procedură fiscală precizează că[1]:

„(1) Declaraţia fiscală se depune de către persoanele obligate potrivit Codului fiscal, la termenele stabilite de acesta.

(2) În cazul în care Codul fiscal nu prevede, Ministerul Economiei şi Finanţelor va stabili termenul de depunere a declaraţiei fiscale.

(3) Obligaţia de a depune declaraţia fiscală se menţine şi în cazurile în care:

a) a fost efectuată plata obligaţiei fiscale;

b) obligaţia fiscală respectivă este scutită la plată, conform reglementărilor legale;

c) organul fiscal a stabilit din oficiu baza de impunere şi obligaţia fiscală;

d) pentru obligaţia fiscală nu rezultă, în perioada de raportare, sume de plată, dar există obligaţia declarativă, conform legii.

(4) În caz de inactivitate temporară sau în cazul obligaţiilor de declarare a unor venituri care, potrivit legii, sunt scutite la plata impozitului pe venit, organul fiscal competent poate aproba, la cererea contribuabilului, alte termene sau condiţii de depunere a declaraţiilor fiscale, în funcţie de necesităţile administrării obligaţiilor fiscale. Asupra termenelor şi condiţiilor va decide organul fiscal potrivit competenţelor aprobate prin ordin al ministrului economiei şi finanţelor".

2.1. Precizări generate de lipsa de reglementare legală

1. Declaraţia fiscală este un act juridic, iar nu un simplu înscris cum se consideră uneori[2]. Deşi declaraţia fiscală se constată

---

[1] Art. 81 C.proc.fisc.

[2] A se vedea *I. Condor, D. Drăniceanu*, Regimul juridic al declaraţiilor fiscale, în RDC nr. 12/2000, p. 32.

întotdeauna printr-un înscris, nu este mai puţin adevărat că acesta nu reprezintă altceva decât forma exteriorizată a unei manifestări de voinţă a plătitorului de impozite, prin care acesta, după caz, stabileşte impozitul datorat sau numai oferă datele necesare stabilirii de către organul fiscal a impozitelor, taxelor, contribuţiilor şi altor sume datorate bugetului general consolidat. În ceea ce priveşte efectele juridice ale declaraţiei, menţionăm cu titlu de exemplu faptul că odată cu depunerea declaraţiei fiscale se naşte dreptul organului fiscal de a proceda la stabilirea impozitului pe baza datelor din declaraţie (cazul impozitului pe venit) sau dreptul organului fiscal de a pretinde plata impozitului Acest drept constituie totodată şi o obligaţie a organului fiscal, care nu poate stabili diferenţe de impozit decât în condiţiile desfăşurării unei inspecţii fiscale.

Prin urmare, organul fiscal este ţinut de datele prezentate în declaraţia fiscală, care nu pot fi modificate decât în mod excepţional, cu parcurgerea procedurii prevăzute de lege (de exemplu, prin depunerea declaraţiei rectificative) şi nu pot fi înlăturate decât prin efectuarea unei inspecţii fiscale[1].

2. Faţă de prevederile alin. (3) ale art. 81 s-a arătat că, *a fortiori*, se păstrează obligaţia de depunere a declaraţiei fiscale în cazul în care din conţinutul acesteia rezultă sume de restituit (rambursat) de la buget către contribuabil.

În ceea ce priveşte sfera veniturilor bugetului general consolidat a căror stabilire se realizează pe baza unor declaraţii fiscale supuse Codului de procedură fiscală, remarcăm existenţa unor necorelări în legislaţia în vigoare la acest moment. Astfel, pe de o parte, în pofida tendinţei unificatoare a Codului de procedură fiscală, acesta pare a se referi numai la obligaţiile declarative stabilite potrivit Codului fiscal, neacoperind şi declaraţiile privitoare la contribuţiile sociale sau cele reglementate de către alte acte normative. În opinia noastră, aceasta constituie o simplă inadvertenţă legislativă, interpretarea sistematică şi teleologică a Codului de procedură fiscală ducând la concluzia că dispoziţiile Titlului V se aplică tuturor declaraţiilor privind impozite, contribuţii sau alte

---

[1] *D. Dascălu, C. Alexandru*, Explicaţiile teoretice şi practice ale Codului de Procedură Fiscală, Ed. Rosetti, Bucureşti, 2005, p. 207.

sume datorate bugetului general consolidat, în măsura în care nu se stabilesc derogări exprese prin norme speciale[1].

2.2. Privire specială asupra declarațiilor persoanelor juridice

Declarațiile fiscale anuale ale contribuabililor persoane juridice vor fi certificate de către un consultant fiscal, în condițiile legii, cu excepția celor pentru care este obligatorie auditarea.

Legislația română[2] prevede doar obligația de certificare a declarațiilor anuale, respectiv declarația privind impozitul pe profit, iar nu și a celorlalte declarații fiscale ale contribuabilului.

Mai mult: dacă obligația de certificare a Declarației anuale privind impozitul pe profit nu este îndeplinită, nu există vreo sancțiune în Codul de procedură fiscală. Organele fiscale nu pot refuza depunerea declarației necertificate.

În vederea certificării declarațiilor fiscale, prin Hotărârea Camerei Consultanților Fiscali nr. 4/2011[3] au fost aprobate Normele de certificare a declarațiilor fiscale anuale ale contribuabililor persoane juridice, de către consultanții fiscali.

§3. Forma și conținutul declarației fiscale

Declarația fiscală se întocmește prin completarea unui formular pus la dispoziție gratuit de organul fiscal. Aspecte cu privire la locul și modul de depunere, termenele de depunere, corectarea informațiilor, sancțiuni cu privire la o serie de declarații fiscale vor fi prezentate și analizate în cartea de față[4], aferent fiecărui impozit analizat din punct de vedere al procedurii fiscale.

---

[1] Ibidem, p. 210.

[2] Art. 83 alin. (5) C.proc.fisc.

[3] M.Of. nr. 155 din 3 martie 2011.

[4] A se vedea capitolele „Taxa pe valoarea adăugată", „Impozitul pe profit", „Impozitul pe veniturile realizate de persoanele fizice".

Obiectul declaraţiilor fiscale constă, de regulă, în declararea bunurilor sau veniturilor supuse impunerii (masa impozabilă), însă, în cazurile exprese prevăzute de lege, poate consta şi în calcularea impozitului datorat, caz în care declaraţia fiscală reprezintă titlu de creanţă fiscală. În cazul în care legea nu prevede expres această obligaţie, declarantul nu trebuie să calculeze cuantumul obligaţiei de plată la bugetul general consolidat.

În ceea ce priveşte conţinutul declaraţiei fiscale, acesta este dat de informaţiile prevăzute în mod expres în formularele tipizate aprobate prin ordin al ministrului finanţelor publice[1].

Precizări:

- în declaraţia fiscală contribuabilul trebuie să calculeze cuantumul obligaţiei fiscale, dacă acest lucru este prevăzut de lege;
- contribuabilul are obligaţia de a completa declaraţiile fiscale înscriind corect, complet şi cu bună-credinţă informaţiile prevăzute de formular, corespunzătoare situaţiei sale fiscale. Declaraţia fiscală se semnează de către contribuabil sau de către împuternicit.

Atenţie!

Legea nu prevede nicio sancţiune în cazul în care declaraţia fiscală nu conţine toate informaţiile prevăzute în formularul respectiv de declaraţie, bineînţeles cu anumite excepţii prevăzute de lege sau de instrucţiunile de completare a formularelor[2].

Subliniem că forma declaraţiei este *ad validitatem*, aceea aprobată prin ordin al ministrului finanţelor publice, nefiind valabilă depunerea declaraţiei într-o altă formă (fie ea şi în formă autentică).

---

[1] *D. Dascălu, C. Alexandru*, Explicaţiile teoretice şi practice ale Codului de Procedură Fiscală, Ed. Rosetti, Bucureşti, 2005, p. 211-212.

[2] Instrucţiunile de completare a formularului 100 prevăd că „Necompletarea tabelului corespunzător tipului de impozit, taxă sau contribuţie din secţiunea B, respectiv tabelul de la pct. I sau II, după caz, pentru impozitul, taxa sau contribuţia pentru care există obligaţie declarativă potrivit legii, echivalează cu nedeclararea obligaţiei respective."

- obligația de semnare a declarației fiscale se consideră a fi îndeplinită și în următoarele situații:

a) în cazul transmiterii declarațiilor fiscale prin sistemul electronic de plăți, data depunerii declarației se consideră a fi data debitării contului plătitorului în baza acesteia;

b) în cazul transmiterii declarațiilor fiscale prin sisteme electronice de transmitere la distanță în condițiile art. 83 alin. (1) C.proc.fisc.

§4. Depunerea declarațiilor fiscale

Declarația fiscală produce efecte astfel[1]:

- prin depunere la registratura organului fiscal competent (atât material, cât și teritorial);
- prin depunere la poștă prin scrisoare recomandată;
- prin transmitere prin mijloace electronice sau prin sisteme de transmitere la distanță, conform procedurii stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice;
- prin redactare de organul fiscal sub formă de proces-verbal, dacă din motive independente de voința contribuabilului acesta este în imposibilitatea de a scrie.

Următoarele declarații fiscale pot fi depuse prin mijloace electronice de transmitere la distanță:

a) 100 „Declarație privind obligațiile de plată la bugetul de stat";

b) 101 „Declarație privind impozitul pe profit";

c) 112 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitul pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate";

d) 120 „Decont privind accizele";

e) 130 „Decont privind impozitul la țițeiul din producția internă";

f) 300 „Decont de taxă pe valoarea adăugată";

---

[1] Art. 83 alin. (1) și (2) C.proc.fisc.

g) 301 „Decont special de taxă pe valoarea adăugată";

h) 390 „Declarație recapitulativă privind livrările/prestările/achizițiile intracomunitare";

i) 710 „Declarație rectificativă".

Plătitorii de impozite, taxe și contribuții pot utiliza metoda electronică de depunere a declarațiilor prin mijloace electronice de transmitere la distanță ca metodă alternativă de depunere a declarațiilor fiscale.

Pentru depunerea prin mijloace electronice a declarațiilor fiscale, contribuabilii utilizează serviciul existent pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice, portalul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (*http://www.anaf.ro/public/wps/portal/ANAF*). Completarea și transmiterea declarațiilor se fac în conformitate cu manualul de utilizare a serviciului „Depunere declarații on-line", publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice.

Data depunerii declarației fiscale este data înregistrării acesteia pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice, astfel cum a fost comunicată contribuabilului prin mesajul electronic de confirmare transmis ca urmare a primirii declarației.

Pentru declararea unei obligații bugetare, pentru aceeași perioadă de raportare, nu se pot utiliza simultan mai multe metode de depunere a declarațiilor fiscale.

În situația în care plătitorul de impozite, taxe și contribuții a utilizat pentru aceeași obligație bugetară și aceeași perioadă de raportare mai multe căi de transmitere a declarației fiscale, va fi înregistrată prima declarație depusă, conform legii. Orice corecție ulterioară a unei sume declarate se face prin depunerea unei declarații fiscale rectificative, în condițiile legii.

Declarația depusă prin mijloace electronice se prezumă a fi semnată de către reprezentantul legal al contribuabilului, a cărui semnătură a fost atașată declarației, conform certificatului digital utilizat.

Declarația fiscală trebuie însoțită de documentația cerută de prevederile legale. Pentru anumite categorii de obligații fiscale, stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice, organul fiscal poate transmite contribuabililor formularele de declarare a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului

general consolidat, instrucțiunile de completare a acestora, alte informații utile, precum și plicurile preadresate. În acest caz, contravaloarea corespondenței se suportă de către organul fiscal[1].

Atenție!
Contribuabilii mari și mijlocii au obligația depunerii declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, prin intermediul Sistemului Electronic Național[2].

4.1. Consecințele nedepunerii declarației

Nedepunerea declarației fiscale dă dreptul organului fiscal să procedeze la stabilirea din oficiu a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat. Stabilirea din oficiu a obligațiilor fiscale nu se poate face înainte de împlinirea unui termen de 15 zile de la înștiințarea contribuabilului privind depășirea termenului legal de depunere a declarației fiscale. În cazul contribuabililor care au obligația declarării bunurilor sau veniturilor impozabile, stabilirea din oficiu a obligației fiscale se face prin estimarea bazei de impunere, potrivit art. 67. Impunerea din oficiu nu se face în cazul contribuabililor inactivi sau al celor din evidența specială, atât timp cât se găsesc în această situație.

§5. Regimul de declarare derogatoriu, în caz de inactivitate temporară

Potrivit O.P.A.N.A.F. nr. 1221/2009 privind Procedura de aprobare a regimului de declarare derogatoriu[3], în caz de inactivitate

---

[1] Până în anul 2009 s-a practicat trimiterea formularului, instrucțiunilor de completare și a altor informații, precum și un plic autoadresant în cazul Declarației 200 „Declarație privind veniturile realizate".

[2] Conform O.P.A.N.A.F nr. 2520/2010 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță de către contribuabilii mari și mijlocii (M.Of. nr. 670 din 1 octombrie 2010).

[3] M.Of. nr. 415 din 17 iunie 2009.

temporară, organul fiscal competent poate aproba, la cererea contribuabilului, alte termene sau condiții de depunere a declarațiilor fiscale pentru impozitele, taxele și contribuțiile administrate de ANAF. Depunerea declarațiilor fiscale conform unui regim de declarare derogatoriu poate fi aprobată pentru perioade mai mari de 12 luni, dar nu mai mult de 3 ani consecutivi.

Pentru a beneficia de regimul de declarare derogatoriu, pe perioada supusă acestui regim, contribuabilii trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

a) să nu desfășoare niciun fel de activitate;

b) să nu obțină venituri din exploatare, venituri financiare, venituri extraordinare și/sau alte elemente similare veniturilor;

c) să nu dispună de personal angajat și să nu plătească venituri cu regim de reținere la sursă a impozitului;

d) să figureze, în evidența fiscală, cu toate obligațiile declarative și de plată îndeplinite;

e) să nu aibă în curs de soluționare un decont cu sume negative de TVA cu opțiune de rambursare sau o cerere de restituire a impozitelor, taxelor și contribuțiilor;

f) să nu facă obiectul unei acțiuni de inspecție fiscală, în curs de derulare;

g) să nu fie înscriși în lista contribuabililor declarați inactivi;

h) în cazul contribuabililor, persoane juridice, înființați în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inactivitatea temporară să fie înscrisă în registrul comerțului, conform prevederilor art. 237 din legea menționată.

Sunt supuse regimului de declarare derogatoriu următoarele declarații fiscale:

a) formularul 100 „Declarație privind obligațiile de plată la bugetul de stat", cod 14.13.01.99/bs;

b) formularul 101 „Declarație privind impozitul pe profit", cod 14.13.01.04;

c) formularul 102 „Declarație privind obligațiile de plată la bugetul asigurărilor sociale și fondurilor speciale", cod 14.13.01.40;

d) formularul 103 „Declarație privind accizele", cod 14.13.01.03/a;

e) formularul 104 „Declaraţie privind distribuirea între asociaţi a veniturilor şi cheltuielilor", cod 14.13.01.01/dv;

f) formularul 120 „Decont privind accizele", cod 14.13.01.03;

g) formularul 130 „Decont privind impozitul la ţiţeiul din producţia internă", cod 14.13.01.05;

h) formularul 300 „Decont de taxă pe valoarea adăugată", cod 14.13.01.02.

Regimul de declarare derogatoriu se solicită pentru toate obligaţiile de declarare cuprinse în formularele de mai sus şi înscrise în vectorul fiscal al contribuabilului.

Termene de depunere: pe perioada aplicării regimului de declarare derogatoriu contribuabilii nu au obligaţia depunerii declaraţiilor menţionate anterior, cu excepţia cazului în care sunt fracţiuni de an fiscal aflate în afara perioadei de aplicare a regimului derogatoriu, caz în care contribuabilii au obligaţia depunerii declaraţiilor 101, 120 şi 130.

§6. Procedura corectării declaraţiilor fiscale

Dacă Codul de procedură fiscală prevede doar că „declaraţiile fiscale pot fi corectate de către contribuabil, din proprie iniţiativă" (art. 84), în schimb Normele metodologice aduc următoarele **precizări:**

1. Declaraţiile fiscale pot fi corectate de către contribuabili, din proprie iniţiativă, ori de câte ori constată erori în declaraţia iniţială, prin depunerea unei declaraţii rectificative la organul fiscal competent.

2. Declaraţia rectificativă se întocmeşte pe acelaşi model de formular ca şi cel care se corectează, situaţie în care se va înscrie "X" în căsuţa prevăzută în acest scop, cu excepţia situaţiei prevăzute la pct. 81.3 din Norme, precum şi a impozitelor care se stabilesc de plătitori prin autoimpunere sau reţinere la sursă, pentru care se completează un formular distinct. Declaraţia rectificativă va fi completată înscriindu-se toate datele şi informaţiile prevăzute de formular, inclusiv cele care nu diferă faţă de declaraţia iniţială.

3. În cazul taxei pe valoarea adăugată, sumele rezultate din **corectarea erorilor de înregistrare în evidențele de taxă pe valoarea adăugată** se înregistrează la rândurile de regularizări din decontul lunii în care au fost operate corecțiile. Declarația 300 nu se corectează prin depunerea declarației 300 rectificative.

§7. Corectarea erorilor materiale

În cazul erorilor materiale (a nu se confunda cu erorile de înregistrare în evidențele de TVA, care se corectează prin decontul de TVA) apărute în cazul taxei pe valoarea adăugată corectura se face de către organul fiscal competent, la inițiativa acestuia sau la cererea persoanei impozabile[1].

Pot fi corectate erori materiale de tipul:

a) erori de transcriere, cum sunt: preluarea eronată a sumelor din jurnale; inversarea unor cifre din sumele trecute în decont; preluarea eronată a datelor din decontul perioadei fiscale anterioare (de exemplu: declararea eronată a soldului de plată din decontul perioadei fiscale anterioare);

b) înregistrarea în decont a diferențelor de taxă pe valoarea adăugată de plată, constatate de organele de control, contrar reglementărilor legale în materie;

c) erori provenind din înscrierea în decontul de taxă pe valoarea adăugată a sumelor solicitate la rambursare în perioada anterioară.

§8. Corectarea erorilor materiale din documentele de plată

Prin O.M.E.F. nr. 1311/2008[2] s-a aprobat Procedura de îndreptare a erorilor din documentele de plată întocmite de debitori

---

[1] O.M.E.F. nr. 179/2007 privind aprobarea Instrucțiunilor de corectare a erorilor materiale din deconturile de taxă pe valoarea adăugată (M.Of. nr. 347 din 22 mai 2007).

[2] M.Of. nr. 340 din 2 mai 2008.

privind obligațiile fiscale. Cu privire la această procedură menționăm următoarele:

8.1. Începerea procedurii

Îndreptarea erorilor din documentele de plată întocmite de debitori se va face pe baza unei cereri a acestora, depusă la organul fiscal competent, în termen de cel mult un an de la data efectuării plății eronate, conform prevederilor art. 114 alin. (6) C.proc.fisc.

8.2. Situații de aplicare a procedurii

Procedura de îndreptare a erorilor materiale din documentele de plată întocmite de contribuabil se aplică în următoarele situații:

a) plata obligațiilor fiscale s-a efectuat în alt cont bugetar decât cel corespunzător ori utilizând un cod fiscal eronat;

b) în contul bugetar, inclusiv în contul unic, au fost achitate și alte obligații fiscale decât cele prevăzute a se achita în contul respectiv;

Prin procedură se vor îndrepta erorile materiale privind plățile efectuate în conturi bugetare administrate de Ministerul Finanțelor Publice – Agenția Națională de Administrare Fiscală.

8.3. Despre cerere

Cererea trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- datele de identificare ale debitorului;
- indicarea erorii ce urmează a fi îndreptată;
- modul în care va fi reconsiderată această plată;
- numărul și data documentelor prin care s-au stabilit ori s-au individualizat sumele de plată (titlurile de creanță) pentru care se solicită corectarea erorii materiale din documentul de plată;
- numărul și data documentului prin care s-a efectuat plata inițială;
- suma totală achitată prin documentul de plată inițial;
- data plății.

B.C.U. "M. EMINESCU" IAȘI

La cerere vor fi atașate: o copie a ordinului de plată, o copie a extrasului de cont, copii de pe titlurile de creanță, precum și orice alte documente ce atestă eroarea produsă.

8.4. Obligația organului fiscal

Organul fiscal va verifica în evidențele fiscale existența erorilor semnalate în documentul de plată, îndeplinirea condițiilor de creditare a contului bugetar și de debitare a contului plătitorului, urmând a se întocmi un referat cu propuneri de soluționare a cererii debitorului, respectiv de îndreptare a erorilor din documentul de plată, referat care va fi aprobat de către conducătorul organului fiscal competent în administrarea contribuabilului, potrivit legii.

După aprobarea referatului menționat mai sus, organul fiscal competent va întocmi nota privind corecția erorilor din documentele de plată, în două exemplare. Nota privind corecția erorilor din documentele de plată întocmite de debitori prin care s-au achitat obligațiile fiscale se aprobă de conducătorul unității fiscale și se transmite unității de trezorerie și contabilitate publică, în vederea operării corecției în conturile bugetare corespunzătoare.

8.5. Procedura la unitatea de trezorerie

La rândul său, unitatea de trezorerie și contabilitate publică efectuează stornarea plății eronate și înregistrarea sumei în contul bugetar corespunzător, cu data plății, înscrie pe cele două exemplare ale notei privind corecția erorilor din documentele de plată data la care s-a efectuat această operațiune și își reține un exemplar, restituind organului fiscal competent celălalt exemplar.

8.6. Revenirea la organul fiscal

După soluționarea cererii contribuabilului, organul fiscal competent va transmite acestuia un exemplar al notei privind corecția erorilor materiale din documentele de plată întocmite de debitori prin care s-au achitat obligații fiscale.

După efectuarea operațiunii de corecție în evidența analitică pe plătitori, organul fiscal competent va comunica debitorului modul de soluționare a cererii de îndreptare a erorilor din documentele de plată.

Organul fiscal competent va arhiva la dosarul fiscal următoarele documente:

a) cererea debitorului de îndreptare a erorilor materiale din documentele de plată;

b) documentația care a stat la baza efectuării acestei operațiuni;

c) copiile fișelor debitorului din evidența analitică pe plătitori, afectate de operațiunea de corecție;

d) referatul aprobat de șeful organului fiscal;

e) nota privind corecția erorilor din documentele de plată, avizată de unitatea de trezorerie și contabilitate publică;

f) nota privind anularea operațiunilor de distribuire și de stingere a sumelor plătite în contul unic.

8.7. Termen

Cererea debitorului de îndreptare a erorilor din documentele de plată se va soluționa în termen de 45 de zile de la înregistrarea acesteia, conform art. 70 C.proc.fisc.

Atenție!

Modificarea sau desființarea actelor administrative fiscale ca urmare a îndreptării erorilor materiale din documentul de plată se va face potrivit dispozițiilor art. 47 și 48 C.proc.fisc., coroborate cu dispozițiile pct. 46.1 din Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, aprobate prin H.G.nr. 1.050/2004.

Capitolul IV
Prescripția în materia taxelor, impozitelor și contribuțiilor

§1. Introducere

Prescripția extinctivă este un mod de stingere a obligațiilor și a acțiunilor, prin neexercitarea dreptului în intervalul de timp stabilit de lege; ea împiedică titularul unui drept sau creditorul, care a rămas inactiv în intervalul de timp prevăzut de lege, să-l mai poată exercita pe calea acțiunii în justiție și, odată cu aceasta, posibilitatea de a obține executarea silită a obligației corelative[1].

În general vorbind, contribuabilul se întâlnește cu mai multe tipuri și termene de prescripție:

a) cea generală, din domeniul civil, reglementată în prezent prin Decretul nr. 167/1958. În cadrul acestuia se reglementează termenul general de prescripție de 3 ani, precum și termene specifice (pentru viciile lucrului sau ale lucrării, pentru fapte ilicite etc.);

b) dacă este comerciant, cu termene stabilite prin Codul comercial, Legea societăților comerciale etc.;

c) în domeniul fiscal există de asemenea mai multe domenii în care discutăm despre prescripție:

c1) Prescripția dreptului de a stabili obligații fiscale;

c2) Prescripția dreptului de a cere executarea silită;

c3) Prescripția dreptului de a cere compensarea sau restituirea.

Vom analiza aceste ultime trei subdomenii, cu specificarea că discuțiile vor „atinge" și punctul a) de mai sus, deoarece multe prevederi generale referitoare la prescripția civilă sunt de imediată aplicare în materie procedural-fiscală.

---

[1] *R.P. Vonica*, Dreptul contractelor comerciale, Ed. Holding Reporter, București, 1999, p. 220.

§2. Prescripția dreptului de a stabili obligații fiscale

Codul de procedură fiscală aduce în art. 91 câteva precizări importante:

(1) **Regula:** dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

(2) **Explicația:** termenul de prescripție a dreptului prevăzut mai sus începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a născut creanța fiscală potrivit art. 23 C.proc.fisc, dacă legea nu dispune altfel.

(3) **Caz special:** dreptul de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezultă din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Acest termen curge de la data săvârșirii faptei ce constituie infracțiune sancționată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Reținem că:

1. Termenul de prescripție în materie fiscală (în general 5 ani, cu excepția săvârșirii unei fapte penale) este mai mare decât în dreptul comun (3 ani – termen general). Rațiunea constă în faptul că trebuie protejat interesul statului, care prin organele sale administrativ-financiare își valorifică politica fiscală, pe de o parte, iar, pe de altă parte, este generată de numărul mare de contribuabili posibil rău-platnici[1].

Atenție!

Acest termen de 5 ani este aplicabil în toate cazurile în care, prin lege specială, se stabilesc obligații fiscale constând în plata de impozite, taxe sau contribuții la fondurile speciale, fără a se fixa vreun termen special de prescripție, precum și în cazurile în care

[1] *D. Petică Roman*, Dreptul finanțelor publice, Casa de Presă și Editură Tribuna, Sibiu, 2000, p. 51.

legea specială „trimite" explicit sau implicit la termenul de prescripție de drept comun în materie fiscală[1].

2. În ce privește începutul cursului prescripției extinctive, Codul de procedură fiscală a optat pentru o soluție menită să înlăture dificultățile de calcul al termenului de prescripție, însă aceasta poate avea ca efect în unele cazuri lungirea termenului de prescripție la o durată de aproape 6 ani[2].

3. Pe de altă parte, se pune întrebarea: care este sensul noțiunii de „fapte de natură penală" care să ducă la dublarea termenului de prescripție? Sunt avute în vedere orice fapte prevăzute de legea penală în urma cărora făptuitorul este obligat la plata unei sume către bugetul general consolidat (cum ar fi amenzile penale sau sumele deturnate din fondurile statului pe care făptuitorul este obligat să le plătească, respectiv să le restituie)? În lipsa unor distincții în lege, problema este desigur supusă controversei[3].

4. În fine, să arătăm că prin Decizia nr. 705/2007, Curtea Constituțională a arătat printre altele: „În ceea ce privește critica de neconstituționalitate adusă dispozițiilor art. 259 alin. (7) lit. b) și alin. (8) din Legea nr. 95/2006 coroborate cu cele ale art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, Curtea constată că autorii excepției au în vedere diferența dintre termenele de prescripție a drepturilor contribuabililor și a celor ale instituțiilor publice.

În ceea ce privește diferența de regim juridic pe care legiuitorul o instituie între drepturile de creanță ale instituțiilor publice și drepturile de creanță ale celorlalte persoane, Curtea apreciază că sunt relevante considerentele Deciziei nr. 158 din 10 noiembrie

---

[1] *M. Nicolae*, Prescripția extinctivă, Ed. Rosetti, București, 2004, p. 307.

[2] *D. Dascălu, C. Alexandru*, Explicațiile teoretice și practice ale Codului de Procedură Fiscală, Ed. Rosetti, București, 2005, p. 236; *T. Anghel, M. Brăgaru*, Codul de procedură fiscală adnotat, Ed. Rosetti, București, 2006, p. 198.

[3] *D. Dascălu, C. Alexandru*, Explicațiile teoretice și practice ale Codului de Procedură Fiscală, Ed. Rosetti, București, 2005, p. 237.

1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 24 februarie 1999, în care a reținut, în esență, că respectarea exigențelor constituționale privind ocrotirea unor interese naționale, de interes general, ce se sprijină pe contribuțiile prin impozite și taxe la cheltuielile publice ale cetățenilor, justifică poziția privilegiată a statului în raport cu celelalte subiecte de drept, sub aspectul protecției acordate drepturilor de creanță.

În speță, Curtea observă că instituțiile publice care asigură colectarea contribuțiilor către Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate urmăresc asigurarea unui interes general, respectiv îndeplinirea obligației statului de a ocroti sănătatea publică, ceea ce justifică de asemenea protecția deosebită acordată drepturilor de creanță ale acestor instituții".

Suspendarea și întreruperea termenelor de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale

Termenele de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale se întrerup și se suspendă în aceleași cazuri și în aceleași condiții stabilite de lege pentru întreruperea și suspendarea termenului de prescripție din dreptul comun (civil).

Cu alte cuvinte, dispozițiile referitoare la cazurile și condițiile de suspendare și întrerupere a termenului de prescripție sunt cele cuprinse în Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, cu modificările ulterioare.

Pentru cititorii mai puțin familiarizați cu aspectele referitoare la suspendarea sau întreruperea cursului prescripției aducem câteva precizări.

1. Prin *suspendarea prescripției extinctive* se înțelege acea modificare a cursului acestei prescripții care constă în oprirea temporară, de drept, a curgerii termenului de prescripție, în timpul cât durează situațiile, limitativ prevăzute de lege, care îl pun în imposibilitate de a acționa pe titularul dreptului la acțiune[1]. După

[1] *Gh. Beleiu*, Drept civil român, Casa de editură și presă „Șansa" SRL, București, 1994, p. 232.

ce cauzele prevăzute de lege nu mai subzistă, se reia cursul prescripţiei, termenele de prescripţie curgând în continuare.

2. Termenul de prescriptie de 5 ani *se suspendă* în cazurile şi în condiţiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripţie a dreptului la acţiune. Aceste cazuri şi condiţii sunt, potrivit Decretului nr. 167/1958[1] privind prescripţia extinctivă, următoarele:

- cât timp cel împotriva căruia ea curge este împiedicat de un caz de forţă majoră să facă acte de întrerupere;
- pe timpul cât creditorul sau debitorul face parte din Forţele Armate ale României, iar acestea sunt puse pe picior de razboi;
- până la rezolvarea reclamaţiei administrative făcute de cel îndreptăţit, cu privire la despăgubiri sau restituiri, în temeiul unui contract de transport sau de prestare a serviciilor de poştă şi telecomunicaţii, însă cel mai târziu până la expirarea unui termen de 3 luni socotit de la înregistrarea reclamaţiei.
- în situaţia celui lipsit de capacitate de exerciţiu, cât timp nu are reprezentant legal şi nici împotriva celui cu capacitate restrânsă, cât timp nu are cine să-i încuviinţeze actele.

În domeniul strict fiscal, termenul de prescripţie a dreptului de stabilire a obligaţiei fiscale se suspendă pe perioada cuprinsă între momentul începerii inspecţiei fiscale şi momentul emiterii deciziei de impunere ca urmare a efectuării inspecţiei fiscale.

2. Termenul de prescripţie *se întrerupe*, printre altele, în cazurile şi în condiţiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripţie a dreptului la acţiune; aceste cazuri şi condiţii sunt, potrivit reglementării generale în materie (Decretul nr. 167/1958):

- prin recunoaşterea dreptului a cărui acţiune se prescrie, făcută de cel în folosul căruia curge prescripţia (inclusiv o plată parţială – n.n.).
- prin introducerea unei cereri de chemare în judecata ori de arbitrare, chiar dacă cererea a fost introdusă la o instanţă judecătorească ori la un organ de arbitraj, necompetent;

---

[1] Republicat în B.Of. nr. 11 din 15 iulie 1960.

- printr-un act începător de executare (spre exemplu somație – n.n.).

2. Conform Decretului nr. 167/1958, prescripția nu este întreruptă, dacă s-a pronunțat încetarea procesului, dacă cererea de chemare în judecată sau executare a fost respinsă, anulată sau dacă s-a perimat, ori dacă cel care a făcut-o a renunțat la ea.

Întreruperea șterge prescripția începută înainte de a se fi ivit împrejurarea care a întrerupt-o.

După întrerupere începe să curgă o nouă prescripție.

Două precizări

În afara cauzelor de întrerupere a prescripției prevăzute de lege (Decretul nr. 167/1958, respectiv Codul de procedură fiscală) organul fiscal nu poate impune un alt caz de întrerupere a acesteia.

În cazul în care prescripția a fost întreruptă printr-o cerere de chemare în judecată ori de arbitrare[1] sau printr-un act începator de executare, noua prescripție nu începe să curga cât timp hotărârea de admitere a cererii nu a rămas definitivă sau, în cazul executării, până la îndeplinirea ultimului act de executare.

Consecința în materia creanțelor fiscale este imediată: orice act nou de executare silită cu dată certă, întocmit de organele fiscale, determină întreruperea prescripției, ceea ce înseamnă că după acest act de executare curge un nou termen al prescripției, de 5 ani. În situația în care actele de acest fel nu se concretizează în încasarea creanței fiscale de la persoanele fizice, la împlinirea termenului de prescripție legal, socotit de la ultimul act întocmit, creanța fiscală se stinge definitiv prin prescripție[2].

---

[1] Practic dispozițiile privitoare la arbitraj sunt inaplicabile în litigiile dintre un contribuabil și organul fiscal.

[2] *C. Corduneanu*, Sistemul fiscal în știința finanțelor, Ed. Codecs, București, 1998, p. 377.

Discuţie

O problemă interesantă este dacă estimarea bazei de impunere potrivit art. 67 C.proc.fisc.[1] are efect de întrerupere în raport cu titularul dreptului de proprietate. S-a arătat că în acest caz curg două termene de prescripţie distincte – unul în privinţa persoanei care beneficiază de pe urma bunului sau venitului şi altul în privinţa titularului dreptului de proprietate – care nu se influenţează reciproc. Prin urmare, stabilirea provizorie a impozitului nu întrerupe prescripţia stabilirii aceluiaşi impozit în raport cu titularul dreptului de proprietate[2].

Efectul împlinirii termenului de prescripţie a dreptului de a stabili obligaţii fiscale

Articolul 93 C.proc.fisc. prevede că, dacă organul fiscal constată împlinirea termenului de prescripţie a dreptului de stabilire a obligaţiei fiscale, va proceda la încetarea procedurii de emitere a titlului de creanţă fiscală. Cu alte cuvinte, efectul prescripţiei extinctive se produce de drept (*ope legis*). Organele fiscale sunt obligate să facă din oficiu aplicaţia dispoziţiilor legale şi să procedeze la încetarea oricăror măsuri de realizare a creanţelor fiscale stinse prin prescripţie, precum şi la scoaterea plătitorilor din evidenţele fiscale curente. Bineînţeles, în caz de control sau de executare silită, debitorii urmăriţi pot opune prescripţia extinctivă pe calea contestaţiei la executare sau, după caz, prin intermediul

---

[1] Art. 67

Estimarea bazei de impunere

(1) Dacă organul fiscal nu poate determina mărimea bazei de impunere, acesta trebuie să o estimeze. În acest caz trebuie avute în vedere toate datele şi documentele care au relevanţă pentru estimare. Estimarea constă în identificarea acelor elemente care sunt cele mai apropiate situaţiei de fapt fiscale.

(2) În situaţiile în care, potrivit legii, organele fiscale sunt îndreptăţite să estimeze baza de impunere, acestea vor avea în vedere preţul de piaţă al tranzacţiei sau bunului impozabil, astfel cum este definit de Codul fiscal.

[2] *D. Dascălu, C. Alexandru*, Explicaţiile teoretice şi practice ale Codului de Procedură Fiscală, Ed. Rosetti, Bucureşti, 2005, p. 238-239.

căilor de atac administrative formulate împotriva actelor administrative fiscale[1].

§3. Prescripția dreptului de a cere executarea silită

Dreptul de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept (termenul este valabil și pentru creanțele provenind din amenzi contravenționale[2]).

Odată împlinit termenul de prescripție, organul fiscal nu mai este îndreptățit să solicite suma datorată de contribuabil.

Termenele legale de prescripție oferă subiectelor impozabile sau taxabile împotriva cărora se pornește executarea silită după expirarea acestor termene posibilitatea de a invoca prescripția și de a opri astfel executarea silită a impozitelor și taxelor care, datorită faptului că nu au fost realizate înăuntrul acestor termene, au ajuns să fie stinse prin prescripție[3].

Exemplu:

Contribuabilul are de achitat o amendă până în 15 ianuarie 2010. Potrivit art. 131 alin. (1) și (2) C.proc.fisc., termenul de prescripție începe la 1 ianuarie 2011, iar prescripția se stinge la 1 ianuarie 2016. Modul de calcul rezultă din coroborarea art. 68 C.proc.fisc., coroborate cu art. 101 C.proc.civ.

În materie fiscală, prescripția produce și un alt efect, și anume stinge dreptul contribuabilului de a cere restituirea sumelor plătite

---

[1] *M. Nicolae*, Prescripția extinctivă, Ed. Rosetti, București, 2004, p. 306.

[2] Avem, în acest caz, două termene:

a) cel de prescripție a aplicării sancțiunii – 6 luni de la săvârșirea faptei, conform O.U.G. nr. 2/2001.

b) Cel de prescripție a executării sancțiunii – 5 ani de la stabilirea sancțiunii.

În total, așadar, 6 luni și încă 5 ani (aceștia din urmă calculați după cum vom arăta).

[3] *I. Gliga*, Drept financiar, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 1996, p. 143.

în plus la bugetul de stat. Corelativ, organele fiscale au dreptul de a refuza restituirea acestor sume. De asemenea, şi în această materie va fi aplicabilă regula stabilită în dreptul civil, după împlinirea termenului de prescripţie obligaţia fiscală transformându-se în obligaţie naturală. Cu alte cuvinte, împlinirea prescripţiei extinctive nu este o piedică în calea executării voluntare a obligaţiei de către creditor; o asemenea executare este perfect valabilă, nefiind permisă „întoarcerea" executării[1].

Se observă uşor că termenul de prescripţie în materia executării silite fiscale (5 ani) este, la fel ca şi termenul de prescripţie a stabilirii obligaţiilor fiscale, mai mare decât în dreptul comun (3 ani – termen general). Este de reţinut că acest termen „prelungit" de 5 ani este aplicabil în toate cazurile în care, prin lege specială, se stabilesc obligaţii fiscale constând în plata de impozite, taxe sau contribuţii la fondurile speciale, fără a se fixa vreun termen special de prescripţie, precum şi în cazurile în care legea specială „trimite" explicit sau implicit la termenul de prescripţie de drept comun în materie fiscală[2].

Suspendarea termenului de prescripţie se face de această dată în situaţii strict reglementate de Codul de procedură fiscală (art. 132):

a) în cazurile şi în condiţiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripţie a dreptului la acţiune;

b) în cazurile şi în condiţiile în care suspendarea executării este prevăzută de lege ori a fost dispusă de instanţa judecătorească sau de alt organ competent, potrivit legii;

c) pe perioada valabilităţii înlesnirii acordate potrivit legii;

d) cât timp debitorul îşi sustrage veniturile şi bunurile de la executarea silită;

e) în alte cazuri prevăzute de lege.

La fel, întreruperea termenului de prescripţie a executării silite are loc în situaţii stabilite de Codul de procedură fiscală, astfel:

a) în cazurile şi în condiţiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripţie a dreptului la acţiune (a se vedea comentariile de mai sus, referitor la stingerea dreptului de prescripţie);

---

[1] *Gh. Beleiu*, Drept civil român, Casa de Editură şi Presă „Şansa" SRL, Bucureşti, 1994, p. 200.

[2] *M. Nicolae*, Prescripţia extinctivă, Ed. Rosetti, Bucureşti, 2004, p. 307.

b) pe data îndeplinirii de către debitor, înainte de începerea executării silite sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de plată a obligației prevăzute în titlul executoriu ori a recunoașterii în orice alt mod a datoriei;

c) pe data îndeplinirii, în cursul executării silite, a unui act de executare silită;

d) în alte cazuri prevăzute de lege.

Cunoașteți-vă drepturile!

(1) Dacă organul de executare constată împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a creanțelor fiscale, acesta va proceda la încetarea măsurilor de realizare și la scăderea acestora din evidența analitică pe plătitori.

(2) Sumele achitate de debitor în contul unor creanțe fiscale, după împlinirea termenului de prescripție, nu se restituie.

Pentru corecta stabilire a efectului prescripției extinctive trebuie menționate și prevederile art. 405 alin. (3) C.proc.civ.: „prin împlinirea termenului de prescripție, orice titlu executoriu își pierde puterea executorie".

Din reglementarea prescripției se desprind câteva idei esențiale:

- prescripția are ca obiect dreptul de a cere, de a porni executarea silită a unor titluri executorii fiscale, iar nu înseși drepturile de creanță pe care acestea le constată;
- efectul prescripției vizează tocmai stingerea dreptului organelor fiscale de a cere executarea silită;
- debitorul nu are dreptul la restituirea sumelor achitate în contul unor obligații fiscale după împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită.

Pe baza acestor premise, putem trage concluzia că prescripția nu stinge creanța fiscală, ci numai dreptul de a cere executarea silită, drept subiectiv procesual, iar nu și dreptul subiectiv material cu obligația fiscală corelativă[1].

[1] *M. Nicolae*, Prescripția extinctivă, Ed. Rosetti, București, 2004, p. 313.

§4. Prescripția dreptului de a cere compensarea sau restituirea

Prin compensare se sting creanțele statului sau unităților administrativ-teritoriale ori subdiviziunilor acestora reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate bugetului general consolidat cu creanțele debitorului reprezentând sume de rambursat, de restituit sau de plată de la buget, până la concurența celei mai mici sume, când ambele părți dobândesc reciproc atât calitatea de creditor, cât și pe cea de debitor, cu condiția ca respectivele creanțe să fie administrate de aceeași autoritate publică.

Astfel, se sting prin compensare creanțele administrate de Ministerul Finanțelor Publice cu creanțele debitorului contribuabil, reprezentând sume de rambursat sau de restituit de la bugetele respective, până la concurența celei mai mici sume, dacă ambele părți dobândesc reciproc atât calitatea de creditor, cât și pe cea de debitor, cu excepția cazurilor în care legea nu prevede o altfel de soluție pentru astfel de situații, aceeași regulă fiind prevăzută de lege și în ceea ce privește compensarea creanțelor fiscale administrate de unitățile administrativ-teritoriale cu creanțele debitorului reprezentând sume de restituit de la bugetele locale[1].

Termenul de „compensare" este folosit în această materie în același sens cu cel consacrat în dreptul civil, unde compensarea reprezintă modul de stingere a obligațiilor ce constă în stingerea a două obligații reciproce până la concurența celei mai mici dintre ele[2].

Dreptul contribuabililor de a cere compensarea sau restituirea creanțelor fiscale se prescrie, potrivit art. 135 C.proc.fisc., tot în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la compensare sau restituire.

---

[1] *D. Dascălu, C. Alexandru*, Explicațiile teoretice și practice ale Codului de Procedură Fiscală, Ed. Rosetti, București, 2005, p. 356.

[2] *C. Stătescu, C. Bârsan*, Teoria generală a obligațiilor, Ed. All, București, 1994, p. 330 și urm.

Norme

Prin O.M.F. nr. 1899/2004[1] s-a aprobat procedura de restituire și de rambursare a sumelor de la buget, precum și de acordare a dobânzilor cuvenite contribuabililor pentru sumele restituite sau rambursate cu depășirea termenului legal.

[1] M.Of. nr. 13 din 5 ianuarie 2005.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul V
Taxa pe valoarea adăugată

§1. Cadrul legal

1. Codul fiscal[1], republicat, cu modificările şi completările ulterioare, Titlul VI, „Taxa pe valoarea adăugată";
2. Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, cu modificările şi completările ulterioare[2]

§2. Operaţiunile impozabile[3]

Din punctul de vedere a TVA sunt operaţiuni impozabile în România cele care **îndeplinesc cumulativ** următoarele condiţii:

a) operaţiunile care, în sensul art. 128-130, constituie sau sunt asimilate cu o livrare de bunuri sau o prestare de servicii, în sfera taxei, efectuate cu plată;

b) locul de livrare a bunurilor sau de prestare a serviciilor este considerat a fi în România, în conformitate cu prevederile art. 132 şi 133;

c) livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor este realizată de o persoană impozabilă, astfel cum este definită la art. 127 alin. (1), acţionând ca atare;

d) livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor să rezulte din una dintre activităţile economice prevăzute la art. 127 alin. (2) (activi-

---

[1] Codul fiscal a fost aprobat prin Legea nr. 571/2003 (M.Of. nr. 927 din 23 decembrie 2003).

[2] Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal au fost aprobate prin H.G. nr. 44/2004 (M.Of. nr. 112 din 6 februarie 2004).

[3] Art. 126 C.fisc.

tăţile producătorilor comercianţilor sau prestatorilor de servicii, inclusiv activităţile extractive, agricole şi activităţile profesiilor libere sau asimilate acestora. De asemenea, constituie activitate economică exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obţinerii de venituri cu caracter de continuitate).

În cazul în care cel puţin una din condiţiile menţionate anterior nu este îndeplinită, operaţiunea nu este impozabilă în România.

Atenţie!
În cazul în care o operaţiune nu este impozabilă în România nu înseamnă că operaţiunea nu intră sub incidenţa TVA, ci este posibil ca ea să intre sub incidenţa TVA în alt stat.

Pentru ca o operaţiune să intre sub incidenţa TVA trebuie ca livrarea de bunuri sau prestarea de servicii să fie efectuată „cu plată". Aceasta presupune că există o legătură directă între operaţiune şi contrapartida obţinută. De asemenea, mai există o serie de operaţiuni care, chiar dacă nu implică contrapartidă, sunt considerate livrări de bunuri sau prestări de servicii cu plată [a se vedea art. 128 alin. (4) şi (5) C.fisc. pentru livrări de bunuri şi art. 129 alin. (4) pentru prestările de servicii].

§3. Persoanele impozabile

Este considerată persoană impozabilă orice persoană care desfăşoară, de o manieră independentă şi indiferent de loc, activităţi economice, oricare ar fi scopul sau rezultatul acestei activităţi.

Atenţie!
Pentru încadrarea în persoane impozabile nu se face distincţie între persoane fizice sau juridice, ci se pleacă de la activităţile desfăşurate de acestea.

Trebuie făcută distincție între persoana impozabilă și persoana înregistrată în scop de TVA sau plătitor de TVA. Astfel, avem următoarea situație:

1) persoane impozabile care au obligația să se înregistreze în scop de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc. Ele sunt și plătitori de TVA;

2) persoane impozabile care beneficiază de regimul de scutire pentru întreprinderi mici (a se vedea art. 152 C.fisc.): ele nu sunt obligate să se înregistreze în scop de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc. și nu colectează TVA la livrarea de bunuri sau prestarea de servicii, fiind neplătitori de TVA.

Totuși, în cazul în care prestează sau primesc servicii intracomunitare [serviciile din categoria B2B pentru care locul prestării de servicii se determină conform regulii generale de la B2B – art. 133 alin. (2) C.fisc.] sau dacă realizează anual achiziții intracomunitare în cuantum mai mare de 10.000 euro (sau chiar în cuantum mai mic, dar pe bază de opțiune), trebuie să se înregistreze în scop de TVA conform prevederilor art. 153^1, având obligația în cazul primirii serviciilor intracomunitare și în cazul achizițiilor intracomunitare să determine TVA-ul aferent operațiunii și să îl vireze la bugetul statului.

3) persoane impozabile care fac doar operațiuni scutite fără drept de deducere: au același regim ca persoanele impozabile care beneficiază de regimul de scutire pentru întreprinderi mici.

Instituțiile publice nu sunt persoane impozabile pentru activitățile care sunt desfășurate în calitate de autorități publice, chiar dacă pentru desfășurarea acestor activități se percep cotizații, onorarii, redevențe, taxe sau alte plăți, **cu excepția acelor activități care ar produce distorsiuni concurențiale dacă instituțiile publice ar fi tratate ca persoane neimpozabile sau pentru următoarele operațiuni**:

a) activitățile desfășurate în calitate de autorități publice, dar care sunt scutite de taxă conform prevederilor art. 141 C.fisc. (scutiri pentru operațiuni în interiorul țării);

b) activități, cum ar fi: telecomunicațiile, furnizarea de apă, gaze, energie electrică, energie termică, agent frigorific și altele de

aceeaşi natură, transport de bunuri şi de persoane, servicii prestate în porturi şi aeroporturi, livrarea de bunuri noi, produse pentru vânzare, activitatea târgurilor şi expoziţiilor comerciale, depozitare, activităţile organismelor de publicitate comercială, activităţile agenţiilor de călătorie, activităţile magazinelor pentru personal, cantine, restaurante şi alte localuri asemănătoare, operaţiunile posturilor publice de radio şi televiziune.

Persoanele juridice neimpozabile, de genul instituţiilor publice sau alte persoane care nu desfăşoară activităţi economice de o manieră independentă, în cazul în care efectuează achiziţii intracomunitare peste nivelul de 10.000 euro/an (sau sub nivel, pe bază de opţiune), trebuie să se înregistreze în scop de TVA conform prevederilor art 153[1].

Atenţie!
Orice persoană care efectuează ocazional o livrare intracomunitară de mijloace de transport noi va fi considerată persoană impozabilă pentru orice astfel de livrare.

Atenţie![1]
Orice asociat sau partener al unei asocieri sau organizaţii fără personalitate juridică este considerat persoană impozabilă separată pentru acele activităţi economice care nu sunt desfăşurate în numele asocierii sau organizaţiei respective.

Asocierile în participaţiune nu dau naştere unei persoane impozabile separate. Asocierile de tip joint venture, consortium sau alte forme de asociere în scopuri comerciale, care nu au personalitate juridică şi sunt constituite în temeiul legii, sunt tratate drept asocieri în participaţiune.

§4. Obligaţii cu privire la înregistrare

În ceea ce priveşte înregistrarea în scopuri de TVA trebuie făcută distincţie între înregistrarea conform prevederilor art. 153

[1] Art. 127 alin. (9) şi (10) C.fisc.

C.fisc. și înregistrarea conform prevederilor art. 153[1] C.fisc. Indiferent însă de articolul conform căruia persoana este obligată se se înregistreze în scopuri de TVA, ea va primi un cod de TVA.

O persoană care este înregistrată în scopuri de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc. va colecta TVA și va avea drept de deducere a TVA (conform prevederilor art. 145-149 C.fisc.). Persoana care este înregistrată în scopuri de TVA conform prevederilor art. 153[1] C.fisc. nu are drept de deducere a TVA și nici nu va colecta TVA pentru livrările/prestările de servicii efectuate. Înregistrarea conform art. 153[1] este o înregistrare specială și apare ca urmare a realizării de către persoanele impozabile neînregistrate în scop de TVA și care nu au obligația să se înregistreze conform art. 153 C.fisc. a unor operațiuni legate de achiziții intracomunitare de bunuri și achiziții/prestări intracomunitare de servicii.

De asemenea, persoanele care desfășoară activitățile prevăzute la art. 158[2] alin. (1) C.fisc. trebuie să solicite înregistrarea în Registrul operatorilor intracomunitari.

4.1. Înregistrarea în scop de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc.

A) Înregistrarea în scopuri de TVA a persoanelor care au sediul activității economice în România[1]

O persoană are sediul activității economice în România dacă locul de unde sunt adoptate deciziile esențiale privind managementul persoanei impozabile și locul unde sunt exercitate funcțiile administrației sale centrale este în România[2].

Înregistrarea în scop de TVA conform art. 153 C.fisc. (sau înregistrarea normală de TVA) trebuie efectuată dacă persoana impozabilă realizează sau intenționează să realizeze o activitate

---

[1] Art. 153 alin. (1) C.fisc.

[2] Pct. 1 alin. (1) din Normele metodologice de aplicare a Titlului VI, „Taxa pe valoarea adăugată", din Codul fiscal (H.G. nr. 44/2004).

economic ce implică operaţiuni taxabile şi/sau scutite cu drept de deducere.

Înregistrarea se realizează:

a) înainte de realizarea operaţiunilor operaţiuni taxabile şi/sau scutite cu drept de deducere, în următoarele cazuri:

1) dacă declară că urmează să realizeze o cifră de afaceri[1] care atinge sau depăşeşte plafonul de scutire prevăzut la art. 152 alin. (1)[2] C.fisc., cu privire la regimul special de scutire pentru întreprinderi mici.

În funcţie de forma juridică sub care se desfăşoară activitatea, solicitarea înregistrării se face prin depunerea unuia din formularele:

- Formularul 010 „Declaraţie de înregistrare fiscală/declaraţie de menţiuni pentru persoanele juridice, asocieri şi alte entităţi fără personalitate juridică";
- Formularul 020 „Declaraţie de înregistrare fiscală/declaraţie de menţiuni pentru persoanele fizice române";
- Formularul 030 „Declaraţie de înregistrare fiscală/declaraţie de menţiuni pentru persoanele fizice străine";
- Formularul 040 „Declaraţie de înregistrare fiscală/declaraţie de menţiuni pentru instituţii publice";
- Formularului 070 „Declaraţie de înregistrare fiscală/declaraţie de menţiuni pentru persoanele fizice care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere".

Înregistarea se va considera valabilă începând cu data comunicării certificatului de înregistrare.

2) dacă declară că urmează să realizeze o cifră de afaceri inferioară plafonului de scutire prevăzut la art. 152 alin. (1) C.fisc., dar optează pentru aplicarea regimului normal de taxă.

---

[1] Modul de calcul al cifrei de afaceri luate în calcul este stabilit la art. 152 alin. (2) C.fisc.

[2] Plafonul de scutire este de 35.000 euro sau 119.000 lei (se foloseşte cursul de schimb de la data aderării). În cazul persoanelor impozabile care încep o activitate economică în decursul unui an calendaristic plafonul de scutire se recalculează proporţional cu perioada rămasă de la înfiinţare şi până la sfârşitul anului, fracţiunea de lună considerându-se lună calendaristică întreagă.

În funcție de forma juridică sub care se desfășoară activitatea, solicitarea înregistrării se face prin depunerea unuia din formularele: 010, 020, 030, 040, 070.

Înregistrarea se va considera valabilă începând cu data comunicării certificatului de înregistrare.

b) în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii în care a atins sau depășit plafonul de scutire luat în calcul pentru încadrarea în categoria întreprinderilor mici

În funcție de forma juridică sub care se desfășoară activitatea, solicitarea înregistrării se face prin depunerea unuia din formularele: 010, 020, 030, 040, 070.

Înregistrarea în scop de TVA se va considera valabilă începând cu prima zi a lunii următoare celei în care se solicită înregistrarea.

Atenție!

Din momentul înregistrării în scop de TVA contribuabilul își poate ajusta TVA conform prevederilor art. 148, 149 sau 161 C.fisc.

c) pe bază de opțiune (urmând a se aplica regimul normal de taxare), chiar dacă cifra de afaceri realizată este inferioară plafonului luat în calcul pentru încadrarea în categoria întreprinderilor mici

În funcție de forma juridică sub care se desfășoară activitatea, solicitarea înregistrării se face prin depunerea unuia din formularele: 010, 020, 030, 040, 070.

Înregistrarea este valabilă începând cu prima zi a lunii următoare celei în care persoana impozabilă optează pentru regimul normal de taxă.

Atenție!

Din momentul înregistrării în scop de TVA contribuabilul își poate ajusta TVA conform prevederilor art. 148, 149 sau 161 C.fisc.

d) dacă efectuează operaţiuni scutite de taxă şi optează pentru taxarea acestora, conform art. 141 alin. (3)[1] C.fisc.

În funcţie de forma juridică sub care se desfăşoară activitatea, solicitarea înregistrării se face prin depunerea unuia din formularele: 010, 020, 030, 040, 070.

Înregistrarea este valabilă începând cu prima zi a lunii următoare celei în care persoana impozabilă optează pentru regimul normal de taxă.

Atenţie!

Opţiunea de taxare a operaţiunilor menţionate, precum şi renunţarea la taxare poate implica ajustarea TVA conform prevederilor art. 149 C.fisc.

Atenţie!

Contribuabilii care se înfiinţează începând cu data de 1 ianuarie 2007 şi solicită înregistrarea în scopuri de TVA de la înfiinţare, după înregistrarea în registrul comerţului trebuie să solicite eliberarea certificatului de înregistrare în scopuri de TVA. Ei depun la organul fiscal în a cărei rază teritorială îşi au sediul formularul de cerere (Cod M.F.P. 14.13.04.02./c)[2] şi o copie de pe certificatul de înregistrare care conţine codul unic de înregistrare, eliberat de oficiul registrului comerţului.

---

[1] Conform art. 141 alin. (3), chiar dacă arendarea, concesionarea, închirierea şi leasingul de bunuri imobile [cu excepţiile menţionate la art. 141 alin. (2) lit. e)], precum şi livrarea de construcţii/părţi de construcţii, a terenurilor pe care sunt construite şi a oricăror alte terenuri (cu excepţia livrării de construcţii noi, de părţi de construcţii noi sau de terenuri construibile) este scutită de TVA (fără drept de deducere), se poate opta (prin depunerea unei notificări la organul fiscal) pentru taxarea operaţiunilor.

[2] Modelul este prevăzut în O.P.A.N.A.F. nr. 3/2007 privind Procedura de solicitare a certificatului de înregistrare în scopuri de TVA pentru comercianţii care se înregistrează în scopuri de TVA de la înfiinţare.

B) Înregistrarea[1] în scopuri de TVA în România a persoanelor care au sediul activității economice în afara României, dar sunt stabilite în România printr-un sediu fix[2]

Solicitarea se realizează astfel:

a) înainte de primirea serviciilor, în situația în care urmează să primească pentru sediul fix din România servicii pentru care este persoană obligată la plata TVA conform prevederilor art. 150 alin. (2), dacă serviciile sunt prestate de o persoană impozabilă care este stabilită în sensul art. 125[1] alin. (2) în alt Stat Membru

Solicitarea înregistrării se face prin depunerea formularului 093 „Declarație de înregistrare în scopuri de TVA/declarație de mențiuni pentru persoanele impozabile care au sediul activității economice în afara României, dar sunt stabilite în România prin sedii fixe".

Înregistarea se va considera valabilă începând cu data comunicării certificatului de înregistrare.

b) înainte de prestarea serviciilor, în situația în care urmează să presteze serviciile prevăzute la art. 133 alin. (2) C.fisc. de la sediul fix din România pentru un beneficiar persoană impozabilă stabilită în alt Stat Membru care are obligația de a plăti TVA în alt Stat Membru[3]

Solicitarea înregistrării se face prin depunerea formularului 093 „Declarație de înregistrare în scopuri de TVA/declarație de

---

[1] Art. 153 alin. (2) C.fisc.

[2] Conform art. 125[1] alin. (2) lit. b) C.fisc., o persoană impozabilă care are sediul activității economice în afara României se consideră că este stabilită în România dacă are un sediu fix în România, respectiv dacă **dispune în România de suficiente resurse tehnice și umane pentru a efectua regulat livrări de bunuri și/sau prestări de servicii impozabile.**

[3] Este vorba de prestările de servicii pe relația B2B pentru care locul prestării de servicii se determină conform regulii generale [art. 133 alin. (2) C.fisc.], iar beneficiarul este persoană impozabilă și obligată la plata TVA în statul comunitar în care se consideră a fi locul prestării de servicii.

menţiuni pentru persoanele impozabile care au sediul activităţii economice în afara României, dar sunt stabilite în România prin sedii fixe".

Înregistrarea se va considera valabilă începând cu data comunicării certificatului de înregistrare.

c) înainte de realizarea unor activităţi economice de la respectivul sediu fix care implică:

1. livrări de bunuri taxabile şi/sau scutite cu drept de deducere, inclusiv livrări intracomunitare scutite de TVA conform art. 143 alin. (2) C.fisc.;
2. prestări de servicii taxabile şi/sau scutite de taxă pe valoarea adăugată cu drept de deducere, altele cele menţionate la pct. b) anterior;
3. operaţiuni scutite de taxă, dar pentru care se optează la taxarea lor conform art. 141 alin. (3) – operaţiuni legate de bunuri imobile;
4. achiziţii intracomunitare de bunuri taxabile.

Solicitarea înregistrării se face prin depunerea formularului 093 „Declaraţie de înregistrare în scopuri de TVA/declaraţie de menţiuni pentru persoanele impozabile care au sediul activităţii economice în afara României, dar sunt stabilite în România prin sedii fixe".

Înregistrarea se va considera valabilă începând cu data comunicării certificatului de înregistrare.

C) înregistrarea în scop de TVA a persoanelor impozabile care nu sunt stabilite în România conform art. 125[1] alin. (2) C.fisc. şi nici înregistrate în scop de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc.[1]

Sunt obligate să solicite înregistrarea în scop de TVA persoanele impozabile menţionate anterior care realizează operaţiuni pe teritoriul României care dau drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată, cu excepţia situaţiilor în care persoana obligată la plata TVA este beneficiarul conform prevederilor art. 150

[1] Art. 153 alin. (4) C.fisc.

alin. (2)-(6) C.fisc. Solicitarea înregistrării se face înainte de efectuarea operaţiunilor.

Solicitarea înregistrării se face prin depunerea formularului 090 „Declaraţie de înregistrare fiscală/declaraţie de menţiuni pentru contribuabilii nerezidenţi stabiliţi în spaţiul comunitar, care se înregistrează direct.

Înregistrarea se va considera valabilă începând cu data comunicării certificatului de înregistrare.

D) Înregistrarea în scop de TVA a persoanelor impozabile nestabilite în România şi neînregistrate în scop de TVA în România care intenţionează să efectueze:

1. o achiziţie intracomunitară de bunuri pentru care este persoana obligată la plata TVA (conform art. 151 C.fisc.);
2. o livrare intracomunitară de bunuri scutită de taxa pe valoarea adăugată.

Solicitarea înregistrării se va realiza înainte de efectuarea operaţiunilor menţionate.

Solicitarea înregistrării se face prin depunerea formularului 090 „Declaraţie de înregistrare fiscală/declaraţie de menţiuni pentru contribuabilii nerezidenţi stabiliţi în spaţiul comunitar, care se înregistrează direct.

Înregistarea se va considera valabilă începând cu data comunicării certificatului de înregistrare.

Atenţie!

Persoana impozabilă nestabilită în România se va înregistra în scop de TVA la organul fiscal competent, după cum urmează:

a) fie direct, fie prin desemnarea unui reprezentant fiscal, dacă persoana este stabilită în spaţiul comunitar;

b) prin desemnarea unui reprezentant fiscal, dacă persoana nu este stabilită în spaţiul comunitar.

Anularea înregistrării în scop de TVA se realizează de către organele fiscale în următoarele cazuri:

- persoana nu era obligată să solicite înregistrarea sau nu avea dreptul să solicite înregistrarea în scop de TVA;

- persoana a fost trecută în lista contribuabililor inactivi (conform art. 11 C.fisc.);
- persoana se află în inactivitate temporară, înscrisă în registrul comerțului;
- încetarea desfășurării de operațiuni care dau drept de deducere a taxei sau încetarea activității economice (contribuabilii au obligația să anunțe în scris organul fiscal competent în termen de 15 zile de la producerea oricăruia din aceste evenimente, în scopul scoaterii din evidența persoanelor înregistrate în scop de TVA);
- pe baza opțiunii persoanei înregistrate în scop de TVA conform prevederilor art. 153 de a solicita anularea înregistrării ca urmare a nedepășirii în anul anterior a plafonului de scutire pentru întreprinderi mici (119.000 lei/an sau proporțional cu numărul de luni de desfășurare a activității). Pentru manifestarea opțiunii se depune de către contribuabili formularul 096 până pe data de 20 ianuarie.

Anularea înregistrării în scop de TVA se va efectua începând cu prima zi a lunii următoare celei în care apare evenimentul ce duce la anulare (solicitare, declarare contribuabil inactiv etc.), excepție făcând cazul în care se optează pentru anularea înregistrării ca urmare de nedepășirii plafonului de scutire pentru întreprinderi mici, caz în care anularea înregistrării în scopuri de TVA intervine de la 1 februarie.

Atenție!
Anularea înregistrării în scopuri de TVA are ca efect obligativitatea efectuării ajustării TVA conform prevederilor art. 148 sau 149 C.fisc. (sau în cazul imobilelor intrate în patrimoniul înainte de 1 ianuarie 2007 conform art. 161 C.fisc.), urmând ca valoarea TVA rezultată din ajustare să fie evidențiată în decontul de TVA aferent ultimei perioade fiscale înainte de scoatarea din evidența de TVA.

4.2. Înregistrarea în scop de TVA conform prevederilor art. 153[1] C.fisc.

Trebuie să solicite înregistrarea în scop de TVA conform prevederilor art. 153[1] C.fisc. persoana impozabilă care are sediul activității economice în România, neînregistrată și care nu are

obligaţia să se înregistreze în scop de TVA care realizează următoarele operaţiuni:

a) efectuează o achiziţie intracomunitară taxabilă în România, dacă valoarea achiziţiei intracomunitare respective depăşeşte plafonul[1] pentru achiziţii intracomunitare în anul calendaristic în care are loc achiziţia intracomunitară

Solicitarea înregistrării se va face şi de către persoanele juridice neimpozabile stabilite în România, neînregistrate şi care nu au obligaţia să se înregistreze conform prevederilor art. 153 C.fisc. dacă realizează astfel de operaţiuni.

Solicitarea înregistrării se face înainte de efectuarea achiziţiei intracomunitare prin depunerea formularului 091 „Declaraţie de înregistrare în scopuri de TVA/declaraţie de menţiuni pentru alte persoane care efectuează achiziţii intracomunitare sau pentru servicii".

Înregistrarea se va considera valabilă de la data solicitării înregistrării.

b) prestează servicii care au locul în alt Stat Membru[2], pentru care beneficiarul este persoana obligată la plata TVA conform echivalenţei din legislaţia altui Stat Membru al art. 150 alin. (2) C.fisc.

Solicitarea înregistrării se face înainte de prestarea serviciului prin depunerea formularului 091 „Declaraţie de înregistrare în

---

[1] 10.000 euro. În vederea stabilirii plafonului se vor însuma toate achiziţiile intracomunitare [cu excepţia achiziţiilor intracomunitare de produse accizabile, de mijloace noi de transport, a achiziţiilor rezultate în urma unor livrări de bunuri cu instalare sau montaj, a achiziţiilor a căror livrare a fost o vânzare la distanţă, a achiziţiilor de bunuri second hand, de opere de artă, de obiecte de colecţie şi antichităţi pentru care livrarea a fost supusă unui regim special similar celui de la art. 152[2] C.fisc. pentru astfel de bunuri, precum şi achiziţiile de gaze naturale şi energie electrică a căror livrare a fost realizată conform art. 132 alin. (2) lit. e) şi f) C.fisc.] – pct. 2 alin. (5)-(8) din Normele metodologice aferente Titlului VI, „Taxa pe valoarea adăugată".

[2] Este vorba de serviciile B2B pentru care locul prestării de servicii se stabileşte conform regulii de stabilire generale [art. 133. alin. (2) C.fisc.], iar beneficiarul este o persoană impozabilă din UE – serviciile intracomunitare.

scopuri de TVA/declarație de mențiuni pentru alte persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau pentru servicii".

Înregistrarea se va considera valabilă de la data solicitării înregistrării.

Atenție!

Nu trebuie solicitată înregistrarea în scop de TVA în cazul serviciilor prevăzute la art. 133 alin. (3)-(7) C.fisc. sau dacă beneficiarul nu este o persoană impozabilă stabilită în alt Stat Membru UE.

c) primește servicii de la un prestator, persoană impozabilă stabilită în alt Stat Membru, pentru care este considerată persoana obligată la plata taxei pe valoarea adăugată conform art. 150 alin. (2) C.fisc.[1]

Solicitarea înregistrării se face înainte de prestarea serviciului prin depunerea formularului 091 „Declarație de înregistrare în scopuri de TVA/declarație de mențiuni pentru alte persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau pentru servicii".

Înregistrarea se va considera valabilă de la data solicitării înregistrării.

Atenție!

Nu trebuie solicitată înregistrarea în scop de TVA în cazul serviciilor prevăzute la art. 133 alin. (3)-(7) C.fisc. sau dacă prestatorul nu este o persoană impozabilă stabilită în alt Stat Membru UE.

[1] Este vorba de serviciile B2B pentru care locul prestării de servicii se stabilește conform regulii generale [art. 133 alin. (2) C.fisc.], iar prestatorul este o persoană impozabilă din UE – serviciile intracomunitare.

d) efectuează o achiziție intracomunitară taxabilă în România, dacă valoarea achiziției intracomunitare respective NU depășește plafonul[1] pentru achiziții intracomunitare în anul calendaristic în care are loc achiziția intracomunitară. În acest caz înregistrarea se va face PE BAZĂ DE OPȚIUNE

Solicitarea înregistrării se poate face și de către persoanele juridice neimpozabile stabilite în România, neînregistrate și care nu au obligația să se înregistreze conform prevederilor art. 153 C.fisc. dacă realizează astfel de operațiuni.

Solicitarea înregistrării se face înainte de efectuarea achiziției intracomunitare prin depunerea formularului 091 „Declarație de înregistrare în scopuri de TVA/declarație de mențiuni pentru alte persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau pentru servicii".

Înregistrarea se va considera valabilă de la data solicitării înregistrării.

Atenție!

Înregistrarea în scop de TVA pentru una din operațiunile prezentate mai sus face ca această înregistrare să fie valabilă și pentru celelalte tipuri de opțiuni, nemaifiind necesară o nouă înregistrare.

Atenție!

În cazul în care obligația înregistrării în scop de TVA a apărut ca urmare a primirii sau prestării de servicii intracomunitare,

---

[1] 10.000 euro. În vederea stabilirii plafonului se vor însuma toate achizițiile intracomunitare [cu excepția achizițiilor intracomunitare de produse accizabile, de mijloace noi de transport, a achizițiilor rezultate în urma unor livrări de bunuri cu instalare sau montaj, a achizițiilor a căror livrare a fost o vânzare la distanță, a achizițiilor de bunuri second hand, de opere de artă, de obiecte de colecție și antichități pentru care livrarea a fost supusă unui regim special similar celui de la art. 152[2] C.fisc. pentru astfel de bunuri, precum și achizițiile de gaze naturale și energie electrică a căror livrare a fost realizată conform art. 132 alin. (2) lit. e) și f) C.fisc.] – pct. 2 alin. (5)-(8) din Normele metodologice aferente Titlului VI, „Taxa pe valoarea adăugată".

persoana impozabilă care efectuează achiziții intracomunitare, iar nivelul acestora este sub plafonul de la care achizițiile intracomunitare sunt considerate impozabile, poate aplica regimul de neimpozitare în cazul achizițiilor intracomunitare, până la atingerea plafonului de taxare (nu va comunica codul său de TVA furnizorilor din alte State Membre și se va considera că ea nu va realiza o achiziție intracomunitară impozabilă).

În cazul în care o persoană nu se înregistrează în scopuri de TVA și conform legislației ea ar fi trebuit să solicite înregistrarea, organele fiscal vor realiza ele înregistrarea în scop de TVA.

Persoana impozabilă poate solicita anularea înregistrării de TVA astfel:

a) în cazul în care s-a înregistrat în scop de TVA pentru achiziții intracomunitare de bunuri poate solicita anularea înregistrării, oricând după expirarea anului calendaristic următor celui în care a fost înregistrată, dacă valoarea achizițiilor sale intracomunitare nu a depășit plafonul de achiziții în anul în care se face solicitarea sau în anul calendaristic anterior.

De asemenea, o altă condiție ce trebuie îndeplinită este aceea ca după expirarea anului calendaristic următor celui în care s-a făcut înregistrarea să nu mai fi folosit codul său de TVA cu ocazia efectuării unei achiziții intracomunitare (în cazul în care l-a folosit se consideră că a optat pentru taxarea operațiunii, cu excepția cazului în care codul a fost folosit deoarece a fost depășit plafonul de achiziții intracomunitare).

Înregistrarea se va considera anulată din prima zi a anului calendaristic în care se face cererea de anulare.

b) în cazul în care a solicitat, prin opțiune, înregistrarea în scop de TVA pentru achiziții intracomunitare de bunuri, poate solicita anularea opțiunii oricând după expirarea a 2 ani calendaristici care urmează anului în care a optat pentru înregistrare, dacă valoarea achizițiilor sale intracomunitare nu a depășit plafonul pentru achiziții în anul în care a depus solicitatrea sau în anul anterior.

De asemenea, o altă condiție ce trebuie îndeplinită este aceea ca după expirarea celor 2 ani calendaristici care urmează celui în care

s-a făcut înregistrarea să nu mai fi folosit codul său de TVA cu ocazia efectuării unei achiziții intracomunitare (în cazul în care l-a folosit se consideră că a optat pentru taxarea operațiunii, cu excepția cazului în care codul a fost folosit deoarece a fost depășit plafonul de achiziții intracomunitare).

Înregistrarea se va considera anulată din prima zi a anului calendaristic în care se face cererea de anulare.

c) în cazul primirii sau prestării de servicii intracomunitare poate opta pentru anularea înregistrării oricând după expirarea anului calendaristic în care a fost înregistrată, cu excepția situației în care trebuie să rămână înregistrată pentru achiziții intracomunitare.

Înregistrarea se va considera anulată din prima zi a anului calendaristic în care se face cererea de anulare.

4.3. Înregistrarea în Registrul operatorilor intracomunitari[1]

Începând cu data de 1 august 2010, se înființează și se organizează în cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală Registrul operatorilor intracomunitari, care cuprinde toate persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile care efectuează operațiuni intracomunitare, respectiv[2]:

a) livrări intracomunitare de bunuri care au locul în România potrivit art. 132 alin. (1) lit. a) și care sunt scutite de taxă în condițiile prevăzute la art. 143 alin. (2) lit. a) și d);

b) livrări ulterioare de bunuri efectuate în cadrul unei operațiuni triunghiulare prevăzute la art. 132^1 alin. (5), efectuate în Statul Membru de sosire a bunurilor și care se declară drept livrări intracomunitare cu cod T în România;

c) prestări de servicii intracomunitare, respectiv servicii pentru care se aplică prevederile art. 133 alin. (2), efectuate de persoane impozabile stabilite în România în beneficiul unor persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Comunitate,

---

[1] Art. 158^2 C.fisc.

[2] Conform art. 158^2 alin. (1) C.fisc.

altele decât cele scutite de TVA în Statul Membru în care acestea sunt impozabile;

d) achiziții intracomunitare de bunuri taxabile care au locul în România potrivit prevederilor art. 132[1];

e) achiziții intracomunitare de servicii, respectiv cele pentru care se aplică prevederile art. 133 alin. (2), efectuate în beneficiul unor persoane impozabile stabilite în România, inclusiv persoane juridice neimpozabile înregistrate în scopuri de TVA potrivit art. 153 sau 153[1], de către persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Comunitate, și pentru care beneficiarul are obligația plății taxei potrivit art. 150 alin. (2).

Atenție!

Persoanele impozabile care au obligația depunerii declarației 390 VIES trebuie ca, înainte de efectuarea operațiunilor care vor fi declarate în aceasta, să fie înregistrate în Registrul operatorilor intracomunitari. Persoanele care nu figurează în Registrul operatorilor intracomunitari nu au un cod valabil de TVA pentru operațiuni intracomunitare (în sistemul VIES partenerii externi nu vor vizualiza codul de TVA ca fiind valid), chiar dacă acestea sunt înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 sau 153[1].

În vederea înscrierii în Registrul operatorilor intracomunitari, persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile trebuie să depună la organul fiscal competent o cerere de înregistrare (formularul 095)[1] însoțită și de alte documente doveditoare:

- certificate de cazier judiciar eliberate de autoritatea competentă din România ale tuturor asociaților, cu excepția societăților pe acțiuni, și ale administratorilor. Persoanele fizice care solicită înregistrare în Registrul operatorilor intracomunitari depun certificate de cazier judiciar propriu;
- în cazul în care în certificatele de cazier judiciar este înscrisă punerea în mișcare a acțiunii penale față de oricare dintre asociați sau administratori, contribuabilii trebuie să prezinte documente, eliberate de organele de urmărire penală, din care să rezulte

[1] A se vedea Capitolul 1.

dacă acțiunea penală este sau nu este în legătură cu operațiunile prevăzute la art. 158^2 alin. (1) C.fisc.;

- în cazul în care în certificatele de cazier judiciar sunt înscrise infracțiuni, contribuabilul va prezenta copiile hotărârilor judecătorești prin care au fost stabilite respectivele infracțiuni, precum și documentul emis de serviciul/compartimentul juridic din cadrul direcției generale a finanțelor publice coordonatoare a organului fiscal competent sau, după caz, din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în cazul marilor contribuabili, din care să rezulte dacă infracțiunea este sau nu în legătură cu operațiunile prevăzute la art. 158^2 alin. (1) C.fisc.

Organul fiscal va analiza și va dispune aprobarea sau respingerea motivată a cererii de înregistrare în Registrul operatorilor intracomunitari, în termen de 10 zile calendaristice de la data înregistrării cererii de înregistrare la organul fiscal competent. Înregistrarea în Registrul operatorilor intracomunitari produce efecte de la data comunicării deciziei înscrierii în Registrul operatorilor intracomunitari [practic de la această dată codul de TVA este valid pentru operațiunile intracomunitare prevăzute la art. 158^2 alin. (1) C.fisc.].

Atenție!

Cererile de înregistrare a societăților pe acțiuni se depun însoțite numai de certificatele de cazier judiciar ale administratorilor.

Contribuabilii au obligația ca, în termen de 30 de zile de la data modificării listei asociaților și/administratorilor să anunțe organul fiscal prin depunerea unei noi anexe la cererea de înregistrare, însoțite de cazierul judiciar al noilor asociați și/sau al administratorului, precum și de celelalte documente prevăzute de legislație.

Nu pot fi înscrise în Registrul operatorilor intracomunitari:

a) persoanele impozabile și persoanele juridice neimpozabile care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 sau 153^1;

b) persoanele impozabile care au ca asociat sau administrator o persoană împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală și/sau

care are înscrise în cazierul judiciar infracţiuni în legătură cu oricare dintre operaţiunile prevăzute la alin. (1) al art. 158^2 C.fisc.

Radierea din Registrul operatorilor intracomunitare se face:

- la cerere (prin depunerea formularului 095);
- din oficiu, de către organul fiscal, în următoarele situaţii:

a) persoanele impozabile şi persoanele juridice neimpozabile care figurează în lista contribuabililor declaraţi inactivi potrivit legii;

b) persoanele impozabile în inactivitate temporară, înscrisă în registrul comerţului, potrivit legii;

c) persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153, care în anul următor înscrierii în registru nu au mai efectuat operaţiuni intracomunitare de natura celor prevăzute la alin. (1) al art. 158^2 C.fisc.;

d) persoanele înregistrate conform art. 153 sau 153^1 , care solicită anularea înregistrării în scopuri de TVA, potrivit legii;

e) persoanele impozabile care au ca asociat sau administrator o persoană împotriva căreia s-a pus în mişcare acţiunea penală în legătură cu oricare dintre operaţiunile prevăzute la alin. (1) al art. 158^2 C.fisc.

În cazul persoanelor impozabile şi persoanelor juridice neimpozabile radierea din Registrul operatorilor intracomunitari îşi produce efecte odată cu data comunicării Deciziei privind radierea, din oficiu, din Registrul operatorilor intracomunitari. Totuşi, dacă data comunicării deciziei este ulterioară datei de scoatere din evidenţa persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA, data de la care se produc efectele este data scoaterii din evidenţa persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA.

Atenţie!

În cazul persoanelor impozabile pentru care legea prevede că înregistrarea în scopuri de TVA potrivit art. 153 C.fisc. devine valabilă cu data de 1 a lunii următoare depunerii cererii de înregistrare, înscrierea în Registrul operatorilor intracomunitari operează cu data comunicării deciziei, dar nu înainte de data înregistrării în scopuri de TVA. Practic, o persoană impozabilă poate fi înregistrată în scopuri de TVA fără să fie înscrisă în Registrul operatorilor

intracomunitari, în timp ce înscrierea în Registrul operatorilor intracomunitari este operabilă doar dacă persoana este înscrisă în scopuri de TVA.

4.4. Alte aspecte cu privire la înregistrarea în scop de TVA

Codul de înregistrare în scop de TVA atribuit de statul român are prefixul „RO".

Persoana impozabilă nestabilită în România care este obligată la plata TVA în România conform prevederilor art. 150 alin. (1) C.fisc. poate fi scutită de obligația înregistrării în scopuri de TVA în următoarele situații:

a) când efectuează în România servicii prestate ocazional[1], dacă aceste operațiuni nu sunt precedate de achiziții intracomunitare de bunuri efectuate în România;

b) când efectuează în România livrări ocazionale[2] de bunuri, cu excepția vânzărilor la distanță și/sau a livrărilor de bunuri precedate de achiziții intracomunitare de bunuri în România.

Persoanele înregistrate în scopuri de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc. vor comunica codul de înregistrare în scopuri de TVA tuturor furnizorilor/prestatorilor sau clienților.

Persoanele înregistrate în scop de TVA conform prevederilor art. 153[1] C.fisc. vor comunica codul de înregistrare în scopuri de TVA:

a) furnizorului/prestatorului, atunci când are obligația plății taxei conform art. 150 alin. (2)-(6) C.fisc. și art. 151;

b) beneficiarului, persoană impozabilă din alt Stat Membru, către care prestează servicii pentru care acesta este obligat la plata TVA conform echivalentului din alt Stat Membru al art. 150 alin. (2) C.fisc.

---

[1] Dacă sunt realizate o singură dată în cursul unui an.

[2] Dacă sunt realizate o singură dată în cursul unui an.

§5. Obligații cu privire la facturare

5.1. Factura

Obligații cu privire la emiterea facturii:

a) **persoana impozabilă** care efectuează o livrare de bunuri sau o prestare de servicii, alta decât o livrare/prestare fără drept de deducere a taxei, trebuie să emită o factură către fiecare beneficiar, cel târziu până în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care ia naștere faptul generator al taxei[1], cu excepția cazului în care factura a fost deja emisă;

b) **persoana impozabilă** trebuie să emită o factură către fiecare beneficiar pentru suma avansurilor încasate în legătură cu o livrare de bunuri sau o prestare de servicii, cel târziu până în cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care a încasat avansurile, cu excepția cazului în care factura a fost deja emisă;

c) **persoana impozabilă** va emite o factură, cel târziu până în cea de-a 15 zi a lunii următoare celei în care ia naștere faptul generator al taxei, pentru fiecare vânzare la distanță pe care a efectuat-o, în cazul vânzărilor la distanță efectuate dintr-un Stat Membru pentru care locul este considerat a fi în România[2].

Atenție!

La emiterea unei facturi trebuie avute în vedere elementele obligatorii ale acesteia[3].

Atenție!

Nu este obligatorie emiterea facturii, cu excepția cazului în care beneficiarul solicită, pentru următoarele operațiuni:

---

[1] Faptul generator al TVA este reglementat prin Codul fiscal, Titlul VI Taxa pe valoarea adăugată, Capitolul VI Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată (art. 134-136).

[2] Conform prevederilor art. 132 alin. (2) C.fisc.

[3] A se vedea art. 155 alin. (5), precum și excepțiile prevăzute la alin. (9) (facturi simplificate) și mențiunile prevăzute la alin. (10)-(12).

- transportul persoanelor cu taximetre, precum şi transportul persoanelor pe baza biletelor de călătorie sau a abonamentelor;
- livrările de bunuri prin magazinele de comerţ cu amănuntul şi prestările de servicii către populaţie, consemnate în documente, fără nominalizarea cumpărătorului.

5.2. Autofactura

Obligaţii cu privire la emiterea autofacturii:

a) persoana înregistrată conform art. 153 C.fisc. trebuie să autofactureze[1], cel târziu până în cea de-a 15 zi a lunii următoare celei în care ia naştere faptul generator al taxei, fiecare livrare de bunuri sau prestare de servicii către sine[2];

b) persoana impozabilă va emite o autofactură[3], cel târziu până în cea de-a 15 zi a lunii următoare celei în care ia naştere faptul generator al taxei, pentru fiecare transfer[4] efectuat în alt Stat Membru şi pentru fiecare achiziţie intracomunitară efectuată în România[5].

Un caz aparte de autofacturare (se emite o factură în numele furnizorului/prestatorului) apare când persoana impozabilă sau persoana juridică neimpozabilă care este obligată la plata TVA[6] nu se află în posesia facturii emise de furnizor/prestator. Autofacturarea se va realiza cel mai târziu în a 15-a zi a lunii următoare celei în care ia naştere faptul generator al taxei.

Aceeaşi obligaţie apare şi în cazul avansurilor plătite în legătură cu operaţiunile pentru care este obligată la plata TVA [conform

---

[1] Elementele ce trebuie evidenţiate în autofactură sunt precizate la pct. 70 din Normele metodologice aferente Titlului VI, „Taxa pe valoarea adăugată" din Codul fiscal (H.G. nr. 44/2004).

[2] A se vedea art. 128 alin. (4), art. 128 alin. (8) lit. f), art. 129 alin. (4) şi art. 129 alin. (5) lit. a).

[3] Elementele ce trebuie evidenţiate în autofactură sunt precizate la pct. 71 din Normele metodologice aferente Titlului VI, „Taxa pe valoarea adăugată" din Codul fiscal (H.G. nr. 44/2004).

[4] Art. 128 alin. (10) C.fisc.

[5] În condiţiile art. 130[1] alin. (2) lit. a) C.fisc.

[6] Conform art. 150 alin. (2)-(6) şi art. 151 C.fisc.

art. 150 alin. (2)-(4) şi (6)] şi pentru care nu se află în posesia facturii (autofacturare până cel mai târziu în a 15-a zi a lunii următoare celei în care a plătit avansul). Din textele de lege rezultă că în cazul avansurilor aferente achiziţiilor intracomunitare plătitorul avansului NU trebuie să emită autofactură în cazul în care nu se află în posesia facturii de avans[1].

De asemenea, dacă faptul generator de taxă al operaţiunii pentru care s-a plătit avansul intervine în aceeaşi lună cu cea în care s-a plătit avansul, nu se va autofactura avansul, ci se vor aplica reglementările specifice operaţiunii de bază.

Atenţie!

La primirea facturii pentru care s-a autofacturat, persoana impozabilă sau persoana juridică neimpozabilă va înscrie pe factură o referire la autofacturare şi pe autofactură o referire la factură.

§6. Documente folosite în evidenţa operaţiunilor

A. Jurnalul de vânzări

Este un document fără format impus care trebuie să conţină informaţiile necesare pentru a stabili taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii. Un model al Jurnalului de vânzări se regăseşte în O.M.E.F. nr. 1372/2008 privind organizarea evidenţei în scopul taxei pe valoarea adăugată, conform art. 156 C.fisc.

B. Jurnalul de cumpărări

Este un document fără format impus care trebuie să conţină informaţiile necesare pentru a stabili taxa pe valoarea adăugată aferentă achiziţiilor de bunuri şi servicii. Un model al Jurnalului de vânzări se regăseşte în O.M.E.F. nr. 1372/2008 privind organizarea evidenţei în scopul taxei pe valoarea adăugată, conform art. 156 C.fisc.

---

[1] Autofactura în cazul avansului nu face referire la cazurile în care beneficiarul este obligat la plata TVA conform art. 151 C.fisc.

C. Registrul nontransferurilor

Se completează în cazul nontransferurilor de bunuri transportate de persoana impozabilă sau de altă persoană în contul acesteia în afara României, dar în interiorul Comunității pentru operațiunile prevăzute la art. 128 alin. (12) lit. f)-h) C.fisc., precum și pentru alte situații în care se aplică măsuri de simplificare aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Registrul nontransferurilor va cuprinde: denumirea și adresa primitorului, un număr de ordine, data transportului bunurilor, descrierea bunurilor transportate, cantitatea bunurilor transportate, valoarea bunurilor transportate, data transportului bunurilor care se întorc după prelucrare sau expertiză, descrierea bunurilor returnate, cantitatea bunurilor returnate, descrierea bunurilor care nu sunt returnate, cantitatea acestora și o mențiune referitoare la documentele emise în legătură cu aceste operațiuni, după caz, precum și data emiterii acestor documente.

Un model al Registrului nontransferurilor se regăsește în O.M.E.F. nr. 1372/2008 privind organizarea evidenței în scopul taxei pe valoarea adăugată, conform art. 156 C.fisc.

Atenție!

Nu trebuie completat registrul nontransferurilor pentru următoarele bunuri:

1. mijloacele de transport înmatriculate în România;
2. paleți, containere și alte ambalaje care circulă fără facturare;
3. bunurile necesare desfășurării activității de presă, radiodifuziune și televiziune;
4. bunurile necesare exercitării unei profesii sau meserii dacă:

- prețul sau valoarea normală pe fiecare bun nu depășește nivelul de 1.250 de euro la cursul de schimb din data la care bunul este transportat ori expediat în alt Stat Membru și cu condiția ca bunul să nu fie utilizat mai mult de 7 zile în afara României; sau
- prețul sau valoarea normală pe fiecare bun nu depășește nivelul de 250 de euro la cursul de schimb din data la care bunul este transportat ori expediat în alt Stat Membru și cu condiția ca bunul să nu fie utilizat mai mult de 24 de luni în afara României;

5. computerele portabile și alt material profesional similar care este transportat în afara României în cadrul unei deplasări de afaceri de către personalul unei entități economice sau de către o persoană fizică autorizată;

D. Registrul bunurilor primite din UE

Registrul pentru bunurile mobile corporale primite care au fost transportate din alt Stat Membru al Comunității în România sau care au fost importate în România ori achiziționate din România de o persoană impozabilă nestabilită în România și care sunt date unei persoane impozabile în România în scopul expertizării sau pentru lucrări efectuate asupra acestor bunuri în România, cu excepția situațiilor în care prin ordin al ministrului finanțelor publice nu se impune o asemenea obligație cuprinde:

1. denumirea și adresa expeditorului;
2. un număr de ordine;
3. data primirii bunurilor;
4. descrierea bunurilor primite;
5. cantitatea bunurilor primite;
6. data transportului bunurilor transmise clientului după expertizare sau prelucrare;
7. cantitatea și descrierea bunurilor care sunt returnate clientului după expertizare sau prelucrare;
8. cantitatea și descrierea bunurilor care nu sunt returnate clientului;
9. o mențiune referitoare la documentele emise în legătură cu serviciile prestate, precum și data emiterii acestor documente.

Atenție!

Registrul bunurilor primite nu trebuie ținut în cazul bunurilor care sunt plasate în regimul vamal de perfecționare activă.

E. Registrul bunurilor de capital[1]

În vederea ajustării taxei deductibile aferente bunurilor de capital, persoanele impozabile sunt obligate să țină un registru al bunu-

[1] Conform art. 149 C.fisc.

rilor de capital, în care să evidențieze pentru fiecare bun de capital următoarele informații:

a) data achiziției, fabricării, finalizării construirii sau transformării/modernizării;

b) valoarea (baza de impozitare) a bunului de capital;

c) taxa deductibilă aferentă bunului de capital;

d) taxa dedusă;

e) ajustările efectuate conform art. 149 alin. (4) C.fisc.

F. Documentul pentru livrări de bunuri în vederea testării sau pentru verificarea conformității, stocuri în regim de consignație sau stocuri puse la dispoziția clientului[1]

a) Expeditorul

La data punerii la dispoziție sau a expedierii bunurilor, persoana impozabilă va emite către destinatarul bunurilor un document care cuprinde următoarele informații:

a) un număr de ordine secvențial și data emiterii documentului;

b) denumirea/numele și adresa părților;

c) data punerii la dispoziție sau a expedierii bunurilor;

d) denumirea și cantitatea bunurilor.

Persoana impozabilă trebuie să emită un document către destinatarul bunurilor, în momentul returnării parțiale sau integrale a bunurilor de către acesta din urmă, cu următoarele informații.

a) un număr de ordine secvențial și data emiterii documentului;

b) denumirea/numele și adresa părților;

c) data primirii bunurilor;

d) denumirea și cantitatea bunurilor.

---

[1] Art. 155[1] C.fisc. și O.M.F.P. nr. 2216/2006, modificat de O.M.F.P. nr. 3420/2009. Nu se aplică în situația în care persoana impozabilă efectuează livrări de bunuri în regim de consignație sau livrează bunuri pentru stocuri puse la dispoziție clientului, din România în alt Stat Membru care nu aplică măsuri de simplificare, situație în care trebuie să autofactureze transferul de bunuri.

ATENȚIE! În cazul operațiunilor menționate, factura se emite în momentul în care destinatarul devine proprietarul bunurilor și cuprinde o referire la documentele prezentate anterior

b) Primitorul

În cazul în care persoana impozabilă care pune la dispoziție bunurile sau le expediază destinatarului nu este stabilită în România, nu are obligația să emită documentele prevăzute anterior. În acest caz, persoana impozabilă care este destinatarul bunurilor în România va fi cea care va emite un document care cuprinde următoarele informații:

a) un număr de ordine secvențial și data emiterii documentului;
b) denumirea/numele și adresa părților;
c) data primirii;
d) denumirea și cantitatea bunurilor.

Atenție!

În factura primită se va face o referire la documentul menționat anterior, la momentul la care persoana impozabilă devine proprietara bunurilor sau la momentul la care se consideră că bunurile i-au fost livrate.

Persoana impozabilă care primește bunurile în România va emite un document, în momentul returnării parțiale sau integrale a bunurilor cu următoarele informații:

a) un număr de ordine secvențial și data emiterii documentului;
b) denumirea/numele și adresa părților;
c) data la care bunurile sunt returnate;
d) denumirea și cantitatea bunurilor.

Consignatarul, respectiv cumpărătorul bunurilor (în cazul stocurilor la dispoziția clientului), trebuie să țină un registru special în care să raporteze:

a) data sosirii, denumirea și cantitatea bunurilor primite;
b) data livrării locale a acestor bunuri în România, cu o trimitere la factură sau la alt document emis;

c) data transportului de bunuri care nu au fost achiziționate și care se restituie în Statul Membru de unde au provenit, precum și natura și cantitatea acestor bunuri;

d) numele, adresa și datele de identificare ale fiecărui furnizor.

G. Documentul în cazul transferului parțial sau integral de active[1]

Transferul se va evidenția într-un document întocmit de părțile implicate în operațiune, fiecare parte primind un exemplar al acestuia. Acest document trebuie să conțină următoarele informații:

a) un număr de ordine secvențial și data emiterii documentului;

b) data transferului;

c) denumirea/numele, adresa și codul de înregistrare în scopuri de TVA, prevăzut la art. 153, al ambelor părți, după caz;

d) o descriere exactă a operațiunii;

e) valoarea transferului.

Persoana impozabilă, beneficiar al transferului de active, care nu este înregistrată în scopuri de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc. și nici nu se va înregistra în scopuri de TVA. trebuie să depună, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc transferul o declarație privind sumele rezultate ca urmare a ajustării taxei efectuate conform prevederilor art. 128 alin (4), 148, 149 sau 161 C.fisc.

Formularul folosit este **307 „Declarație privind sumele rezultate din ajustarea taxei pe valoarea adăugată, în situația în care beneficiarul transferului de active nu este persoană înregistrată în scopuri de taxă pe valoarea adăugată"**[2], cod MFP nr. 14.13. 01.02/t.a.

§7. Perioada fiscală

Regula: perioada fiscală este luna calendaristică.

---

[1] Conform art. 128 alin. (7) și art. 129 alin. (7) C.fisc.

[2] O.P.A.N.A.F. nr. 2691/2010 (M.Of. nr. 786 din 24 noiembrie 2010)

Excepția: perioada fiscală este trimestrul, semestrul sau anul.

Perioada fiscală este trimestrul calendaristic pentru persoana impozabilă care în cursul anului calendaristic precedent a realizat o cifră de afaceri din operațiuni taxabile și/sau scutite cu drept de deducere și/sau neimpozabile în România (luând în calcul inclusiv facturile emise pentru avansuri încasate sau neîncasate și alte facturi emise înainte de data livrării/prestării), dar care dau drept de deducere, care nu a depășit plafonul de 100.000 euro[1], cu excepția situației în care persoana impozabilă a efectuat în cursul anului calendaristic precedent una sau mai multe achiziții intracomunitare de bunuri.

Atenție!
În anul înființării, plafonul se recalculează proporțional cu numărul de luni de desfășurare a activității.

În cazul persoanei impozabile care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară taxabilă în România, perioada fiscală devine luna calendaristică începând cu:

a) prima lună a unui trimestru calendaristic, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare intervine în această primă lună a respectivului trimestru;

b) a treia lună a trimestrului calendaristic, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare intervine în a doua lună a respectivului trimestru. Primele două luni ale trimestrului respectiv vor constitui o perioadă fiscală distinctă, pentru care persoana impozabilă va avea obligația depunerii unui decont de taxă;

c) prima lună a trimestrului calendaristic următor, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziției intracomunitare intervine în a treia lună a unui trimestru calendaristic.

În acest caz persoana impozabilă trebuie să depună o declarație de mențiuni (**Formularul 092 „Declarație de mențiuni privind**

---

[1] Echivalentul în lei se stabilește folosind cursul de schimb de la 31 decembrie a anului precedent.

schimbarea perioadei fiscale pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală şi care efectuează o achiziţie intracomunitară taxabilă în România", cod MFP: 14.13.01.11/a.i) la organul fiscal competent, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la finele lunii în care intervine exigibilitatea achiziţiei intracomunitare care generează această obligaţie, şi va utiliza ca perioadă fiscală luna calendaristică pentru anul curent şi pentru anul următor.

Dacă în cursul anului următor nu efectuează nicio achiziţie intracomunitară de bunuri, persoana respectivă va reveni a trimestrul calendaristic drept perioadă fiscală (dacă nu depăşeşte plafonul de 100.000 euro). În acest sens va trebui să depună declaraţia de menţiuni.

Atenţie!

Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 C.fisc., care au utilizat trimestrul ca perioadă fiscală în anul precedent, care nu au efectuat achiziţii intracomunitare de bunuri şi care nu au depăşit pplafonul de 100.000 euro trebuie să depună până la data de 25 ianuarie inclusiv, pentru anul precedent, **Formularul 094 „Declaraţie privind cifra de afaceri în cazul persoanelor impozabile pentru care perioada fiscală este anul calendaristic şi care nu au efectuat achiziţii intracomunitare de bunuri în anul precedent"**[1], cod MFP 14.13.01.10.11/t

Organele fiscale competente pot aproba, la solicitarea justificată a persoanei impozabile, o altă perioadă fiscală, respectiv:

a) **semestrul calendaristic**, dacă persoana impozabilă efectuează operaţiuni impozabile numai pe maximum 3 luni calendaristice dintr-un semestru;

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 7/2010 privind pentru aprobarea modelului şi conţinutului unor formulare de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată.

b) **anul calendaristic**, dacă persoana impozabilă efectuează operațiuni impozabile numai pe maximum 6 luni calendaristice dintr-o perioadă de un an calendaristic.

Solicitarea se va transmite autorităților fiscale competente până la data de 25 februarie a anului în care se exercită opțiunea și va fi valabilă pe durata păstrării condițiilor menționate[1].

Cererea (**Formularul 306 „Cerere privind utilizarea ca perioadă fiscală pentru TVA a semestrului sau anului calendaristic"**, cod MFP 14.13.03.02/p) trebuie însoțită de documente din care să rezulte activitatea desfășurată și periodicitatea acesteia, și anume:

a) declarație pe propria răspundere privind activitatea efectiv desfășurată;

b) balanțele de verificare întocmite pentru anul anterior;

c) jurnalul de vânzări întocmit pentru anul fiscal anterior;

d) alte documente pe care le consideră relevante pentru luarea deciziei.

Atenție!

Declararea perioadei fiscale (la înființare sau ulterior) se face prin intermediul formularelor 010, 020, 030, 040, 070

§8. Decontul de TVA

8.1. Decontul de TVA

Formularul **300 „Decontul de taxă pe valoarea adăugată"**, cod MFP 14.13.01.02[2] se completează de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform prevederilor art. 153 C.fisc.

---

[1] Modelul cererii este stabilit prin O.P.A.N.A.F. nr. 6/2010 privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea perioadei fiscale semestriale/anuale pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA.

[2] O.P.A.N.A.F. nr. 183/2011 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (300) „Decont de taxă pe valoarea adăugată" (M.Of. nr. 91 din 4 februarie 2011).

Formularul 300 se depune la organul fiscal competent, la următoarele termene:

a) lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se depune decontul, de persoanele impozabile pentru care perioada fiscală este luna calendaristică;

b) trimestrial, până la data de 25 inclusiv a primei luni din trimestrul următor celui pentru care se depune decontul, de persoanele impozabile pentru care perioada fiscală este trimestrul calendaristic;

c) semestrial, până la data de 25 inclusiv a primei luni din semestrul următor celui pentru care se depune decontul, de persoanele impozabile pentru care organul fiscal competent a aprobat ca perioadă fiscală semestrul calendaristic;

d) anual, până la data de 25 ianuarie inclusiv a anului următor celui pentru care se depune decontul, de Administraţia Naţională a Rezervelor de Stat şi Probleme Speciale şi unităţile cu personalitate juridică din subordinea acesteia, precum şi de persoanele impozabile pentru care organul fiscal competent a aprobat ca perioadă fiscală anul calendaristic;

e) până la data de 25 a celei de-a treia luni a trimestrului calendaristic, pentru primele două luni ale aceluiaşi trimestru calendaristic, de persoanele impozabile care utilizează trimestrul ca perioadă fiscală şi care efectuează o achiziţie intracomunitară taxabilă în România, dacă exigibilitatea taxei aferente achiziţiei intracomunitare intervine în a doua lună a respectivului trimestru. Decontul se va depune pentru luna a doua a trimestrului, dar va cuprinde şi operaţiunile realizate în prima lună a acestuia.

Atenţie!

Contribuabilii mari şi mijlocii, precum şi sediile secundare ale acestora au obligaţia depunerii declaraţiei fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, prin intermediul Sistemului Electronic Naţional[1]. De asemenea, şi contribuabilii mici pot

[1] Conform O.P.A.N.A.F nr. 2520/2010 privind depunerea declaraţiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă de către contribuabilii mari şi mijlocii (M.Of. nr. 670 din 1 octombrie 2010).

depune declarația prin mijloace electronice de transmitere la distanță ca metodă alternativă de declarare.

Atenție!

Nu se înscriu în decont:

- taxa pe valoarea adăugată din facturile de executare silită, de către persoanele abilitate prin lege să efectueze vânzarea bunurilor supuse executării silite;
- taxa pe valoarea adăugată pentru care se află în derulare o înlesnire la plată.

8.2. Decontul special de TVA

Formularul 301 **„Decont special de taxă pe valoarea adăugată"**, cod MFP 14.13.01.02/s[1] se completează de următoarele persoane:

a) Secțiunea 1 „Achiziții intracomunitare de bunuri taxabile – altele decât mijloacele de transport noi și produsele accizabile"'' se completează numai de către persoanele înregistrate conform art. 153[1] C.fisc., dar care nu sunt înregistrate și nu trebuie să se înregistreze conform art. 153 C.fisc.

În această categorie se cuprind:

– persoanele impozabile care efectuează numai livrări de bunuri sau prestări de servicii pentru care taxa nu este deductibilă[2] și persoanele impozabile supuse regimului special de scutire pentru întreprinderile mici[3], care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA și nici nu au obligația de a se înregistra, conform art. 153 C.fisc., dar care sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc.;

- persoanele juridice neimpozabile, care sunt înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153[1] C.fisc.

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 30/2011 pentru modificarea și completarea anexei nr. 2 la O.P.A.N.A.F. nr. 75/2010 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului 301 „Decont special de taxă pe valoarea adăugată" (M.Of. nr. 54 din 21 ianuarie 2011).

[2] Scutite conform art. 141 C.fisc.

[3] Conform art. 152 C.fisc.

Se declară achizițiile intracomunitare de bunuri taxabile, altele decât achizițiile intracomunitare de mijloace de transport noi sau de produse accizabile, precum și achizițiile efectuate în cadrul unei operațiuni triunghiulare pentru care sunt obligate la plata taxei[1], pentru care exigibilitatea taxei intervine în perioada de raportare, inclusiv sumele înscrise în facturile primite pentru plăți de avansuri parțiale pentru achiziții intracomunitare de bunuri.

b) Secțiunea 2 „Achiziții intracomunitare de mijloace de transport noi" se completează de către orice persoană care nu este înregistrată și care nu trebuie să se înregistreze conform art. 153 C.fisc., indiferent dacă este sau nu este înregistrată conform art. 153[1] C.fisc., care efectuează achiziții intracomunitare de mijloace de transport noi, pentru care exigibilitatea taxei intervine în perioada de raportare, inclusiv sumele din facturile primite pentru plăți de avansuri parțiale pentru achizițiile intracomunitare de bunuri.

c) Secțiunea 3 „Achiziții intracomunitare de produse accizabile" se completează de către persoanele impozabile care nu sunt înregistrate și care nu trebuie să se înregistreze conform art. 153 C.fisc. și de către persoanele juridice neimpozabile, indiferent dacă sunt sau nu sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc., care efectuează achiziții intracomunitare de produse accizabile, pentru care exigibilitatea taxei intervine în perioada de raportare, inclusiv sumele din facturile primite pentru plăți de avansuri parțiale pentru achizițiile intracomunitare de bunuri.

d) Secțiunea 4 „Operațiuni prevăzute la art. 150 alin. (2), (3), (5) și (6) din Codul fiscal" se completează de către:

- persoanele impozabile obligate la plata taxei conform art. 150 alin. (2) C.fisc., care nu sunt înregistrate și nu trebuie să se înregistreze conform art. 153 C.fisc., indiferent dacă sunt sau nu sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc., și persoanele juridice neimpozabile care sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc., care sunt beneficiare ale serviciilor care au locul prestării în România, conform art. 133 alin. (2) din C. fisc., și care sunt furnizate de către

[1] Conform art. 151 alin. (4) C.fisc.

persoane impozabile care nu sunt stabilite pe teritoriul României sau nu sunt considerate a fi stabilite pentru respectivele prestări de servicii pe teritoriul României conform prevederilor art. 125[1] alin. (2) C.fisc., chiar dacă sunt înregistrate în România conform art. 153 alin. (4) sau (5) C.fisc.;

- persoanele obligate la plata taxei conform art. 150 alin. (3) C.fisc., care sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc. şi care nu sunt înregistrate şi nu trebuie să se înregistreze conform art. 153 C.fisc., cărora li se livrează gaze naturale sau energie electrică în condiţiile prevăzute la art. 132 alin. (1) lit. e) sau f) C.fisc., dacă aceste livrări sunt realizate de persoane impozabile care nu sunt stabilite în România sau nu sunt considerate a fi stabilite pentru respectivele livrări de bunuri pe teritoriul României conform prevederilor art. 125[1] alin. (2) C.fisc., chiar dacă sunt înregistrate în scopuri de TVA în România conform art. 153 alin. (4) sau (5) C.fisc.;

- persoanele obligate la plata taxei conform art. 150 alin. (5) C.fisc., care nu sunt înregistrate şi nu trebuie să se înregistreze conform art. 153 C.fisc., indiferent dacă sunt sau nu sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc., şi din cauza cărora bunurile ies din regimurile sau situaţiile prevăzute la art. 144 alin. (1) lit. a) şi d) C.fisc., cu excepţia situaţiei în care are loc un import de bunuri sau o achiziţie intracomunitară de bunuri;

- persoanele obligate la plata taxei conform art. 150 alin. (6) C.fisc., care nu sunt înregistrate şi nu trebuie să se înregistreze conform art. 153 C.fisc., indiferent dacă sunt sau nu sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc., şi care sunt beneficiare ale unor livrări de bunuri/prestări de servicii care au loc în România conform art. 132 sau 133 C.fisc., în cazul în care livrările de bunuri/prestările de servicii sunt realizate de persoane impozabile care nu sunt stabilite în România sau nu sunt considerate a fi stabilite pentru respectivele livrări de bunuri/prestări de servicii pe teritoriul României conform prevederilor art. 125[1] alin. (2) C.fisc. şi care nu sunt înregistrate în România conform art. 153 C.fisc.

Secţiunea 4.1 „Achiziţii de servicii intracomunitare, pentru care beneficiarul este obligat la plata TVA conform art. 150 alin. (2) din Codul fiscal" se completează de către persoanele

impozabile obligate la plata taxei conform art. 150 alin. (2) C.fisc., care nu sunt înregistrate şi nu trebuie să se înregistreze conform art. 153 C.fisc., indiferent dacă sunt sau nu sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc., şi de către persoanele juridice neimpozabile care sunt înregistrate conform art. 153[1] C.fisc., care sunt beneficiare ale serviciilor care au locul prestării în România conform art. 133 alin. (2) C.fisc. şi care sunt furnizate de către persoane impozabile care nu sunt stabilite pe teritoriul României conform art. 125[1] alin. (2) C.fisc., dar care sunt stabilite în Comunitate, chiar dacă sunt înregistrate în România conform art. 153 alin. (4) sau (5) C.fisc.[1].

Decontul special de taxă pe valoarea adăugată se depune la organul fiscal în a cărui evidenţă este înregistrat contribuabilul.

Atenţie!

Decontul special se depune numai pentru perioadele în care ia naştere exigibilitatea taxei.

Formularul 301 se depune după cum urmează:

a) până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care ia naştere exigibilitatea operaţiunilor prevăzute la secţiunile 1, 3, 4 şi 4.1 din formularul 301, cu excepţia achiziţiilor intracomunitare de mijloace de transport care nu sunt considerate noi conform art. 125[1] alin. (3) C.fisc., pentru care se datorează taxa pe valoarea adăugată în România;

b) înainte de înmatricularea în România a unui mijloc de transport nou sau a unui mijloc de transport care nu este considerat nou conform art. 125[1] alin. (3) C.fisc. şi pentru care se datorează taxa, dar nu mai târziu de data de 25 a lunii următoare celei în care ia naştere exigibilitatea taxei aferente achiziţiei intracomunitare de astfel de mijloace de transport.

---

[1] Este vorba de serviciile intracomunitare de bunuri B2B pentru care locul prestării se stabileşte conform regulii.

Atenție!

Dacă în aceeași lună persoana impozabilă efectuează mai multe achiziții intracomunitare de mijloace de transport noi sau de mijloace de transport care nu sunt considerate noi conform art. 125[1] alin. (3) C.fisc., taxabile în România, aceasta poate depune mai multe deconturi speciale de taxă pentru aceeași lună, fara a bifa căsuța „Declarație rectificativă".

Atenție!

Contribuabilii mari și mijlocii, precum și sediile secundare ale acestora, au obligația depunerii declarației fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, prin intermediul Sistemului Electronic Național. Contribuabilii mici pot depune declarația fiscală prin mijloace electronice de transmitere la distanță ca metodă alternativă de declarare.

Declarația depusă inițial se rectifică prin depunerea unei noi declarații, pe același format, bifând căsuța corespunzătoare de pe formular.

Atenție!

Rectificarea nu este posibilă pentru perioade fiscale care au fost supuse inspecției fiscale sau pentru care este în curs de derulare o inspecție fiscală.

§9. Declarația recapitulativă (390 VIES)

Formularul **390 VIES „Declarație recapitulativă privind livrările/achizițiile/prestările intracomunitare"**[1], cod MFP 14.13.01.02/r se depune de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153 sau art. 153[1] C.fisc. care realizează următoarele operațiuni:

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 76/2010 (M.Of. nr. 317 din 11 mai 2010).

a) livrările intracomunitare scutite de taxă în condițiile prevăzute la art. 143 alin. (2) lit. a) și d) C.fisc., pentru care exigibilitatea taxei a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

b) livrările de bunuri efectuate în cadrul unei operațiuni triunghiulare prevăzute la art. 132^1 alin. (5) C.fisc. efectuate în Statul Membru de sosire a bunurilor și care se declară drept livrări intracomunitare cu cod T, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

c) prestările de servicii prevăzute la art. 133 alin. (2) C.fisc. efectuate în beneficiul unor persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Comunitate, altele decât cele scutite de TVA în Statul Membru în care acestea sunt impozabile, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

d) achizițiile intracomunitare de bunuri taxabile, pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă;

e) achizițiile de servicii prevăzute la art. 133 alin. (2) C.fisc., efectuate de persoane impozabile din România care au obligația plății taxei conform art. 150 alin. (2), pentru care exigibilitatea de taxă a luat naștere în luna calendaristică respectivă, de la persoane impozabile nestabilite în România, dar stabilite în Comunitate.

Formularul 390 se depune numai pentru lunile calendaristice în care ia naștere exigibilitatea taxei, termenul de depunere fiind 15 inclusiv a lunii următoare celei la care se referă.

Atenție!

Contribuabilii mari și mijlocii, precum și sediile secundare ale acestora **au obligația** depunerii declarației fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, prin intermediul Sistemului Electronic Național. Contribuabilii mici pot depune declarația fiscală prin mijloace electronice de transmitere la distanță ca mijloc alternativ de depunere. În cazul declarațiilor depuse prin Sistemul Electronic Național semnarea se face prin utilizarea certificatului digital.

§10. Declarația 394

Formularul (394) **„Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național"**, cod MEF 14.13.01.02/f[1] se completează și se depune semestrial de către:

- persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România conform art. 153 C.fisc. și care sunt obligate la plata taxei conform art. 150 alin. (1) lit. a) și alin. (2) C.fisc., pentru operațiuni impozabile în România conform art. 126 alin. (1) și taxabile cu cota de 19% sau 9%. Declarația se depune pentru orice operațiune taxabilă pentru care, conform Titlului VI al Codului fiscal, este emisă o factură, inclusiv pentru avansuri. Declarația trebuie să conțină toate facturile care au fost emise în semestrul de raportare;
- persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România conform art. 153 C.fisc., care realizează în România, de la persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România, achiziții de bunuri sau servicii taxabile cu cota de 19% sau 9%. Declarația trebuie să conțină toate facturile care au fost primite în semestrul de raportare. Declarația nu se depune pentru facturile emise prin autofacturare sau în cazul operațiunilor pentru care se aplică taxarea inversă.

Atenție!

Declarația se depune la organul fiscal competent până în data de 25 inclusiv a lunii următoare încheierii semestrului de raportare și numai dacă în semestrul de raportare au fost realizate operațiuni de natura celor care fac obiectul obligației de declarare.

În cazul în care, după depunerea declarației, persoana impozabilă constată existența unor omisiuni în datele declarate sau în cazul în care una sau mai multe facturi sunt emise în cursul unui

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 702/2007 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA.

semestru, dar sunt primite de beneficiarul tranzacţiei după data depunerii declaraţiei, persoana impozabilă trebuie să depună o nouă declaraţie corect completată, care înlocuieşte declaraţia informativă depusă iniţial.

Declaraţia se depune în format electronic, pe suport electronic, însoţită de formatul hârtie, semnat şi ştampilat conform legii. În formatul hârtie se depune doar prima pagină a declaraţiei. Formatul hârtie se editează în două exemplare:

- un exemplar se depune la organul fiscal competent împreună cu suportul electronic;
- un exemplar se păstrează de către contribuabil.

§11. Alte declaraţii

Formularul 392A **„Declaraţie informativă privind livrările de bunuri şi prestările de servicii efectuate în anul ...”**, cod 14.13.01.02/ia[1] se completează de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA, potrivit dispoziţiilor art. 153 C.fisc., a căror cifră de afaceri, efectiv realizată la finele anului calendaristic, este inferioară sumei de 35.000 de euro, calculată în echivalent lei, pe baza cursului de schimb comunicat de BNR la data aderării şi rotunjită la următoarea mie (119.000 lei).

Termenul de depunere: 25 februarie, inclusiv, a anului următor celui pentru care se face raportarea.

Formularul se depune în format electronic, astfel:

- la registratura organului fiscal competent;
- la poştă, prin scrisoare recomandată.

Formatul electronic depus pe suport electronic va fi însoţit de formularul editat de persoana impozabilă cu ajutorul programului de asistenţă, semnat şi ştampilat, conform legii.

Formularul se editează în două exemplare:

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 1081/201 pentru aprobarea modelului şi conţinutului unor formulare de declaraţii informative (M.Of. nr. 103 din 9 februarie 2011).

- un exemplar se depune la unitatea fiscală, împreună cu suportul electronic;
- un exemplar se păstrează de către persoana impozabilă.

Formularul **392B „Declarație informativă privind livrările de bunuri, prestările de servicii și achizițiile efectuate în anul ....”**, cod 14.13.01.02/ib[1] se completează de către persoanele impozabile neînregistrate în scopuri de TVA, potrivit dispozițiilor art. 153 C.fisc., a căror cifră de afaceri realizată la finele anului calendaristic, excluzând veniturile obținute din vânzarea de bilete de transport internațional rutier de persoane, este inferioară sumei de 35.000 de euro, calculată în echivalent lei, pe baza cursului de schimb comunicat de BNR la data aderării și rotunjită la următoarea mie (119.000 lei).

Termenul de depunere: 25 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se face raportarea.

Formularul se depune în format electronic, astfel:
- la registratura organului fiscal competent;
- la poștă, prin scrisoare recomandată.

Formatul electronic depus pe suport electronic va fi însoțit de formularul editat de persoana impozabilă cu ajutorul programului de asistență, semnat și ștampilat, conform legii.

Formularul se editează în două exemplare:
- un exemplar se depune la unitatea fiscală, împreună cu suportul electronic;
- un exemplar se păstrează de către persoana impozabilă.

Formularul **393 „Declarație informativă privind veniturile obținute din vânzarea de bilete pentru transportul rutier internațional de persoane, cu locul de plecare din România în anul ....”**, cod MEF nr. 14.13.01.02/v[2] se completează de către persoanele înregistrate în scopuri de TVA, potrivit dispozițiilor

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 1081/201 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de declarații informative (M.Of. nr. 103 din 9 februarie 2011).

[2] Ibidem.

art. 153 C.fisc., care în cursul anului precedent au prestat servicii de transport internațional de persoane.

Termenul de depunere: 25 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se face raportarea.

Formularul se depune în format electronic, astfel:

- la registratura organului fiscal competent;
- la poștă, prin scrisoare recomandată.

Formatul electronic depus pe suport electronic va fi însoțit de formularul editat de persoana impozabilă cu ajutorul programului de asistență, semnat și ștampilat, conform legii.

Formularul se editează în două exemplare:

- un exemplar se depune la unitatea fiscală, împreună cu suportul electronic;
- un exemplar se păstrează de către persoana impozabilă.

§12. Alte informații utile

12.1. Rambursare TVA

Formularul **313 „Cerere de rambursare se depune de către persoanele impozabile neînregistrate în scopuri de TVA în România, stabilite în afara Comunității"**, cod MFP 14.13.03.02/13[1] se depune de către persoanele impozabile neînregistrate și care nu trebuie să se înregistreze în scopuri de TVA în România, stabilite în afara Comunității pentru rambursarea taxei facturate de alte persoane impozabile și achitate de aceasta pentru bunurile mobile care i-au fost livrate sau serviciile care i-au fost prestate în beneficiul său în România, precum și a taxei achitate pentru importul bunurilor în România pe o perioadă de minimum trei luni sau maxim un an calendaristic sau pe o perioadă mai mică de trei luni rămasă din anul calendaristic.

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 5/2010 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a cererilor de rambursare a taxei pe valoarea adăugată formulate de către persoane impozabile neînregistrate în scopuri de TVA în România, stabilite în afara Comunității.

Cererea se depune în termen de maxim 9 luni de la sfârșitul anului calendaristic în care taxa devine exigibilă. Cererea se depune prin reprezentant.

Formularul 318 **„Cerere de rambursare a taxei pe valoarea adăugată pentru persoanele impozabile stabilite în România, depusă potrivit art. 147[2] alin. (2) din Codul fiscal"**, cod MFP 14.13.02.18[1] se depune de către persoanele impozabile stabilite în România, pentru rambursarea TVA-ului achitat de acestea pentru bunurile mobile care le-au fost livrate sau serviciile care au fost prestate în beneficiul lor în Statul Membru în care taxa a fost încasată, precum și a taxei achitate pentru importul bunurilor în respectivul Stat Membru.

Cererea se depune până cel târziu la data de 30 septembrie a anului calendaristic care urmează perioadei de rambursare. Cererea se completează în format electronic și se înaintează, pe cale electronică, organului fiscal competent din România, prin intermediul portalului electronic pus la dispoziție de Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Exportatorii care beneficiază de regimul special privind soluționarea solicitărilor de rambursare și care îndeplinesc prevederile lit. A pct. 1.3 din Procedura soluționare a deconturilor cu sume negative de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare vor depune în vederea aplicării regimului special de rambursare a taxei

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 3/2010 pentru pentru aprobarea Procedurii de primire a cererilor de rambursare a TVA achitate de către persoanele impozabile stabilite în România pentru importuri și achiziții și O.P.A.N.A.F. nr. 2157/2010 privind depunerea prin mijloace electronice a formularului 318 „Cerere de rambursare a taxei pe valoarea adăugată pentru persoanele impozabile stabilite în România, depusă potrivit art. 147[2] alin. (2) din Codul fiscal" și a formularului 319 „Declarație de ajustare a pro-ratei, potrivir art 147[2] alin (2) din Codul fiscal și ale punctului 49[1] aliniatul (8) din normele metodologice".

pe valoarea adăugată **„Cererea de aplicare a regimului special de rambursare a taxei pe valoarea adăugată pentru anul ....”**[1].

12.2. Pro-rata TVA

Formularul 319 **„Declarație de ajustare a pro-ratei potrivit dispozițiilor art. 147[2] alin. (2) din Codul fiscal și ale pct. 49 alin. (8) din normele metodologice”**, cod MFP 14.13.02.19[2] se depune de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România în cazul în care, ulterior depunerii unei cereri de rambursare, pro-rata de deducere se modifică, ca urmare a calculului pro-ratei definitive conform art. 147 alin. (8) C.fisc., pentru a rectifica suma solicitată sau deja rambursată. Se utilizează echipament informatic pentru completare și editare, cu ajutorul programului de asistență pus la dispoziție gratuit de ANAF.

Persoanele impozabile trebuie să comunice organului fiscal competent, la începutul fiecărui an fiscal, cel mai târziu până la data de 25 ianuarie inclusiv, pro-rata provizorie[3] care va fi aplicată în anul respectiv, precum și modul de determinare a acesteia. În cazul unei persoane impozabile nou-înregistrate, pro-rata aplicabilă provizoriu este pro-rata estimată pe baza opera-

---

[1] O.M.F.P. nr. 263/2010 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a deconturilor cu sume negative de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare.

[2] O.P.A.N.A.F. nr. 3/2010 pentru pentru aprobarea Procedurii de primire a cererilor de rambursare a TVA achitate de către persoanele impozabile stabilite în România pentru importuri și achiziții și O.P.A.N.A.F. nr. 2157/2010 privind depunerea prin mijloace electronice a formularului 318 „Cerere de rambursare a taxei pe valoarea adăugată pentru persoanele impozabile stabilite în România, depusă potrivit art 147[2] alin (2) din Codul fiscal” și a formularului 319 „Declarație de ajustare a pro-ratei, potrivit art. 147[2] alin. (2) din Codul fiscal și ale punctului 49[1] aliniatul (8) din normele metodologice”.

[3] Pro-rata aplicabilă provizoriu pentru un an este pro-rata definitivă determinată pentru anul precedent sau pro-rata estimată pe baza operațiunilor prevăzute a fi realizate în anul calendaristic curent, în cazul persoanelor impozabile pentru care ponderea operațiunilor cu drept de deducere în totalul operațiunilor se modifică în anul curent față de anul precedent.

țiunilor preconizate a fi realizate în timpul anului calendaristic curent, care trebuie comunicată cel mai târziu până la data la care persoana impozabilă trebuie să depună primul său decont de taxă[1].

12.3. Regimuri speciale de TVA

Agențiile de turism care efectuează atât operațiuni supuse regimului normal de taxare, cât și operațiuni supuse regimului special trebuie să păstreze evidențe contabile separate pentru fiecare tip de operațiune în parte[2].

Persoana impozabilă revânzătoare care aplică regimul special pentru bunurile second hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități trebuie să îndeplinească următoarele obligații:

a) să stabilească taxa colectată în cadrul regimului special pentru fiecare perioadă fiscală în care trebuie să depună decontul de taxă;

b) să țină evidența operațiunilor pentru care se aplică regimul special.

De asemenea, dacă efectuează atât operațiuni supuse regimului normal de taxă, cât și regimului special, trebuie să îndeplinească următoarele obligații:

a) să țină evidențe separate pentru operațiunile supuse fiecărui regim;

b) să stabilească taxa colectată în cadrul regimului special pentru fiecare perioadă fiscală în care trebuie să depună decontul de taxă[3].

Persoana impozabilă care comercializează aur de investiții va ține evidența tuturor tranzacțiilor cu aur de investiții și va păstra documentația care să permită identificarea clientului în aceste tran-

---

[1] Conform art. 147 alin. (9) C.fisc.
[2] Conform art. 152[1] alin. (10) C.fisc.
[3] Conform art. 152[2] alin. (13) și (14) C.fisc.

zacţii. Aceste evidenţe se vor păstra minimum 5 ani de la sfârşitul anului în care operaţiunile au fost efectuate[1].

Persoana impozabilă nestabilită care prestează servicii electronice persoanelor neimpozabile trebuie să ţină o evidenţă suficient de detaliată a serviciilor pentru care se aplică regimul special, pentru a permite organelor fiscale competente din Statele Membre de consum să determine dacă decontul[2] este corect. Aceste evidenţe se pun la dispoziţie electronic, la solicitarea organului fiscal competent, precum şi a Statelor Membre de consum. Persoana impozabilă nestabilită va păstra aceste evidenţe pe o perioadă de 10 ani de la încheierea anului în care s-au prestat serviciile[3].

12.4. Notificare bunuri imobile

Operaţiunile constând în arendare, concesionare, închiriere şi leasing de bunuri imobile[4] şi livrarea de construcţii/părţi de construcţii şi a terenurilor pe care sunt construite, precum şi a oricăror altor terenuri[5] sunt scutite de TVA fără drept de deducere[6]. Totuşi orice persoană impozabilă poate opta pentru impozitarea lor sau ulterior poate opta pentru renunţarea la impozitare. Pentru aceasta trebuie depuse la organul fiscal una din următoarele notificări[7]:

---

[1] Conform art. 152[3] alin. (11) C.fisc.

[2] Acesta se depune la organul fiscal competent în termen de 20 de zile de la sfârşitul fiecărui trimestru calendaristic.

[3] Conform art. 152[4] alin. (11) C.fisc.

[4] Cu excepţia operaţiunilor de cazare care sunt efectuate în cadrul sectorului hotelier sau al sectoarelor cu funcţie similară, inclusiv închirierea terenurilor amenajate pentru camping, închirierea de spaţii sau locaţii pentru parcarea autovehiculelor, închirierea utilajelor şi a maşinilor fixate definitiv în bunuri imobile şi închirierea seifurilor.

[5] Cu excepţia livrării de construcţii noi, de părţi de construcţii noi sau de terenuri construibile.

[6] Conform art. 141 alin. (2) lit. e) şi f) C.fisc.

[7] Modelul notificărilor se regăseşte în anexele 1,2 şi 3 ale normelor metodologice de aplicare a prevederilor Titlului VI din Codul fiscal (H.G. nr. 44/2003).

- Notificare privind opțiunea de taxare a operațiunilor prevăzute la art. 141 alin. (2) lit. e) C.fisc.;
- Notificare privind anularea opțiunii de taxare a operațiunilor prevăzute la art. 141 alin. (2) lit. e) C.fisc.;
- Notificare privind opțiunea de taxare a operațiunilor prevăzute la art. 141 alin. (2) lit. f) C.fisc.

Notificarea are un aspect important pentru beneficiar, în cazul în care se facturează cu TVA nedepunerea notificării nedând drept de deducere a taxei. Începând cu anul 2010 organele de inspecție fiscală vor permite, în timpul desfășurării controlului, depunerea de notificări pentru taxarea operațiunilor menționate, indiferent dacă inspecția fiscală are loc la persoana impozabilă care a realizat operațiunile sau la beneficiarul acestor operațiuni.

§13. Documentele necesare pentru aplicarea unor scutiri de taxă pe valoarea adăugată

Actele normative ce reglementează scutirea:

- O.M.F.P. nr. 2222/2006 privind aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru operațiunile prevăzute la art. 143 alin. (1) lit. a)-i), art. 143 alin. (2) și art. 144^1 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (M.Of. nr. 1.043 din 29 decembrie 2006);
- O.M.E.F. nr. 1503/2007 pentru modificarea Instrucțiunilor de aplicare a scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru operațiunile prevăzute la art. 143 alin. (1) lit. a)-i), art. 143 alin. (2) și art. 144^1 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.222/2006 (M.Of. nr. 697 din 16 octombrie 2007);
- O.M.E.F. nr. 2421/2007 pentru modificarea Instrucțiunilor de aplicare a scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru operațiunile prevăzute la art. 143 alin. (1) lit. a)-i), art. 143 alin. (2) și art. 144^1 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (M.Of. nr. 887 din 27 decembrie 2007);

- O.M.E.F. nr. 3424/2008 pentru modificarea şi completarea unor norme şi instrucţiuni aprobate prin ordine ale ministrului finanţelor publice (M.Of. nr. 795 din 27 noiembrie 2008);
- O.M.F.P. nr. 3.419/2009 privind modificarea şi completarea Instrucţiunilor de aplicare a scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru operaţiunile prevăzute la art. 143 alin. (1) lit. a)-i), art. 143 alin. (2) şi art. 144[1] din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului finanţelor publice nr. 2.222/2006 (M.Of. nr. 915 din 28 decembrie 2009).

13.1. Livrările de bunuri expediate sau transportate în afara Comunităţii de către furnizor sau de altă persoană în contul său

Prin persoană care expediază sau transportă bunuri în afara Comunităţii în contul furnizorului se înţelege orice persoană care face transportul. Scutirea se aplică numai în situaţia în care, potrivit prevederilor contractuale dintre furnizor şi cumpărător, transportul bunurilor în afara Comunităţii este în sarcina furnizorului, care poate face transportul cu mijloace proprii sau poate apela la o altă persoană pentru efectuarea transportului.

Exportatorul justifică scutirea pe baza următoarelor documente:

a) factura, care trebuie să conţină informaţiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc., sau, dacă transportul bunurilor nu presupune o tranzacţie, documentele solicitate de autoritatea vamală pentru întocmirea declaraţiei vamale de export;

b) unul dintre următoarele documente:

1. declaraţia vamală de export, certificată de biroul vamal de ieşire din spaţiul comunitar, şi/sau, după caz, să fie certificat liberul de vamă acordat de autoritatea vamală; sau

2. documentul de însoţire la export (EAD), certificat de biroul vamal de ieşire din spaţiul comunitar, şi/sau, după caz, să fie certificat liberul de vamă acordat de autoritatea vamală; sau

3. confirmarea electronică a părăsirii teritoriului comunitar, transmisă de biroul vamal;

c) documente din care să rezulte că transportul este realizat de furnizor sau în numele său, cum sunt: documentul de transport, comanda de cumpărare, de vânzare sau contractul, documentele de asigurare.

13.2. Livrările de bunuri expediate sau transportate în afara Comunității de către cumpărătorul care nu este stabilit în România sau de altă persoană în contul său, cu excepția bunurilor transportate de cumpărătorul însuși și care sunt folosite la echiparea ori alimentarea ambarcațiunilor și a avionelor de agreement sau a oricărui alt mijloc de transport de uz privat

Astfel de livrări au loc în cadrul unor contracte prin care persoana obligată să transporte bunurile în afara Comunității este cumpărătorul nestabilit în România sau altă persoană în contul său.

Scutirea se justifică de furnizorul care realizează livrarea cu următoarele documente:

a) factura, care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc., sau, dacă transportul bunurilor nu presupune o tranzacție, documentele solicitate de autoritatea vamală pentru întocmirea declarației vamale de export;

b) unul dintre următoarele documente:

1. declarația vamală de export, certificată de biroul vamal de ieșire din spațiul comunitar, și/sau, după caz, să fie certificat liberul de vamă acordat de autoritatea vamală; sau

2. documentul de însoțire la export (EAD), certificat de biroul vamal de ieșire din spațiul comunitar, și/sau, după caz, să fie certificat liberul de vamă acordat de autoritatea vamală; sau

3. confirmarea electronică a părăsirii teritoriului comunitar, transmisă de biroul vamal;

c) documente din care să rezulte că transportul este realizat de client sau în numele său, cum sunt: documentul de transport, comanda de cumpărare, de vânzare sau contractul, documentele de asigurare.

13.3. Prestările de servicii, inclusiv transportul și serviciile accesorii transportului, altele decât cele prevăzute la art. 141 C.fisc., legate direct de exportul de bunuri

I) Servicii de transport

Scutirea de taxă pentru serviciile de transport de bunuri legate direct de exportul de bunuri se justifică de prestator în măsura în care **locul prestării serviciilor este considerat a fi în România**, în conformitate cu prevederile art. 133 C.fisc., și dacă **aceasta ar fi fost persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 alin. (1) C.fisc., în cazul în care nu s-ar fi aplicat o scutire de taxă.

Documentele pe baza cărora se justifică scutirea de taxă sunt:

a) factura, care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) din C.fisc., sau, după caz, pentru persoanele care prestează efectiv serviciul de transport, documentul specific de transport, dacă acesta conține cel puțin informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

b) contractul încheiat cu beneficiarul;

c) documentele specifice de transport, în funcție de tipul transportului, sau, după caz, copii de pe aceste documente;

d) documente din care să rezulte că bunurile transportate au fost exportate.

Dacă **locul serviciului de transport de bunuri este în România și beneficiarul ar fi persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 C.fisc., dacă operațiunea nu ar fi scutită, acesta **justifică scutirea de taxă** prevăzută la art. 143 alin. (1) lit. c) C.fisc., pentru serviciile de transport legate direct de exportul de bunuri, cu:

a) factura emisă de prestator sau, după caz, pentru persoanele care prestează efectiv serviciul de transport, documentul specific de transport, dacă acesta conține cel puțin informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

b) contractul încheiat cu prestatorul;

c) documentele specifice de transport, în funcție de tipul transportului, sau, după caz, copii de pe aceste documente;

d) documente din care să rezulte că bunurile transportate au fost exportate din Comunitate.

Dacă beneficiarul nu poate justifica scutirea de taxă, operațiunile vor fi considerate taxabile. În cazul în care sunt achiziții intracomunitare de servicii, vor fi aplicate prevederile specifice de declarare a acestor operațiuni.

Atenție!

Documente specifice de transport, în funcție de tipul transportului, sunt:

a) în cazul transportului auto: Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele (CMR), carnetul TIR și, după caz, documentul de tranzit vamal comunitar T1;

b) în cazul transportului feroviar: scrisoarea de trăsură, documentul de transport internațional pe căile ferate, care să poarte ștampila stației de expediție, documentul de transmitere a vagonului la calea ferată vecină, care să confirme ieșirea mărfii din Comunitate, și, după caz, documentul de tranzit vamal comunitar T1;

c) în cazul transportului multimodal cale ferată-naval: scrisoarea de trăsură și foaia de conosament și, după caz, documentul de tranzit vamal comunitar T1;

d) în cazul transportului prin conducte: documentul emis de transportator, cuprinzând date referitoare la bunurile transportate, și, după caz, documentul de tranzit vamal comunitar T1.

Scutirea de taxă pentru transporturile de bunuri prevăzute la art. 143 alin. (1) lit. c) C.fisc. se aplică și în cazul transporturilor combinate. În acest caz justificarea scutirii se realizează pe baza documentelor prezentate anterior în cazul prestatorului, respectiv beneficiarului, precum și a documentelor specifice fiecărui tip de transport care intră în componența transportului combinat.

II) Servicii accesorii transportului

Scutirea de taxă pentru serviciile accesorii transportului legat direct de exportul de bunuri, se justifică de către prestatorul serviciilor, în măsura în care locul prestării serviciilor este

considerat a fi în România în conformitate cu prevederile art. 133 C.fisc. şi dacă **acesta ar fi fost persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 alin. (1) C.fisc., în cazul în care nu ar fi aplicată o scutire de taxă.

Documentele pe baza cărora se justifică scutirea de taxă sunt:

a) contractul încheiat cu beneficiarul;

b) factura care trebuie să conţină informaţiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

c) documentele din care să rezulte că sunt servicii accesorii unui transport de bunuri care au fost exportate din Comunitate.

Dacă **locul serviciilor accesorii transportului legat direct de exportul de bunuri este în România, scutirea de taxă se justifică de beneficiarul serviciilor**, dacă acesta ar fi **persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 C.fisc., în situaţia în care operaţiunea nu ar fi scutită, pe baza următoarelor documente:

a) contractul încheiat cu prestatorul serviciilor;

b) factura emisă de prestator;

c) documentele din care să rezulte că serviciile sunt accesorii unui transport de bunuri care au fost exportate.

Dacă beneficiarul nu poate justifica scutirea de taxă, operaţiunile vor fi considerate taxabile. În cazul în care sunt achiziţii intracomunitare de servicii, vor fi aplicate prevederile specifice de declarare a acestor operaţiuni.

III) alte prestări de servicii legate direct de exportul de bunuri

Scutirea de taxă pentru alte prestări de servicii legate direct de exportul de bunuri se justifică de către prestatorul serviciilor, în măsura în care locul prestării serviciilor este considerat a fi în România în conformitate cu prevederile art. 133 C.fisc. şi dacă **acesta ar fi fost persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 alin. (1) C.fisc., în cazul în care nu se aplică o scutire de taxă.

Documentele pe baza cărora se justifică scutirea de taxă sunt:

a) contractul încheiat cu beneficiarul;

b) factura care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

c) documentele din care să rezulte că prestările de servicii efectuate sunt legate direct de exportul de bunuri.

Dacă **locul altor servicii legate direct de exportul de bunuri este în România, scutirea de taxă se justifică de beneficiarul serviciilor, dacă acesta ar fi persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 C.fisc., în situația în care operațiunea nu ar fi scutită, pe baza următoarelor documente:

a) contractul încheiat cu prestatorul serviciilor;

b) factura emisă de prestator;

c) documentele din care să rezulte că prestările de servicii sunt legate direct de exportul de bunuri.

13.4. Prestările de servicii, inclusiv transportul și serviciile accesorii transportului, altele decât cele prevăzute la art. 141, dacă acestea sunt direct legate de importul de bunuri și valoarea acestora este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate, potrivit art. 139 C.fisc.

Conform art. 139 C.fisc.:

(1) Baza de impozitare pentru importul de bunuri este valoarea în vamă a bunurilor, stabilită conform legislației vamale în vigoare, la care se adaugă orice taxe, impozite, comisioane și alte taxe datorate în afara României, precum și cele datorate ca urmare a importului bunurilor în România, cu excepția taxei pe valoarea adăugată care urmează a fi percepută.

(2) Baza de impozitare cuprinde cheltuielile accesorii, precum comisioanele și cheltuielile de ambalare, transport și asigurare, care intervin până la primul loc de destinație a bunurilor în România, în măsura în care aceste cheltuieli nu au fost cuprinse în baza de impozitare stabilită confrm alin. (1). Primul loc de destinație a bunurilor îl reprezintă destinația indicată în documentul de transport sau în orice alt document însoțitor al bunurilor, când acestea intră în România, sau, în absența unor astfel de documente, primul loc de descărcare a bunurilor în România.

I) Servicii de transport

Scutirea de taxă pentru serviciile de transport de bunuri legate direct de importul de bunuri se justifică de prestator, în măsura în care **locul prestării serviciilor este considerat a fi în România,** în conformitate cu prevederile art. 133 C.fisc. și dacă **aceasta ar fi fost persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 alin. (1) C.fisc., în cazul în care nu se aplică o scutire de taxă.

Documentele pe baza cărora se justifică scutirea de taxă sunt:

a) factura, care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc. sau, după caz, pentru persoanele care prestează efectiv serviciul de transport, documentul specific de transport, dacă acesta conține cel puțin informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

b) contractul încheiat cu beneficiarul;

c) documentele specifice de transport, în funcție de tipul transportului, sau, după caz, copii de pe aceste documente;

d) **documentele din care să rezulte că bunurile transportate au fost importate în Comunitate și că valoarea serviciilor este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate.**

Dacă **locul serviciilor de transport direct legate de importul de bunuri, a căror valoare este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate** potrivit art. 139 C.fisc., este în România, **scutirea de taxă se justifică de beneficiarul serviciilor,** dacă **acesta ar fi persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 C.fisc., în situația în care operațiunea nu ar fi scutită.

Documentele pe baza cărora se justifică scutirea de taxă sunt:

a) factura emisă de prestator sau, după caz, pentru persoanele care prestează efectiv serviciul de transport, documentul specific de transport, dacă acesta conține cel puțin informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

b) contractul încheiat cu prestatorul;

c) documentele specifice de transport, în funcție de tipul transportului, sau, după caz, copii de pe aceste documente;

d) documentele din care să rezulte că bunurile transportate au fost importate în Comunitate și că valoarea serviciilor este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate potrivit art. 139 C.fisc. sau echivalentului acestui articol din legislația altui Stat Membru.

Dacă beneficiarul nu poate justifica scutirea de taxă, operațiunile vor fi considerate taxabile. În cazul în care sunt achiziții intracomunitare de servicii, vor fi aplicate prevederile specifice de declarare a acestor operațiuni.

II) Servicii accesorii transportului și alte prestări de servicii

Scutirea de taxă pentru prestările de servicii accesorii transportului și alte prestări de servicii, direct legate de importul de bunuri, dacă valoarea acestora este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate potrivit art. 139 C.fisc., **se justifică de prestator, în măsura în care locul prestării serviciilor este considerat a fi în România,** în conformitate cu prevederile art. 133 C.fisc. și dacă **acesta ar fi fost persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 alin. (1) C.fisc., în cazul în care nu se aplică o scutire de taxă.

Documentele pe baza cărora se justifică scutirea de taxă sunt:

a) factura, care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

b) contractul încheiat cu beneficiarul;

c) documentele din care să rezulte că prestările de servicii sunt accesorii transportului bunurilor importate în Comunitate sau sunt servicii aferente importului de bunuri în Comunitate și că valoarea serviciilor este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate.

Dacă **locul serviciilor accesorii transportului și altor prestări de servicii, direct legate de importul de bunuri a căror valoare este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate** potrivit art. 139 C.fisc., **este în România, scutirea de taxă se justifică de beneficiarul serviciilor,** dacă **acesta ar fi persoana obligată la plata taxei** conform art. 150 C.fisc., în situația în care operațiunea nu ar fi scutită, cu următoarele documente:

a) factura emisă de prestator;

b) contractul încheiat cu prestatorul;

c) documentele din care să rezulte că serviciile respective sunt accesorii transportului bunurilor importate sau sunt aferente importului de bunuri în Comunitate și că valoarea serviciilor este inclusă în baza de impozitare a bunurilor importate.

Dacă beneficiarul nu poate justifica scutirea de taxă, operaţiunile vor fi considerate taxabile. În cazul în care sunt achiziţii intracomunitare de servicii, vor fi aplicate prevederile specifice de declarare a acestor operaţiuni.

13.5. Prestările de servicii efectuate în România asupra bunurilor mobile achiziţionate ori importate în vederea prelucrării în România şi care ulterior sunt transportate în afara Comunităţii

Scutirea de taxa pe valoarea adăugată se aplică prestărilor de servicii efectuate în România asupra bunurilor mobile achiziţionate ori importate în vederea prelucrării în România şi care ulterior sunt transportate în afara Comunităţii de către prestatorul serviciilor sau de către client, dacă acesta nu este stabilit în România, ori de altă persoană în numele oricăruia dintre aceştia.

De asemenea, scutirea de taxă pe valoarea adăugată se aplică prestărilor de servicii de prelucrare şi în cazul în care prestatorul de servicii, care efectuează aceste servicii în baza unui contract încheiat cu un client nestabilit în România, achiziţionează sau importă bunuri în vederea încorporării în produsul prelucrat ori în vederea utilizării în legătură directă cu produsele prelucrate.

Atenţie!

Scutirea de taxă pe valoarea adăugată se aplică pentru prestările de servicii pentru care locul prestării se consideră în România şi trebuie justificată cu documente.

Orice bun încorporat în produsul prelucrat, ambalajele sau alte bunuri utilizate în legătură directă cu produsul prelucrat sunt accesorii serviciilor realizate şi nu vor fi tratate ca livrări de bunuri, ci ca fiind parte a serviciului prestat.

Justificarea scutirii de taxă pentru prelucrarea bunurilor mobile corporale achiziţionate din România sau din alte State Membre ori importate de către clientul care nu este stabilit în România se realizează cu următoarele documente:

a) contractul încheiat cu clientul care nu este stabilit în România;

b) factura pentru serviciile de prelucrare efectuate, care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

c) copie de pe unul dintre următoarele documente:

1. declarația vamală de export, certificată de biroul vamal de ieșire din spațiul comunitar, și/sau, după caz, să fie certificat liberul de vamă acordat de autoritatea vamală; sau

2. documentul de însoțire la export (EAD), certificat de biroul vamal de ieșire din spațiul comunitar, și/sau, după caz, să fie certificat liberul de vamă acordat de autoritatea vamală; sau

3. confirmarea electronică a părăsirii teritoriului comunitar, transmisă de biroul vamal;

d) documentul de transport care atestă că bunurile rezultate în urma prelucrării părăsesc Comunitatea, dacă transportul bunurilor în afara Comunității intră în sarcina prestatorului de servicii, sau, după caz, copie de pe acest document, dacă transportul bunurilor în afara Comunității intră în sarcina clientului nestabilit în România.

Justificarea scutirii de taxă pentru **prelucrarea bunurilor mobile corporale importate de către prestatorul de servicii** se realizează de prestator cu următoarele documente:

a) contractul încheiat cu clientul care nu este stabilit în România;

b) factura pentru serviciile prestate, care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc.;

c) autorizația de perfecționare activă în sistem de rambursare;

d) declarația vamală pentru regimul vamal de perfecționare activă în sistemul de rambursare;

e) dovada exportului bunurilor rezultate în urma prelucrării, reprezentată de unul dintre următoarele documente:

1. declarația vamală de export, certificată de biroul vamal de ieșire din spațiul comunitar și/sau, după caz, să fie certificat liberul de vamă acordat de autoritatea vamală; sau

2. documentul de însoțire la export (EAD), certificat de biroul vamal de ieșire din spațiul comunitar și/sau, după caz, să fie certificat liberul de vamă acordat de autoritatea vamală; sau

3. confirmarea electronică a părăsirii teritoriului comunitar, transmisă de biroul vamal;

f) documentul de transport, care atestă că bunurile rezultate în urma prelucrării părăsesc Comunitatea, dacă transportul bunurilor în afara Comunității intră în sarcina prestatorului de servicii, sau, după caz, copie de pe acest document, dacă transportul bunurilor în afara Comunității intră în sarcina clientului nestabilit în România.

13.6. Transportul internațional de persoane

Partea din transportul internațional de persoane pentru care se aplică scutirea de taxă pe valoarea adăugată este transportul pentru care locul prestării se consideră a fi în România, potrivit art. 133 alin. (4) lit. b) C.fisc.

Conform pct. 141 din Normele metodologice de aplicarea a Codului fiscal, în vederea aplicării prevederilor art. 133 alin. (4) lit. b), respectiv a stabili partea de transport pentru care locul prestării de servicii este România, partea din parcursul efectuat în România este parcursul efectuat între locul de plecare și locul de sosire al transportului de călători, determinată după cum urmează:

a) pentru transportul care are punctul de plecare în România, locul de plecare este considerat a fi primul punct de îmbarcare a pasagerilor, iar locul de sosire este considerat a fi punctual de trecere al frontierei dinspre România în străinătate;

b) pentru transportul care are punctul de plecare în afara României și punctul de sosire în România, locul de plecare este punctul de trecere a frontierei din străinătate spre România, iar locul de sosire este ultimul punct de debarcare a pasagerilor care au fost îmbarcați în afara României;

c) pentru transportul care tranzitează România, fără a avea nici punctul de plecare, nici punctul de sosire în România, locul de plecare este considerat a fi locul de trecere a frontierei dinspre străinătate în România, iar locul de sosire este considerat a fi punctul de trecere a frontierei dinspre România în străinătate.

Atenție!

În cazurile prezentate anterior, pentru pasagerii care s-au îmbarcat și debarcat în interiorul țării, călătorind cu un mijloc de

transport în trafic internațional, partea de transport dintre locul de îmbarcare și locul de debarcare pentru aceşti pasageri se consideră a fi transport național.

Scutirea de taxă pe valoarea adăugată pentru transportul internațional de persoane cu **mijloace auto se justifică** cu următoarele documente:

a) licența de transport, după caz;

b) caietul de sarcini al licenței de traseu, după caz;

c) foaia de parcurs sau alte documente din care să rezulte data de ieşire/intrare din/în țară, vizate, după caz, de organul vamal. În lipsa vizei organului vamal, pentru transporturile internaționale din teritorii necomunitare spre România și din România spre teritorii necomunitare, se va accepta o declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal al transportatorului sau a casei de expediție;

d) diagrama biletelor de călătorie sau, după caz, facturile, în cazul curselor ocazionale;

e) factura pentru contravaloarea biletelor vândute, în situația în care vânzarea biletelor se face prin intermediari.

Scutirea de taxă pe valoarea adăugată pentru **transportul internațional aerian, fluvial, maritim, feroviar, de persoane se justifică** de către transportatori cu:

a) documentele specifice de transport, din care să rezulte traseul transportului, data de ieşire/intrare din/în țară, după caz;

b) factura, în situația în care biletele de călătorie au fost vândute prin intermediari;

c) borderoul/diagrama biletelor de călătorie vândute sau, după caz, facturile, în cazul curselor ocazionale.

13.7. Scutiri în cazul navelor destinate navigației maritime, utilizate pentru transportul internațional de persoane și/sau de bunuri, pentru pescuit ori altă activitate economică sau pentru salvare ori asistență pe mare

Atenție!

Prin transport internațional se înțelege transportul care are fie punctul de plecare, fie punctul de sosire în afara țării, fie ambele puncte în afara țării.

Operațiunile pentru care se acordă scutirea sunt:

1. livrarea, modificarea, repararea, întreținerea, navlosirea, leasingul și închirierea de nave, precum și livrarea, leasingul, închirierea, repararea și întreținerea de echipamente încorporate sau utilizate pe nave, inclusiv echipamente de pescuit[1];

2. livrarea de carburanți și provizii destinate a fi utilizate pe nave, dar inclusiv pentru navele de război încadrate în nomenclatura combinată (NC) cod 8906 10 00 care părăsesc țara și se îndreaptă spre porturi străine, unde vor fi ancorate, cu excepția, în cazul navelor folosite pentru pescuitul de coastă, a proviziilor[2];

3. prestările de servicii, altele decât cele prevăzute la pct. 1, efectuate pentru nevoile directe ale navelor și/sau pentru încărcătura acestora[3].

Livrările de bunuri și prestările de servicii prevăzute la pct. 1 și 3 de mai sus cuprind, printre altele, operațiuni precum:

a) livrarea de echipamente încorporate în nave sau utilizate pe acestea;

b) modernizarea, renovarea, revizia și repararea navelor, respectiv orice lucrări necesare pentru utilarea ori reutilarea acestora sau readucerea la starea lor inițială, inclusiv operațiuni precum vopsirea, refacerea instalațiilor, lucrări de tâmplărie, instalarea materialelor termoizolatoare și electrice;

c) serviciile necesare pentru menținerea navelor, a echipamentelor și sistemelor acestora în perfectă stare de funcționare, inclusiv întreținerea, măsurile de prevenire a incendiilor, decontaminarea;

d) serviciile experților, prestate în cadrul lucrărilor de reparații și al lucrărilor de reparare, renovare și întreținere a navelor și a sistemelor și echipamentelor acestora. Aceste servicii includ și inspecțiile pentru constatarea respectării măsurilor de siguranță, inspecția navelor, inspecția tehnică a echipamentelor, investigațiile legate de incendii sau alte calamități survenite la bord;

e) lucrările de reparații și întreținere a bunurilor ce sunt integrate în nave sau direct utilizate pentru exploatarea acestora, cum

---

[1] Conform art. 143 alin. (1) lit. h) pct. 1 C.fisc.
[2] Conform art. 143 alin. (1) lit. h) pct. 2 C.fisc.
[3] Conform art. 143 alin. (1) lit. h) pct. 3 C.fisc.

ar fi containerele utilizate pentru depozitarea bagajelor, alimentelor, în cazul navelor de pasageri;

f) navlosirea, leasingul și închirierea navelor. Prin navlosire se înțelege contractul prin care navlosantul pune la dispoziția navlositorului pentru transport o navă, părți din ea sau o încăpere a ei;

g) serviciile necesare pentru exploatarea navelor și a încărcăturii acestora înainte, în timpul și după efectuarea unei călătorii, la sosirea în porturi, la staționarea și la plecarea din porturi, inclusiv:

1. serviciile asigurate de piloți pentru facilitarea intrării și ieșirii din porturi, servicii constând în remorcare, împingere, protejare, curățenie;

2. utilizarea porturilor, respectiv utilizarea macaralelor, cheiurilor, debarcaderelor, serviciilor de telecomunicații și utilizarea instalațiilor radar;

3. serviciile administrative și serviciile de comunicații;

h) serviciile asigurate pentru nevoile directe ale pasagerilor și echipajului și/sau încărcăturii transportate de nave, incluzând:

1. asistența necesară pasagerilor și echipajului asigurată în contul armatorului cu ocazia transportului maritim, cum ar fi întocmirea documentelor de călătorie, servicii de cazare și alimentație asigurate pasagerilor, în cazul în care aceste servicii trebuie asigurate prin contractul de transport;

2. serviciile aferente bunurilor transportate de nave, cum ar fi serviciile necesare pentru manipularea, protejarea și conservarea bunurilor transportate, inclusiv serviciile specialiștilor în daune sau pentru protejarea apelor și zonelor înconjurătoare, pentru prevenirea poluării ori contaminării acestor ape și zone.

Prin proviziile menționate la pct. 2 de la operațiunile pentru care se acordă scutire se înțelege bunurile necesare aprovizionării navelor. Bunurile pentru aprovizionare și alimentare cu combustibil cuprind, printre altele:

a) aprovizionarea la bord: bunuri care sunt exclusiv utilizate pentru consumul la bord de către membrii echipajului și pasagerii vasului, cum ar fi mâncarea și băuturile;

b) combustibili și lubrifianți, în stare solidă, lichidă sau gazoasă. Aceste bunuri sunt necesare pentru funcționarea corespunzătoare a motoarelor și a altor utilaje și echipamente aflate la bord;

c) consumabilele, aparatele şi proviziile de obicei utilizate la bord de echipaj şi pasageri, cum ar fi: tacâmurile, aparatele de gătit, feţele de masă, instrumentele şi produsele de curăţare, instrumentele pentru lucrările de reparaţii şi întreţinere şi bunurile consumabile utilizate pentru conservarea, tratarea sau prepararea la bord a mărfurilor transportate, cum ar fi, de exemplu, gheaţa şi sarea pentru conservarea peştelui pe un vas de pescuit.

Justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată se realizează fie de furnizor/prestator, fie de beneficiar, pe baza documentelor care atestă că livrările de bunuri şi prestările de servicii sunt destinate scopurilor prevăzute de lege.

Scutirea se aplică atât pentru livrările de bunuri/prestările de servicii realizate în beneficiul direct al armatorilor de nave, cât şi în situaţia în care între furnizori/prestatori şi armator se interpune un agent de navă. Scutirea de taxă pentru prestările de servicii prevăzute la art. 143 alin. (1) lit. h) pct. 1 şi 3 C.fisc. [pct. 1 şi 3 de la operaţiunile pentru care se acordă scutire din acest subcapitol] se justifică de către prestatorul serviciilor, în măsura în care locul prestării serviciilor este considerat a fi în România şi dacă acesta ar fi fost persoana obligată la plata taxei, în cazul în care nu s-ar fi aplicat o scutire de taxă. Dacă locul prestărilor acestor servicii este în România, scutirea de taxă se justifică de beneficiarul serviciilor, dacă acesta ar fi persoana obligată la plata taxei, în situaţia în care operaţiunea nu ar fi scutită.

13.8. Scutiri în cazul aeronavelor utilizate de companiile aeriene care realizează, în principal, transport internaţional de persoane şi/sau de bunuri cu plată

Operaţiunile pentru care se acordă scutire sunt:

1. livrarea, modificarea, repararea, întreţinerea, leasingul şi închirierea aeronavelor, precum şi livrarea, leasingul, închirierea, repararea şi întreţinerea echipamentelor încorporate sau utilizate pe aceste aeronave[1];

[1] Conform art. 143 alin. (1) lit. i) pct. 1 C.fisc.

2. livrarea de carburanți și provizii destinate a fi utilizate pe aeronave[1];

3. prestarea de servicii, altele decât cele prevăzute la pct. 1 sau la art. 144[1] C.fisc., efectuate pentru nevoile directe ale aeronavelor și/sau pentru încărcătura acestora[2].

Livrările de bunuri și prestările de servicii prevăzute pct. 1 și 3 de mai sus cuprind, printre altele, operațiuni precum:

a) livrarea de echipamente încorporate în aeronave sau utilizate pe acestea;

b) modernizarea, renovarea, revizia și repararea aeronavelor, respectiv orice lucrări necesare pentru utilarea sau reutilarea acestora sau readucerea la starea lor inițială, inclusiv operațiuni precum vopsirea, refacerea instalațiilor, lucrări de tâmplărie, instalarea materialelor termoizolatoare și electrice;

c) serviciile necesare pentru menținerea aeronavelor, a echipamentelor și sistemelor acestora în perfectă stare de funcționare, inclusiv întreținerea, măsurile de prevenire a incendiilor, decontaminarea;

d) serviciile experților, prestate în cadrul lucrărilor de reparații și al lucrărilor pe care le presupun repararea, renovarea și întreținerea aeronavelor și a sistemelor și echipamentelor acestora. Aceste servicii includ și inspecțiile pentru constatarea respectării măsurilor de siguranță, inspecția aeronavelor, inspecția tehnică a echipamentelor, investigațiile legate de incendii sau alte calamități survenite la bord;

e) lucrări de reparații și întreținere a bunurilor integrate în aeronave sau care sunt direct și permanent utilizate pentru exploatare, cum ar fi containerele, făcute la comandă, utilizate în aeronave pentru depozitarea bagajelor, alimentelor;

f) leasingul și închirierea aeronavelor;

g) serviciile necesare pentru exploatarea aeronavelor și a încărcăturii acestora înainte, în timpul și după o călătorie, la sosirea în aeroporturi, la staționarea și la plecarea din aeroporturi, incluzând:

---

[1] Conform art. 143 alin. (1) lit. h) pct. 2 C.fisc.

[2] Conform art. 143 alin. (1) lit. h) pct. 3 C.fisc.

1. servicii necesare pentru aterizare, decolare sau staţionare în aeroporturi, inclusiv servicii constând în remorcare, împingere, protecţie, curăţenie;

2. utilizarea aeroporturilor şi, mai concret, utilizarea pistelor, serviciilor de telecomunicaţii şi utilizarea instalaţiilor radar;

3. serviciile administrative şi serviciile de comunicaţii;

h) servicii asigurate pentru nevoile directe ale pasagerilor şi echipajului şi/sau ale încărcăturii transportate de aeronave, inclusiv:

1. asistenţa necesară pasagerilor şi echipajului asigurată pe seama operatorului aerian cu ocazia transportului aerian, cum ar fi întocmirea documentelor de călătorie şi cazarea, masa şi băutura asigurate pasagerilor, în cazul în care aceste servicii trebuie asigurate în baza contractului de transport;

2. serviciile referitoare la bunurile transportate de aeronave, cum ar fi serviciile necesare pentru manipularea, protejarea şi conservarea bunurilor transportate, inclusiv serviciile asigurate de specialiştii în «daune» sau pentru protejarea mediului înconjurător, respectiv pentru prevenirea poluării ori contaminării acestor zone.

Prin provizii (menţionate la pct. 2 de la operaţiunile scutite de taxă) se înţelege bunurile necesare aprovizionării aeronavelor. Bunurile pentru aprovizionare şi alimentare cu combustibil cuprind, printre altele:

a) bunuri care sunt exclusiv utilizate pentru consumul la bord de către membrii echipajului şi pasagerii aeronavei, cum ar fi mâncarea şi băuturile;

b) combustibili şi lubrifianţi, în stare solidă, lichidă sau gazoasă. Aceste bunuri sunt necesare pentru funcţionarea corespunzătoare a motoarelor şi a altor utilaje şi echipamente aflate la bord;

c) consumabile, aparate şi proviziile utilizate de obicei la bord de echipaj şi pasageri, cum ar fi tacâmurile, aparatele de gătit, feţele de masă, instrumentele şi produsele de curăţare, uneltele pentru lucrările de reparaţii şi întreţinere şi bunurile consumabile utilizate pentru conservarea, tratarea sau prepararea la bord a mărfurilor transportate.

Atenţie!

În cazul companiilor aeriene care nu sunt stabilite în România, în scopul aplicării scutirilor se va considera că activitatea acestora

constă întotdeauna, în principal, în transportul internațional de persoane și/sau de mărfuri efectuat cu plată.

Atenție!

În cazul companiilor aeriene stabilite în România, Direcția generală aviație civilă din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii va emite un certificat care atestă faptul că activitatea acestora constă, în principal, în transportul internațional de persoane și/sau de mărfuri efectuat cu plată, care va fi transmis în copie furnizorilor/prestatorilor, ca document justificativ pentru aplicarea scutirii. Certificatul va fi eliberat la solicitarea companiilor aeriene, după cum urmează:

a) în cazul în care certificatul este solicitat în anul curent pentru anul următor, va fi avută în vedere activitatea desfășurată în anul solicitării și certificatul va fi valabil de la data de 1 ianuarie până la data de 31 decembrie a anului calendaristic următor;

b) în situația în care certificatul nu a fost solicitat în anul curent pentru anul următor, va fi avută în vedere activitatea desfășurată în anul precedent și certificatul va fi valabil de la data emiterii până la data de 31 decembrie a anului în care a fost eliberat;

c) în cazul companiilor aeriene nou-înființate, certificatul va fi eliberat în anul înființării pe baza planului de afaceri prezentat Direcției generale aviație civilă din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și va fi valabil de la data emiterii până la data de 31 decembrie a anului în care a fost eliberat.

Justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată se realizează pe baza documentelor care atestă că livrările de bunuri și prestările de servicii sunt destinate scopurilor prevăzute de lege și a certificatului menționat anterior, pentru companiile aeriene stabilite în România.

Scutirea prevăzută la pct. 1 și 3 de la operațiuni scutite se aplică atât pentru livrările de bunuri/prestările de servicii realizate în beneficiul direct al companiilor aeriene, cât și în situația în care între furnizori/prestatori și compania aeriană se interpune un agent de navă. Scutirea de taxă se justifică de către prestatorul serviciilor,

în măsura în care locul prestării serviciilor este considerat a fi în România și dacă acesta ar fi fost persoana obligată la plata taxei, în cazul în care nu s-ar fi aplicat o scutire de taxă. Dacă locul prestărilor de servicii este în România, scutirea de taxă se justifică de beneficiarul serviciilor, dacă acesta ar fi persoana obligată la plata taxei, în situația în care operațiunea nu ar fi scutită.

13.9. Livrări intracomunitare de bunuri, prevăzute la art. 143 alin. (2) lit. a) C.fisc.

În această categorie se cuprind livrările intracomunitare de bunuri efectuate de către o persoană care îi comunică furnizorului un cod valabil de înregistrare în scop de TVA, atribuit de autoritățile fiscale din alt Stat Membru, cu excepția:

1. livrărilor intracomunitare efectuate de o întreprindere mică, altele decât livrările intracomunitare de mijloace de transport noi;
2. livrărilor intracomunitare care au fost supuse regimului special pentru bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități.

Scutirea de taxă pe valoarea adăugată se justifică pe baza următoarelor documente:

a) factura, care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc. și în care să fie menționat codul de înregistrare în scopuri de TVA atribuit cumpărătorului în alt Stat Membru;

b) documentul care atestă că bunurile au fost transportate din România în alt Stat Membru; și, după caz,

c) orice alte documente, cum ar fi: contractul/comanda de vânzare/cumpărare, documentele de asigurare.

13.10. Livrări intracomunitare de mijloace de transport noi către un cumpărător care nu comunică furnizorului un cod valabil de înregistrare în scopuri de TVA

Scutirea de taxă se justifică prin:

a) factura care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc., sau, dacă furnizorul nu este o persoană impozabilă, prin contractul de vânzare-cumpărare;

b) documentul care atestă că bunurile au fost transportate din România în alt Stat Membru sau, după caz, prin dovada înmatriculării mijlocului de transport nou în Statul Membru de destinație.

13.11. Livrări intracomunitare de produse accizabile

Este vorba de livrările intracomunitare de produse accizabile (mai puțin livrările efectuate de o întreprindere mică sau livrările supuse regimului special de bunuri second-hand, obiecte de artă, obiecte de colecție și antichități) către o persoană impozabilă sau către o persoană juridică neimpozabilă care nu îi comunică furnizorului un cod valabil de înregistrare în scopuri de TVA, în cazul în care transportul de bunuri este efectuat conform art. 7 alin. (4) și (5) ori art. 16 din Directiva Consiliului 92/12/CEE din 25 februarie 1992 privind regimul general al produselor supuse accizelor și deținerea, circulația și controlul acestor produse.

Scutirea de taxă se justifică prin:

a) factura care trebuie să conțină informațiile prevăzute la art. 155 alin. (5) C.fisc., mai puțin codul de înregistrare în scopuri de TVA al cumpărătorului în alt Stat Membru;

b) documentul care atestă că bunurile au fost transportate din România în alt Stat Membru; și, după caz,

c) orice alte documente, cum ar fi: contractul/comanda de vânzare-cumpărare, documentele de asigurare.

13.12. Transferurile de bunuri [art. 128 alin. (10) C.fisc.]

Scutirea se justifică pe baza următoarelor documente:

a) autofactura prevăzută la art. 155 alin. (4) C.fisc., în care să fie menționat codul de înregistrare în scopuri de TVA atribuit în alt Stat Membru al persoanei care realizează transferul din România;

b) documentul care atestă că bunurile au fost transportate din România în alt Stat Membru.

13.13. Serviciile prestate de intermediari (prevăzute la art. 144[1] C.fisc.[1])

Scutirea de taxă se justifică de prestator în măsura în care locul prestării serviciului de intermediere este considerat a fi în România şi dacă acesta ar fi persoana obligată la plata TVA, în cazul în care nu s-ar aplica o scutire de TVA.

Beneficiarul serviciului de intermediere are obligaţia să justifice scutirea de taxă dacă locul prestării este considerat în România şi în situaţia în care acesta ar fi persoana obligată la plata taxei, dacă operaţiunea nu ar fi scutită.

Justificarea scutirii de taxă se realizează pe baza facturii de comision şi a documentelor care atestă că serviciile sunt prestate în legătură cu operaţiunile scutite.

§14. Sancţiuni

Pentru nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declaraţiilor de înregistrare fiscală sau de menţiuni: amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei, pentru persoanele juridice şi cu amendă de la 500 la 1.000 lei, pentru persoanele fizice[2].

Pentru neîndeplinirea la termen a obligaţiilor de declarare: amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei, pentru persoanele juridice şi cu amendă de la 500 la 1.000 lei, pentru persoanele fizice[3].

Pentru neplata la termenele legale a impozitului datorat: 0,1% pe zi din suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere[4] şi începând cu data de 1 iulie dobânzi şi penalităţi de întârziere, astfel:

---

[1] Sunt serviciile prestate de intermediarii care acţionează în numele şi în contul altei persoane, în cazul în care aceste servicii sunt prestate în legătură cu operaţiunile scutite prevăzute la art. 143 şi 144 C.fisc., cu excepţia operaţiunilor prevăzute la art. 143 alin. (1) lit. f) şi la art. 143 alin. (2) C.fisc.

[2] Art. 219 alin. (1) lit. a) şi alin. (2) lit. d) C.proc.fisc.

[3] Art. 219 alin. (1) lit. b) şi alin. (2) lit. d) C.proc.fisc.

[4] Art. 119-123 C.proc.fisc.

- dobânzi în cuantum de 0,5% (0,4% după 1 octombrie 2010[1]) pentru fiecare zi de întârziere, începînd cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv;

- penalități de întârziere în funcție de perioada de întârziere astfel:

a) dacă stingerea se realizează în primele 30 de zile de la scadență, nu se datorează și nu se calculează penalități de întârziere pentru obligațiile fiscale principale stinse;

b) dacă stingerea se realizează în următoarele 60 de zile, nivelul penalității de întârziere este de 5% din obligațiile fiscale principale stinse;

c) după împlinirea termenului prevăzut la lit. b), nivelul penalității de întârziere este de 15% din obligațiile fiscale principale rămase nestinse.

Pentru nedepunerea la termenele prevăzute de lege a Declarației 390VIES: amendă de 2% din suma totală a achizițiilor/livrărilor intracomunitare de bunuri nedeclarate sau, după caz, din diferențele nedeclarate rezultate ca urmare a declarațiilor incorecte ori incomplete[2].

Pentru nedepunerea la termenele legale a declarației 394: amendă de la 2.000 la 3.500 lei pentru persoanele fizice și amendă de la 12.000 la 14.000 lei pentru persoanele juridice[3].

Efectuarea de operațiuni intracomunitare de natura celor menționate la art. 158[2] alin. (1) C.fisc., fără înscrierea în Registrul operatorilor intracomunitari, se sancționează cu amendă de la 1.000 la 5.000 lei[4].

Atenție!

În cazul corectării declarațiilor recapitulative (390VIES) până la împlinirea termenului legal de depunere a acestora nu se aplică sancțiunea. De asemenea, nu se sancționează contravențional

---

[1] Nivelul poate fi modificat prin legile bugetare anuale.

[2] Art. 219[1] C.proc.fisc.

[3] Art. 219 alin. (1) lit. f) și alin. (2) lit. c) C.proc.fisc..

[4] Art. 219[2] alin. (2) C.proc.fisc.

persoanele care, ulterior termenului legal de depunere, corectează declarațiile ca urmare a unui fapt neimputabil persoanei impozabile.

Amenda se reduce cu 50% în situația în care persoana impozabilă corectează declarația recapitulativă până la termenul legal de depunere a următoarei declarații recapitulative.

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul VI
Impozitul pe profit

§1. Cadrul legal

1. Codul fiscal[1], republicat, cu modificările şi completările ulterioare, Titlul II, „Impozitul pe profit";

2. Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, cu modificările şi completările ulterioare[2];

3. Codul de procedură fiscală, republicat[3], cu modificările şi completările ulterioare (art. 72-77 şi art. 81-84);

4. Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală[4].

§2. Contribuabilii care datorează impozit pe profit[5]:

a) persoanele juridice române:

- pentru profitul impozabil obţinut din orice sursă, atât din România, cât şi din străinătate;

---

[1] Codul fiscal a fost aprobat prin Legea nr. 571/2003 (M.Of. nr. 927 din 23 decembrie 2003).

[2] Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal au fost aprobate prin H.G. nr. 44/2004 (M.Of. nr. 112 din 6 februarie 2004).

[3] Codul de procedură fiscală a fost aprobat prin Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003, republicată (M.Of. nr. 513 din 31 iulie 2007).

[4] Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală au fost aprobate prin H.G. nr. 1050/2004 (M.Of. nr. 651 din 20 iulie 2004).

[5] Art. 13 C.fisc.

- împreună cu persoanele fizice rezidente, pentru veniturile realizate atât în România, cât şi în străinătate din asocieri care nu dau naştere unei persoane juridice.

Fac parte din această categorie:

- companiile naţionale;
- societăţile naţionale;
- regiile autonome, indiferent de subordonare;
- societăţile comerciale, indiferent de forma juridică de organizare şi de forma de proprietate, inclusiv cele cu participare cu capital străin sau cu capital integral străin;
- societăţile agricole şi alte forme de asociere agricolă cu personalitate juridică;
- organizaţiile cooperatiste;
- instituţiile financiare şi instituţiile de credit;
- fundaţiile;
- asociaţiile;
- organizaţiile;
- orice altă entitate care are statutul legal de persoană juridică constituită potrivit legislaţiei române. Intră în această categorie sindicatele, patronatele etc.

Atenţie!

Potrivit art. 15 alin. (2) C.fisc., organizaţiile nonprofit, organizaţiile sindicale şi organizaţiile patronale sunt **scutite de la plata impozitului pe profit**, dar NUMAI pentru următoarele tipuri de venituri:

a) cotizaţiile şi taxele de înscriere ale membrilor;

b) contribuţiile băneşti sau în natură ale membrilor şi simpatizanţilor;

c) taxele de înregistrare stabilite potrivit legislaţiei în vigoare;

d) veniturile obţinute din vize, taxe şi penalităţi sportive sau din participarea la competiţii şi demonstraţii sportive;

e) donaţiile şi banii sau bunurile primite prin sponsorizare;

f) dividendele şi dobânzile obţinute din plasarea disponibilităţilor rezultate din venituri scutite;

g) veniturile pentru care se datorează impozit pe spectacole;

h) resursele obținute din fonduri publice sau din finanțări nerambursabile;

i) veniturile realizate din acțiuni ocazionale precum: evenimente de strângere de fonduri cu taxă de participare, serbări, tombole, conferințe, utilizate în scop social sau profesional, potrivit statutului acestora;

j) veniturile excepționale rezultate din cedarea activelor corporale aflate în proprietatea organizațiilor nonprofit, altele decât cele care sunt sau au fost folosite într-o activitate economică;

k) veniturile obținute din reclamă și publicitate, realizate de organizațiile nonprofit de utilitate publică, potrivit legilor de organizare și funcționare, din domeniul culturii, cercetării științifice, învățământului, sportului, sănătății, precum și de camerele de comerț și industrie, organizațiile sindicale și organizațiile patronale.

l) sumele primite ca urmare a nerespectării condițiilor cu care s-a făcut donația/sponsorizarea, potrivit legii, sub rezerva ca sumele respective să fie utilizate de către organizațiile nonprofit, în anul curent sau în anii următori, pentru realizarea scopului și obiectivelor acestora, potrivit actului constitutiv sau statutului, după caz;

m) veniturile realizate din despăgubiri de la societățile de asigurare pentru pagubele produse la activele corporale proprii, altele decât cele care sunt utilizate în activitatea economică;

n) sumele primite din impozitul pe venit datorat de persoanele fizice, potrivit prevederilor Titlului III din Codul fiscal.

O problemă de lămurit

Potrivit legii, scopul înființării asociațiilor și fundațiilor este desfășurarea unei activități dezinteresate (activitate culturală, sportivă, caritabilă etc.), iar nu obținerea unui profit. Deci asociațiile și fundațiile nu au calitatea de comerciant[1].

[1] *St.D. Cărpenaru*, Drept comercial român, Ed. All Beck, București, 1998, p. 74.

Asociațiile pot să constituie societăți comerciale, în condițiile Legii nr. 31/1990[1], și pot participa astfel la viața comercială:

a) efectuând acte de comerț izolate sau accesorii, în cadrul limitat de principiul specialității capacității lor de folosință (art. 34 al Decretului nr. 31/1954).

b) participând ca partener al unui comerciant, la un act subiectiv de comerț (art. 4 C.com.).

c) constituind societăți comerciale (întreprinderi).

Prevederile de mai sus, preluate din legislația comercială, se interpretează sistematic cu cele din legislația fiscală astfel: potrivit art. 15 alin. (3) C.fisc., sunt exceptate de la plata impozitului pe profit persoanele juridice fără scop patrimonial, pentru veniturile realizate din activități economice:

a) până la nivelul echivalentului în lei de 15.000 euro, realizate într-un an fiscal;

b) dar nu mai mult de 10% din veniturile totale scutite de la plata impozitului pe profit, prevăzute mai sus (cotizațiile membrilor; contribuțiile bănești sau în natură ale membrilor și simpatizanților etc.).

Per a contrario, persoanele juridice române fără scop patrimonial plătesc impozit pe profitul corespunzător veniturilor economice care exced limita minimului dintre 15.000 euro și 10% din veniturile neimpozabile precizate la art. 15 alin. (2) C.fisc., cota de impozit pe profit fiind, după caz, cea prevăzută la art. 17 sau art. 18 alin. (1) C.fisc.

b) persoanele juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent în România;

Precizare și condiție esențială

Intră în această categorie persoanele juridice străine, cum sunt:

- companiile;
- fundațiile[2];

---

[1] CSJ, secț. com., dec. nr. 180/1992, în Probleme de drept din deciziile Curții Supreme de Justiție, 1990-1992, p. 476.

[2] Sunt scutite de la plata impozitului pe profit fundațiile române constituite ca urmare a unui legat. În conformitate cu O.G. nr. 26/2000 cu

- asociațiile;
- organizațiile;
- orice entități similare, înființate și organizate în conformitate cu legislația unei alte țări,

DACĂ își desfășoară activitatea, integral sau parțial, prin intermediul unui sediu permanent în România, așa cum este definit acesta în Codul fiscal[1], de la începutul activității sediului.

c) persoanele juridice străine și persoanele fizice nerezidente care desfășoară activitate în România într-o asociere fără personalitate juridică;

d) persoanele juridice străine care realizează venituri din/sau în legătură cu proprietăți imobiliare situate în România sau din vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română;

e) persoanele fizice rezidente asociate cu persoanele juridice române (asociere ce nu dă naștere unei persoane juridice);

f) persoanele juridice cu sediul social în România, înființate potrivit legislației europene.

Precizare: cum se determină, conform legii române, dacă o persoană juridică este de naționalitate română sau străină?

---

privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu Normele de aplicare ale Codului fiscal aferente art. 15 alin. (1) lit. a), acest tip de fundație este subiectul de drept înființat de una sau mai multe persoane, care, pe baza unui act juridic pentru cauză de moarte, constituie un patrimoniu afectat în mod permanent și irevocabil realizării unui scop de interes general sau, după caz, comunitar. Fundația care nu îndeplinește condițiile de mai sus este supusă obligației de plată a impozitului pe profit, conform art. 13 lit. a) C.fisc. și pct. 1 din Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal.

[1] A se vedea art. 8 C.fisc.

Naţionalitatea unei persoane juridice este determinată după criterii ce pot fi diferite în sistemele de drept ale statelor. În dreptul român există un criteriu de drept comun pentru determinarea naţionalităţii persoanelor juridice, precum şi criterii speciale, precizate în diferite reglementări aplicabile în materie.

A) **Criteriul de drept comun** este stabilit, în primul rând, de Legea nr. 105/1992 privind raporturile de drept internaţional privat, la art. 41 alin. (l) din lege: statutul organic al persoanei juridice este cârmuit de legea sa naţională; art. 40 alin. (1): „Persoana juridică are naţionalitatea statului pe al cărui teritoriu şi-a stabilit, potrivit actului constitutiv, sediul social".

Aşadar, potrivit acestui criteriu, persoana juridică va fi română sau străină, după cum are sediul în ţară sau în străinătate.

Sediul social este stabilit, după cum arată textul art. 40 alin. (l) precitat, „potrivit actului constitutiv" – astfel spus, este sediul statutar –, ceea ce denotă că în determinarea sediului primordială este voinţa fondatorilor persoanei juridice respective.

Criteriul sediului social, pentru determinarea naţionalităţii – române sau străine – a unei persoane juridice este prevăzut:

a) în legislaţia naţională: potrivit art. 1 alin. (2) al Legii nr. 31/1990 privind societăţile comerciale, societăţile comerciale cu sediul în România sunt persoane juridice române. Societatea comercială are o naţionalitate proprie, distinctă de cetăţeniile sau naţionalităţile persoanelor fizice sau juridice care o compun.

b) Convenţiile internaţionale care consacră criteriul sediului social sunt, în special[1]:

- tratatele de asistenţă juridică încheiate de România (de regulă). De exemplu, Tratatul de asistenţă juridică în materie civilă şi penală dintre România şi R.P. Chineză (ratificat de România prin Legea nr. 12/1992) prevede, în art. 2, că dispoziţiile sale se aplică, în mod corespunzător, şi „persoanelor juridice înfiinţate în conformitate cu legile părţii contractante pe teritoriul căreia îşi are sediul, dacă în legislaţia internă nu se prevede altfel".

---

[1] *D.A. Sitaru*, Dreptul comerţului internaţional privat. Tratat, Ed. Actami, Bucureşti, 1997, p. 146 şi urm.

- unele tratate de comerț și navigație. De exemplu, Tratatul de comerț și navigație încheiat cu Japonia (ratificat prin Decretul nr. 22/1970).

Atenție!

Criteriul de drept comun pentru determinarea naționalității persoanei juridice este **regula**, aplicabilă ori de câte ori nu există o reglementare care să prevadă un criteriu special în materie.

B) **Criterii speciale** pentru determinarea naționalității unei persoane juridice sunt întâlnite în rare cazuri, în dreptul român, și aceasta mai ales în convenții internaționale, pentru situații deosebite. Cel mai adesea, în cazurile în care apar, asemenea criterii nu privesc naționalitatea în ansamblu, a persoanei juridice, ci numai apartenența ei la un anumit stat, privită prin prisma unor efecte juridice speciale, pe care respectiva convenție internațională le reglementează.

Astfel, unul din aceste criterii speciale este cel al **controlului**. Conform acestui criteriu, o persoană juridică poate fi socotită ca aparținând unui stat străin datorită controlului care se exercită asupra ei de către interese străine (capital străin, acționari străini etc.).

Exemplu[1]**:**

• în Convenția pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și persoane ale altor state de la Washington din 1965 (ratificată de România prin Decretul nr. 62/1975), se prevede, în art. 25 parag. 2 lit. b), că o persoană juridică care posedă naționalitatea statului parte la litigiul cu privire la o investiție poate fi considerată de către părțile litigante ca aparținând unui alt stat, „din cauza controlului exercitat asupra acesteia de către interese străine". Se remarcă deci că, în aplicarea acestui text, nu se determină naționalitatea persoanei juridice, ci numai „apartenența" ei la un stat străin pentru efectele specifice (limitate) pe care convenția le implică, respectiv litigiile cu privire la o investiție.

---

[1] Ibidem, p. 147.

§3. Obligații de înregistrare

La înființare sau ulterior, când se modifică datele declarate anterior – declarația 010 Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni pentru persoane juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică, cod M.F.P. 14.13.01.10.11/1[1].

Când un contribuabil se înființează sau încetează să existe în cursul unui an fiscal, perioada impozabilă este perioada din anul fiscal pentru care contribuabilul a existat.

Precizări:

A. În cazul **înființării** unui contribuabil într-un an fiscal perioada impozabilă începe:

a) de la data înregistrării acestuia la registrul comerțului, dacă are această obligație (a se vedea art. 1 din Legea nr. 26/1990 privind Registrul Comerțului):

b) de la data înregistrării în registrul condus special de judecătorii, dacă are această obligație (în cazul asociațiilor și fundațiilor, precum și altor organizații nonprofit pentru care legea prevede înregistrarea în registrul Judecătoriei);

c) de la data intrării în vigoare a contractelor de asociere, în cazul asocierilor care nu dau naștere unei noi persoane juridice.

B. Termenul folosit în pct. 9 al Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal – acela de „înființare" – nu este cel mai fericit ales și poate da naștere la confuzii și la aplicări arbitrare ale legii. Aceasta deoarece:

a) Legea societăților comerciale vorbește nu de „înființare", ci de „constituire". Astfel, potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, societatea în nume colectiv și în comandită simplă se constituie prin contract de societate, iar societatea pe acțiuni, în comandită pe acțiuni și cu răspundere limitată se constituie prin

[1] O.M.F.P. nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor, modificat prin O.M.F.P. nr. 34/2011.

contract de societate şi statut. Societatea cu răspundere limitată unipersonală se constituie numai în baza statutului [art. 5 alin. (2)];

b) Aceeaşi lege arată, la art. 41, că societatea comercială este persoană juridică de la data înmatriculării în registrul comerţului.

Care este aşadar – ca să putem aplica Codul fiscal şi normele de aplicare în materia impozitului pe profit – momentul „înfiinţării" societăţii comerciale: cel al constituirii sau cel al dobândirii personalităţii juridice?

După cum a arătat literatura juridică, data înmatriculării societăţii comerciale constituie data de naştere a societăţii comerciale ca persoană juridică[1]. Această opinie este în conformitate cu prevederile Decretului nr. 31/1954 privind persoanele juridice, care arată, în art. 28, că persoana juridică ia fiinţă, după caz:

- prin actul de dispoziţiune al organului competent al puterii sau administraţiei de stat;
- prin actul de înfiinţare al celor care o constituie, recunoscut de organul puterii sau administraţiei de stat, competent a verifica numai dacă sunt întrunite cerinţele legii pentru ca acea persoană juridică să poată lua fiinţă;
- prin actul de înfiinţare al celor care o constituie, cu prealabila autorizare a organului puterii sau administraţiei de stat, competent a aprecia oportunitatea înfiinţării ei;
- printr-un alt mod reglementat de lege.

Aşadar, persoana juridică se înfiinţează nu prin întocmirea actului constitutiv (actului de înfiinţare), ci numai din momentul recunoaşterii sau autorizării acestuia de către autoritatea competentă de stat – în acest caz judecătorul delegat de la Registrul Comerţului. Cu alte cuvinte, dacă coroborăm prevederile legale, singura concluzie posibilă este că „înfiinţarea" societăţii comerciale are loc în momentul înregistrării acesteia în Registrul Comerţului, ca societate comercială, cu sediu social, acţionari, capital social etc. Mai mult, prin excepţie de la caracterul executoriu al

---

[1] *M. Şcheaua*, Legea societăţilor comerciale comentată şi adnotată, Ed. All Beck, Bucureşti, 2000, p. 40.

încheierilor judecătorului delegat [art. 26 alin. (2) din Legea nr. 26/1990, republicată] şi al oricărei încheieri pronunţate în materie necontencioasă [art. 336 alin. (1) C.proc.civ.], înmatricularea se va efectua doar după 24 de ore de la data la care încheierea a *devenit irevocabilă.* Aşa cum s-a arătat, raţiunea este că naşterea persoanei juridice nu poate fi supusă incertitudinii unei hotărâri care ar putea fi desfiinţată[1].

Reţinem aşadar că, prin excepţie de la regulile dreptului comun, societatea comercială nouă ia naştere nu în momentul autorizării funcţionării de către judecătorul delegat, ci doar după 24 de ore de la data la care încheierea a *devenit irevocabilă.*

Cu toate acestea, **Normele metodologice arată** la pct. 9 lit. a) că în cazul înfiinţării unui contribuabil într-un an fiscal perioada impozabilă începe de la data înregistrării acestuia la registrul comerţului, dacă are această obligaţie.

C. O problemă referitoare la înfiinţare şi la înregistrarea fiscală aferentă, pentru calculul impozitului pe profit, apare şi în cazul **divizării** societăţii comerciale.

Potrivit art. 41 din Decretul nr. 31/1954 privind persoanele juridice, divizarea se face prin împărţirea întregului patrimoniu al unei persoane juridice între mai multe persoane juridice care există SAU **care iau, astfel, fiinţă.** Această prevedere se aplică atât societăţilor comerciale, cât şi organizaţiilor nonprofit (ca de altfel oricărei persoane juridice).

Rezultă deci că prin divizare pot apărea (se înfiinţează) persoane juridice noi, concomitent sau nu cu dispariţia persoanei juridice vechi (aceasta poate să dispară sau, dimpotrivă, îşi poate continua activitatea sub aceeaşi denumire, dar cu patrimoniul diminuat, eventual cu obiectul de activitate restrâns etc.).

În cazul societăţilor comerciale s-a arătat că **divizarea** este operaţia prin care o societate transmite întregul său patrimoniu către două sau mai multe societăţi existente sau care iau astfel

---

[1] *I. Băcanu*, Legea nr. 31/ 1990 privind societăţile comerciale, republicată, Ed. Lumina Lex, Bucureşti, 1998, p. 105.

ființă, în schimbul atribuirii de acțiuni sau de părți sociale ale acestora către asociații societății divizate[1].

În cazul divizării prin **absorbție**, societatea comercială transmițătoare își transferă cu titlu universal patrimoniul către două sau mai multe societăți beneficiare existente, care urmează să atribuie acțiuni sau părți sociale către asociații societății divizate. **Contopirea** rezidă într-o divizare ce intervine, în condiții similare, între societatea transmițătoare și două sau mai multe societăți beneficiare, care iau naștere și ale căror acțiuni sau părți sociale urmează să fie atribuite de către asociații societăților divizate[2].

Potrivit art. 238 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, „divizarea se face prin împărțirea întregului patrimoniu al unei societăți care își încetează existența între două sau mai multe societăți existente sau care iau astfel ființă". Această dispoziție normativă vizează numai ipoteza divizării totale, iar o atare ipoteză nu comportă modificarea actului constitutiv.

Termenii problemei sunt însă diferiți – după cum s-a arătat în doctrină – dacă ne raportăm la rezultatele sau finalitatea divizării, în modalitățile absorbției și contopirii. Numai prima ipoteză comportă o modificare a actelor societăților între care se împarte patrimoniul societății divizate. Modificarea respectivă privește tocmai majorarea capitalului social cu segmentul de patrimoniu care se încorporează în patrimoniul societății beneficiare. Cea de-a doua ipoteză (care presupune că prin efectul divizării se formează societăți comerciale noi) nu este de luat în considerare din punctul de vedere al modificării actului constitutiv. Aici nu se pune problema modificării unui sau unor acte constitutive, deoarece asemenea acte juridice nu preexistă divizării, ci ele se întocmesc ca efect al divizării[3].

---

[1] *I. Băcanu*, Modificarea capitalului social al societăților comerciale, Ed. Lumina Lex, București, 1996, p. 129.

[2] *O. Căpățînă*, Societățile comerciale, ed. a II-a, Ed. Lumina Lex, 1996, p. 369.

[3] *M. Costin, C.A. Jeflea*, Societățile comerciale de persoane, Ed. Lumina Lex, București, 1999, p. 428.

D. Aceleaşi discuţii le comportă şi problema **fuziunii** unor persoane juridice, care este tot o modificare a actului de înfiinţare. Potrivit Decretului nr. 31/1954 privind persoanele juridice, persoana juridica încetează de a avea fiinţă prin comasare, divizare sau dizolvare (art. 40), iar comasarea se face prin absorbirea unei persoane juridice de către o altă persoană juridică sau prin fuziunea mai multor persoane juridice pentru a alcătui o persoană juridică nouă. Legea nr. 31/1990 a societăţilor comerciale arată, la art. 238 alin. (1), că fuziunea se face prin absorbirea unei societăţi de către o altă societate sau prin contopirea a două sau mai multe societăţi pentru a alcătui o societate nouă. La rândul său, literatura juridică din domeniul societăţilor comerciale arată că **fuziunea** constituie modul de concentrare a societăţilor comerciale, având aceeaşi naţionalitate sau naţionalităţi diferite, concretizat în reunirea a două sau mai multe asemenea societăţi pentru a forma o societate comercială DISTINCTĂ de acelea care i-au dat naştere sau pentru a amplifica volumul activităţii uneia dintre ele prin încorporarea celorlalte[1]. Aşa fiind, rezultă că prin fuziune se poate naşte o persoană juridică nouă (caz în care sunt aplicabile precizările noastre de la pct. 1 şi 2 de mai sus) sau una dintre persoanele juridice să o înglobeze (să o absoarbă) pe cealaltă, caz în care nu se înfiinţează o societate nouă.

E. Atenţionare specială!

Aportul parţial de activ social se deosebeşte atât de fuziune, cât şi de divizare, întrucât societatea aportatoare rămâne în fiinţă. Operaţia[2] nu poate fi considerată nici ca simplu aport în natură, deoarece odată cu activul se transmite – ca la divizare – şi pasivul

---

[1] *M.N. Costin*, Dicţionar de drept internaţional al afacerilor, Ed. Lumina Lex. Bucureşti, 1996, p. 129.

[2] A se vedea Ordinul nr. 1376/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind reflectarea în contabilitate a principalelor operaţiuni de fuziune, divizare, dizolvare şi lichidare a societăţilor comerciale, precum şi retragerea sau excluderea unor asociaţi din cadrul societăţilor comerciale şi tratamentul fiscal al acestora (M.Of. nr. 1.012 din 3 noiembrie 2004).

aferent. Aportul parțial operează o transmisiune cu titlu universal, înglobând atât bunuri mobile, cât și bunuri imobile, un activ, dar și pasivul corespunzător[1]. Prin opoziție cu divizarea propriu-zisă, asemenea aporturi parțiale de active cu pasivul aferent exclud dizolvarea societății transmițătoare, care își continuă activitatea statutară, cu patrimoniul restant după deducerea celui transferat celorlalte entități colective[2].

F. O problemă referitoare la momentul efectiv al nașterii unei societăți comerciale – implicit referitoare la momentul înregistrării fiscale – apare în caz de **schimbare a formei juridice a societății comerciale** (bunăoară, din societate cu răspundere limitată în societate pe acțiuni): potrivit art. 205 din Legea nr. 31/1990, schimbarea formei societății, prelungirea duratei ei sau alte modificări ale actului constitutiv al societății nu atrag crearea unei persoane juridice noi – deci noua persoană juridică, cu formă schimbată, NU are obligația (re)înregistrării – conform Legii societăților comerciale.

Însă conform art. 77 C.proc.fisc.:

(1) Modificările ulterioare ale datelor din declarația de înregistrare fiscală trebuie aduse la cunoștință organului fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în termen de 30 de zile de la data producerii acestora, prin completarea și depunerea declarației de mențiuni.

(2) La încetarea condițiilor care au generat înregistrarea fiscală, contribuabilii au obligația de a preda organelor fiscale, în vederea **anulării, certificatul de înregistrare fiscală**, *odată cu depunerea declarației de mențiuni.*

Punctul 74.4. din Normele de aplicare a Codului de procedură fiscală, în cazul comercianților, modificările intervenite în datele declarate inițial de comercianți și înscrise în certificatul de înregistrare, inclusiv cele privitoare la înregistrarea în/scoaterea din

---

[1] *I. Băcanu*, Modificarea capitalului social al societăților comerciale, Ed. Lumina Lex, București, 1996, p. 130-131.

[2] *O. Căpățînă*, Societățile comerciale, ed. a II-a, Ed. Lumina Lex, București, 1996, p. 370.

evidenţă ca plătitori de TVA, se fac prin completarea şi depunerea cererii de înregistrare a menţiunilor/cererii de preschimbare a certificatului de înregistrare, potrivit dispoziţiilor legale privind înregistrarea comercianţilor. **Modificările intervenite în datele declarate iniţial în vectorul fiscal vor fi declarate la organul fiscal competent.**

§4. Obligaţii declarative cu ocazia plăţii şi definitivării impozitului pe profit anual

În cursul anului, **impozitul pe profit** se declară prin formularul **100 Declaraţie privind obligaţiile de plată la bugetul de stat, cod 14.13.01.99/bs**[1].

Locul şi modul de depunere a formularului 100

Declaraţia privind obligaţiile de plată la bugetul de stat se depune la organul fiscal în a cărui evidenţă fiscală contribuabilul este înregistrat ca plătitor de impozite şi taxe.

Declaraţia privind obligaţiile de plată la bugetul de stat se completează cu ajutorul programului de asistenţă (în cazul contribuabililor care nu folosesc pentru depunere mijloacele electronice de transmitere la distanţă). Formularul se depune în format hârtie, semnat şi ştampilat conform legii, cu codificarea informaţiei prin cod de bare.

Contribuabilii mari şi mijlocii au obligaţia depunerii declaraţiei fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, prin intermediul Sistemului Electronic Naţional[2]. De asemenea, şi

---

[1] O.P.A.N.A.F nr. 73/2011 pentru modificarea Ordinului preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală nr. 101/2008 privind aprobarea modelului şi conţinutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor, taxelor şi contribuţiilor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reţinere la sursă (M.Of. nr. 89 din 3 februarie 2011).

[2] Conform O.P.A.N.A.F nr. 2520/2010 privind depunerea declaraţiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă de către contribuabilii mari şi mijlocii (M.Of. nr. 670 din 1 octombrie 2010).

contribuabilii mici pot depune declarația prin mijloace electronice de transmitere la distanță ca metodă alternativă de declarare.

Termenele de depunere

Termenul de plată este trimestrial, până pe data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului (25 aprilie, 25 iulie, 25 octombrie și 25 ianuarie a anului următor) pentru:

- plăți anticipate, în contul impozitului pe profit anual, datorate de societăți comerciale bancare, persoane juridice române și sucursalele din România ale băncilor, persoane juridice străine;
- impozitul pe profit, datorat de persoane juridice române, altele decât cele care datorează plăți anticipate în contul impozitului pe profit și a celor care plătesc impozitul pe profit anual
- impozitul pe profit din asociere, datorat de persoanele fizice (acest impozit este calculat, reținut și virat la bugetul de stat de către persoana juridică ce ține evidența asocierii);
- impozit pe profit datorat de persoane juridice străine, altele decât cele care datorează impozit pe profit sub formă de plăți anticipate: impozit pe profit datorat de persoane juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent în România, impozit pe profit din asociere fără personalitate juridică, impozit pe profit datorat de persoane juridice străine care vând/ cesionează proprietăți imobiliare situate în România sau titluri de participare deținute la o persoană juridică română, conform art.13 lit. b), c) și d) C.fisc.

ATENȚIE! Contribuabilii prevăzuți la art. 34 alin. (1) lit. b) C.fisc., cu modificările și completările ulterioare, și care au definitivat închiderea exercițiului financiar anterior până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor celui de raportare depun declarația anuală de impozit pe profit fără a depune formularul 100 pentru impozitul pe profit pentru trimestrul IV al anului de raportare.

Precizare

Declararea impozitului pe profit pentru veniturile obținute de persoanele juridice străine din proprietăți imobiliare și din

vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deţinute la o persoană juridică română se realizează astfel:

- în situaţia în care plătitorul de venit nu este o persoană juridică română sau un sediu permanent din România al unei persoane juridice străine, obligaţia declarării impozitului pe profit revine persoanei juridice străine care realizează veniturile, respectiv reprezentantului fiscal/împuternicitului desemnat pentru îndeplinirea acestei obligaţii;
- în situaţia în care plătitorul de venit este o persoană juridică română sau un sediu permanent din România al unei persoane juridice străine, obligaţia declarării impozitului pe profit pentru persoana juridică străină care realizează veniturile revine plătitorului de venit.

Atenţie! Organizaţiile nonprofit şi contribuabilii care obţin venituri majoritar din cultura cerealelor şi a plantelor tehnice, pomicultură şi viticultură au obligaţia de a declara şi plăti impozitul pe profit anual până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul. **Aceşti contribuabili nu completează şi nu depun formularul 100.**

Corectarea informaţiilor impozitului pe profit declarat prin formularul 100 se realizează prin intermediul formularului 710 „Declaraţie rectificativă", cod 14.13.01.00/r[1] .

În cazul formularului 710, contribuabilii mari şi mijlocii au obligaţia depunerii declaraţiei fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, prin intermediul Sistemului Electronic Naţional. De asemenea, şi contribuabilii mici pot depune declaraţia prin mijloace electronice de transmitere la distanţă ca metodă alternativă de declarare.

Atenţie! Sumele înscrise în formularul 710 nu cuprind diferenţele de impozit pe profit stabilite prin acte de control.

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 1340/2009 privind aprobarea modelului şi conţinutului formularului 710 „Declaraţie rectificativă", cod 14.13.01.00/r (M.Of. nr. 508 din 23 iulie 2009).

Declararea impozitului pe profit anual se realizează prin intermediul formularului **101 Declarație privind impozitul pe profit, cod 14.13.01.04**[1].

Locul și modul de depunere a formularului 101

Formularul se depune la organul fiscal în a cărui evidență fiscală contribuabilul este înregistrat ca plătitor de impozite și taxe.

Declarația privind impozitul pe profit se completează cu ajutorul programului de asistență. Formularul se depune în format hârtie, semnat și ștampilat conform legii, cu codificarea informației prin cod de bare sau prin mijloace electronice de transmitere la distanță, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Contribuabilii mari și mijlocii au obligația depunerii declarației fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, prin intermediul Sistemului Electronic Național[2]. De asemenea, și contribuabilii mici pot depune declarația prin mijloace electronice de transmitere la distanță ca metodă alternativă de declarare.

Termenul de depunere

Termenul de depunere este 25 aprilie inclusiv a anului următor celui pentru care se depune, cu următoarele excepții:

- contribuabilii prevăzuți la art. 34 alin. (1) lit. b) C.fisc., care definitivează până la data de 25 februarie închiderea exercițiului financiar anterior, organizațiile nonprofit, precum și contribuabilii care obțin venituri majoritare din cultura cerealelor și a plantelor tehnice, din pomicultură și viticultură au obligația să completeze și să depună declarația privind impozitul pe profit până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul.

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 2689/2010 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 101/2008 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor, taxelor și contribuțiilor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă (M.Of. nr. 789 din 25 noiembrie 2010).

[2] Conform O.P.A.N.A.F nr. 2520/2010 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță de către contribuabilii mari și mijlocii (M.Of. nr. 670 din 1 octombrie 2010).

- contribuabilii care încetează să existe în cursul anului fiscal au obligaţia să completeze şi să depună declaraţia privind impozitul pe profit până la data depunerii situaţiilor financiare la registrul comerţului.

Termenul de depunere reprezintă şi termen de plată pentru impozitul pe profit (diferenţa de plată rezultată din compararea impozitului plătit în cursul anului cu impozitul pe profit anual sau chiar impozitul pe profit anual în cazul organizaţiilor nonprofit, precum şi contribuabililor care obţin venituri majoritare din cultura cerealelor şi a plantelor tehnice, din pomicultură şi viticultură, în cazul lor impozitul determinându-se şi plătindu-se anual).

Atenţie! Pentru declararea impozitului pe profit aferent anului 2010 formularul 101 are un specific aparte ca urmare a faptului că s-a eliminat impozitul minim începând cu 1 octombrie 2010 (prin O.U.G. nr. 87/2010[1]). Astfel, alin. (16) al art. 34 C.fisc. devine:

„Contribuabilii care, până la data de 30 septembrie 2010 inclusiv, au fost obligaţi la plata impozitului minim, pentru definitivarea impozitului pe profit datorat pentru anul fiscal 2010, aplică următoarele reguli:

a) pentru perioada 1 ianuarie -30 septembrie 2010:

- determinarea impozitului pe profit aferent perioadei respective şi efectuarea comparaţiei cu impozitul minim anual, prevăzut la art. 18 alin. (3), recalculat în mod corespunzător pentru perioada 1 ianuarie – 30 septembrie 2010, prin împărţirea impozitului minim anual la 12 şi înmulţirea cu numărul de luni aferent perioadei respective, în vederea stabilirii impozitului pe profit datorat;

- stabilirea impozitului pe profit datorat;

- prin excepţie de la prevederile alin. (1), (5) şi (11) şi ale art. 35 alin. (1), depunerea declaraţiei privind impozitul pe profit pentru perioada 1 ianuarie – 30 septembrie 2010 şi plata impozitului pe profit datorat din definitivarea impunerii, până la data de 25 februarie 2011;

b) pentru perioada 1 octombrie – 31 decembrie 2010:

---

[1] M.Of. nr. 669 din 30 septembrie 2010.

- contribuabilii depun declarația privind impozitul pe profit și plătesc impozitul pe profit datorat potrivit prevederilor alin. (1), (5) și (11) și ale art. 35 alin. (1)".

Conform Normelor de aplicare a Codului fiscal[1], contribuabilii care în cel puțin unul din primele 3 trimestre ale anului 2010 au datorat impozitul minim vor depune două declarații 101, aferent celor două perioade fiscale, iar cei care din compararea impozitului minim cu impozitul pe profit pentru fiecare din primele trei trimestre ale anului 2010 au datorat impozitul pe profit vor depune o singură declarație 101, aferentă întregului an 2010.

În cazul societăților comerciale bancare și a societăților care obțin venituri majoritar din cultura cerealelor și a plantelor tehnice, pomicultură și viticultură (și pentru care, în mod normal impozitul pe profit se determină anual) se va determina impozitul pe profit aferent perioadei 1 ianuarie – 30 septembrie 2010, iar dacă din compararea lui cu impozitul minim va rezulta de plată impozitul minim se va depune o declarație 101 aferentă perioadei 1 ianuarie 2010 – 30 septembrie 2010 și o declarație 101 aferentă perioadei 1 octombrie 2010 – 31 decembrie 2010. Dacă impozitul pe profit aferente primelor 3 trimestre este mai mare decât impozitul minim, se va depune o singură declarație 101, aferentă întregului an 2010.

Formularul 104 „Declarație privind distribuirea între asociați a veniturilor și cheltuielilor", cod 14.13.01.01/dv[2]

Declarația privind distribuirea între asociați a veniturilor și cheltuielilor se completează și se depune pentru asocierile fără

---

[1] Modificate prin H.G. nr. 150/2010 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicarea a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin H.G. nr. 44/2004, precum și pentru modificarea și completarea H.G. nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc (M.Of. nr. 150 din 8 martie 2010).

[2] Ordinul președintelui ANAF nr. 101/2008 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor, taxelor și contribuțiilor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă, modificat prin ordinal președintelui ANAF nr. 1809/2008.

personalitate juridică, constituite între contribuabilii prevăzuţi la art. 13 lit. c) şi e) C.fisc., de către persoana responsabilă, desemnată potrivit legii.

Interpretaţi corect legea!

Din art. 13 C.fisc. deducem că NU datorează impozit pe profit asocierile fără personalitate juridică (dintre care o formă frecventă este asocierea în participaţiune), ci numai entităţile care alcătuiesc asociaţia.

Potrivit prevederilor Codului comercial, asocierea în participaţiune este o formă improprie de societate în care o persoană participă la afacerile comerciale ale alteia pentru a le mări rentabilitatea şi pentru a împărţi cu ea câştigurile şi pierderile[1].

Pentru înţelegerea problematicii dăm exemplul cel mai frecvent: o societate comercială are nevoie pentru extindere de un spaţiu în care să îşi expună şi să îşi vândă mărfurile. O altă societate comercială – sau chiar o persoană fizică, nu neapărat autorizată – posedă un spaţiu cu un vad bun, având o suprafaţă care îi prisoseşte.

Deoarece cel două părţi nu consimt din anumite motive să încheie un contract de închiriere, sunt libere să încheie un aşa-numit **contract de asociere în participaţiune**, contract prin care cea de-a doua societate comercială acordă primeia (sau persoanei fizice), în schimbul spaţiului, o participare la beneficiile sale, rezultate din actele de comerţ pe care le desfăşoară în această incintă[2].

Esenţa contractului de asociere în participaţiune este împărţirea între partenerii contractuali a beneficiilor sau, dacă este cazul, a pierderilor.

Desigur, chiar dacă o asociere în participaţiune nu este o entitate care plăteşte impozit pe profit, asociaţii vor plăti impozit pe profit sau pe venit, conform normelor legale.

Conform **Regulamentului de aplicare a Legii contabilităţii**, cheltuielile şi veniturile determinate de operaţiunile asocierilor în

---

[1] Codul comercial adnotat, Ed. Tribuna, Craiova, 1994, p. 293.

[2] *H. Sasu*, Afacerile pot ocoli birocraţia, în Revista IMM, nr. 14-15/ august-septembrie 2000, p. 33.

participație se contabilizează distinct de către unul din asociați, conform prevederilor contractului de asociere. La sfârșitul perioadei de raportare, cheltuielile și veniturile înregistrate, în funcție de natura lor, se transmit pe bază de decont fiecărui asociat în vederea înregistrării acestora în contabilitatea proprie.

Locul și modul de depunere

Declarația se depune la organul fiscal în a cărui evidență fiscală asocierea este înregistrată fiscal de către asociatul desemnat prin contract pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin fiecărui asociat.

În cazul asocierilor pentru care, potrivit legii, nu există obligația înregistrării fiscale, declarația se depune la organul fiscal în a cărui evidență fiscală este înregistrată persoana desemnată, potrivit legii, pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale pentru fiecare asociat.

Declarația privind distribuirea între asociați a veniturilor și cheltuielilor se depune în format electronic, pe suport magnetic sau optic. Formatul electronic va fi însoțit de formularul editat de plătitori cu ajutorul programului de asistență, semnat și ștampilat, conform legii.

Formularul se editează în două exemplare:

- un exemplar se depune la organul fiscal, împreună cu formatul electronic;
- un exemplar se păstrează de plătitor.

Termenele de depunere

Declarația se depune trimestrial, până la data de 25 inclusiv a primei luni din trimestrul următor de către asociatul desemnat prin contract pentru îndeplinirea obligațiilor ce îi revin fiecărui asociat, persoană juridică străină sau persoană fizică.

§5. Obligații privind evidența impozitului pe profit (Registrul de evidență fiscală)

Pentru determinarea profitului impozabil contribuabilii sunt obligați să întocmească un **registru de evidență fiscală**, într-un singur exemplar, compus din cel puțin 100 de file, ținut în formă scrisă sau electronică. Completarea se face în ordine cronologică,

iar informaţiile înregistrate trebuie să corespundă cu operaţiunile fiscale şi cu datele prezentate în declaraţiile de impunere. **Registrul de evidenţă fiscală se completează în toate situaţiile în care informaţiile cuprinse în declaraţia fiscală sunt obţinute în urma unor prelucrări ale datelor furnizate din înregistrările contabile.** Modul de completare a registrului de evidenţă fiscală este la latitudinea fiecărui contribuabil, în funcţie de specificul activităţii şi de necesităţile proprii ale acestuia. Acestea se referă la:

- calculul dobânzilor şi al diferenţelor de curs valutar deductibile fiscal;
- amortizarea fiscală;
- reduceri şi scutiri de impozit pe profit;
- evidenţa fiscală a vânzărilor cu plata în rate;
- valoarea fiscală în cazul efectuării operaţiunilor prevăzute la art. 27 C.fisc.;
- alte asemenea operaţiuni[1].

Important!

1. Registrul de evidenţă fiscală[2] se utilizează în strictă concordanţă cu destinaţia acestuia şi se completează astfel încât să permită în orice moment identificarea şi controlul operaţiunilor efectuate pentru determinarea impozitului pe profit cuprins în declaraţia privind obligaţiile de plată la bugetul general consolidat.

2. Impozitul pe profit calculat şi înscris în Registrul de evidenţă fiscală va fi identic cu cel înscris în declaraţia privind obligaţiile de plată la bugetul general consolidat.

Regim şi circulaţie

Registrul de evidenţă fiscală este document cu regim special de tipărire şi distribuire şi se execută de Compania Naţională „Imprimeria Naţională – S.A.".

---

[1] Pct. 15 al Normelor metodologice privind aplicarea Codului fiscal, Titlul II, „Impozitul pe profit" (H.G. nr. 44/2004).

[2] Reglementat prin O.M.F.P. nr. 1857 privind Registrul de evidenţă fiscală.

Registrul de evidență fiscală se eliberează contra cost de unitățile fiscale din raza teritorială în care contribuabilul își are declarat domiciliul fiscal, pe baza copiei certificatului de înregistrare emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului.

Contribuabilii nou-înființați, declarați plătitori de impozit pe profit, vor achiziționa Registrul de evidență fiscală în termen de 30 de zile de la data înregistrării.

Contribuabilii înregistrați ca plătitori de impozit pe profit pot ține Registrul de evidență fiscală în formă **electronic**. Pentru aceasta este nevoie de derogare acordată conform competențelor de către direcțiile generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București și Direcția generală de administrare a marilor contribuabili.

§6. Sancțiuni

Pentru nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declarațiilor de înregistrare fiscală sau de mențiuni: amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei[1].

Pentru neîndeplinirea la termen a obligațiilor de declarare: amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei[2].

Pentru nedepunerea la termen a Declarației privind distribuirea între asociați a veniturilor și cheltuielilor: amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei[3].

Pentru neplata la termenele legale a impozitului pe profit contribuabilii datorează dobânzi și penalități de întârziere astfel[4]:

- dobânzi în cuantum de 0,04% pentru fiecare zi de întârziere, începînd cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv;

---

[1] Art. 219 alin. (1) lit. a) și alin. (2) lit. d) C.proc.fisc.

[2] Art. 219 alin. (1) lit. b) și alin. (2) lit. d) C.proc.fisc.

[3] Art. 219 alin. (1) lit. b) și alin. (2) lit. d).

[4] Începând cu 1 iulie 2010 s-a trecut de la majorări de întârziere la sistemul de penalizare cu dobânzi și penalități de întârziere.

- penalităţi de întârziere în funcţie de perioada de întârziere astfel:

a) dacă stingerea se realizează în primele 30 de zile de la scadenţă, nu se datorează şi nu se calculează penalităţi de întârziere pentru obligaţiile fiscale principale stinse;

b) dacă stingerea se realizează în următoarele 60 de zile, nivelul penalităţii de întârziere este de 5% din obligaţiile fiscale principale stinse;

c) după împlinirea termenului prevăzut la lit. b), nivelul penalităţii de întârziere este de 15% din obligaţiile fiscale principale rămase nestinse.

§7. Decizii ale Comisiei fiscale centrale în aplicarea impozitului pe profit

1. Decizia nr. 2/2004[1]: **Modul de stabilire a bazei impozabile a unui sediu permanent**

Soluţie:

Modul de stabilire a bazei impozabile a unui sediu permanent este prevăzut în legislaţia internă, ca o parte a tratamentului fiscal aplicabil oricărui rezident, în general, şi, în particular, sediului permanent, recunoscându-se relaţia specială a acestuia cu persoana juridică nerezidentă, prin acceptarea la nivelul sediului permanent a unor cheltuieli efectuate de persoana juridică nerezidentă în beneficiul sediului permanent, deductibile fiscal în limitele şi în condiţiile specifice de ţară.

Atunci când convenţia de evitare a dublei impuneri prevede că la determinarea profiturilor unui sediu permanent sunt admise la scădere cheltuielile de conducere şi cheltuielile generale de administraţie, indiferent de faptul că s-au produs în statul în care se află sediul permanent sau în altă parte, fie că se face sau nu în mod expres trimitere la legislaţia internă, aceste cheltuieli sunt

[1] Aprobată prin O.M.F.P. nr. 576/2004 (M.Of. nr. 376 din 29 aprilie 2004).

deductibile în limita a 10% din veniturile salariale ale angajaților sediului permanent, conform prevederilor din legea internă.

2. Decizia nr. 2/2004[1]: **Modalitatea de determinare a profitului impozabil de către asociații/fundații sportive din transferul sportivilor**

Soluție:

În conformitate cu prevederile Legii nr. 414/2002 privind impozitul pe profit, precum și ale Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, veniturile realizate de către persoanele juridice fără scop patrimonial din transferul sportivilor după data de 1 iulie 2002 și care depășesc nivelul stabilit la art. 1 alin. (4) din Legea nr. 414/2002, respectiv la art. 15 alin. (3) C.fisc., sunt venituri impozabile la determinarea profitului impozabil.

În scopul determinării profitului impozabil al persoanelor juridice fără scop patrimonial sunt deductibile cheltuielile efectuate în mod distinct pentru veniturile impozabile, înregistrate în contabilitate potrivit prevederilor pct. 95 din anexa la Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.591/1998 privind aprobarea Planului de conturi pentru persoanele juridice fără scop lucrativ și a normelor metodologice de utilizare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare, iar de la data de 1 ianuarie 2004, potrivit pct. 5.7 din anexa la O.M.F.P. nr. 1.829/2003 privind aprobarea Reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial.

Cheltuielile care nu sunt înregistrate în mod distinct pentru realizarea veniturilor impozabile se repartizează de către contribuabili pe bază de criterii proprii de alocare, corespunzător cu natura activității desfășurate.

3. Decizia nr. 2/2004[2]: **Impunerea rezervelor din reevaluarea imobilizărilor corporale**

Soluție:

În aplicarea prevederilor art. 19 și ale art. 22 alin. (5) C.fisc., surplusul din reevaluarea imobilizărilor corporale, care a fost

---

[1] Ibidem.
[2] Ibidem.

anterior deductibil, evidențiat potrivit reglementărilor contabile în contul „Rezultatul reportat" sau în contul „Alte rezerve", analitice distincte, se impozitează la momentul modificării destinației rezervei, distribuirii rezervei către participanți sub orice formă, lichidării, divizării, fuziunii contribuabilului sau oricărui alt motiv, inclusiv la folosirea acesteia pentru acoperirea pierderilor contabile.

Înregistrarea și menținerea în capitaluri proprii, respectiv conturi de rezerve sau rezultatul reportat, analitice distincte, a rezervelor constituite în baza unor acte normative, nu se consideră modificarea destinației sau distribuție.

În conformitate cu prevederile art. 19 și ale art. 22 alin. (5) C.fisc. și a pct. 12 din anexa la H.G. nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aceste sume sunt elemente similare veniturilor.

În aplicarea prevederilor art. 24 alin. (15) C.fisc., cheltuielile înregistrate ca urmare a casării sau cedării unui mijloc fix amortizabil sau terenurilor, calculate ca diferență între valoarea fiscală de intrare a acestora și amortizarea fiscală, după caz, sunt cheltuieli efectuate în scopul realizării de venituri impozabile.

Atenție! Cu privire la impunerea rezervelor din reevaluarea imobilizărilor corporale trebuie ținut cont și de următoarele prevederi legislative:

Începând cu 1 mai 2009:

- art. 22 alin. (5^1) C.fisc.: „Prin excepție de la prevederile alin. (5), rezervele din reevaluarea mijloacelor fixe, inclusiv a terenurilor, efectuată după data de 1 ianuarie 2004, care sunt deduse la calculul profitului impozabil prin intermediul amortizării fiscale sau al cheltuielilor privind activele cedate și/sau casate, se impozitează concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a acestor mijloace fixe, după caz";

- pct. 57^2 din Normele metodologice aferente art. 22 alin (5^1): „Nu intră sub incidența prevederilor art. 22 alin. (5^1) din Codul fiscal rezervele reprezentând surplusul realizat din rezerve din reevaluarea mijloacelor fixe, inclusiv a terenurilor, efectuată după

data de 1 ianuarie 2004, existente în sold în contul "1065" la data de 30 aprilie 2009 inclusiv, care au fost deduse la calculul profitului impozabil. Aceste rezerve se impozitează la momentul modificării destinației acestora potrivit prevederilor art. 22 alin. (5) din Codul fiscal".

Începând cu 1 ianuarie 2010:

- pct. 57^3 din Normele metodologice aferente art. 22 alin (5^1): „Nu intră sub incidența prevederilor art. 22 alin. (5^1) din Codul fiscal partea din rezerva din reevaluarea mijloacelor fixe efectuată după data de 1 ianuarie 2004, dedusă la calculul profitului impozabil prin intermediul amortizării fiscale până la data de 30 aprilie 2009 inclusiv, și care nu a fost capitalizată prin transferul direct în contul 1065 «Rezerve reprezentând surplusul realizat din rezerve din reevaluare» pe măsură ce mijloacele fixe au fost utilizate. Această parte a rezervei se impozitează potrivit prevederilor art. 22 alin. (5) din Codul fiscal.

De asemenea, nu intră sub incidența prevederilor art. 22 alin. (5^1) din Codul fiscal rezerva din reevaluarea mijloacelor fixe efectuată după data de 1 ianuarie 2004, aferentă mijloacelor fixe transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, potrivit legii, la momentul scăderii din gestiune a acestora la persoana juridică ce efectuează transferul, în condițiile în care rezerva respectivă este preluată de societatea beneficiară, prevederile art. 22 alin. (5^1) aplicându-se în continuare la societatea beneficiară".

4. Decizia nr. 3/2004[1]: **Amortizarea activelor necorporale aferente capitalului imobilizat**

Soluție:

Cheltuielile cu amortizarea activelor necorporale aferente capitalului imobilizat cu valoarea contabilă evidențiată în sold la 31 decembrie 2003 sunt deductibile la calculul profitului impozabil, pe durata rămasă de amortizat, în baza valorii rămase neamortizate,

---

[1] Aprobată prin O.M.F.P. nr. 987/2004 (M.Of. nr. 645 din 16 iulie 2004).

în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (17) coroborat cu alin. (15) C.fisc.

5. Decizia nr. 4/2004[1]: **Regimul fiscal al cheltuielilor necesare dezvoltării și modernizării producției de gaze naturale**

Soluție:

În aplicarea prevederilor art. 11 din Legea nr. 414/2002 privind impozitul pe profit, respectiv ale art. 24 C.fisc., cota de 35% din prețul tonei de țiței extras și al gazelor naturale livrate, calculată și colectată în conformitate cu prevederile H.G. nr. 168/1998 privind stabilirea cotelor de cheltuieli necesare dezvoltării și modernizării producției de țiței și gaze naturale, rafinării, transportului și distribuției petroliere, cu modificările ulterioare, se reflectă în conturi de rezerve, analitic distinct pe seama cheltuielilor curente. Aceste surse sunt destinate pentru acoperirea nevoilor de investiții din sectoarele de rafinare, transport și distribuție petrolieră, pentru lucrări de cercetare geologică destinată descoperirii de noi rezerve, în vederea dezvoltării producției, pentru retehnologizarea și modernizarea echipamentelor din dotare.

Sumele înregistrate în conturi de rezerve, analitic distinct, au natura subvențiilor pentru investiții, atât din punct de vedere contabil, cât și fiscal. Pe măsura amortizării activelor finanțate din această sursă sau a scăderii lor din evidență, rezervele respective se trec la venituri, corespunzător sumelor înregistrate pe seama cheltuielilor

6. Decizia nr. 1/2007[2]

Soluție:

Pentru contribuabilii care au efectuat investiții în zonele și în condițiile prevăzute de O.G. nr. 27/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și au dedus din profitul impozabil

---

[1] Aprobată prin O.M.F.P. nr. 1163/2004 (M.Of. nr. 716 din 9 august 2004).

[2] Aprobată prin O.M.F.P. nr. 490/2007 (M.Of. nr. 241 din 10 aprilie 2007).

cheltuielile distinct evidențiate, făcute cu investiția respectivă, potrivit acestui act normativ, cheltuielile cu amortizarea acestor investiții reprezintă cheltuieli deductibile la calculul profitului impozabil

§8. Alte informații utile

Contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor sau pariurilor sportive trebuie să organizeze și să conducă evidența contabilă pentru a se cunoaște veniturile și cheltuielile corespunzătoare acestor activități.

Veniturile sau cheltuielile înregistrate eronat sau omise se corectează prin ajustarea profitului impozabil al perioadei fiscale căreia îi aparțin și depunerea unei declarații rectificative în condițiile prevăzute de Codul de procedură fiscală. **În cazul în care are loc o majorare a impozitului datorat se datorează majorări de întârziere/dobânzi și penalități de întârziere pentru suma suplimentară de la data la care era scadent acest impozit.**

Atenție!

Pentru determinarea profitului impozabil sunt considerate cheltuieli deductibile numai cheltuielile efectuate în scopul realizării de venituri impozabile, inclusiv cele reglementate prin acte normative în vigoare. Astfel, pentru a putea considera deductibilă a cheltuială trebuie să se poată face, direct sau indirect, legătura cu un venit impozabil. **O cheltuială nu este deductibilă prin natura ei, ci prin destinația ei.**

În cazul unui sediu permanent:

- numai veniturile ce sunt atribuite sediului permanent se includ în veniturile impozabile;
- numai cheltuielile efectuate în scopul obținerii acestor venituri se includ în cheltuielile deductibile.

Câteva cazuri de referinţă

A. Cheltuielile de înfiinţare sunt deductibile, dacă sunt aferente obiectului de activitate

Curtea Supremă de Justiţie a arătat, punând capăt unor decizii atât ale Ministerului Finanţelor, cât şi ale Curţii de Apel, că[1]:

- cheltuielile ocazionate de înfiinţarea şi modificarea unităţii patrimoniale sunt deductibile (cheltuielile cu achiziţionarea imobilelor, cheltuielile cu taxele de timbru etc.). Mai mult, legea amortizării nu condiţionează amortizarea acestor cheltuieli de o anumită perioadă minimă, ci prevede doar o perioadă maximă;
- sunt deductibile sumele depuse cu anticipaţie, în contul furnizorilor, pentru serviciile ce urmează a fi prestate de aceştia în anul următor (chiar dacă acestea sunt denumite impropriu „provizioane", Curtea a indicat modul corect de interpretare a intenţiei contribuabilului, intenţie ce „nu a fost înţeleasă" de către organele de control).

Speţa se constituie într-un precedent preţios în lupta împotriva abuzurilor organelor de control, clarificând o parte din problemele de interpretare referitoare la caracterul deductibil şi, respectiv, la modul de deducere a unor cheltuieli generate de înfiinţarea/modificarea unităţii patrimoniale, respectiv de plata cu anticipaţie a unor sume către furnizori.

Desigur, speţa, soluţionată în 1998, face referire la reglementările legale de la data soluţionării. Menţionăm însă că principiile vechilor reglementări în materia impozitelor pe profit s-au păstrat şi în actuala reglementare (uneori până la păstrarea formulării), drept pentru care decizia instanţei supreme este actuală.

B. Cheltuielile aferente veniturilor – cerinţă elementară, uneori cu mare miză

O speţă mai clară decât cea de mai jos greu se găseşte ca să ilustreze conceptul de car pus înaintea boilor – proverb cu consecinţe fiscale evidente în materia impozitului pe profit.

---

[1] CSJ, secţ. cont. adm., dec. nr. 2294 din 18 noiembrie 1998, în *M.D. Cârcu, M. Safta, D. Safta*, Jurisprudenţă fiscală, Ed. Tribuna Economică, Bucureşti, 2000, p. 16-21.

S-a arătat în speță că „prin Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 133/1999, precum și prin Legea nr. 415/2001, de modificare a acestui act normativ, se prevede, în sarcina agentului economic care dorește să diminueze profitul cu profitul brut reinvestit, obligația ca activele corporale și necorporale în care se investește să fie aferente obiectului său de activitate, să fie destinate activităților pentru care contribuabilul este autorizat.

Pentru perioada controlată, reclamanta nu era autorizată și nu avea un obiect de activitate care să justifice investirea într-o construcție destinată turismului.

Numai în 3 martie 2003, printr-un act adițional, reclamanta a modificat obiectul de activitate incluzând și „alte mijloace de cazare (pensiuni turistice)", modificare ce este însă ulterioară investițiilor făcute și nu asigură respectarea dispozițiilor legale precitate.

La data controlului și pentru perioada controlată investiția privea un activ corporal ce nu era aferent obiectului de activitate al agentului economic și deci acesta nu putea beneficia de facilitățile stabilite de lege"[1].

O situație „periculoasă"

Tranzacțiile între persoane afiliate se realizează conform principiului prețului pieței libere, potrivit căruia tranzacțiile între persoanele afiliate se efectuează în condițiile stabilite sau impuse care nu trebuie să difere de relațiile comerciale sau financiare stabilite între întreprinderi independente. La stabilirea profiturilor persoanelor afiliate se au în vedere principiile privind prețurile de transfer[2]. În cadrul unei tranzacții între persoane afiliate, autoritățile fiscale pot ajusta suma venitului sau a cheltuielii oricăreia dintre persoane, după cum este necesar, pentru a reflecta prețul de piață al bunurilor sau

[1] CA Pitești, secț. com. cont. adm., decizia nr. 360/R-CONT/din 20 septembrie 2004, în C.A. Pitești, Buletinul jurisprudenței 2004, Ed. C.H. Beck, București, 2005, speța 20 a Secției comerciale și de contencios administrativ și fiscal.

[2] Art. 19 alin. (5) C.fisc.

serviciilor furnizate în cadrul tranzacției[1]. Ajustarea venitului sau cheltuielii se realizează doar în scopul stabilirii impozitelor, nu are loc o ajustare a prețului la care se face tranzacția din punctul de vedere al părților care au intervenit în tranzacție.

La stabilirea sumei unui impozit sau a unei taxe, autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic sau pot reîncadra forma unui tranzacții pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției[2].

Autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o **tranzacție efectuată de un contribuabil declarat inactiv** prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. De asemenea, nu sunt luate în considerare de autoritățile fiscale tranzacțiile efectuate cu un contribuabil declarat inactiv prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală[3].

Atenție!

Potrivit art. 65 C.proc.fisc.:

(1) Contribuabilul are sarcina de a dovedi actele și faptele care au stat la baza declarațiilor sale și a oricăror cereri adresate organului fiscal.

DAR și:

(2) **Organul fiscal are sarcina de A MOTIVA decizia de impunere pe bază de PROBE sau constatări proprii.**

Folosiți această prevedere legală atunci când organul fiscal nu vrea să ia în considerare o tranzacție!

Atenție! Sunt considerate cheltuieli nedeductibile cheltuielile înregistrate în evidența contabilă, care au la bază un document emis de un contribuabil inactiv al cărui certificat de înregistrare fiscală a fost suspendat în baza ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală[4].

---

[1] Art. 11 alin. (2) C.fisc.

[2] Art. 11 alin. (1) C.fisc.

[3] Art. 11 alin. (1^1) și (1^2) C.fisc.

[4] Art. 21 alin. (4) lit. r) C.fisc.

Capitolul VII
Impozitul pe veniturile realizate de persoanele fizice

§1. Cadrul legal

1. Codul fiscal[1], cu modificările şi completările ulterioare, Titlul III, „Impozitul pe venit";

2. Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal[2], cu modificările şi completările ulterioare.

§2. Contribuabilii

a) persoanele fizice rezidente;

b) persoanele fizice nerezidente care desfăşoară o activitate independentă prin intermediul sediului lor permanent din România;

c) persoanele fizice nerezidente care desfăşoară activităţi dependende în România;

d) persoanele fizice nerezidente care obţin veniturile prevăzute la art. 89 C.fisc.[3].

---

[1] Codul fiscal a fost aprobat prin Legea nr. 571/2003 (M.Of. nr. 927 din 23 decembrie 2003).

[2] Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal au fost aprobate prin H.G. nr. 44/2004 (M.Of. nr. 112 din 6 februarie 2004).

[3] Alte venituri realizate de persoane fizice nerezidente.

BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY LIBRARY

§3. Obligaţii de înregistrare

La începerea activităţii sau ulterior, când se modifică datele declarate anterior, se va depune, în funcţie de tipul de venit, una din următoarele declaraţii:

- ***Declaraţie de înregistrare fiscală/Declaraţie de menţiuni pentru persoanele fizice române (020), cod M.F.P. 14.13.01.10.11/2***[1] – declaraţia trebuie depusă de persoanele fizice române, altele decât persoanele fizice române care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere.

Trebuie să depună declaraţia 020 persoanele fizice române care:

a) obţin venituri din drepturi de proprietate intelectuală; sau

b) au calitatea de angajator; sau

c) obţin venituri din cedarea folosinţei bunurilor şi venitul net se determină pe bază de cheltuieli forfetare; sau

d) obţin venituri din activităţi agricole; sau

e) obţin câştiguri din operaţiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract; sau

f) obţin câştiguri din transferul titlurilor de valoare.

- ***Declaraţie de înregistrare fiscală/Declaraţie de menţiuni pentru persoane fizice străine (030), cod M.F.P. 14.13.01.10.11/3***[2] – declaraţia trebuie depusă de persoanele fizice străine, altele decât persoanele fizice străine care desfăşoară în mod independent activităţi economice autorizate sau care exercită profesii libere.

În categoria veniturilor pentru care se depune la organul fiscal formularul 030 intră persoanele fizice străine care obţin veniturile pentru care persoanele fizice române trebuie să depună declaraţia 020.

---

[1] O.M.F.P. nr. 262/2007 (M.Of. nr. 175 din 13 martie 2007), modificat prin O.M.E.F nr. 2296/2007 (M.Of. nr. 864 din 18 decembrie 2007).

[2] Ibidem.

- ***Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere (070), cod M.F.P. 14.13.01.10.11/5***[1] – declarația trebuie depusă de persoanele fizice române sau străine care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere

Trebuie să depună declarația 070 persoanele fizice române și străine care desfășoară activități economice în mod independent (pentru care impozitul pe venit se determină în sistem real sau pe bază de norme de venit) sau exercită profesii libere.

- ***Cerere de înregistrare a domiciliului fiscal al contribuabilului (050), cod M.F.P. 14.13.04.16***[2] – se depune de persoanele fizice pentru care domiciliul fiscal este diferit de domiciliu ori în cazul în care contribuabilul își schimbă domiciliul fiscal declarat anterior.

Atenție!
Persoanele fizice care prin activitatea desfășurată se încadrează în categoria persoanelor impozabile din punctul de vedere al taxei pe valoarea adăugată trebuie să depună și declarațiile solicitate plătitorilor de TVA.

Nu trebuie înregistrare la organele fiscale pentru următoarele categorii de venituri:
- venituri din salarii și asimilate acestora;
- venituri din dividende, venituri din dobânzi, venituri din lichidarea unei persoane juridice;
- venituri din pensii;
- venituri din premii și jocuri de noroc;
- venituri din transferul proprietăților imobiliare;
- veniturile din alte surse, definite conform art. 78 C.fisc., pentru care impunerea este finală și impozitul este reținut de către plătitorul de venit.

---

[1] Ibidem.
[2] Ibidem.

§4. Obligații declarative cu ocazia virării impozitului și alte declarații

4.1. Obligații ale persoanei fizice care obține venitul

Declarație privind venitul estimat (220), cod M.F.P. 14.13.01.13/3p[1]

Declarația se completează și se depune de către persoanele fizice care realizează venituri în bani și/sau în natură provenind din:

a) Activități independente:

Declarația se completează de către contribuabilii care realizează venituri în bani și/sau în natură provenind din activități independente – comerciale și profesii libere, desfășurate în mod individual și/sau în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, constituită între persoane fizice, inclusiv din activități adiacente.

Declarația se depune de către:

- contribuabilii care încep o activitate în cursul anului fiscal, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului;
- contribuabilii care în anul anterior au realizat pierderi și cei care au realizat venituri pe perioade mai mici decât anul fiscal, precum și cei care, din motive obiective, estimează că vor realiza venituri care diferă cu cel puțin 20% față de anul fiscal anterior, odată cu declarația privind venitul realizat;
- contribuabilii care determină venitul net pe bază de norme de venit și care au optat pentru determinarea venitului net în sistem real, odată cu cererea de opțiune, până la data de 31 ianuarie a anului fiscal.

Atenție!

Declarația nu se depune de către contribuabilii care realizează venituri pentru care impozitul se percepe prin reținere la sursă de către plătitorii de venituri: cazul veniturilor comerciale realizate în

[1] O.M.E.F. nr. 2371/2007 (M.Of. nr. 878 din 21 decembrie 2007), cu modificările și completările ulterioare.

baza contractelor de consignație, de agent, de comision sau de mandat comercial; cazul veniturilor din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil; cazul veniturilor din profesii libere realizate din activități de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară; cazul veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală; cazul veniturilor din activități independente realizate de către contribuabili în cadrul unei asocieri între persoane fizice și persoane juridice, care nu dă naștere unei persoane juridice.

Important!

Persoanele fizice care obțin venituri din activități independente din mai multe surse depun câte o declarație estimativă pentru fiecare sursă de venit. Persoanele fizice care realizează venituri în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, constituită între persoane fizice, completează declarația având în vedere venitul net estimat distribuit care le revine din asociere.

b) Cedarea folosinței bunurilor

Declarația se completează de către persoanele fizice care realizează venituri în bani și/sau în natură provenind din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile, obținute în calitate de proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal.

Declarația se depune de către:

- contribuabilii care realizează venituri dintr-o sursă nouă în cursul anului fiscal, în termen de 15 zile de la data încheierii contractului între părți, odată cu înregistrarea acestuia;
- contribuabilii care au contracte încheiate din anii precedenți și care stabilesc venitul net pe baza cotei forfetare de cheltuieli și au optat pentru determinarea venitului net în sistem real, până la data de 31 ianuarie a anului fiscal, odată cu cererea de opțiune.

Atenție!

Nu depun declarație estimativă contribuabilii care realizează venituri din arendare.

Important!
Persoanele fizice care obţin venituri din cedarea folosinţei bunurilor din mai multe surse, respectiv contracte de închiriere, depun câte o declaraţie estimativă pentru fiecare sursă.

Atenţie!
În situaţia închirierii bunurilor deţinute în comun, fiecare coproprietar completează şi depune câte o declaraţie privind veniturile estimate, corespunzător cotei care îi revine din proprietate. ATENŢIE, mai ales la închirierea de apartamente aparţinând soţilor.

c) Activităţi agricole impuse în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă

Declaraţia se completează şi se depune de către persoanele fizice care realizează venituri în bani şi/sau în natură provenind din cultivarea şi valorificarea florilor, legumelor şi zarzavaturilor în sere şi în solarii special destinate acestor scopuri şi/sau în sistem irigat, precum şi din cultivarea şi valorificarea arbuştilor, plantelor decorative şi a ciupercilor, din exploatarea pepinierelor viticole şi pomicole şi din altele asemenea, realizate în mod individual şi/sau în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, constituită între persoane fizice.

Declaraţia se depune de către contribuabilii care au optat pentru determinarea venitului net în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, după cum urmează:

- în termen de 15 zile de la începerea activităţii, în cazul contribuabililor care încep activitatea în cursul anului fiscal;
- contribuabilii care în anul anterior au realizat pierderi şi cei care au realizat venituri pe perioade mai mici decât anul fiscal, precum şi cei care, din motive obiective, estimează că vor realiza venituri care diferă cu cel puţin 20% faţă de anul fiscal anterior, odată cu declaraţia privind venitul realizat;
- contribuabilii care determină venitul net pe bază de norme de venit şi care au optat pentru determinarea venitului net în sistem real, odată cu cererea de opţiune, până la data de 31 ianuarie a anului fiscal.

Atenție!

Contribuabilii depun câte o declarație pentru fiecare loc de realizare a venitului, respectiv pentru fiecare localitate în a cărei rază teritorială se află terenul.

Important!

În cazul în care în raza teritorială a aceleiași localități se află mai multe terenuri, se va depune o singură declarație de impunere.

Atenție!

Persoanele fizice care realizează venituri în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, constituită între persoane fizice, completează declarația având în vedere venitul net estimat distribuit care le revine din asociere.

d) Venituri din cedarea folosinței bunurilor, calificate în categoria venituri din activități independente

Declarația se depune de către contribuabilii care la sfârșitul anului precedent celui de impunere realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere sau subînchiriere. Persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere sau subînchiriere la sfârșitul anului fiscal, începând cu anul fiscal următor, califică aceste venituri în categoria veniturilor din activități independente. La stabilirea numărului de contracte se iau în calcul contractele de închiriere sau subînchiriere aflate în derulare la data de 31 decembrie a anului precedent celui de impunere, cu excepția contractelor de arendare a bunurilor agricole.

Atenție!

Termenul de depunere: este până la data de 15 ianuarie a anului de impunere.

Declarația 220 de depune la:

a) organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul are adresa unde își are domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde

locuieşte efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;

b) organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit, pentru ceilalţi contribuabili persoane fizice.

Persoanele fizice fără domiciliu fiscal în România care realizează venituri din cedarea folosinţei bunurilor, calificate în categoria venituri din activităţi independente, iar bunurile închiriate/subînchiriate se află în raza teritorială a mai multor organe fiscale au obligaţia să desemneze o sursă principală de venit, în funcţie de care vor îndeplini obligaţiile fiscale.

Declaraţie privind veniturile din activităţi agricole impunere pe norme de venit (221), cod M.F.P. 14.13.01.13/9[1]

Declaraţia se completează şi se depune de către persoanele fizice care realizează venituri în bani şi/sau în natură provenind din cultivarea şi valorificarea florilor, legumelor şi zarzavaturilor în sere şi solarii special destinate acestor scopuri şi/sau în sistem irigat, din cultivarea şi valorificarea arbuştilor, plantelor decorative şi ciupercilor, din exploatarea pepinierelor viticole şi pomicole şi altele asemenea, pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit.

Declaraţia se depune la organul fiscal competent până la data de 25 mai inclusiv a anului fiscal, pentru anul în curs. În cazul unei activităţi pe care contribuabilul începe să o desfăşoare după data de 25 mai, declaraţia se depune în termen de 15 zile inclusiv de la data la care contribuabilul începe să desfăşoare activitatea.

Declaraţia 221 de depune la:

a) organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul are adresa unde îşi are domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuieşte efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;

b) organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit, pentru ceilalţi contribuabili persoane fizice.

---

[1] Ibidem.

Declarație privind veniturile estimate pentru asocierile fără personalitate juridică, constituite între persoane fizice (223), cod M.F.P. 14.13.01.13/1i[1]

Declarația se completează în cazul asocierilor fără personalitate juridică, constituite între persoane fizice, care realizează venituri din activități independente – comerciale și profesii libere, inclusiv din activități adiacente, precum și din activități agricole.

Atenție!
Asocierile care obțin astfel de venituri din mai multe surse depun câte o declarație estimativă pentru fiecare sursă, respectiv pentru fiecare categorie de venit.

Important!
Declarația se completează de către asociatul desemnat prin contract să raspundă de îndeplinirea obligațiilor asocierii față de autoritățile publice.

Declarația se depune de către:
- asocierile care încep o activitate în cursul anului fiscal, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului;
- asocierile care în anul anterior au realizat pierderi și cele care au realizat venituri pe perioade mai mici decât anul fiscal, precum și cele care, din motive obiective, estimează că vor realiza venituri care diferă cu cel puțin 20% față de anul fiscal anterior, odată cu declarația anuală de venit.

Declarația NU se depune de către:
- asocierile fără personalitate juridică, constituite între persoane fizice, care realizează venituri din activități independente pentru care impozitul se percepe prin reținere la sursă de către plătitorii de venituri: cazul veniturilor comerciale obținute în baza contractelor de consignație, de agent, de comision sau de mandat comercial; cazul veniturilor din profesii libere realizate din activități de

[1] Ibidem.

expertiză contabilă şi tehnică, judiciară şi extrajudiciară; cazul veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală;

- asocierile constituite între persoane fizice şi persoane juridice, care nu dau naştere unei persoane juridice, care realizează venituri din activităţi independente.

Declaraţia depune în două exemplare:

- originalul se depune la organul fiscal la care asocierea este înregistrată în evidenţa fiscală;
- copia se păstrează la domiciliul fiscal al asocierii, împreună cu celelalte documente privind activitatea acesteia.

Declaraţie privind veniturile sub formă de salarii din străinătate obţinute de către persoanele fizice care desfăşoară activitate în România şi de către persoanele fizice române angajate ale misiunilor diplomatice şi posturilor consulare acreditate în România (224), cod M.F.P. 14.13.01.13/5[1]

Declaraţia se completează de către persoanele fizice care îşi desfăşoară activitatea în România şi obţin venituri sub formă de salarii din străinătate, precum şi de către persoanele fizice române angajate ale misiunilor diplomatice şi ale posturilor consulare acreditate în România.

Termenul de depunere:

- lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare pentru care s-a realizat venitul;
- ori de câte ori contribuabilul constată erori în declaraţia anterioară, prin completarea unei declaraţii rectificative, situaţie în care se înscrie "X" în căsuţa special prevăzută în acest scop.

Declaraţia se completează de către contribuabili sau de către reprezentanţii fiscali ai acestora în două exemplare:

- originalul se depune la:

---

[1] Ibidem.

a) organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul are adresa unde îşi are domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuieşte efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;

b) organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit, pentru ceilalţi contribuabili persoane fizice;

- copia se păstrează de către contribuabil.

Declaraţie privind stabilirea plăţilor anticipate pentru câştigurile obţinute din transferul titlurilor de valoare (225), M.F.P. – A.N.A.F. cod 14.13.01.13/a.t.v[1]

Se foloseşte pentru declararea câştigului net/pierderii nete şi a impozitului reprezentând plată anticipată trimestrială în contul impozitului pe câştigul net anual impozabil pentru câştigurile obţinute din tranferul titlurilor de valoare, altele decât părţile sociale şi valorile mobiliare în cazul societăţilor închise, începând cu 1 iulie 2010.

Nu există obligaţia depunerii declaraţiei pentru trimestrul în care nu s-au efectuat tranzacţii cu titluri de valoare, altele decât părţile sociale şi valorile mobiliare în cazul societăţilor închise, cu excepţia trimestrului IV, pentru care declaraţia se depune în vederea determinării câştigului net anual/pierderii nete anuale.

Termenul de depunere:

- trimestrial, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare fiecărui trimestru;
- ori de câte ori contribuabilul constată erori în declaraţia anterioară, prin completarea unei declaraţii rectificative, până la termenul prevăzut de lege, situaţie în care se va înscrie "X" în căsuţa special prevăzută în formular în acest scop.

Declaraţia se completează în două exemplare:

- originalul se depune la:

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 2600/2010 (M.Of. nr. 704 din 21 octombrie 2010).

a) organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul are adresa unde îşi are domiciliul, potrivit legii sau adresa unde locuieşte efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;

b) organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit, pentru ceilalţi contribuabili persoane fizice;

- copia se păstrează de către contribuabil.

Declaraţia se depune în format hârtie, direct la registratura organului fiscal sau la oficiul poştal, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

Declaraţie privind veniturile realizate (200), cod M.F.P. 14.13.01.13[1]

Declaraţia se completează şi se depune de către persoanele fizice care realizează venituri în bani şi/sau în natură provenind din: activităţi independente, cedarea folosinţei bunurilor, activităţi agricole pentru care venitul net se stabileşte în sistem real, transferul titlurilor de valoare, altele decât părţile sociale şi valorile mobiliare în cazul societăţilor închise, operaţiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum şi alte orice operaţiuni similare, altele decât cele cu instrumente financiare tranzacţionate pe pieţele autorizate şi supravegheate de CNVM.

Declaraţia se depune şi de către persoanele fizice care au realizat venituri din activităţi independente pentru care impozitul reţinut la sursă de plătitorii de venituri reprezintă plată anticipată în contul impozitului anual:

– venituri din drepturi de proprietate intelectuală;

– venituri din vânzarea bunurilor în regim de consignaţie;

– venituri din activităţi desfăşurate în baza contractelor de agent, comision sau mandat comercial;

– venituri din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil;

– venituri din activitatea de expertiză contabilă şi tehnică, judiciară şi extrajudiciară.

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 233/2011 (M.Of. nr. 101 din 8 februarie 2011).

Nu au obligația depunerii declarației:

- persoanele fizice pentru care impozitul reținut de plătitorii de venituri este final;
- persoanele fizice care, în anul de raportare, au realizat venituri din activități independente impuse pe bază de norme de venit, cu excepția persoanelor care au depus declarațiile de venit estimativ în luna decembrie și pentru care nu s-au stabilit plăți anticipate;
- persoanele fizice care în anul de raportare au realizat venituri din cedarea folosinței bunurilor pentru care chiria prevăzută în contractul între părți a fost stabilită în lei, nu au optat pentru determinarea venitului net în sistem real și la sfârșitul anului anterior nu îndeplinesc condițiile pentru calificarea veniturilor în categoria veniturilor din activități independente, pentru care plățile anticipate cu titlu de impozit sunt egale cu impozitul anual datorat și impozitul este final, cu următoarele excepții, pentru care există obligația depunerii declarației:

• pentru situațiile în care declarația de venit estimativ a fost depusă în luna decembrie și pentru care nu s-au stabilit plăți anticipate;

• pentru situațiile în care intervin modificări ale clauzelor contractuale, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 82 alin. (7) C.fisc.[1];

• pentru situațiile în care investițiile la bunurile mobile și imobile ale proprietarului, uzufructuarului sau ale altui deținător legal, care fac obiectul unor contracte de cedare a folosinței bunurilor, inclusiv a contractelor de comodat, sunt efectuate de cealaltă parte contractantă.

- persoanele fizice care, în anul de raportare, au realizat venituri din activități agricole cu impunere finală, din valorificarea produselor agricole obținute după recoltare, în stare naturală, de pe terenurile agricole proprietate privată sau luate în arendă, către unități specializate pentru colectare, unități de procesare industrială sau către alte unități pentru utilizare ca atare;

---

[1] Conform art. 82 alin. (7), în cazul în care se reziliază contractul, la cererea contribuabilului organul fiscal recalculează plățile anticipate.

Atenţie!
Declaraţia se completează pentru fiecare categorie de venit şi pentru fiecare sursă de realizare a venitului.

Atenţie!
Contribuabilii care au obţinut venituri din drepturi de proprietate intelectuală de la mai mulţi plătitori depun o singură declaraţie.

Atenţie!
Persoanele fizice care obţin venituri din cedarea folosinţei bunurilor de la mai multe surse, respectiv contracte de închiriere, completează declaraţia pentru fiecare sursă de venit.

Declaraţia se completează de către contribuabili sau de către împuterniciţii acestora, potrivit Codului de procedură fiscală, înscriind cu majuscule, citeţ şi corect, datele prevăzute de formular.

Termen de depunere:
– anual, pentru fiecare an fiscal, până la data de 15 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului;
– ori de câte ori contribuabilul constată erori în declaraţia anterioară, prin completarea unei declaraţii rectificative.

Declaraţia se completează în două exemplare:
– originalul se depune la:
a) organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul are adresa unde îşi are domiciliul, potrivit legii sau adresa unde locuieşte efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;
b) organul fiscal competent definit potrivit legilor în vigoare, pentru ceilalţi contribuabili persoane fizice.
– copia se păstrează de către contribuabil sau de către împuternicitul acestuia.
Declaraţia se depune în format hârtie, direct la registratura organului fiscal sau la oficiul poştal, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.
Data depunerii declaraţiei este data înregistrării acesteia la organul fiscal sau data depunerii la poştă, după caz.

Declarație privind veniturile din străinătate (201), cod M.F.P. 14.13.01.13/7[1]

Declarația se completează și se depune de către persoanele fizice rezidente române, cu domiciliul în România, care realizează venituri din străinătate, impozabile în România ca urmare a desfășurării unor activități în străinătate, cum ar fi: venituri din profesii libere, venituri din activități comerciale, venituri din valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală, venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din activități agricole, venituri sub formă de dividende, venituri sub formă de dobânzi, venituri din premii, venituri din jocuri de noroc, venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal, câștiguri din transferul titlurilor de valoare, venituri sub forma câștigurilor din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract și alte operațiuni similare, alte venituri din investiții, venituri din pensii, precum și alte venituri impozabile potrivit Titlului III din Codul fiscal.

Atenție!

Declarația se depune și de către persoanele fizice care sunt considerate rezidente[2] timp de 3 ani consecutivi.

Atenție!

Contribuabilii depun câte o declarație pentru fiecare țară-sursă a veniturilor și pentru fiecare categorie de venit realizat.

Termenul de depunere:

- anual, până pe data de 15 mai;
- ori de câte ori contribuabilul constată erori în declarația depusă anterior, prin completarea unei declarații rectificative, situație în care se va înscrie "X" în căsuța special prevăzută în formular în acest scop.

---

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 233/2011 (M.Of. nr. 101 din 8 februarie 2011).

[2] Conform art. 7 alin. (1) pct. 23 lit. b) sau lit. c) C.fisc.

Declaraţia se completează de către contribuabili sau de către reprezentanţii fiscali ai acestora, înscriind cu majuscule, citeţ şi corect, toate datele prevăzute de formular, în două exemplare:

- originalul se depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul îşi are domiciliul fiscal;
- copia se păstrează de către contribuabil.

Declaraţie anuală de venit pentru asocierile fără personalitate juridică (204), cod M.F.P. 14.13.01.13/2i[1]

Declaraţia se completează şi se depune pentru asocierile fără personalitate juridică, constituite între persoane fizice sau între persoane fizice şi persoane juridice române cu statut de microîntreprindere[2], în cadrul căreia se realizează venituri din activităţi independente, inclusiv din activităţi adiacente sau din activităţi agricole.

Atenţie!

Pentru asocierile care realizează mai multe categorii de venit, se depune câte o declaraţie pentru fiecare categorie de venit în parte.

Declaraţia se depune de către asociatul desemnat prin contract să răspundă pentru îndeplinirea obligaţiilor asocierii faţă de autorităţile publice până pe data de 15 martie, inclusiv, a anului următor realizării veniturilor.

Declaraţia se completează în două exemplare:

- originalul se depune la organul fiscal la care asocierea este înregistrată în evidenţa fiscală;
- copia se păstrează la domiciliul fiscal al asocierii, împreună cu celelalte documente privind activitatea acesteia.

O copie a declaraţiei se va transmite de către asociatul desemnat fiecărui asociat.

---

[1] O.M.E.F. nr. 2371/2007 (M.Of. nr. 878 din 21 decembrie 2007), cu modificările şi completările ulterioare.

[2] Pentru veniturile realizate până în anul 2009, inclusiv şi apoi începând cu veniturile aferente anului 2011.

Cerere privind destinația sumei reprezentând până la 2% din impozitul anual și deducerea cheltuielilor efectuate pentru economisirea în sistem colectiv pentru domeniul locativ (230), cod M.F.P. 14.13.04.13[1]

Formularul se completează și se depune de către persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate acestora, în următoarele situații:

- contribuabilii au efectuat în anul de raportare cheltuieli pentru acordarea de burse private conform Legii nr. 376/2004 privind bursele private, cu modificările ulterioare, și solicită restituirea acestora;
- contribuabilii optează pentru virarea unei sume reprezentând până la 2% din impozitul anual, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii sau unităților de cult. Contribuabilii care își exprimă această opțiune pot solicita direcționarea acestei sume către o singură entitate nonprofit sau unitate de cult;
- contribuabilii solicită deducerea din veniturile impozabile din salarii, obținute la funcția de bază, a cheltuielilor efectuate pentru economisire în sistem colectiv pentru domeniul locativ, potrivit legii, în limita unei sume maxime egale cu 300 lei pe an.

Termenul de depunere este anual, până la data de 15 mai a anului următor celui de realizare a venitului.

Formularul se completează în două exemplare:

- originalul se depune la:

a) organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul are adresa unde își are domiciliul potrivit legii sau adresa unde locuiește efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;

b) organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit, pentru ceilalți contribuabili persoane fizice;

- copia se păstrează de către contribuabil.

---

[1] O.M.E.F. nr. 2371/2007 (M.Of. nr. 878 din 21 decembrie 2007), cu modificările și completările ulterioare.

Declaraţie privind veniturile din transferul proprietăţilor imobiliare din patrimoniul personal (209), cod M.F.P. 14.13.01.13/10[1]

Declaraţia se completează şi se depune de către persoanele fizice care realizează venituri din transferul dreptului de proprietate şi al dezmembrămintelor acestuia asupra construcţiilor de orice fel şi a terenurilor aferente acestora, precum şi asupra terenurilor de orice fel fără construcţii prin altă procedură decât cea notarială sau judecătorească, supuse impozitului pe venit, conform legii.

Atenţie!
Persoanele fizice care realizează venituri din transferul mai multor proprietăţi imobiliare din patrimoniul personal depun câte o declaraţie pentru fiecare transfer.

Termenul de depunere: 10 zile, inclusiv, de la data transferului, în vederea stabilirii impozitului, în condiţiile legii. Ori de câte ori contribuabilul constată erori în declaraţia depusă anterior, acesta completează şi depune o declaraţie rectificativă, situaţie în care se va înscrie "X" în căsuţa prevăzută în acest scop.

Declaraţia se completează de către contribuabili sau de către împuterniciţii acestora în două exemplare:
- originalul se depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul are adresa unde îşi are domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuieşte efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România; sau
- organul fiscal în a cărui rază teritorială este situat imobilul înstrăinat, pentru persoanele fizice care nu au domiciliul fiscal în România; iar
- copia se păstrează de către contribuabil.

[1] O.M.E.F. nr. 1706/2008 (M.Of. nr. 533 din 15 iulie 2008).

4.2. Obligații ale plătitorilor de venituri către persoane fizice

Declarație informativă privind începerea/încetarea activității persoanelor fizice care desfășoară activitate în România și care obțin venituri sub formă de salarii din străinătate (222), cod M.F.P. 14.13.01.13/5i[1]

Declarația se completează de către persoanele juridice, fizice sau orice altă entitate la care își desfășoară activitatea persoanele fizice, care desfășoară activitate în România și care obțin venituri sub formă de salarii din străinătate.

Atenție!
În categoria persoanelor care au obligația să depună declarația informativă sunt cuprinse: reprezentanțele din România ale unor firme, asociații, fundații sau organizații cu sediul în străinătate, organizații și organisme internaționale care funcționează în România etc.

Declarația se depune ori de câte ori apar modificări de natura începerii/încetării activității în documentele care reglementează raporturile de muncă, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului. Pentru fiecare contribuabil care obține venituri sub formă de salarii din străinătate pentru activitatea desfășurată în România se completează și se depune câte o declarație.

Declarația se completează în două exemplare:
- originalul se depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială se află locul desfășurării activității contribuabilului;
- copia se păstrează de către persoana fizică sau juridică la care își desfășoară activitatea contribuabilul.

---

[1] O.M.E.F. nr. 2371/2007 (M.Of. nr. 878 din 21 decembrie 2007), cu modificările și completările ulterioare.

Declarație informativă privind impozitul reținut pe veniturile cu regim de reținere la sursă, pe beneficiari de venit (205), cod M.F.P. 14.13.01.13/I[1]

Declarația se completează și se depune de către plătitorii de venit care au obligația calculării, reținerii și virării impozitului pe veniturile cu regim de reținere la sursă, cu excepția veniturilor de natură salarială și asimilate acestora.

Atenție!
În cazul asocierilor între persoane fizice și persoane juridice române, declarația se completează și se depune de către persoana juridică română desemnată prin contractul de asociere, care are obligația de a calcula, de a reține și de a vira impozitul pe venitul microîntreprinderilor pentru asociații persoane fizice.

Declarația se depune la organul fiscal astfel:

a) până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru următoarele categorii de venituri acordate în anul anterior: venituri din drepturi de proprietate intelectuală; venituri din vânzarea bunurilor în regim de consignație; venituri din activități desfășurate în baza contractelor de agent, comision sau mandat comercial; venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, altele decât cele pentru care s-a optat la început pentru reținerea a 16%; venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară; venitul obținut de o persoană fizică dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil; venituri din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și din orice alte operațiuni de acest gen

b) până pe 30 iunie a anului curent pentru următoarele categorii de venituri acordate în anul anterior: venituri din dividende; venituri din dobânzi; câștiguri din transferul titlurilor de valoare cu impunere finală; venituri din lichidare/dizolvare; venituri din

[1] O.P.A.N.A.F. nr. 233/2011 (M.Of. nr. 101 din 8 februarie 2011).

premii şi din jocuri de noroc; venituri din pensii; alte venituri cu impunere finală.

Declaraţia se depune numai în format electronic, pe suport magnetic sau optic, prin folosirea programului de asistenţă elaborat de Ministerul Finanţelor Publice.

Declaraţie informativă privind câştigurile/pierderile din transferul titlurilor de valoare, altele decât părţile sociale şi valorile mobiliare în cazul societăţilor închise (206), cod M.F.P. 14.13.01.13./t.v.1[1]

Declaraţia se completează şi se depune de către intermediari, societăţile de administrare a investiţiilor în cazul răscumpărării de titluri de participare la fondurile deschise de investiţii sau alţi plătitori de venit, după caz, pentru câştigurile/pierderile realizate de persoanele fizice, aferente tranzacţiilor cu titluri de valoare, altele decât părţile sociale şi valorile mobiliare în cazul societăţilor închise.

Atenţie!
Formularul se completează pentru câştigurile/pierderile din transferul titlurilor de valoare, altele decât părţile sociale şi valorile mobiliare în cazul societăţilor închise, realizate începând cu 1 iulie 2010.

Declaraţia se depune anual, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul expirat, la organul fiscal la care intermediarii, societăţile de administrare a investiţiilor sau plătitorii de venit sunt înregistraţi în evidenţa fiscală.

Declaraţia se depune numai în format electronic, pe suport magnetic sau optic, prin folosirea programului de asistenţă elaborat de ANAF.

---

[1] Ibidem.

Declaraţie informativă privind impozitul pe veniturile din transferul proprietăţilor imobiliare din patrimoniul personal (208), cod M.F.P 14.13.01.13/10i;[1]

Declaraţia se completează şi se depune de către notarii publici, care au obligaţia calculării, încasării şi virării impozitului pe veniturile din transferul proprietăţilor imobiliare din patrimoniul personal.

Termenul de depunere:

- până la data de 25 inclusiv a lunii următoare semestrului în care a avut loc autentificarea actelor privind transferul proprietăţilor imobiliare din patrimoniul personal;
- ori de câte ori notarul public constată erori în declaraţia depusă anterior (prin completarea unei declaraţii rectificative), situaţie în care se va înscrie "X" în căsuţa prevăzută în acest scop.

Declaraţia se completează în două exemplare:

- originalul se depune semestrial la organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sediul biroului notarial. În declaraţie se cuprind toate actele instrumentate în perioada de raportare de biroul notarial, inclusiv cele instrumentate la sediile secundare ale biroului notarial;
- copia se păstrează de către notarul public.

Fişa fiscală privind impozitul pe veniturile din salarii (210), cod M.F.P. 14.13.01.13/I[2]

Fişa fiscală privind impozitul pe veniturile din salarii se completează de către angajatorii/plătitorii de venituri din salarii şi asimilate salariilor, denumiţi în continuare angajatori, pentru fiecare persoană fizică care realizează venituri din salarii sau asimilate acestora, la funcţia de bază ori în afara funcţiei de bază, conform legii.

Fişele fiscale se depun de către angajatori la unitatea fiscală în a cărei rază teritorială aceştia îşi au domiciliul fiscal sau sunt luaţi în evidenţă fiscală, după caz.

---

[1] O.M.E.F. nr. 1706/2008 (M.Of. nr. 533 din 15 iulie 2008).

[2] O.M.E.F. nr. 2293/2007 (M.Of. nr. 866 din 18 decembrie 2007).

În cazul sediului secundar al angajatorului persoană juridică, înregistrat ca plătitor de impozit pe veniturile din salarii, fişele fiscale, corespunzătoare activităţii sediului secundar, se depun la organul fiscal în a cărui evidenţă fiscală este înregistrat sediul secundar.

În cazul în care, la data depunerii fişelor fiscale, sediul secundar este desfiinţat, depunerea fişelor fiscale se va face de către persoana juridică de care a aparţinut sediul secundar la organul fiscal în a cărui rază teritorială este înregistrată persoana juridică.

În situaţia în care un angajat a lucrat în cursul anului fiscal la mai multe sedii secundare ale aceluiaşi angajator – persoană juridică, se va întocmi o singură fişă fiscală care va fi depusă de sediul secundar în evidenţele căruia respectivul angajat figurează la data de 31 decembrie a anului de raportare.

Termenul de depunere a fişelor fiscale este până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul fiscal expirat.

Atenţie! – sedii secundare – „pentru administrarea de către organele fiscale din subordinea Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală a obligaţiilor fiscale datorate de contribuabilii care au înfiinţate sedii secundare înregistrate fiscal ca plătitoare de salarii şi venituri asimilate salariilor, competenţa revine, începând cu data de 1 februarie 2011, organului fiscal în a cărui evidenţă fiscală este înregistrat contribuabilul care a înfiinţat respectivele sedii secundare, inclusiv pentru impozitul pe venitul din salarii datorat de salariaţii care îşi desfăşoară activitatea la aceste sedii"[1].

În cursul anului, **impozitul pe venit prin reţinere la sursă** se declară prin formularul ***Declaraţie privind obligaţiile de plată la bugetul de stat (100), cod M.F.P. 14.13.01.99/bs***[2].

Locul şi modul de depunere a formularului 100

Declaraţia privind obligaţiile de plată la bugetul de stat se depune la organul fiscal în a cărui evidenţă fiscală contribuabilul este înregistrat ca plătitor de impozite şi taxe.

---

[1] Conform O.P.A.N.A.F. nr. 232/2011, art. 1 alin. (1).

[2] O.P.A.N.A.F. nr. 73/2011 (M.Of. nr. 89 din 3 februarie 2011).

Contribuabilii mari şi mijlocii, precum şi sediile secundare ale acestora, au obligaţia depunerii declaraţiei fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, prin intermediul Sistemului Electronic Naţional[1]. De asemenea, şi contribuabilii mici pot depune declaraţia prin mijloace electronice de transmitere la distanţă ca metodă alternativă de declarare.

Termenul de depunere

a) lunar, până pe data de 25 a lunii următoare plăţii venitului pentru impozit reţinut la sursă, conform legislaţiei specifice privind impozitul pe venitul persoanelor fizice: impozitul pe veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care obligaţia declarării, calculării, reţinerii şi plăţii contribuţiilor sociale nu revine plătitorului de venit, impozitul pe veniturile din activitatea de expertiză contabilă şi tehnică, judiciară şi extrajudiciară, impozitul pe veniturile din activităţi desfăşurate în baza contractelor/convenţiilor civile încheiate potrivit Codului civil, pentru care obligaţia declarării, calculării, reţinerii şi plăţii contribuţiilor sociale nu revine plătitorului de venit, impozitul pe veniturile din vânzarea bunurilor în regim de consignaţie, impozitul pe veniturile din activităţi desfăşurate în baza contractelor de agent, comision sau mandat comercial, impozitul pe veniturile din dividende distribuite persoanelor fizice, impozitul pe veniturile din dobânzi, impozitul pe câştigul din operaţiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum şi din orice alte operaţiuni de acest gen, altele decât cele cu instrumente financiare tranzacţionate pe pieţe autorizate şi supravegheate de Comisia Naţională a Valorilor Mobiliare, impozit pe veniturile din transferul proprietăţilor imobiliare din patrimoniul personal, impozitul pe venituri din alte surse, datorat de persoanele fizice;

b) trimestrial, până pe data de 25 a primei luni a trimestrului următor celui în care s-au acordat veniturile pentru impozitul pe

[1] Conform O.P.A.N.A.F nr. 2520/2010 privind depunerea declaraţiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă de către contribuabilii mari şi mijlocii (M.Of. nr. 670 din 1 octombrie 2010).

veniturile persoanelor fizice dintr-o asociere cu o persoană juridică microîntreprindere, care nu generează o persoană juridică.

Alte termene: până la termenul de plată prevăzut de lege pentru impozitul pe veniturile din dobânzi, în cazul împrumuturilor acordate pe baza contractelor civile (la momentul plății dobânzii), impozitul pe câștigul din transferul dreptului de proprietate asupra titlurilor de valoare în cazul societăților închise (25 a lunii următoare celei în care se face plata), impozitul pe veniturile din lichidarea unei persoane juridice (până la data depunerii de către lichidatori, a situației financiare finale al registrul comerțului).

Rectificarea datelor declarate prin Formularul 100 se face prin intermediul formularului ***Declarație rectificativă (710), cod M.F.P. 14.13.01.00/r.***

Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate (112), cod 14.13.01.01/d.u.[1]

Se depune de către angajatori și entități asimilate acestora. Declarația se depune pentru impozitul pe salarii, impozitul pe veniturile din pensii, impozitul pe veniturile din drepturi de autor și drepturi conexe, pentru care obligația declarării, calculării, reținerii și plății contribuțiilor revine plătitorului de venit, impozitul pe veniturile din activități profesionale desfășurate în baza contractelor/convențiilor încheiate potrivit Codului civil, pentru care obligația declarării, calculării, reținerii și plății contribuțiilor revine plătitorului de venit, precum și pentru contribuțiile de asigurări sociale.

Termenul de depunere: lunar, până pe data de 25, inclusiv a lunii următoare celei pentru care se datorează impozitul pe venit și contribuțiile sociale.

Declarația de depune prin mijloace electronice de transmitere la distanță, pe portalul e-Romania. Pentru a putea depune declarația,

[1] H.G. nr. 1397/2010 (M.Of. nr. 897 din 31 decembrie 2010).

contribuabilul trebuie să deţină un certificat calificat de semnătură electronică.

Până pe 1 iulie 2011 declaraţia se poate depune şi în format electronic, pe suport electronic, însoţită de „Declaraţia privind obligaţiile de plată a contribuţiilor sociale, impozitului pe venit şi evidenţa nominală a persoanelor asigurate", în format hârtie, semnat şi ştampilat (la registratura organului fiscal sau prin servicii poştale).

§5. Obligaţii cu privire la evidenţă în cazul determinării venitului în sistem real[1]

Contribuabilii care obţin venituri din activităţi independente şi determină venitul net în sistem real sunt obligaţi[2] să organizeze şi să conducă evidenţa contabilă în partidă simplă.

Evidenţă pe bază de opţiune:

a) contribuabilii care obţin venituri dintr-o activitate agricolă[3] pot opta pentru determinarea venitului net din acea activitate, pe baza datelor din evidenţa contabilă în partidă simplă;

b) contribuabilii pot opta pentru determinarea venitului net din cedarea folosinţei bunurilor în sistem real, pe baza datelor din evidenţa contabilă în partidă simplă;

c) contribuabilii care obţin venituri din activităţi independente, impuşi pe baza normelor de venit, precum şi cei care obţin venituri din drepturi de proprietate intelectuală pot să opteze pentru determinarea venitului net în sistem real, pe baza datelor din evidenţa contabilă în partidă simplă;

d) contribuabilii care îndeplinesc cumulativ următoarele două condiţii: realizează venituri din activităţi independente numai în baza convenţiei/contractului civil pentru care plătitorul de venit a calculat, reţinut şi virat impozitul reprezentând plăţi anticipate în cota de 10% asupra venitului brut şi îşi pot îndeplini obligaţiile

---

[1] Conform O.M.F.P. nr. 1040/2004 (M.Of. nr. 642 din 16 iulie 2004).

[2] Conform art. 49 alin. (8) C.fisc.

[3] Supusă impozitului pe venit conform art. 75 C.fisc.

declarative direct pe baza documentelor emise de plătitorul de venit, POT opta pentru conducerea evidenței contabile în partidă simplă.

Nomenclatorul registrelor și formularelor financiar contabile este următorul:

1. Registru jurnal de încasări și plăți, cod 14-1-1/b
2. Registrul inventor, cod 14-1-2/a
3. Fișa mijlocului fix, cod 14-2-2/a
4. Bon de consum, cod 14-3-4A
5. Fișă de magazine, cod 14-3-8
6. Listă de inventariere, cod 14-3-12
7. Listă de inventariere (pentru gestiuni global valorice), cod 14-3-12/a
8. Chitanță pentru operațiuni în valută, cod 14-4-1/a
9. Registru de casă (în valută), cod 14-4-7/cA
10. Borderou de achiziție, cod 14-4-13
11. Borderou de achiziție, cod 14-4-13/b
12. Stat de salarii, cod 14-5-1/1
13. Jurnal pentru operațiuni diverse, cod 14-6-17/c
14. Fișă pentru operațiuni diverse, cod 14-6-22/b
15. Document cumulative, cod 14-6-24

Alături de acestea se mai folosesc:

- Factură;
- Chitanță;
- Bon de comandă-chitanță;
- Fișă de magazine a formularelor cu regim special;
- Monetar;
- Extras din borderoul de plăți;
- Notă de recepție și constatare de diferențe;
- Dispoziție de plată – încasare către casierie.

Contribuabilii pot folosi toate formularele sau numai o parte din acestea, în funcție de specificul activității.

§6. Sancţiuni

Pentru nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declaraţiilor de înregistrare fiscală sau de menţiuni: amendă de la 500 la 1.000 lei[1].

Pentru neîndeplinirea la termen a obligaţiilor de declarare: amendă de la 500 la 1.000 lei[2].

Pentru neplata la termenele legale a impozitului datorat: majorări de întârziere până pe data de 30 iunie 2010[3] şi, începând cu 1 iulie 2010, dobânzi şi penalităţi de întârziere[4].

De asemenea, în cazul plătitorilor de TVA sunt valabile şi sancţiunile prezentate la capitolul Taxa pe valoarea adăugată.

§7. Centralizator al obligaţiilor de declarare în cazul veniturilor realizate de persoanele fizice[5]

Tipul de venit	Persoana	Declaraţia/ formularul[6]
Venituri din activităţi independente – activităţi comerciale	Persoana fizică ce obţine venitul	200, 201, 220

[1] Art. 219 alin. (1) lit a) şi alin. 2 lit. d) C.proc.fisc.

[2] Art. 219 alin. (1) lit b) şi alin. 2 lit. d) C.proc.fisc.

[3] Art. 119-123 C.proc.fisc.

[4] O.U.G. nr. 39/2010 pentru modificarea şi completarea O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală (M.Of. nr. 278 din 28 aprilie 2010).

[5] Nu sunt evidenţiate declaraţiile ce trebuie depuse cu ocazia înregistrării sau declaraţiile de menţiuni aferente declaraţiilor de înregistrare (o prezentare a lor se regăseşte în capitolul Înregistrarea fiscală a contribuabililor), precum şi declaraţiile în cazul persoanelor fizice ce se încadrează în categoria persoanelor impozabile din punctul de vedere al taxei pe valoarea adăugată (o prezentare a acestor declaraţii se regăseşte în capitolul Taxa pe valoarea adăugată).

[6] Nu în toate cazurile trebuie depusă declaraţia/formularul. Pentru o detaliere trebuie urmărite informaţiile din partea de început a capitolului.

Venituri din activități independente – profesii libere	Persoana fizică ce obține venitul	200, 201, 220
	Plătitorul de venit	În cazul veniturilor din convenții/ contracte civile 100/112 205
Venituri din activități independente – drepturi de proprietate intelectuală	Persoana fizică ce obține venitul	200, 201
	Plătitorul de venit	100/112, 205
Venituri din activități independente – impozit 10% reținut la sursă	Persoana fizică ce obține venitul	200
	Plătitorul de venit	100/112, 205
Venituri din salarii și asimilate salariilor	Persoana fizică ce obține venitul	224, 230
	Plătitorul de venit	112, 210, 222, declarațiile de asigurări sociale
Venituri din cedarea folosinței bunurilor – cheltuieli forfetare	Persoana fizică ce obține venitul	200, 201, 220
Venituri din cedarea folosinței bunurilor – determinarea venitului în sistem real	Persoana fizică ce obține venitul	200, 201, 220
Venituri din cedarea folosinței bunurilor – impozit final	Persoana fizică ce obține venitul	
Venituri din dividende	Persoana fizică ce obține venitul	201
	Plătitorul de venit	100, 205
Venituri din dobânzi	Persoana fizică ce obține venitul	201
	Plătitorul de venit	100, 205
Câștiguri din transferul titlurilor de valoare	Persoana fizică ce obține venitul	200, 201
	Plătitorul de venit	100, 205
Venituri din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract	Persoana fizică ce obține venitul	200, 201
	Plătitorul de venit	100, 205

Venituri din lichidarea unei persoane juridice	Persoana fizică ce obţine venitul	201
	Plătitorul de venit	100, 205
Venituri din pensii	Persoana fizică ce obţine venitul	201
	Plătitorul de venit	112, 205
Venituri din activităţi agricole – stabilire pe bază de norme de venit	Persoana fizică ce obţine venitul	221
Venituri din activităţi agricole – impozit final[1]	Persoana fizică ce obţine venitul	
	Plătitorul de venit	100, 205
Venituri din activităţi agricole – stabilire venit în sistem real	Persoana fizică ce obţine venitul	220
Venituri din premii şi jocuri de noroc	Persoana fizică ce obţine venitul	201,
	Plătitorul de venit	100, 205
Venituri din transferul proprietăţilor imobiliare din patrimoniul personal	Persoana fizică ce obţine venitul	209
	Notarul	100, 208

[1] Conform art. 74 alin. (4) C.fisc.

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Capitolul VIII
Cursurile de schimb valutar folosite în activitatea fiscală

În activitatea lor cotidiană contribuabilii sunt nevoiți să evidențieze în lei anumite sume în valută. Cursul de schimb utilizat pentru transformarea în lei diferă de la o speță la alta, prevederile legale referitoare la cursul de schimb fiind numeroase. Pe parcursul acestui capitol vom prezenta prevederile legislative referitoare la cursurile de schimb utilizate în aplicarea Codului fiscal și a Codului de procedură fiscală.

§1. Codul fiscal

1.1. Titlul I. Dispoziții generale

Art 9. Moneda de plată a impozitelor și taxelor

(3) Sumele exprimate într-o monedă străină se convertesc în moneda națională a României, după cum urmează:

a) în cazul unei persoane care desfășoară o activitate într-un stat străin și își ține contabilitatea acestei activități în moneda statului străin, profitul impozabil sau venitul net din activități independente și impozitul plătit statului străin se convertesc în moneda națională a României prin utilizarea unei medii a cursurilor de schimb valutar pentru perioada căreia îi este aferent profitul impozabil sau venitul net;

b) în oricare alt caz, sumele se convertesc în moneda națională a României prin utilizarea cursului de schimb valutar la data la care se primesc sau se plătesc sumele respective ori la altă dată prevăzută în norme.

(4) În înţelesul prevederilor alin. (3), cursul de schimb valutar, folosit pentru a converti în moneda naţională a României sumele exprimate în moneda străină, este cursul de schimb comunicat de Banca Naţională a României, exceptând cazurile prevăzute expres în norme.

1.2. Titlul II. Impozitul pe profit

Art. 15. Scutiri

(3) Organizaţiile nonprofit, organizaţiile sindicale şi organizaţiile patronale sunt scutite de la plata impozitului pe profit şi pentru veniturile din activităţi economice realizate până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, într-un an fiscal, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale scutite de la plata impozitului pe profit, prevăzută la alin. (2).

Pct. 8. Norme metodologice:

8. Organizaţiile nonprofit care obţin venituri, altele decât cele menţionate la art. 15 alin. (2) din Codul fiscal, şi depăşesc limita prevăzută la alin. (3) plătesc impozit pentru profitul corespunzător acestora. Determinarea profitului impozabil se face în conformitate cu prevederile de la cap. II, titlul II din Codul fiscal. În acest sens se vor avea în vedere următoarele: (...)

b) determinarea veniturilor neimpozabile prevăzute la art. 15 alin. (3) din Codul fiscal, prin parcurgerea următorilor paşi:

- calculul echivalentului în lei a 15.000 euro prin utilizarea cursului mediu de schimb valutar EUR/ROL comunicat de Banca Naţională a României pentru anul fiscal respectiv;
- calculul valorii procentului de 10% din veniturile prevăzute la lit. a);
- stabilirea veniturilor neimpozabile prevăzute la art. 15 alin. (3) din Codul fiscal ca fiind valoarea cea mai mică dintre sumele stabilite conform precizărilor anterioare.

Art. 21. Cheltuieli

(3) Următoarele cheltuieli au deductibilitate limitată: (...)

j) cheltuielile efectuate în numele unui angajat, la schemele de pensii facultative, în limita unei sume reprezentând echivalentul în lei a 400 euro într-un an fiscal, pentru fiecare participant;

k) cheltuielile cu primele de asigurare voluntară de sănătate, în limita unei sume reprezentând echivalentul în lei a 250 euro într-un an fiscal, pentru fiecare participant;

Pct. 35[1]. Norme metodologice

35[1]. Intră sub incidența prevederilor art. 21 alin. (3) lit. j) din Codul fiscal cheltuielile înregistrate de angajator în numele unui angajat, la schemele de pensii facultative, efectuate potrivit Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, în limita unei sume reprezentând echivalentul în lei a 400 de euro într-un an fiscal, pentru fiecare participant. Cursul de schimb utilizat pentru determinarea echivalentului în euro este cursul de schimb leu/euro comunicat de Banca Națională a României la data înregistrării cheltuielilor.

Pct. 35[2]. Norme metodologice

35[2]. Sunt deductibile la determinarea profitului impozabil, potrivit prevederilor art. 21 alin. (3) lit. k) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, cheltuielile cu primele de asigurare voluntară de sănătate, efectuate de angajator potrivit Legii privind reforma în domeniul sănătății nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare. Cursul de schimb utilizat pentru determinarea echivalentului în euro este cursul de schimb LEU/EUR comunicat de Banca Națională a României la data înregistrării cheltuielilor.

Art. 24. Amortizarea fiscală

(21) Pentru titularii de acorduri petroliere și subcontractanții acestora, care desfășoară operațiuni petroliere în perimetre marine ce includ zone cu adâncime de apă de peste 100 metri, se calculează amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale aferente operațiunilor petroliere, a căror durată de folosire este limitată de durata rezervelor, pe unitatea de produs, cu un grad de utilizare de 100%, în funcție de rezerva exploatabilă de substanță minerală utilă, pe durata acordului petrolier. Cheltuielile aferente investițiilor în curs, imobilizărilor corporale și necorporale efectuate pentru operațiunile petroliere vor fi reflectate în contabilitate atât în lei, cât și în euro; aceste cheltuieli, înregistrate în contabilitate în lei, vor fi reevaluate la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar

pe baza valorilor înregistrate în contabilitate în euro, la cursul de schimb euro/leu comunicat de Banca Naţională a României pentru ultima zi a fiecărui exerciţiu financiar.

Art 31. Credit fiscal

(1) Dacă o persoană juridică română obţine venituri dintr-un stat străin prin intermediul unui sediu permanent sau venituri supuse impozitului cu reţinere la sursă şi veniturile sunt impozitate atât în România cât şi în statul străin, atunci impozitul plătit către statul străin, fie direct, fie indirect prin reţinerea şi virarea de o altă persoană, se deduce din impozitul pe profit ce se determină potrivit prevederilor prezentului titlu.

Pct. 90. Norme metodologice

90. În aplicarea prevederilor art. 31 alin. (1) din Codul fiscal, din punct de vedere fiscal, la sfârşitul anului fiscal, operaţiunile efectuate prin intermediul unor sedii permanente din străinătate ale persoanelor juridice române, înregistrate în cursul perioadei în devize, respectiv veniturile, cheltuielile, alte sume impozabile sau deductibile, cât şi impozitul plătit se convertesc în lei prin utilizarea unei medii a cursurilor de schimb valutar, comunicată de Banca Naţională a României.

1.3. Titlul III. Impozitul pe venit

Art. 48. Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activităţi independente, determinat pe baza contabilităţii în partidă simplă

(5) Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat: (...)

g) contribuţiile efectuate în numele angajaţilor la fonduri de pensii facultative, în conformitate cu legislaţia în vigoare, în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru o persoană;

h) prima de asigurare voluntară de sănătate, conform legii, în limita echivalentului în lei a 250 euro anual pentru o persoană;

Pct. 39 Norme metodologice

39. (...)

Limita echivalentului în euro a contribuţiilor efectuate la fondul de pensii facultative şi a primelor de asigurare voluntară de sănătate, prevăzute la art. 48 alin. (5) lit. g) şi h) din Legea nr. 571/2003

privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare, se transformă în lei la cursul mediu anual comunicat de Banca Naţională a României.

Art. 57. Determinarea impozitului pe veniturile din salarii
Pct. 110. Norme metodologice

110. Transformarea în lei a sumelor obţinute, potrivit legii, în valută, reprezentând venituri din salarii realizate în România, se face la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Naţională a României, astfel:

- în situaţia în care veniturile din salarii sunt plătite în cursul lunii sau în cazul încetării raporturilor de muncă, se utilizează cursul de schimb valutar în vigoare în ziua precedentă celei în care se face plata; sau
- în celelalte cazuri, cursul de schimb valutar în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se face plata acestor drepturi.

Art. 57 alin. (2) C.fisc.

(2) Impozitul lunar prevăzut la alin. (1) se determină astfel:

a) la locul unde se află funcţia de bază, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferenţă între venitul net din salarii, calculat prin deducerea din venitul brut a contribuţiilor obligatorii aferente unei luni, şi următoarele: (...)

- contribuţiile la fondurile de pensii facultative, astfel încât la nivelul anului să nu se depăşească echivalentul în lei a 400 euro

Pct. 111. Normele metodologice

(...) Transformarea contribuţiilor reţinute pentru fondurile de pensii facultative din lei în euro, pentru verificarea încadrării în plafonul anual, se face la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Naţională a României în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se plătesc drepturile salariale.

Art. 62. Stabilirea venitului net anual din cedarea folosinţei bunurilor

Pct. 137[1]. Norme metodologice

137[1]. În situaţia în care chiria/arenda reprezintă echivalentul în lei al unei valute, venitul brut anual se determină pe baza chiriei/

arendei lunare evaluate la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, valabil pentru ultima zi a fiecărei luni, corespunzător lunilor din perioada de impunere.

Art 66. Stabilirea venitului din investiții
Pct. 142[1]. Norme metodologice

142[1]. În cazul transferurilor titlurilor de valoare exprimate în valută, cursul de schimb valutar utilizat în vederea determinării câștigului și a impozitului aferent este cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României valabil pentru ziua determinării câștigului.

Art 82. Stabilirea plăților anticipate de impozit

(2) Plățile anticipate se stabilesc de organul fiscal competent pe fiecare sursă de venit, luându-se ca bază de calcul venitul anual estimat sau venitul net realizat în anul precedent, după caz, prin emiterea unei decizii care se comunică contribuabililor, potrivit legii. În cazul impunerilor efectuate după expirarea termenelor de plată prevăzute la alin. (3), contribuabilii au obligația efectuării plăților anticipate la nivelul sumei datorate pentru ultimul termen de plată al anului precedent. Diferența dintre impozitul anual calculat asupra venitului net realizat în anul precedent și suma reprezentând plăți anticipate datorate de contribuabil la nivelul trimestrului IV din anul anterior se repartizează pe termenele de plată următoare din cadrul anului fiscal. Pentru declarațiile de venit estimativ depuse în luna decembrie nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net aferent perioadei până la sfârșitul anului urmând să fie supus impozitării, potrivit deciziei de impunere emise pe baza declarației privind venitul realizat. Plățile anticipate pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția veniturilor din arendă, se stabilesc de organul fiscal astfel:

a) pe baza contractului încheiat între părți; sau

b) pe baza veniturilor determinate potrivit datelor din contabilitatea în partidă simplă, potrivit opțiunii. În cazul în care, potrivit clauzelor contractuale, venitul din cedarea folosinței bunurilor reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută, determinarea venitului anual estimat se efectuează pe baza cursului de schimb al

pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ziua precedentă celei în care se efectuează impunerea.

Art. 91. Creditul fiscal extern

(5) În vederea calculului creditului fiscal extern, sumele în valută se transformă la cursul de schimb mediu anual al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului. Veniturile din străinătate realizate de persoanele fizice rezidente, dar care nu sunt cotate de Banca Națională a României, se vor transforma astfel:

a) din moneda statului de sursă într-o valută de circulație internațională, cum ar fi dolari SUA sau euro, folosindu-se cursul de schimb din țara de sursă;

b) din valuta de circulație internațională în lei, folosindu-se cursul de schimb mediu annal al acesteia, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului respectiv.

Pct. 203. Norme metodologice

203. (...) Veniturile din străinătate realizate de contribuabilii prevăzuți la art. 40 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal și cei prevăzuți la art. 40 alin. (2) din Codul fiscal, precum și impozitul aferent, a cărui plată în străinătate este atestată cu document justificativ eliberat de autoritatea fiscală a statului străin, de angajator sau de alt plătitor de venituri, exprimate în unitățile monetare proprii fiecărui stat, se vor transforma în lei la cursul de schimb mediu anual comunicat de Banca Națională a României din anul de realizare a venitului respectiv.

1.4. Titlul IV[1]. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

Art 112[1]. Definiția microîntreprinderii

În sensul prezentului titlu, o microîntreprindere este o persoană juridică română care îndeplinește cumulativ următoarele condiții, la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent:

a) realizează venituri, altele decât cele prevazute la art. 112[2] alin. (6);

b) are de la 1 până la 9 salariați inclusiv;

c) a realizat venituri care nu au depășit echivalentul în lei al 100.000 euro;

d) capitalul social al acesteia este deținut de persoane, altele decât statul și autoritățile locale.

Pct. 4. Norme metodologice

4. Pentru încadrarea în condiția privind nivelul veniturilor realizate în anul precedent se vor lua în calcul aceleași venituri care constituie baza imozabilă prevăzută la art 112^7 din Codul fiscal, iar cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro este cel de la închiderea aceluiași exercițiu financiar.

Art. 112^6. Impunerea microîntreprinderilor care realizează venituri mai mari de 100.000 euro

Prin excepție de la prevederile art. 112^2 alin. (5) și ale art. 112^8 alin. (2) și (3), dacă în cursul unui an fiscal o microîntreprindere realizează venituri mai mari de 100.000 euro, aceasta va plăti impozit pe profit luând în calcul veniturile și cheltuielile realizate de la începutul anului fiscal, fără posibilitatea de a mai beneficia pentru perioada următoare de prevederile prezentului titlu. Calculul și plata impozitului pe profit se efectuează începând cu trimestrul în care s-a depășit limita prevăzută în prezentul articol. Impozitul pe profit datorat reprezintă diferența dintre impozitul pe profit calculat de la începutul anului fiscal până la sfârșitul perioadei de raportare și impozitul pe veniturile microîntreprinderilor datorat în cursul anului respectiv.

Pct. 13. Norme metodologice

13. Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în lei este cel de la închiderea exercițiului financiar precedent.

1.5. Titlul V. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România

Art. 116. Reținerea impozitului pe veniturile impozabile obținute din România de nerezidenți

(4) Impozitul se calculează, respectiv se reține în momentul plății venitului și se plătește la bugetul de stat până la data de 25

inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul. Impozitul se calculează, se reține și se plătește, în lei, la bugetul de stat, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, valabil în ziua reținerii impozitului pentru nerezidenți. În cazul dividendelor distribuite, dar care nu au fost plătite acționarilor sau asociaților până la sfârșitul anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale, impozitul pe dividende se declară și se plătește până la data de 25 ianuarie a anului următor.

Pct. 9^5. Norme metodologice

9^5. a) Conversia în lei a impozitului în valută aferent veniturilor obținute din România de nerezidenți se face la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, valabil în ziua în care s-a plătit venitul către nerezident și impozitul în lei rezultat se varsă la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul.

b) Pentru impozitul în valută aferent dobânzilor capitalizate realizate din România de nerezidenți, conversia se face, de asemenea, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, valabil în ziua în care s-a capitalizat dobânda, respectiv la cursul valutar din momentul înregistrării în contul curent sau în contul de depozit al titularului dobânzii capitalizate sau din momentul răscumpărării, în cazul unor instrumente de economisire, ori în momentul în care dobânda se transformă în împrumut. Impozitul în lei astfel calculat se varsă la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a înregistrat venitul/răscumpărat instrumentul de economisire.

Art. 123. Stabilirea impozitului (pe reprezentanțe)

(1) Impozitul pe reprezentanță pentru un an fiscal este egal cu echivalentul în lei a sumei de 4.000 euro, stabilită pentru un an fiscal, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, valabil în ziua în care se efectuează plata impozitului către bugetul de stat.

1.6. Titlul VI. Taxa pe valoarea adăugată

Art. 126. Operațiuni impozabile

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3) lit. a), nu sunt considerate operațiuni impozabile în România achizițiile intracomunitare de bunuri care îndeplinesc următoarele condiții:

(...)

b) valoarea totală a acestor achiziții intracomunitare nu depășește pe parcursul anului calendaristic curent sau nu a depășit pe parcursul anului calendaristic anterior plafonul de 10.000 euro, al cărui echivalent în lei este stabilit prin norme.

Pct. 2. Norme metodologice

2. (5) Echivalentul în lei al plafonului pentru achiziții intracomunitare de 10.000 euro, prevăzut la art. 126 alin. (4) lit. b) din Codul fiscal, aplicabil în cursul unui an calendaristic, se determină pe baza cursului valutar de schimb comunicat de Banca Națională a României la data aderării și se rotunjește la cifra miilor. Rotunjirea se face prin majorare când cifra sutelor este egală sau mai mare decât 5 și prin reducere când cifra sutelor este mai mică de 5, prin urmare plafonul este de 34.000 lei.

Art. 132. Locul livrării de bunuri

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. a), în cazul unei vânzări la distanță care se efectuează dintr-un stat membru spre România, locul livrării se consideră în România dacă livrarea este efectuată către un cumpărător persoană impozabilă sau persoană juridică neimpozabilă, care beneficiază de derogarea de la art. 126 alin. (4), sau către orice altă persoană neimpozabilă și dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) valoarea totală a vânzărilor la distanță al căror transport sau expediere în România se realizează de către un furnizor, în anul calendaristic în care are loc o anumită vânzare la distanță, inclusiv valoarea respectivei vânzări la distanță, sau în anul calendaristic precedent, depășește plafonul pentru vânzări la distanță de 35.000 euro, al cărui echivalent în lei se stabilește prin norme; sau (...)

Pct. 11. Norme metodologice

(1) În sensul art. 132 alin. (2) lit. a) din Codul fiscal, echivalentul în lei al plafonului de 35.000 de euro pentru vânzările la distanță se

stabileşte pe baza cursului valutar de schimb comunicat de Banca Naţională a României la data aderării şi se rotunjeşte la cifra miilor. Rotunjirea se face prin majorare, când cifra sutelor este egală cu sau mai mare decât 5, şi prin reducere, când cifra sutelor este mai mică de 5, prin urmare plafonul este de 118 000 lei.

Art. 134[2]. Exigibilitatea pentru livrări de bunuri şi prestări de servicii

(3) Taxa este exigibilă la data la care intervine oricare dintre evenimentele menţionate la art. 138. Totuşi, regimul de impozitare, cotele aplicabile şi cursul de schimb valutar sunt aceleaşi ca şi ale operaţiunii de bază care a generat aceste evenimente.

Pct. 16[1]. Norme metodologice

16[1] (2) În aplicarea art. 134[2] alin. (3) din Codul fiscal, în cazul în care intervin elementele prevăzute la art. 138 din Codul fiscal, ulterior datei de 1 iulie 2010, cota aplicabilă pentru ajustarea bauei de impozitare este cota operaţiunii de bază care a generat aceste evenimente. Pentru operaţiunile a căror bază impozabilă este determinată în valută, cursul de schimb utilizat pentru ajustarea bazei de impozitare este acelaşi ca şi al operaţiunii de bază care a generat aceste evenimente, respectiv cursul de schimb valuta utilizat pentru determinarea bazei de impozitare a taxei pe valoarea adăugată pentru operaţiunea de bază. Totuşi, în cazul în care nu se poate determina operaţiunea de bază care a generat aceste evenimente, se va aplica cota de TVA în vigoare la data la care a intervenit evenimentul şi, corespunzător, şi cursul de schimb valutar de la această dată, în cazul operaţiunilor pentru care baza de impozitare este determinată în valută.

(3) În cazul în care intervin evenimentele prevăzute la art. 138 din Codul fiscal, ulterior datei de 1 iulie 2010, pentru achiziţii intracomunitare de bunuri, cota aplicabilă pentru ajustarea bazei de impozitare este cota în vigoare la data la care a intervenit exigibilitatea taxei pentru achiziţia intracomunitară potrivit art. 135 din Codul fiscal. În situaţia în care nu se poate determina achiziţia intracomunitară care a generat aceste evenimente, se va aplica cota de TVA în vigoare la data la care a intervenit evenimentul.

Exemplu: Societatea A din România a primit o factură pentru un avans la o achiziţie intracomunitară de bunuri în suma de 1.000

euro, emisă la data de 12 mai 2010. Taxa aferentă achiziţiei intracomunitare s-a determinat pe baza cursului de schimb în vigoare la data de 12 mai 2010, respectiv 4,18 lei/euro, aplicându-se cota de TVA de 19%, astfel: 1.000 euro x 4,18 lei/euro x 19% = 794,2 lei.

În luna iulie, societatea primeşte factura emisă la data de 16 iulie 2010 pentru diferenţa până la valoarea integrală a bunurilor care sunt achiziţionate intracomunitar, în sumă de 5.000 euro, valoarea integrală a bunurilor fiind de 6.000 euro. Taxa aferentă achiziţiei intracomunitare s-a determinat pe baza cursului de schimb în vigoare la data de 16 iulie 2010, respectiv 4,26 lei/euro, aplicându-se cota de TVA de 24%, astfel: 5.000 euro x 4,26 lei/euro x 24% = 5,112 lei.

La data de 5 august 2010, furnizorul extern emite un credit- note prin care acordă o reducere de preţ de 10% aferentă livrării intracomunitare care a generat achiziţia intracomunitară de bunuri la societatea A din România. Societatea A are obligaţia să ajusteze baza de impozitare a achiziţiei intracomunitare cu sumele calculate astfel:

1.000 euro x 10% x 4,18 lei/euro x 19% = 79,42 lei

5.000 euro x 10% x 4,26 lei/euro x 24% = 511,2 lei.

Art. 139[1]. Cursul de schimb valutar (baza de impozitare)

(1) Dacă elementele folosite la stabilirea bazei de impozitare a unui import de bunuri se exprimă în valută, cursul de schimb valutar se stabileşte conform prevederilor comunitare care reglementează calculul valorii în vamă.

(2) Dacă elementele folosite pentru stabilirea bazei de impozitare a unei operaţiuni, alta decât importul de bunuri, se exprimă în valută, cursul de schimb care se aplică este ultimul curs de schimb comunicat de Banca Naţională a României sau cursul de schimb utilizat de banca prin care se efectuează decontările, din data la care intervine exigibilitatea taxei pentru operaţiunea în cauză.

Pct. 22. Norme metodologice

22. (1) În sensul art. 139[1] alin. (2) din Codul fiscal, prin ultimul curs de schimb comunicat de Banca Naţională a României se înţelege cursul de schimb comunicat de respectiva bancă în ziua anterioară şi care este valabil pentru operaţiunile care se vor desfăşura în ziua următoare.

(2) În contractele încheiate între părți trebuie menționat dacă pentru decontări va fi utilizat cursul de schimb al unei bănci comerciale, în caz contrar aplicându-se cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României. În cazul încasării de avansuri înainte de livrarea de bunuri sau prestarea de servicii, cursul de schimb valutar utilizat pentru determinarea bazei de impozitare a taxei pe valoarea adăugată la data încasării avansurilor va rămâne neschimbat la data definitivării operațiunii, respectiv atunci când se fac regularizările avansurilor încasate.

Exemplul nr. 1: În luna august 2010, o persoană impozabilă A înregistrată în scopuri de TVA potrivit art. 153 din Codul fiscal încasează 1.000 euro drept avans pentru livrarea în interiorul țării a unui automobil de la o altă societate B; A va emite o factură către B la cursul de 4,2 lei/euro, valabil la data încasării avansului.

Baza de impozitare a TVA = 1.000 euro x 4,2 lei/euro = 4.200 lei.

Taxa pe valoarea adăugată aferentă avansului = 4.200 lei x 24% = 1.008 lei.

După o perioadă de 3 luni are loc livrarea automobilului, care costă 5.000 euro. Cursul din data livrării bunului este de 4,3 lei/euro. La data livrării se vor storna avansul și taxa pe valoarea adăugată aferentă acestuia, respectiv 4.200 lei și 1.008 lei, cu semnul minus. Baza de impozitare a TVA pentru livrare se determină astfel:

[(1.000 euro x 4,2 lei/euro) + (4.000 euro x 4,3 lei/euro)] = 21.400 lei.

Taxa pe valoarea adăugată aferentă livrării se determină astfel:

21.400 lei x 24% = 5.136 lei.

Exemplul nr. 2: Compania A încasează în luna iunie 2010 un avans de 2.000 euro pentru livrarea în interiorul țării a unui utilaj către clientul său B. Livrarea utilajului are loc în cursul lunii iulie la prețul de 6.000 euro. A va emite o factură pentru avansul de 2.000 euro către B la cursul de 4,1 lei/euro, valabil la data încasării avansului în luna iunie.

Baza de impozitare a TVA pentru avans = 2.000 euro x 4,1 lei/euro = 8.200 lei.

Taxa pe valoarea adăugată aferentă avansului = 8.200 lei x 19% = 1.558 lei.

În luna iulie, la livrarea utilajului se regularizează avansul facturat, inclusiv cota de taxă pe valoarea adăugată ca urmare a modificării cotei standard la 1 iulie 2010. Cursul din data livrării bunului este de 4,3 lei/euro. Regularizările efectuate, inclusiv regularizarea cotei de TVA:

Stornarea avansului, inclusiv a taxei pe valoarea adăugată aferente acestuia, respectiv 8.200 lei și 1.558 lei, cu semnul minus.

Baza de impozitare a livrării: [(2.000 euro x 4,1 lei/euro) + (4.000 euro x 4,3 lei/euro)] = 8.200 lei + 17.200 lei = 25.400 lei.

Taxa pe valoarea adăugată aferentă livrării: 25.400 lei x 24% = 6.096 lei.

(3) Pentru livrări de bunuri sau prestări de servicii în interiorul țării, contractate în valută cu decontare în lei la cursul de schimb din data plății, diferențele de curs dintre cursul de schimb menționat în factura întocmită conform alin. (1) și cursul de schimb utilizat la data încasării nu sunt considerate diferențe de preț și nu se emite o factură în acest sens.

(4) În cazul achizițiilor intracomunitare de bunuri, cursul de schimb utilizat pentru determinarea în lei a bazei impozabile a taxei este cursul din data exigibilității taxei, astfel cum este stabilit la art. 135 din Codul fiscal, indiferent de data la care sunt sau vor fi recepționate bunurile.

(5) În cazul livrărilor intracomunitare de bunuri scutite de taxă conform art. 143 alin. (2) din Codul fiscal, cursul de schimb utilizat pentru determinarea în lei a bazei impozabile a taxei este cursul din data exigibilității taxei, astfel cum este stabilită la art. 134^3 din Codul fiscal, indiferent de data la care sunt sau vor fi livrate bunurile.

(6) Pentru operațiunile în interiorul țării, dacă baza impozabilă este stabilită în valută, transformarea în lei se va efectua la cursul din data la care intervine exigibilitatea taxei conform prevederilor art. 134-134^2.

(7) Prevederile alin. (6) se aplică și pentru serviciile prestate către persoane stabilite în Comunitate sau în afara Comunității, precum și pentru serviciile achiziționate de la prestatori stabiliți în

Comunitate sau în afara Comunității, precum și în cazul livrărilor de bunuri care nu au locul în România conform art. 132, efectuate de persoane impozabile stabilite în România, sau al achizițiilor de bunuri care au locul în România și pentru care beneficiarul este obligat la plata taxei conform art. 150 alin. (2)-(6) din Codul fiscal

Art. 143. Scutiri pentru exporturi sau alte operațiuni similare, pentru livrări intracomunitare și pentru transportul internațional și intracomunitar

(1) Sunt scutite de taxă: (...)

b) livrările de bunuri expediate sau transportate în afara Comunității de către cumpărătorul care nu este stabilit în România sau de altă persoană în contul său, cu excepția bunurilor transportate de cumpărătorul însuși și care sunt folosite la echiparea ori alimentarea ambarcațiunilor și a avioanelor de agrement sau a oricărui alt mijloc de transport de uz privat. Este scutită, de asemenea, și livrarea de bunuri care sunt transportate în bagajul personal al călătorilor care nu sunt stabiliți în Comunitate, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: (...)

- valoarea totală a livrării, plus TVA, este mai mare decât echivalentul în lei a 175 euro, stabilit anual prin aplicarea cursului de schimb obținut în prima zi lucrătoare din luna octombrie și valabil de la data de 1 ianuarie a anului următor;

Art. 147^2. Rambursarea taxei către persoane impozabile neînregistrate în scopuri de TVA în România și rambursarea TVA de către alte state membrecătre persoane impozabile stabilite în România

(1) În condițiile stabilite prin norme:

a) persoana impozabilă nestabilită în România, care este stabilită în alt stat membru, neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România, poate beneficia de rambursarea taxei pe valoarea adăugată achitate pentru importuri și achiziții de bunuri/servicii, efectuate în România;

Pct. 49. Norme metodologice

49. (11) În cazul în care baza de impozitare de pe o factură sau de pe un document de import este de cel puțin echivalentul în lei a

1000 euro ori în cazul facturilor pentru combustibil de cel puțin 250 euro, în vederea obținerii rambursării taxei pe valoarea adăugată, solicitantul trebuie să trimită pe cale electronică copii de pe respectivele facturi sau, după caz, documente de import, împreună cu cererea de rambursare. Echivalentul în lei se determină pe baza cursului valutar de schimb comunicat de Banca Națională a României valabil la data de 1 ianuarie 2010. Pentru facturile sau documentele de import a căror valoare nu depășește sumele prevăzute în teza anterioară, nu este obligatorie transmiterea lor în vederea obținerii rambursării, cu excepția situației prevăzute la alin. (22). (...)

(19) În cazul în care cererea de rambursare vizează o perioadă de rambursare mai mică de un an calendaristic, dar mai mare de 3 luni, cuantumul TVA pentru care se solicită o rambursare nu poate fi mai mic decât echivalentul în lei a 400 euro. Echivalentul în lei se determină pe baza cursului valutar de schimb comunicat de Banca Națională a României valabil la data de 1 ianuarie 2010.

(20) În cazul în care cererea de rambursare se referă la o perioadă de rambursare de un an calendaristic sau la perioada rămasă dintr-un an calendaristic, cuantumul TVA nu poate fi mai mic decât echivalentul în lei a 50 euro. Echivalentul în lei se determină pe baza cursului valutar de schimb comunicat de Banca Națională a României valabil la data de 1 ianuarie 2010.

Art. 147^2 alin. (1) lit. b) C.fisc.

Persoana impozabilă neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA și nu este stabilită în Comunitate poate solicita rambursarea taxei achitate dacă, în conformitate cu legile țării unde este stabilită, o persoană impozabilă stabilită în România ar avea același drept de rambursare în ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată sau alte impozite/taxe similare aplicate în țara respectivă.

Pct. 50. Norme metodologice

50. (11) Dacă o cerere se referă la o perioadă:

a) mai scurtă decât un an calendaristic, dar nu mai mică de 3 luni, suma pentru care se solicită rambursarea nu poate fi mai mică decât echivalentul în lei a 400 euro, determinat pe baza cursului de

schimb comunicat de Banca Națională a României valabil la data de 1 ianuarie 2010;

b) de un an calendaristic sau perioada rămasă dintr-un an calendaristic, suma pentru care se solicită rambursarea nu poate fi mai mică decât echivalentul în lei a 50 euro, determinat pe baza cursului de schimb comunicat de Banca Națională a României valabil la data de 1 ianuarie 2010.

Art. 152. Regimul special de scutire pentru întreprinderile mici

(1) Persoana impozabilă stabilită în România conform art. 125[1] alin. (2) lit. a), a cărei cifră de afaceri anuală, declarată sau realizată, este inferioară plafonului de 35.000 euro, al cărui echivalent în lei se stabilește la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României la data aderării și se rotunjește la următoarea mie, poate solicita scutirea de taxă, numită în continuare regim special de scutire, pentru operațiunile prevăzute la art. 126 alin. (1), cu excepția livrărilor intracomunitare de mijloace de transport noi, scutite conform art. 143 alin. (2) lit. b).

Pct. 61. Norme metodologice

(2) La determinarea cifrei de afaceri prevăzută la art. 152 alin (1) din Codul fiscal se cuprind inclusiv facturile emise pentru avansuri încasate ori neîncasate și alte facturi emise înainte de data livrării/prestării pentru operațiunile prevăzute la art.152 alin. (2) din Codul fiscal. Echivalentul în lei al plafonului de 35.000 euro prevăzut la art. 151 alin. (1) din Codul fiscal, determinat în funcție de cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României la data aderării, rotunjit la următoarea mie, este de 119.000 lei.

Art. 152[1]. Regimul special pentru agențiile de turism

(4) Baza de impozitare a serviciului unic prevăzut la alin. (2) este constituită din marja de profit, exclusiv taxa, care se determină ca diferență între suma totală care va fi plătită de călător, fără taxă, și costurile agenției de turism, inclusiv taxa, aferente livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii în beneficiul direct al călătorului, în cazul în care aceste livrări și prestări sunt realizate de alte persoane impozabile.

Pct. 63. Norme metodologice

63. (3) În sensul art. 152[1] alin. (4) din Codul fiscal, următorii termeni se definesc astfel:

a) suma totală ce va fi plătită de călător reprezintă tot ceea ce constituie contrapartidă obţinută sau care va fi obţinută de agenţia de turism din partea călătorului sau de la un terţ pentru serviciul unic, inclusiv subvenţiile direct legate de acest serviciu, impozitele, taxele, cheltuielile accesorii cum ar fi comisioanele şi cheltuielile de asigurare, dar fără a cuprinde sumele prevăzute la art. 137 alin. (3) din Codul fiscal. Dacă elementele folosite pentru stabilirea sumei ce va fi plătită de călător sunt exprimate în valută, cursul de schimb care se aplică este ultimul curs de schimb comunicat de Banca Naţională a României sau cursul de schimb utilizat de banca prin care se efectuează decontările, din data întocmirii facturii pentru vânzarea serviciilor, inclusiv pentru facturile parţiale sau de avans;

b) costurile agenţiei de turism pentru livrările de bunuri şi prestările de servicii în beneficiul direct al călătorului reprezintă preţul, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, facturat de furnizorii operaţiunilor specifice, precum servicii de transport, hoteliere, catering şi alte cheltuieli precum cele cu asigurarea mijloacelor de transport utilizate, taxe pentru viză, diurnă şi cazarea pentru şofer, taxele de drum, taxele de parcare, combustibilul, cu excepţia cheltuielilor generale ale agenţiei de turism care sunt incluse în costul serviciului unic. Dacă elementele folosite pentru stabilirea costurilor sunt exprimate în valută, cursul de schimb se determină potrivit art. 139[1] din Codul fiscal.

Art. 155. Facturarea

Pct. 72. Norme metodologice

72. (1) Factura prevăzută la art. 155 alin. (5) din Codul fiscal va fi întocmită în orice limbă oficială a statelor membre ale Uniunii Europene, dar la solicitarea organelor de inspecţie fiscală trebuie asigurată traducerea în limba română. Baza de impozitare poate fi înscrisă în valută, dar, dacă operaţiunea nu este scutită de taxă, suma taxei trebuie înscrisă şi în lei. Pentru înregistrarea în jurnalele de vânzări, baza impozabilă va fi convertită în lei, utilizând cursul de schimb prevăzut la art. 139[1] din Codul fiscal.

Art. 156. Evidența operațiunilor

(4) Evidențele prevăzute la alin. (1)-(3) trebuie întocmite și păstrate astfel încât să cuprindă informațiile, documentele și conturile, inclusiv registrul nontransferurilor și registrul bunurilor primite din alt stat membru, în conformitate cu prevederile din norme

Pct. 79. Norme metodologice

79. (1) În sensul art. 156 alin. (4) din Codul fiscal, fiecare persoană impozabilă va ține următoarele evidențe și documente: (...)

f) un registru al nontransferurilor de bunuri transportate de persoana impozabilă sau de altă persoană în contul acesteia în afara României, dar în interiorul Comunității pentru operațiunile prevăzute la art. 128 alin. (12) lit. f)-h) din Codul fiscal, precum și pentru alte situații în care se aplică măsuri de simplificare aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice. .... Nu trebuie completat acest registru pentru următoarele bunuri: (...)

4. bunurile necesare exercitării unei profesii sau meserii dacă:

- prețul sau valoarea normală pe fiecare bun nu depășește nivelul de 1.250 de euro la cursul de schimb din data la care bunul este transportat ori expediat în alt stat membru și cu condiția ca bunul să nu fie utilizat mai mult de 7 zile în afara României; sau

- prețul sau valoarea normală pe fiecare bun nu depășește nivelul de 250 de euro la cursul de schimb din data la care bunul este transportat ori expediat în alt stat membru și cu condiția ca bunul să nu fie utilizat mai mult de 24 de luni în afara României;

Art. 156[1]. Perioada fiscală

(1) Perioada fiscală este luna calendaristică.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), perioada fiscală este trimestrul calendaristic pentru persoana impozabilă care în cursul anului calendaristic precedent a realizat o cifră de afaceri din operațiuni taxabile și/sau scutite cu drept de deducere și/sau neimpozabile în România conform art. 132 și 133, dar care dau drept de deducere conform art. 145 alin. (2) lit. b), care nu a depășit plafonul de 100.000 euro al cărui echivalent în lei se calculează conform normelor, cu excepția situației în care persoana impozabilă a efectuat în cursul anului calendaristic precedent una sau mai multe achiziții intracomunitare de bunuri.

Pct. 80. Norme metodologice

(1) În sensul art. 156[1] alin. (1) din Codul fiscal, în orice situație, echivalentul în lei al plafonului de 100.000 de euro se determină pe baza cursului de schimb comunicat de Banca Națională a României valabil pentru data de 31 decembrie a anului precedent, inclusiv pentru persoanele impozabile care solicită înregistrarea în scopuri de TVA conform art. 153 din Codul fiscal în cursul anului. La determinarea cifrei de afaceri prevăzute la art. 156[1] alin. (1) din Codul fiscal se cuprind inclusiv facturile emise pentru avansuri încasate sau neîncasate și alte facturi emise înainte de data livrării/prestării pentru operațiunile prevăzute la art. 152 alin. (2) din Codul fiscal.

Art. 156[3]. Decontul special de taxă și alte declarații

(4) Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153, a căror cifră de afaceri, astfel cum este prevăzută la art. 152 alin. (2), realizată la finele unui an calendaristic, este inferioară sumei de 35.000 euro, calculată la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională A României la data aderării și rotunjită la următoarea mie, trebuie să comunice printr-o notificare scrisă organelor fiscale de care aparțin, până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor, următoarele informații:

a) suma totală a livrărilor de bunuri și a prestărilor de servicii către persoane înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153, precum și suma taxei aferente;

b) suma totală a livrărilor de bunuri și a prestărilor de servicii către persoane care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153, precum și suma taxei aferente.

(5) Persoanele impozabile neînregistrate în scopuri de TVA conform art. 153, a căror cifră de afaceri, astfel cum este prevăzută la art. 152, dar excluzând veniturile obținute din vânzarea de bilete de transport internațional rutier de persoane, realizată la finele unui an calendaristic, este inferioară sumei de 35.000 euro, calculată la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României la data aderării și rotunjită la următoarea mie, trebuie să comunice printr-o notificare scrisă organelor fiscale competente până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor, următoarele informații:

a) suma totală a livrărilor de bunuri şi a prestărilor de servicii către persoane înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153;

b) suma totală a livrărilor de bunuri şi a prestărilor de servicii către persoane care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153;

c) suma totală şi taxa aferentă achiziţiilor de la persoane înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153;

d) suma totală a achiziţiilor de la persoane care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153.

1.7. Titlul VII. Accizele şi alte taxe speciale

Art. 206[54]. Garanţii

(1) Antrepozitarul autorizat, destinatarul înregistrat şi expeditorul înregistrat au obligaţia depunerii la autoritatea competentă a unei garanţii, conform prevederilor din normele metodologice, care să asigure plata accizelor care pot deveni exigibile.

Pct. 108. Norme metodologice

(12) Nivelul garanţiei se analizează anual de către autoritatea vamală teritorială, în vederea actualizării în funcţie de schimbările intervenite în volumul afacerii, în activitatea antrepozitarului autorizat/destinatarului înregistrat/expeditorului înregistrat sau în nivelul accizei datorate. (...)

(26) Pentru actualizarea garanţiei prevăzute la alin. (12) se utilizează cursul de schimb leu/euro valabil pentru calculul accizelor la momentul efectuării actualizării.

Art. 208. Nivelul şi calculul accizei

Pct. 30[1.1]. Norme metodologice

(2) În cazul produselor supuse accizelor nearmonizate pentru care acciza este stabilită în cotă procentuală, provenite din achiziţii intracomunitare, transformarea în lei a preţurilor de achiziţie exprimate în diverse valute – ca bază de impozitare pentru accize – se efectuează la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Naţională a României, utilizat la înregistrarea în contabilitate, şi anume cursul de schimb valabil la data recepţiei produselor achiziţionate.

Art. 218. Conversia în lei a sumelor exprimate în euro

Valoarea în lei a accizelor şi a impozitului la ţiţeiul din producţia internă, datorate bugetului de stat, stabilite potrivit prezentului titlu în echivalent euro pe unitatea de măsură, se determină prin transformarea sumelor exprimate în echivalent euro, pe baza cursului de schimb valutar stabilit în prima zi lucrătoare a lunii octombrie din anul precedent, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

§2. Codul de procedură fiscală

Art. 42: Soluţia fiscală individuală anticipată şi acordul de preţ în avans

Procedura (H.G. nr. 529/2007)

Art. 5. Tariful de emitere a unei soluţii fiscale se achită în lei şi este în valoare de 1.000 de euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României în ziua efectuării plăţii. (...)

Art. 17. (1) Depunerea unei cereri pentru emiterea/modificarea unui acord este condiţionată de achitarea, în lei, a tarifului de emitere/modificare, după cum urmează:

a) pentru marii contribuabili:

- tariful de emitere a acordului este în valoare de 20.000 de euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României în ziua efectuării plăţii;

- tariful de modificare a acordului este de 15.000 de euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României în ziua efectuării plăţii;

b) pentru celelalte categorii de contribuabili:

- tariful de emitere a acordului este în valoare de 10.000 de euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României în ziua efectuării plăţii. În cazul în care valoarea consolidată a tranzacţiilor incluse în acord depăşeşte echivalentul a 4.000.000 de euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României la data de 31 decembrie a anului fiscal pentru care se depune raportul privind modul de realizare a termenilor şi condiţiilor acordului, sau contribuabilul este încadrat în categoria "mari contribuabili" în perioada

de valabilitate a acordului, tariful de emitere este cel prevăzut la lit. a);

- tariful de modificare a acordului este de 6.000 de euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României în ziua efectuării plății. În cazul în care valoarea consolidată a tranzacțiilor incluse în acord depășește echivalentul a 4.000.000 de euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României la data de 31 decembrie a anului fiscal pentru care se depune raportul privind modul de realizare a termenilor și condițiilor acordului, sau contribuabilul este încadrat în categoria "mari contribuabili" în perioada de valabilitate a acordului, tariful de emitere este cel prevăzut la lit. a);

Art. 117. Restituiri de sume

(5) În cazul restituirii sumelor în valută confiscate, aceasta se realizează conform legii, în lei la cursul de referință al pieței valutare pentru euro, comunicat de Banca Națională a României, de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se dispune restituirea.

Art. 149. Executarea silită a sumelor ce se cuvin debitorilor

(3) În cazul sumelor urmăribile reprezentând venituri și disponibilități în valută, băncile sunt autorizate să efectueze convertirea în lei a sumelor în valută, fără consimțământul titularului de cont, la cursul de schimb afișat de aceasta pentru ziua respectivă.

Art. 192. Recuperarea creanțelor stabilite în România

(3) Cererea de recuperare sau de măsuri asiguratorii indică: (...)

d) natura și cuantumul creanței, cu indicarea separată a creanței principale, majorărilor de întârziere, dobânzilor și celorlalte penalități, amenzi și cheltuieli datorate, după caz. Cuantumul creanței va fi indicat atât în moneda națională a României, cât și în moneda națională a autorității solicitate, la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României, valabil la data semnării cererii;

Art. 203. Condiții de admitere a cererii de asistență

Cererea de asistență poate viza fie o singură creanță, fie mai multe creanțe, cu condiția ca acestea să fie în sarcina aceleiași

persoane. Nu se poate formula o cerere de asistență dacă valoarea totală a creanței sau creanțelor este mai mică decât echivalentul în lei a 1.500 euro, la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României din ziua semnării cererii de recuperare.

Art. 232. Confiscări

(2) În situația în care confiscările dispuse de procurori sau de instanțele de judecată privesc sume exprimate în monedă străină, sumele se vor converti în lei la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României, valabil la data rămânerii definitive a măsurii confiscării.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Bibliografie

1. *T. Anghel*, Înregistrarea fiscală a contribuabililor rezidenți, Ed. Rentrop & Straton, București, 2010;

2. *T. Anghel, M. Brăgaru*, Codul de procedură fiscală adnotat, Ed. Rosetti, București, 2006;

3. *I. Băcanu*, Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, Ed. Lumina Lex, București, 1998;

4. *Gh. Beleiu*, Drept civil român, Casa de editură și presă „Șansa" SRL, București, 1994;

5. *M. Brăgaru*, Înregistrarea fiscală a subiectelor de drept fiscal, în RDC nr. 9/2005;

6. *R. Buziernescu,* Anularea înregistrării în scopuri de TVA a persoanelor impozabile care au înregistrat, în anul anterior, o cifră de afaceri inferioară plafonului de scutire pentru întreprinderi mici, în Curierul fiscal nr. 1/2011;

7. *O. Căpățînă*, Societățile comerciale, ed. a II-a, Ed. Lumina Lex, București, 1996;

8. *St.D. Cărpenaru*, Drept comercial român, Ed. All Beck, București, 1998;

9. *I. Condor*, Procedura fiscală, Ed. Tribuna Economică, București, 2000;

10. *I. Condor, D. Drăniceanu*, Regimul juridic al declarațiilor fiscale, în RDC nr. 12/2000;

11. *C. Corduneanu*, Sistemul fiscal în știința finanțelor, Ed. Codecs, București, 1998;

12. *M.N. Costin*, Dicționar de drept internațional al afacerilor, Ed. Lumina Lex. București, 1996;

13. *M. Costin, C.A. Jeflea*, Societățile comerciale de persoane, Ed. Lumina Lex, București, 1999;

14. *D. Dascălu, C. Alexandru*, Explicațiile teoretice și practice ale Codului de Procedură Fiscală, Ed. Rosetti, București, 2005;

15. *I. Gliga*, Drept financiar, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 1996;

16. *A. Ion,* Starea de inactivitate fiscală a contribuabililor, în Curierul fiscal nr. 12/2010;

17. *M. Nicolae*, Prescripţia extinctivă, Ed. Rosetti, Bucureşti, 2004;

18. *D. Pătroi*, Obligaţiile declarative privind TVA aplicabile începând cu luna ianuarie 2010, în Curierul fiscal nr. 3/2010;

19. *D. Petică Roman*, Dreptul Finanţelor publice, Casa de Presă şi Editură Tribuna, Sibiu, 2000;

20. *H. Sasu*, Afacerile pot ocoli birocraţia, în Revista IMM, nr. 14-15/august-septembrie 2000;

21. *H. Sasu, L. Ţâţu, D. Pătroi*, Codul de procedură fiscală. Comentarii şi explicaţii, Ed. Ch. Beck, Bucureşti, 2008;

22. *D.A. Sitaru*, Dreptul comerţului internaţional privat. Tratat, Ed. Actami, Bucureşti, 1997;

23. *C. Stătescu, C. Bârsan*, Teoria generală a obligaţiilor, Ed. All, Bucureşti, 1994;

24. *M. Şcheaua*, Legea societăţilor comerciale comentată şi adnotată, Ed. All Beck, Bucureşti, 2000;

25. *L. Ţâţu, C. Şerbănescu, D. Ştefan, D. Cataramă, A. Nica, E. Miricescu*, Fiscalitate de la lege la practică, Ed. C.H. Beck, Bucureşti, ed. a VII-a, 2010;

26. *L. Ţâţu, D. Cataramă*, Aspecte practice privind TVA, Ed. C.H. Beck, Bucureşti, 2010;

27. *R.P. Vonica*, Drept comercial – partea generală, Ed. Lumina Lex, Bucureşti, 2000;

28. *R.P. Vonica*, Dreptul contractelor comerciale, Ed. Holding Reporter, Bucureşti, 1999;

29. Legislaţia în domeniul fiscal valabilă la 25 martie 2011.

Aspecte practice privind TVA

Lucian Ţâţu, Delia Cataramă

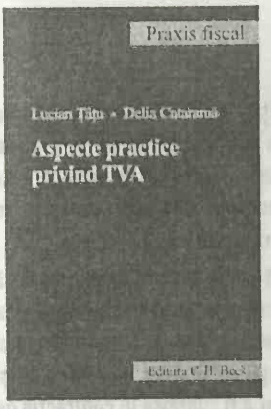

136 pag., 19,90 lei
ISBN 978-973-115-719-1

Lucrarea conţine o serie de exemple practice cu privire la livrările de bunuri, achiziţiile de bunuri şi prestările de servicii. În cuprinsul cărţii sunt prezentate exemple de încadrare a unor operaţiuni în sfera de aplicare a TVA, stabilind tipul operaţiunii, locul operaţiunii, persoana obligată la plata TVA, modul de completare a facturii, reflectarea operaţiunilor în declaraţiile de TVA.

Parcurgând această carte veţi găsi informaţii importante pentru dumneavoastră cu privire la modul de justificare a scutirii de TVA în cazul operaţiunilor intracomunitare, autofacturării, livrărilor către sine, prestărilor de servicii interne, intracomunitare şi în exteriorul Uniunii Europene, ajustării TVA şi multe altele.

Talon de comandă

Titlu / Autor | Exemplare

DESTINATAR

COMENZILE PRIMITE CU C.R. SE TRIMIT LA DESTINAŢIE

Editura C. H. Beck - Bucureşti, O.P. 83, C.P. 90
Tel.: +40 21 410.08.47; fax: +40 21 410.08.48
E-mail: comenzi@beck.ro
Cont: RO06RZBR 0000 0600 03338540 Raiffeisen Bank, Ag. Sebastian
Cont: RO82FNNB001201052424RO02 Credit EuropeBank (Rom) - Suc. Doamnei
Cont: RO08TREZ7005069XXX002640 ATCP Bucureşti

C. H. Beck

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARY

Tratamentul fiscal al asocierii în participațiune

Ediția 2

Cristian Marinescu, Adina Comănescu

168 pag., 23,90 lei
ISBN 978-973-115-849-5

Noutatea acestei ediții a lucrării constă în adăugirea jurisprudenței, care a lipsit din prima ediție, precum și în noi studii de caz referitoare la parteneriatul public-privat sau la asocierea dintre persoanele fizice sau juridice străine și cele române.

Astfel, această nouă ediție îmbină, într-o manieră simplă și utilă, informațiile juridice referitoare la asocierea în participațiune cum ar fi cadrul legal al asocierii, jurisprudență, înființarea unei asocieri și toate clauzele necesar a fi cuprinse în contractul de asociere în participațiune cu informațiile fiscale referitoare la impozitul pe profit, impozitul pe venit, TVA, obligațiile declarative și de plată a impozitelor către stat și, nu în ultimul rând, studii de caz prin care este exemplificat modul de înregistrare în contabilitate a activității unei asocieri în participațiune.

EXPEDITOR

Nume persoană de contact: Banca:

Firmă: Cont:

Strada: CUI/CNP:

Nr.: Bl.: Sc.: Ap.: Nr. Reg. Com.:

Localitate: Telefon:

Județ/Sector: Cod poștal: Fax:

Achitat cu OP/Mandat poștal nr.: Semnătura

Editura C. H. Beck este înregistrată ca operator de date cu caracter personal sub nr. 4398. Datele dvs. de înregistrare sunt confidențiale și pot fi folosite doar în scopuri asociate comercializării produselor Editurii C.H. Beck. Prețurile pot fi schimbate în orice moment, fără notificarea prealabilă a clientului, iar comenzile se onorează în limita stocului disponibil. Așteptăm cu interes răspunsul dvs.

B.C.U. "M. EMINESCU" IAȘI

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

201/2676
36.90

Cartea, prin conținutul și modul său de abordare, urmărește să fie un ghid util celor care, într-un fel sau altul, au de rezolvat probleme – și nu puține – din domeniul impozitelor și taxelor: cât să plătească, în ce termen, ce e de făcut etc.

În sprijinul aceleiași idei, lucrarea aduce informații cu privire la obligațiile de înregistrare a contribuabililor, obligațiile declarative cu privire la impozite, taxe și contribuții, obligații cu privire la documentele de evidență pentru determinarea impozitelor, taxelor și contribuțiilor, alte obligații fiscale prevăzute de Codul fiscal, Codul de procedură fiscală și acte normative date în aplicarea lor, de legislația privind contribuțiile datorate de angajator și salariat. De asemenea, autorii fac o sinteză a cursurilor de schimb utilizate în fiscalitate, o prezentare a condițiilor ce trebuie îndeplinite pentru a beneficia de scutire în cazul TVA, precum și multe alte informații utile.

ISBN 978-973-115-718-4
9 789731 157184

Preț 36,90 lei

BCU IAȘI/CENTRAL LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY